

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

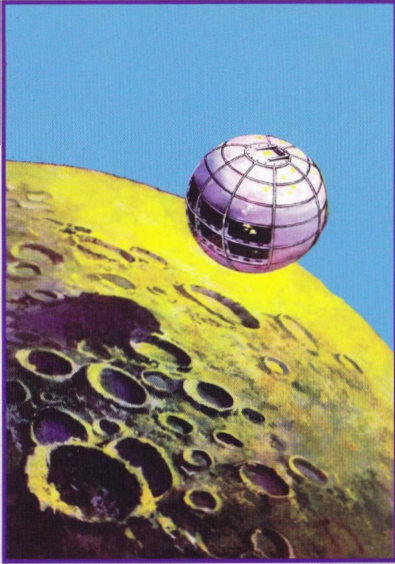
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

H. G. Wells

Aydaki İlk İnsanlar

Özlem Poyrazoğlu Çevirisiyle

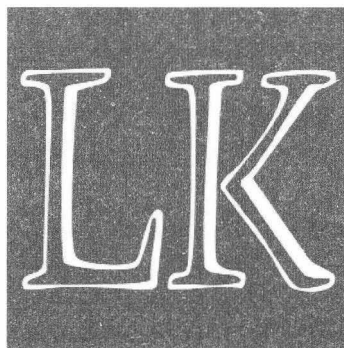
LK

Laputa
Kütüphane

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Anlatılan Senin Yolcuğun...

LAPUTA KİTAP

Laputa Kitap 2
Roman/Bilim Kurgu

Kitabın Özgün Adı
First Men in the Moon

Aydaki İlk İnsanlar
H. G. Wells

İngilizce Aslından Çeviren
Özlem Poyrazoğlu

Yayına Hazırlayan: Doğan Hezer
Redaksiyon: Cem Karakuş
Son Okuma: Deniz Göktepe

Kapak Tasarımı: Dagon
Sayfa Düzeni: Raven

Baskı Ocak 2018

Baskı: Yön Matbacılık
Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok Kat 1 No:366
Topkapı/ İstanbul (0212) 544 66 34 Matbaa Sertika No:12573

Laputa Kitap
Yeşilkent Mahallesi 1805. Sokak No 17/19 Daire No: 15
Esenyurt/İstanbul 0 (539) 894 56 70

Sertika No:35963
ISBN: 978-605-68024-0-9

Herbert George Wells

21 Eylül 1866 yılında Bromley, Kent'te doğdu.

1884'te kazandığı bir bursla Güney Kensington'daki Bilim Okulu'nda okur. Okulundan mezun olduktan sonra öğretmen olur. 1893 yılında sağlık sorunları nedeniyle öğretmenliği bırakır. Kısa öyküler yazmaya başlayan Wells, gazeteciliğe başlar.

Zaman Makinesi (Time Machine, 1895), *Doktor Moro'nun Adası* (The Island of Doctor Moreau, 1896), *Görünmez Adam* (The Invisible Man, 1887), *Dünyalar Savaşı* (The War of the Worlds, 1898), *Ayda İlk İnsanlar* (The First Men in the Moon, 1901) adlı bilim kurgu romanlarıyla tanınan Wells, neredeyse edebiyatın her alanında birçok eser vermiştir.

Sosyalist olduğunu açıkça söyleyen H. G. Wells'in çoğu eserinde önemli ölçüde siyasi ve sosyal yorumlar bulunmaktadır. 1933 yılında *Avrupa Yazarlar Birliği* (Pen) başkanlığına seçildi.

13 Ağustos 1946, Regent's Park, Londra'da öldü.

Aydaki İlk İnsanlar

H.G. Wells

Çeviren
Özlem Poyrazoğlu

LAPUTA

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

BÖLÜM 1

Bay Bedford'ın Lympne'de Bay Cavor ile Buluşması

Şimdi burada, Güney İtalya'nın mavi göğü altındaki asma yapılarının gölgeleri arasına yazabilmek için oturduğum esnada büyük bir hayretle kavıyorum ki, Bay Cavor'un o muhteşem maceralarındaki rolüm nihayetinde salt kaza sonucuydu. Bir başkasıyla da olabilirdi. Kendimi rahatsız edici tecrübelerin en ufak kırıntısından dahi tamamen uzaklaşmış hissettiğimde bunları düşünüyorum. Lympne'e gittim çünkü dünya üzerindeki en hadisesiz yerin orası olduğunu hayal etmiştim. "Burada, her hâlükârda," dedim, "huzuru ve çalışma şansını bulacağım!"

Bu bir devam kitabı. Tek kelimeyle çelişkiler, insanoğlunun küçük planlarındaki kaderdir. Belki burada, kısa süre önce bazı ticari teşebbüslerimde nasıl dibe vurduğumdan bahsedebilirim. Şimdi, zengin olmakla ilgili tüm ihtimallerle çevrili halde burada otururken, bulunduğum uç noktayı itiraf etmek benim için bir lüks. Hatta itiraf edebilirim ki felaketlerimin büyük bir kısmına muhtemelen ben yol açtım. Kapasitemin olduğu bazı taraflar var olabilir ama ticari faaliyetleri yürütmek onlardan biri değil. Fakat o günlerde gençtim ve hoş olmayan birçok durumla beraber gençliğim, ilişkilerdeki kapasitemde bir gurur abidesiydi. Yaş olarak hâlâ gencim ama başıma gelenler zihnimdeki gençlikten bir şeyler sildi. Gün ışığına az buz bilgelik çıkarıp çıkarmadığı ise tam bir merak konusu.

Beni, Kent şehrindeki Lympne'e götüren söylentilerin detaylarından bahsetmeye gerek yok. Şimdilerde oradaki ticari

işler bile esaslı bir macera tadında. Risk aldım. Bu gibi durumlarda değişmez bir ‘al ve ver’ durumu vardır ve ben de artık ‘ver’in zamanının geldiğini hissettim. İsteksizce. Her şeyden uzak kaldığım zamanda bile, dirliksiz bir alacaklı habis davranmakta bir mazur görmedi. Belki çileden çıkmış erdemliliğin alevlenmesini duymuşsunuzdur, belki de hissetmişsinizdir. Üstüme geldi. Bana öyle geldi ki, artık bir oyun yazmaktan başka bir çare kalmamıştı, tabii yaşamak için bir kâtip olarak köle gibi çalışmak istemiyorsam. Belirgin bir hayal gücüm ve lüks zevklerim var, kader beni alaşağı etmeden önce gayretle mücadele etmeye kararlıyım. Bir işadami olarak güçlerime duyduğum inanca ek olarak, o günlerde hep bir o kadar da iyi bir oyun yazarı olduğum fikri vardı kafamda. Bunun yaygın bir ikna biçimi olmadığına inanıyorum. Biliyordum ki zengin seçenekleri olan ve fikirlerimi önyargılı yapan yasal ticari işler dışında bir adamın yapabileceği hiçbir şey yoktur. Doğrusunu söylemek gerekirse, bu yazıya dökülmemiş dramayı, sıkıntılı günler için elverişli küçük bir kaynak olarak görmeyi huy edinmiştim.

Kısa süre sonra keşfettim ki, bir oyun yazmak sandığımın aksine eskisi gibi bir iş değildi; ilk başta bunun için on günü hesaba kattım ve hâlâ bu iş içindeyken başını sokacak bir yere sahip olmak için Lympne’e geldim. Küçük bungalov tipi bir ev bulmakla kendimi şanslı saydım. Üç yıllık anlaşma yaptım. İçine birkaç parça mobilya koydum ve oyun hâlâ yazım aşamasındayken kendi yemeğimi kendim pişirdim. Yemek yapışım Bayan Bond’u şok ederdi. Hal böyleyken, inanır mısınız, lezzetliydi. Bir kahve demliği, yumurtalar için bir tava vardı, bir tane de patatesler için ve sosisle pastırma için de bir kızartma tavası vardı— ve bunlar kişisel rahatım için basit malzemelerdi. Kişi her zaman muhteşem olamaz, ama sadelik her zaman muhtemel bir alternatiftir. Kalanına gelince, sekiz galonluk bir bira fıçısı ve her gün gelen güvenilir bir fırıncı

için birikim yaptım. Belki de Sybaris¹ tarzı bir yaşam değildi ama daha kötü günler de görmüştüm. Oldukça düzgün bir adam olan fırıncı için biraz üzülyordum ama onun için de daha iyisini diledim.

Muhakkak ki eğer kişi tek başınalık istiyorsa, aradığı yer Lympne'dir. Kent'in killi bölgesindedir ve benim bungalovum eski bir falezin ucundaydı, yüzü denizdeki Romney Bataklığı düzlüklerine bakıyordu. Çok yağmurlu havalarda bölge neredeyse ulaşılamazdır ve duyduğuma göre postacı böyle zamanlarda rotasındaki en sulu kısımları ayaklarının altındaki tahta parçalarıyla geçmeye alışkın. Bunu yaptığını hiç görmedim ama gayet net hayal edebiliyorum. Köyü büyük gösteren birkaç kulübenin ve evin kapıları dışına, kilin en kötü kısmından kurtulmak için huş ağacı çalıları saplanmış, ki bu da semt yapısı fikri veriyor. Sonsuzluğa giden şeylerin solan anıları olmasa bu mekân burada hiç kalır mıydı merak ediyorum. Roma döneminde burası İngiltere'nin büyük limanı Portus Lemanus'tu ve şimdi deniz dört mil ötede. Dik tepeden aşağı kadar iri kaya parçaları ve Roma'ya özgü tuğla yığınları var ve eski Watling Sokağındaki gibi yer yer kaldırım taşı döşeli, sanki kuzeye yönelmiş ok gibi. Eskiden tepede dikilir ve düşünürdüm her şeyi, kalyonları ve lejyonları, köleleri ve görevlileri, kadınları ve tacirleri, kendim gibi alaverecileri, limandan çınlarcasına sesi gelen bütün o kalabalığı ve arbedeyi. Şimdi çimenli bayırda biraz moloz yığını, bir ya da iki koyun— ve ben. Bir zamanlar limanın bulunduğu yerde bataklık, geniş bir kavisle Jungeness'a kadar kıvrılıyordu ve oraya buraya serpiştirilmiş ağaç kümeleri ve eski bir sıhhiye kasabasının kilise kuleleriyle birlikte Lemanus'un yok oluşunu takip ediyordu.

Bataklık üzerindeki manzara, gerçekten de gördüğüm en güzel görüntülerden biriydi. Jungeness on beş mil ötedeydi

1 Güney İtalya'daki lüks ve zevk odaklı yaşam tarzıyla ünlü eski bir Yunan kolonisi

sanırım; denizdeki bir sal gibi yayılmıştı ve ileride batıda, akşam güneşi altında Hastings tepelikleri yatıyordu. Bazen net bir şekilde oracıkta asılı dururlardı, bazen alçaklarda solup giderlerdi ve sık sık hava değişiklikleri onları silip süpürürdü. Bataklığın en yakın bölgeleri hendek ve kanallarla süslenmiş ve aydınlatılmıştı.

Üzerinde çalıştığım pencere bu tepelerin ufuktaki silüetine bakıyordu ve Cavor'u ilk görüşüm de bu penceredendi. Tam da senaryomla cebelleştiğim anlardı, kafamı tamamen çok çalışmaya zorluyorum ki doğal olarak dikkatimi çekti.

Güneş batmıştı, gökyüzü yeşil ve sarının yalın bir sükuneti gibiydi ve buna karşın o siyah, oldukça garip bir figür gibi çıkıverdi ortaya.

Kısa, yuvarlak hatlı, sarsak yürüyen ince bacaklı küçük bir adamdı; sıradışı zihnini kriket kepi, manto, paçalı pantolon ve uzun çoraplarla giydirmekte hiçbir kusur görmemişti. Neden öyle yaptı bilmiyorum, çünkü daha önce hiç pedal çevirmedi ve hiç kriket oynamadı. Tamamen kıyafetlerin rastlantısallığıydı, sebebi neydi bilmiyorum. Elleri ve kollarıyla hareketler yaptı, başını salladı ve vızıldadı. Elektrikli bir şeymiş gibi vızıldadı. Hiç öyle bir vızıltı duymamışsınızdır. Tekrardan çok acayip bir sesle boğazını temizledi.

Yağmur yağmıştı ve adamın duraklamalı yürüyüşü, patikanın aşırı kayganlığıyla artmıştı. Tam yüzüne güneş vurduğu an durdu, bir saat çıkardı, duraksadı. Sonra kararlı bir hareketle döndü ve ivediliğin her türlü dışavurumuyla geriledi, artık el kol hareketi yapmıyor, oldukça büyük ayaklarını belli eden şekilde uzun adımlarla yürüyordu- ki ayakları hatırladığım kadarıyla, büyük olasılıkla yapışmış kille garip, abartılı bir hale gelmişti.

Bu olay, oradaki kısa konaklama dönemimde, oyun yazmadaki enerjimin zirvede olduğu bir zamanda gerçekleşti ve ben de olanları basitçe sinir bozucu bir dikkat dağınıklığı ola-

rak varsaydım– boşa giden beş dakika. Senaryoma geri döndüm. Ama sonraki ve ondan sonraki ve hatta yağmurun yağmadığı her akşam olay fevkalade bir dakiklikle tekrar edince, senaryo üzerindeki konsantrasyonum hatırı sayılır bir çabaya dönüştü. “Lanet olası adam,” dedim, “gören de kukla olmayı öğreniyor sanır!” ve birkaç akşam boyunca ona içtenlikle lanet okumaya devam ettim. Sonra can sıkıntım yerini hayret ve merak aldı. Bir adam hangi akla hizmet bunu yapardı? On dördüncü gecede daha fazla dayanamadım ve o ortalıkta görünmeden hemen önce balkon kapısını açtım, verandayı geçtim, değişmeksizin durduğu noktaya doğru yöneldim.

Yanına gittiğimde saatini henüz çıkarmıştı. Kızıla kaçan kahverengi gözleri ve kırmızı tombul yanakları vardı- daha önce onu sadece ışığa karşı dönükken görmüştüm. “Bir dakika, beyefendi,” dedim o bana dönerken. Yüzüme baktı. “Bir dakika,” dedi, “Tabii ki. Ya da eğer benimle daha uzun süre konuşmak isterseniz, ki çok bir şey de istemezsiniz, zamanınız doldu bile, bana eşlik etmek ister misiniz?”

“Memnuniyetle,” derken yanı başında yerimi aldım.

“Alışkanlıklarım değişmez. Münasebetler için ayırdığım zaman kısıtlıdır.”

“Şu an, sanırım, egzersiz için ayırdığınız zaman?”

“Aynen öyle. Gün batımının tadını çıkarmak için buraya gelirim.”

“Hayır, o yüzden değil.”

“Anlayamadım?”

“Gün batımına hiç bakmıyorsunuz.”

“Bakmıyor muyum?”

“Hayır. Tam on üç akşam sizi izledim ve bir defa bile gün batımına bakmadınız, tek bir defa bile.”

Bir probleme denk gelmiş biri gibi kaşlarını çattı.

“Yani, gün ışığının tadını çıkarıyorum, atmosferin, bu patika boyunca yürüyorum, geçişe doğru– etrafından.” Omuzları üzerinde kafasını salladı.

“Hayır, öyle yapmıyorsunuz. Hiç yapmadınız. Bütün bunlar çok anlamsız. Anlamalı da olamaz. Örneğin bu geceki.”

“Ah, bu geceki. Dur bakalım. Ah! Saatime bir göz attım ve gördüm ki tam olarak yarım saati tam tamına üç dakika geçiyor, etrafından dolaşmaya vakit olmadığına karar verdim ve döndüm.”

“Bunu hep yapıyorsunuz.”

Bana baktı ve karşılık verdi. “Şimdi düşündüm de belki yapıyorumdur. Ama siz benimle ne hakkında konuşmak istiyordunuz ki?”

“Bu konuda tabii ki!”

“Bu konu?”

“Evet. Bunu neden yapıyorsunuz? Her akşam bir ses çıkararak geliyorsunuz.”

“Bir ses?”

“Aynen şöyle,” yaptığı çınlama sesini taklit ettim. Bana baktı, çınlama onda bir beğenmeme hissi uyandırmıştı. “Ben mi yapıyorum onu?” diye sordu.

“Her kahrolası akşam.”

“Hiç farkında değildim.”

Ölü gibi durdu. Ağır bir şekilde beni inceledi. “Peki ya,” dedi, “ya ben kendim bir alışkanlığa dönüştüysem?”

“Aynen öyle görünüyor. Öyle değil mi?”

Alt dudağını işaret ve başparmağının arasına alıp çekiştirdi. Ayağının yanındaki su birikintisini inceledi.

“Kafam çok meşgul,” dedi. “Nedenini bilmek istersin tabii. Bakın şimdi beyefendi, sizi temin ederim ki ne bütün bunları neden yaptığımı biliyorum ne de onları yapıp yapmadığımı. Düşündüm de tam da dediğiniz gibi; arazinin ötesine hiç geçmedim. Ayrıca, bu yaptıklarım, sizi sinir mi ediyor?”

Bir nedenden ötürü ona karşı yumuşamaya başlamıştım. “Sinir etmiyor,” dedim. “Ama, bu durumda kendinizi bir oyun yazarken düşünün!”

“Düşünemiyorum.”

“O zaman konsantrasyona ihtiyaç duyulan herhangi bir şeyi düşünün.”

“Ay!” dedi, “tabii ki,” ve düşünmeye daldı. Yüz ifadeleri hissettiği sıkıntıyla değiştikçe ben biraz daha yumuşadım. Sonuçta, bir adamın halka açık bir patikada mırıldanmasının nedenini bilmeyi talep etmekte bir miktar agresiflik vardı.

“Anlayacağınız,” dedi zayıf bir sesle, “bu bir alışkanlık.”

“Evet, onu fark ettim.”

“Vazgeçmeliyim bundan.”

“Eğer sizi rahatsız etmeyecekse. Sonuçta, karışmaya hakkım yok— bu özgürlükle ilgili bir durum.”

“Hiç de değil efendim,” dedi, “Hiç de değil. Size muazam ölçüde borçlandım. Bu tür hareketlere karşı kendimi muhafaza etmeliyim. Gelecekte bunu yapacağım. Sizi biraz daha tutacağım. O ses?”

“Aynen şöyle bir şey,” dedim. “Zzzzzz, Zzzzzz. Ama hakikaten, bilirsiniz işte.”

“Size minnettarım. Aslında bakarsanız, biliyorum biraz fazla unutkan olmaya başladığımı. Gayet haklısınız, efendim, gayet. Hakikaten borçluyum size. Bu bitmeli. Şimdi, beyefendi, sizi yapabileceğimden daha fazla fenalık getirdim.”

“Umarım densizlik et.”

“Hayır, beyefendi, hiç de değil.”

Bir süre birbirimize baktık. Şapkamı kaldırdım ve ona iyi bir akşam diledim. Kasılmış halde karşılık verdi ve sonra kendi yollarımıza gittik.

Merdivenlerdeyken dönüp onun uzaklaşan görüntüsüne baktım. Duruşu kayda değer biçimde değişmişti, daha bükülgen, daha küçük görünüyordu. Önceki hareketleriyle karşılaş-

tırınca, çınlayan kişiliği abes derecede acınası geldi. Gözden kaybolana dek onu izledim. Sonra tüm kalbimle kendi işime bakacağımı umut ederek bungalovuma ve oyunuma geri döndüm.

Sonraki akşam ona dair hiçbir şey görmedim, bir sonraki akşam da öyle. Ama sürekli aklımdaydı, hizmet ettiği duygusal ve gülünç karakteriyle olay örgümün gelişiminde yararlı bir rolü olabileceği aklıma geldi. Üçüncü gün ziyaretime geldi.

Bir süre onu neyin getirdiğini düşünürken kafam karıştı. Oldukça resmi birkaç alakasız konuda muhabbet etti, sonra aniden meseleye girdi. Bungalovumu almak istiyordu.

“Görüyorsun ya,” dedi, “seni zerre suçlamıyorum ama sen benim bir alışkanlığımı yok ettin, bugünümü darmadağın ediyor. Yıllardır burada yürüyorum, yıllardır. Hiç şüphesiz vızıldamışımdır. Ama sen her şeyi imkânsız hale getirdin.”

Başka bir yönde yürümeyi denemesini önerdim.

“Hayır. Başka yön yok. Sadece bu var. Araştırdım. Şimdi, her gün öğleden sonra dörtte çıkmaza giriyorum.”

“Ama sevgili beyefendiciğim, eğer sizin için bu kadar çok önemliyse...”

“Hayati. Ben— ben bir araştırmacıyım, anlıyorsunuz ya, bilimsel bir araştırmayla meşgulüm. Hemen ilerde,” durdu ve düşünüyor gibi göründü, “oturuyorum,” dedi ve aniden tehlikeli bir şekilde gözümün hemen dibinde bir yeri işaret etti. “Ağaçların arkasındaki beyaz bacaları olan evde. Yaşam koşullarım anormal, anormal. Çok önemli konulardan birini kanıtlamama ramak kaldı, seni temin ederim ki en önemli ispatlardan biri bu. Sürekli düşüncü, akli rahatlığı ve zihinsel aktiviteyi gerektiriyor. Öğleden sonra benim en parlak saatlerimdi! Yeni fikirlerle coşmak ve yeni bakış açılarını görmek için...”

“Peki o zaman neden gelmeye devam etmiyorsunuz?”

“Her şey farklı olur. Kendimin farkında olmalıyım. Seni, oyununun başında, sinirle beni izlerken düşünmeliyim, işimi düşünürken değil. Ha! Evi almalıyım.”

Üzerine bir süre düşündüm. Doğal olarak, belirleyici bir cevap vermeden konuyu etraflıca düşünmek istedim. O günlerde iş yapmaya hazırdım ve bir şeyi satmak benim için her zaman çekiciydi; ama ilk olarak bungalov benim değildi ki satayım, ayrıca hadi evi ona iyi bir fiyata sattım diyelim, eğer bu alışveriş o anki sahibin kulağına giderse, malı teslim etmede zorlanabilirdim, ikincisi, bana hiçbir ödeme yapılmamıştı. Şüphesiz bu hassasiyetle halledilmesi gereken bir işti. Dahası, değerli bir buluşun izinde olma olasılığı merakımı çekmişti. Hiçbir kötü niyetim olmadan, sadece neyi aradığını bilmenin oyun yazmaktan daha rahatlatıcı olacağı fikriyle, bu arayış hakkında daha fazla bilmek istediğimi fark ettim. Duygularımı döküverdim.

Konu hakkında bilgi vermeye oldukça hevesliydi. Doğrusu istenirse, derin bir sohbet esnasında birden olay monoloğa dönüyordu. Bir yere kapatılmış, kendi kendine sürekli aynı şeyin üstünden geçmiş bir adam gibi konuşuyordu. Neredeyse bir saat boyunca konuştu ve itiraf etmeliyim ki dinlemekte oldukça zorlandım. Ama hepsinin ötesinde, sesinde, bir kişi işini ihmal ederken diğerinin işe koyulmasındaki gizli tatmin vardı. İlk görüşmemizde çalışmasını tam olarak anlayamadım. Kelimelerinin yarısı bana yabancı gelen teknik detaylardı, bir iki noktayı anlaması güç gibi gösteren bir tavırla, bir zarf üstünde kopya mürekkebiyle temel matematik diye böbürlenerek anlattı. “Evet,” dedim, “Evet. Devam edin!” Yine de keşiflere dair oyun oynayarak bir şaka yapmadığına inanacak kadarını anladım. Şaka gibi görünen biri olmasına rağmen, şaka olmasını imkânsız kılan bir güç vardı. Bu güç her neyse, mekanik olasılıklara dair bir şeydi. Bana iş kulübelerinden ve kendi eğittiği, aslen yevmiyeli çalışan marangoz

olan üç asistanından bahsetti. Şimdi, bir kulübeden patentli ofise geçmek belli ki sadece başlangıçtı. Bütün bunları görmem için beni davet etti. Canı gönülden kabul ettim, bunu altını çizerek belli de ettim. Bungalovun el değiştirmesi ise belirgin olarak muallakta kaldı.

Nihayet, görüşmenin uzunluğu için özür dileyerek yola çıkmak üzere ayağa kalktı. Dediğine göre işinden bahsetmek nadir denk gelen bir şerefti. Benim gibi bilgili bir dinleyiciyi her zaman bulmuyordu sonuçta, profesyonel bilim insanlarının arasına karışması çok enderdi.

“Çok acı,” diye açıkladı; “Çok fazla entrika! Cidden, bir şahsın bir fikri varsa, ister bir roman olsun isterse verimli bir düşünce- ben hoşgörüsüz olmak istemem ama.”

Ben dürtülere inanan bir adamım. Belki de ani bir karar vermiştim. Ama şunu unutmamalısınız ki ben Lympne’de on dört gündür yapayalnız oyun yazıyordum, onun bozuk yürüyüşüne duyduğum vicdan azabı hâlâ etrafta oyalanıyordu. “Peki neden,” dedim, “bunu yeni alışkanlığınız yapmıyorsunuz? Benim berbat ettiğimin yerine? En azından bungalov hakkındayla anlaşılan kadar. İstedığınız şey işinizi zihninizde boylu boyunca düşünmek. Her akşam üzeri yaptığınız gibi. Ne yazık ki o sona erdi- işleri eskiden olduğu hale döndüremezsiniz. Ama neden gelip işiniz hakkında benle konuşmuyasınız ki; neden beni, düşüncelerinizi fırlatacağınız ve tekrar yakalayacağınız bir duvar olarak kullanmuyasınız? Sizin fikirlerinizi çalacak vasıfta değilim ve hiç bilim insanı tanımadığım da kesin.”

Sustum. Üzerine düşünüyordu. Besbelli teklif onu cezbetmişti. “Ama sizi sıkmaktan korkuyorum,” dedi.

“Sizce ben çok mu kalın kafalıyım?”

“Yo tabii ki hayır; ama teknik detaylar...”

“Şu veya bu şekilde, kayda değer biçimde ilgimi çektiniz bugün.”

“Elbette bana büyük yardımı dokunurdu. Fikirleri açıklamanın yerini hiçbir şey tutamaz. Şimdiye dek.”

“Saygıdeğer beyefendiciğim, daha fazlasına gerek yok.”

“Ama hakikaten zaman ayırabilir misiniz?”

“Meşguliyet değiştirmek gibi rahatlatıcı bir şey yoktur.” dedim, bilge bir kanıyla.

Konu kapanmıştı. Verandamın merdivenlerindeyken dönüp baktı. “Daha şimdiden size çok fazla borçlandım.” dedi.

Soru soran bir ses çıkardım.

“Beni o gülünç mırıldanma alışkanlığından tamamen arındırdınız.” diye açıkladı.

Sanırım ona, yardım etmenin boynumun borcu olduğunu filan söyledim ve o da döndü gitti.

Hemen ardından, sohbetimizin sonuçlarına dair bir düşünce silsilesi aldı başını gitti sanırım. Kolları önceki tarzda sallanmaya başladı. Zayıf bir mırıldanma ekosu hafif meltemle bana kadar geldi...

Neyse, zaten benim üstüme vazife değildi...

Ertesi gün geldi, ondan sonraki gün de ve ortak memnuniyetimizi sağlamak üzere iki defa fizik dersi verdi. Aşırı ölçüde akli başında bir havayla, “eter” ve “tüp ve güç” ve “yer çekimi potansiyeli” ve onun gibi şeyler hakkında konuştu; ben de diğer katlanır koltuğumda oturup, devam etmesi için, “Evet,” “Devam edin,” “Dinliyorum,” dedim. Anlaması son derece güç şeylerdi ama onu hiç anlamadığımdan şüphelendiğini sanmıyorum. İyi istihdam edilip edilmediğimden şüphelendiğim anlar oluyordu ama her şeye rağmen o kahrolası oyundan uzaklaşmak rahatlatıyordu. Bazen her şey çok netleşiyordu ama tam onları tutabileceğime inandığımda kayboluyorlardı. Bazı zamanlarda tüm dikkatim dağılıyordu, vazgeçiyor, oturup neden onu iyi bir komedinin başkarakteri yapıp tüm bun-

ları geride bırakmadığımı düşünerek ona bakıyordum. Belki o zaman biraz da olsa tekrar meşhur olabilirdim.

İlk fırsatta evini görmeye gittim. Devasaydı ve gelişigüzel döşenmişti; o üç asistandan başka hizmetçi yoktu hem beslenme hem de özel hayatı felsefi bir sadelikle karakterize edilmişti. Bol su içen biriydi, bir vejetaryandı ve tüm o mantıksal, nefsi terbiye eden şeylerle ilgiliydi. Ama ekipmanlarının görünüşü pek çok şüpheyi değiştirdi. Kilerden tavan arasına kadar tam olarak ciddi bir iş gibi görünüyordu- ücra bir kasabada bulunabilecek mükemmel, küçük bir mekân. İlk kattaki odalarda tezgahlar ve teçhizatlar vardı; fırın ve bulaşikhane takdir edilesi ocaklara dönüştürülmüştü; dinamolar kileri işgal ediyordu ve bahçede bir gazölçer vardı. Bütün bunları bana, çok fazla yalnız yaşamış bir adamın hazzı ve güveniyle gösterdi. İnzivadaki yaşantısı yerini taşarak aşırı güvene bırakıyordu, ben de buna tanıklık eden şanslı kişiydim.

Asistanlar, övgüye değer, “becerikli işçi” örnekleriydi. Zeki olmasalar da işlerine bağlı, uygar ve heveslilerdi. Yemeği yapan ve metal işleriyle ilgilenen Spargus, eskiden bir denizciydi; Gibbs bir doğramacıydı ve üçüncü kişi eski bir bahçıvandı ve şimdilerde başasistan. Salt ırgattılar. Bütün zeka gerektiren işler Cavor tarafından yapılıyordu. Onları ise benim en sersem halimle karşılaştırılınca kapkara bir cehaletti.

Şimdi, bu araştırmaların amacına gelelim. Burada devreye, ne yazık ki, müthiş bir zorluk giriyor. Ben bir bilim insanı değilim ve Bay Cavor’la deneylerinin eğilimine dair bilimsel bir dil kullanma uğraşına girersem, korkarım ki sadece okuyucunun değil kendi kafamı da karıştırırdım ve neredeyse eminim ki, ülkedeki mevcut tüm matematiksel fizik öğrencisinin dilinde alay konusu olmamı sağlayacak bir gaf yapardım. Bu nedenle yapabileceğim en iyi şey sanırım, sahip olmadığım

ilmin kisvesi altına girmeden, izlenimlerimi kendi hatalı cümlelerimle aktarmak.

Bay Cavor'un araştırmasının objesi, radyan enerjinin tüm hallerini anlamak için kullanılan "opak" olması gereken bir maddeydi bunun için başka bir kelime kullandı ama ben unuttum, fakat "opak" fikri gayet net iletiyor. "Radyan enerjisi" diyerek anlamam için uğraştı; ışın ya da ısı gibi bir şeydi ya da birkaç yıldır çok konuşulan o Röntgen Işınları gibi ya da Marconi'nin elektrik dalgaları gibi; ya da yerçekimi gibi. Bütün bu bahsettiği şeyler, merkezden yayılıyordu ve uzaktaki cisme etki ediyordu, bu yüzden radyan enerjisi deniyordu. Şimdi radyan enerjisi açısından neredeyse tüm cisimler bir aşamada opaktı. Örneğin cam, ışığı geçirir ama ısıyı da bir o kadar az iletir, bu yüzden ocak siperi için çok uygundur; şap, ışığı iletir ama ısıyı tamamıyla engeller. Öte yandan, karbonbisülfür içindeki iyot çözeltisi, ışığı tamamıyla engeller ama ısıya gelince de oldukça iletkendir. Ateşi sizden uzak tutar ama sıcaklığın size ulaşmasına izin verir. Metaller sadece ışığa ve ısıya opak değil aynı zamanda hem iyot çözeltisinden hem de camdan hiç karşı koymuyormuşçasına geçen elektriksel enerjiye bile geçirimsizdir. Gerisi de böyle devam ediyor.

İş yerçekimine gelince şu anda bilinen bütün maddeler geçirgendir. Işığı ve ısıyı ya da güneşin elektriksel nüfuzunu ya da dünyaya başka bir cisimden gelebilecek ısıyı kesmek için birçok farklı ayırıcı kullanabilirsiniz; Marconi'nin ışınlarındaki metal levhalarla pek çok şeyi örtebilirsiniz ama hiçbir şey güneşin ya da dünyanın yerçekimi etkisini kesemez. Cavor böyle bir cismin neden var olmaması gerektiğini görmedi ve elbette ben de ona söyleyemedim. Böyle bir ihtimali daha önce hiç düşünmemiştim. Bana kâğıt üzerinde hesaplamalarıyla beraber gösterdi, ki onları ne Lord Kelvin, hiç şüphesiz ne Profesör Lodge, ne Profesör Karl Pearson ne de diğer büyük bilim insanları anlardı. Ama sadece böyle bir

maddenin var olma olasılığı değil, aynı zamanda uygun koşullarda tatmin edici olması beni epey umutsuz bir kafa karışıklığına sürüklemişti. Muazzam bir tümevarımdı. Her ne kadar o zaman beni büyülese de, bunu burada üretmek imkansız olurdu. “Evet,” dedim, “evet; devam edin!” İşin özeti şu ki, Cavor, bu muhtemel maddeyi, komplike bir metal alaşımından kaynaklı çekime karşı geçirimsiz, yeni bir şey -sanırım yeni bir element- olarak imal edebileceğine inanıyordu ve anladığıma göre, Londra’dan ona mühürlü taş kaplarda gönderilen bu maddenin ismi helyumdu. Şüpheler bu detay üzerinde yoğunlaşmıştı, ama neredeyse eminim ki ona mühürlü taş kaplarda gönderilen helyumdu. Kesinlikle gaz halinde ve hafif bir şeydi. Keşke not almış olsaydım.

Ama nereden bilebilirdim ki not almamın gerekeceğini?

En ufak bir hayal gücü parçasına sahip olan her insan bile böyle bir maddenin olağandışı bir ihtimal olduğunu anlar ve Cavor’un kendini açıklamasındaki çapraşık anlatımındaki pustan kaynaklanan bu algıma dair biraz olsun sempati gösterebilir. Tam da bir oyundaki komik bir rahatlama biçimi! Daha önce olsa onu doğru anladığıma inanırdım ve bir yanlış anlaşılmanın derinliğinin ölçüsünü kaçırıp, günlük açıklamalarından birini yapmasına sebep olurum diye soru sormama ya özen gösteriyordum. Ama bu hikâyeyi okuyan kimse tam anlamıyla beni anlamayacak, çünkü benim yavan anlatımım yüzünden, bu akıllara zarar maddenin kesinkes yapılacağına dair görüşümü aktarmak imkânsız olacak.

Onun evine yaptığım ziyaretten sonra, oyunuma bir saatlik bile kendimi adayarak çalıştığımı anımsamıyorum. Hayal gücümün yapacağı başka işler vardı. Konu hakkındaki olasılıkların sınırı yokmuş gibi görünüyordu; hangi yolu denediysem, mucizeler ve devrimlerle karşılaştım. Örneğin, eğer bir kişi bir ağırlığı kaldırmak istiyorsa, ne kadar devasa olursa olsun, tek yapması gereken altına bu maddeden sermek olurdu

ve kişi bir çöp parçasıyla bile kaldırılabildi. Benim ilk doğal dürtüm, bu kuralı silahlara ve zırlı araçlara uygulamak oldu, bütün savaş materyal ve metotlarına, ondan sonra da nakliyata, lokomosa, inşaata ve akla gelen bütün insan endüstrisi formlarına. Beni bu yeni zamanın doğum noktasına getiren şans -hiç şüphesiz, çığır açıcıydı- o bin yılda bir gelen şanslardan biriydi. Teşhir edilen ve büyüdüe büyüyen. Hepsinden öte, bir iş adamı olarak kefaretimi görebiliyordum. Bir aile şirketi gördüm, yan şirketleri de başvurular bir sağımızdan bir solumuzdan geliyordu, bağlantılar ve güvenmeler, ayrıcalıklar ve imtiyazlar yayıldıkça yayılıyordu, ta ki büyük, tesirli bir Cavorit şirketi gelip tüm dünyayı yönetene kadar.

Ve ben de işin içindeydim!

Yerimi hemen aldım. Her şey riske attığımı biliyordum ama hemen oracıkta atladım.

“Kesinlikle, bugüne kadar bulunmuş en büyük şey üzerindeyiz.” dedim ve ‘biz’ derken vurgu yaptım. “Beni bunun dışında tutmak istiyorsanız, başıma bir silah dayamanız gerekecek. Sizin dördüncü çalışanınız olmak için yarın buraya geleceğim.”

Hevesim onu şaşırtmış gibi görünüyordu, ama bir nebze bile kuşku ya da düşmanlık göstermedi. Onun yerine, kendini küçük gören bir bakışı vardı. Bana tereddütle baktı: “Ama gerçekten düşünüyor musunuz ki?” dedi. “Ve oyunun! Peki oyunun ne olacak?”

“Yok oldu!” diye haykırdım. “Sevgili beyefendiciğim, burada neye sahipsiniz farkında değil misiniz? Neler yapacağınızı görmüyor musunuz?”

Neredeyse sırf söylemiş olmak için söylenen bir sözdü ama neyse ki o öyle düşünmedi. İlk başta buna inanamadım. Konudan bihaberdi. Bu insanı şaşırtan küçük adam bunca zamandır salt teorik temeller üzerine çalışıyordu; Dünyanın gördüğü ‘en önemli’ araştırma dediğinde, basitçe pek çok teoriyi

toparladığını, bir sürü şüpheyi yerle bir ettiğini kastetmişti; silah üreten bir makinesi olsaydı, iş başvurularını reddedeceği kişiler konusunda daha fazla sıkıntı çekmezdi. Bu madde muhtemeldi ve bu adam bunu gerçekleştirecekti. V’la tout, Fransızların dediği gibi.

Onun da ötesinde, çok çocuksuydu; eğer başarırsa, Cavorit ya da Cavorin olarak nesiller boyu ün kazanacaktı ve bir F.R.S yapardı ve portresi, doğayla bağlantılı olup bilimsel değer taşıma adı altında dağıtılırdı filan. Görüp görebileceği bu olurdu. Eğer ben olmasaydım, bu bombayı patlatır ve sanki yeni bir sivrisinek türü keşfetmiş gibi öylece dünyaya yayıverirdi. Tıpkı bu bilim insanlarının bulup bize bıraktığı bir iki küçük şey gibi, orada öyle kalır ve tam bir fiyasko olurdu.

Bunu fark ettiğimde, konuşmayı yapan ben, “Devam et lütfen.” diyen Cavor’du. Ben de fırsatın üstüne atladım. Odada volta attım, yirmili yaşlardaki bir delikanlı gibi el kol hareketi yaparak konuştum. Konu hakkında üzerine düşen vazifeleri ve sorumlulukları anlamasını sağlamaya çalıştım bu durumda bizim vazifelerimiz ve sorumluluklarımızdı. Onu, istediğimiz herhangi bir sosyal devrim üzerinde çalışabilecek kadar para kazanabileceğimize, dünyaya sahip olup onu hiza-ya sokabileceğimize inandırdım. Ona şirketlerden ve patentlerden, gizli işler için kullanılabilecek kasalardan bahsettim. Bütün bunlar onu, beni onun matematiğinin büyülemesi gibi büyüledi. Kanlı canlı yüzünde tereddütlü bakışlar vardı. Bu işin parayla alakalı olmadığına dair bir iki şey geveledi ama ben aldırmadım. Adam zengin olacaktı ve gevelemesi hiç de iyi değildi. Nasıl bir adam olduğumu anlaması için ona yardım ettim ve olduğum kişinin takdire şayan bir iş deneyimi vardı. O dönemlerde ibra edilmemiş bir iflasım olduğunu ona söylemedim, sonuçta bu geçiciydi, ama sanırım finansal taleplerimle, gün gibi ortada olan sefaletimi gözler önüne serdim. Belli belirsiz bir şekilde, böyle bir proje büyürken, Cavorit

tekelerini anlamak aramızda büyüdü gitti. O malzemeyi yapacaktı, ben de patlamasını sağlayacaktım.

‘Biz’ olayına sülük gibi yapıştım ‘sen’ ve ‘ben’ benim için artık yoktu.

O, bahsettiğim kazancın, araştırmaya sermaye olacağını düşünüyordu, ama tabii ki bu başka zaman halletmemiz gereken bir meseleydi. “Sorun değil,” dedim, “hiç sorun değil.” Önemli olan, ısrarla söylediğim gibi, işi halletmekti.

“Elimizde,” diye haykırdım. “Onsuz hiçbir evin, fabrikanın, kalenin ya de geminin yapılamayacağı, patentli ilaçlardan daha evrensel geçerliliği olan bir madde var. Tek bir yönü yok bu işin, on bin muhtemel kullanım alanından biri bile bizi hayal ettiğimizizin de ötesinde zengin edecektir, Cavor.”

“Evet,” dedi. “Şimdi anlamaya başladım. Konuşarak işte böyle farklı bakış açılarını görüyormuş insan!”

“Ve doğru adamla konuşunca işte böyle olur!”

“Sanırım,” dedi, “çok paradan kimseye zarar gelmez. Tabii, bir konu daha var.”

O durakladı. Ben de kıpırdamadan durdum.

“Biliyorsun ki bunu başaramayabiliriz de! Sadece teoride mümkün olup pratikte abes olan o şeylerden biri olabilir bu da. Ya da yaptığımızda aksayabilir!”

“Biz bu zorluğu da aşarız!” dedim.

BÖLÜM 2

İlk Cavorit Yapımı

Söz konusu yapım aşaması olunca, elbette Cavor'un korkuları boşunaydı. 14 Ekim 1899'da bu olağanüstü madde üretildi!

Tuhaf bir şekilde, nihayetinde madde, Bay Cavor'un hiç beklemediği bir anda kazara yapıldı. Birtakım metalleri ve belli başka birkaç başka şeyi beraber eritti- keşke detayları bilseydim!- ve karışımı bir hafta bekletmeye ve yavaşça soğuması için bırakmaya niyetliydi. Hesaplamaları yanlış yapmadığı sürece, madde 15,6 dereceye düştüğünde kombinasyondaki son aşamaya gelecekti. Ama fırsat bu fırsat diyerek, Cavor'un anlamadığı şekilde, fırınla ilgilenme üzerine bir anlaşmazlık meydana çıktı. Önceden tecrübeli olan Gibbs, aniden işin bahçıvana verilmesini istedi çünkü kömür bir topraktı, kazılabilirdi, bu nedenle bir marangozun uzmanlık alanına girmesi mümkün değildi; bahsi geçen bahçıvan ise, aslında aşçı olduğu şöyle dursun, kömürün metalik ya da madensi bir madde olduğunu iddia etti. Ama Spargus, kömür ikmalini Gibbs'in yapması için ısrar etti, nitekim o bir marangozdu ve kömür de herkesin bildiği gibi fosilleşmiş bir odundu. Sonuç olarak kimse yapmadığı için kömür takviyesi yapma işi Gibbs'e kaldı ve Cavor, her şeyin yanlış olabileceğini fark edene dek (hava direncini ve bir iki başka noktayı ihmal ederek) Cavoritli bir uçan makineye ilişkin bazı son derece enteresan problemlere kapılıp gitti. Bu buluşun erken doğumu, beş çayımızı içtiğimiz ve sohbet ettiğimiz bungalovuma geldiği arazide gerçekleşti.

Olayı, olağanüstü bir netlikle hatırlıyorum. Su kaynıyordu ve her şey hazırlanmıştı ve çıkardığı “zızzzz” sesi verandaya çıkmama sebep oldu. Hareketli küçük figürü sonbaharda, ikinci güneşi altında simsiyahtı ve sağ tarafta, evinin bacalarını, uzaklaştıkça solan renk tonlarıyla muhteşem bir grup ağacın ardında yükseliyordu. Sol tarafta puslu bataklıklar geniş ve açık alana yayılmışken Wealden Tepeleri uzakta soluk ve mavi bir şekilde yükseliyordu. Ve sonra...

Bacalar, yükselen tuğla yığınlarını ve çatıyı ve devamında bir dizi mobilyayı paramparça ederek. Gökyüzüne doğru patladı. Ardından patlamayı sollayan devasa beyaz bir alev geldi. Binanın yakınlarındaki ağaçlar sarsıldı ve sallandılar ve paramparça oldular, ateşle beraber köklerinden söküldüler. Kulaklarım, kalan hayatım boyunca bir tarafımı sağır bırakan bir şimşek çakma sesiyle uğuldadı, parçalanan pencereleri önemsemiyorum bile.

Verandadan Cavor’un evine doğru üç adım attım ve ancak benden sonra rüzgâr geldi.

Aniden paltomun kuyruğu başıma geçti ve isteksizce ona doğru büyük bir çabayla zıplayıp sıçrayarak ilerliyordum. Tam o anda kâşif takıldı, dönüverdi ve uğuldayan havayla beraber uçtu. Baca külahlarımdan birinin yaklaşık altı metre kadar öteye düştüğünü, yarım metre sekip, bir aceleyle kargaşanın merkezine doğru gittiğini gördüm. Cavor, hoplaya çırpına tekrar aşağı doğru indi, bir müddet yerde yuvarlandıkça yuvarlandı; mücadele etti ve kalkıp muazzam bir süratle öne doğru atıldı, en sonunda uğraşarak, ağaçlara vurarak, evi hakkında kıvranarak kayboldu.

Duman ve kül kütlesi ve mavimtırak bir şekilde parlayan madde kümesi zirveye ulaştı. Büyük bir parmaklık parçası yanımdan uçtu gitti, yan tarafa çarpıp yere düştü ve en kötüsü de bitmiş oldu. Havai arbede, güçlü bir rüzgârdan başka bir şey kalmayana dek hızla oldu bitti ve ben nefes aldığıma bir kez

daha şükrettim. Rüzgâra sırtımı vererek durmayı başardım ve bana kalan azıcık aklımı da toparlayabildim.

Tam o esnada tüm dünya değişti. Durgun gün batımı kayboldu, gökyüzü hızla kaçan bulutlarla kapkaraydı, her şey basıklaştı ve sert rüzgârlarla sallanmaya devam etti. Bungalo-
vum eskisi gibi duruyor mu diye ardıma bir göz attım, sonra ileriye, Cavor'un arasında kaybolduğu, uzun, yapraksız kalan dalları evin ateşiyle parlayan ağaçlara doğru ağır ağır yürümeye başladım.

Koruluğa girdim, bir ağaçtan diğerine hızla koşarak ve onlara tutunarak, bir süre nafile yere onu aradım. Sonra parçalanmış dal öbeklerinin arasında, bahçe duvarının bir kısmına dayanmış, hareket eden bir şey gördüm. Ona doğru koşturdum ama ben ulaşamadan kahverengi bir cisim kendini oradan ayırdı ve iki çamurlu bacak üzerinde yükseldi, sarkan iki kanlı eli öne doğru uzattı. Bir bölgesinden, giysisinin yırtık pırtık uçları çırpınır gibi yere düştü ve rüzgârın önüne takıldı gitti.

Bir an için bu topraksı yığının ne olduğunu anlayamadım, ama sonra, içine düştüğü toprağa bulanmış Cavor olduğunu anladım. Gözlerindeki ve ağzındaki kiri silerek rüzgâra karşı öne doğru eğildi.

Çamurun öbek öbek olduğu elini uzattı ve bana doğru bir adım atıp sendeledi. Yüzünde duygu karmaşası vardı, sürekli küçük çamur parçaları düşürüyordu. Bugüne dek gördüğüm herhangi bir canlıdan çok daha fazla zarar görmüş gibi baktı bana ve buna binaen söylediği şey beni olağanüstü etkiledi.

“Tebrik et beni,” zorla soluyordu; “tebrik et!”

“Tebrikler!” dedim. “Tanrım! Peki ne için?”

“Başardım.”

“Başardın. Bu patlamaya ne sebep oldu?”

Süratle esen rüzgâr sözlerini aldı götürdü. Bunun bir patlama olmadığını söylemesini yarım yamalak anladım. Rüzgâr

beni ona çarparcasına savurdu ve orada birbirimize tutunarak ayakta durduk.

“Ne yapıp edip evime gidelim.” diye bağırdım kulağına. Beni duymadı ve “üç şehit, bilim,” ve “pek de iyi değil,” diye bir şeyler hakkında nida attı. O anda, bu kasırganın içinde üç asistanının can verdiği izlenimine kendini kaptırmıştı. Şükürler olsun ki bu doğru değildi. Cavor bungalovuma gelmek için evden çıktığı esnada onlar da gitmişti. Lypne'deki bara, birkaç içecek içip fırın problemini tartışmaya gitmişlerdi.

Önerimi tekrarlayıp evime gitmeyi teklif ettim ve bu sefer beni anladı. Kol kola girdik, yürümeye başladık ve sonunda, artık elimde ne kadarı kaldıysa, bir çatı altına sığınmayı başardık. Bir süre koltuklarda nefes nefese kalmış halde oturduk. Bütün pencereler kırılmıştı ve daha hafif eşyalar etrafa dağılmıştı ama tamir edilemez hiçbir şey yoktu. Şükürler olsun ki mutfak kapısı basınca karşı iyi dayanmıştı, ki bütün çanak çömleğim ve yemeklik malzemelerim kurtulmuştu. Yağ tavası hâlâ yanıyordu ve çay için suyu tekrar kaynamaya bıraktım. Hazır olunca, açıklamasını duymak için Cavor'a döndüm.

“Gayet doğru,” diye üsteledi. “Gayet. Başardım ve her şey yolunda.”

“Ama,” diye itiraz ettim. “Yolunda değil! Yaklaşık otuz beş mil içinde bir tane dik duran çöp ya da çit ya da zarar görmemiş bir tane bile çatı yok.”

“Her şey yolunda cidden. Bu karışıklığı gözden kaçırmışım, evet. Kafam bir başka problemi çözmeye çalışmakla meşguldü ve bu pratikte ikinci planda kalmış sorunları göz ardı etmiş olabilirim. Ama her şey yolunda.”

“Efendiciğim,” diye yalvardım. “Binlerce poundluk zarara yol açtığınızı görmüyor musunuz?”

“O konuda kendimi sizin takdirinize bırakıyorum. Ben tecrübeli bir adam değilimdir, elbette ki, ama sizce bunu bir siklon olarak hesaba katmazlar mı?”

“Peki ya patlama?”

“Bu bir patlama değildi ki. Çok basit. Sadece, dediğim gibi, bu ufak tefek şeyleri göz ardı etmeye yatkınım. O zızzz meselesi gibi ama ona nazaran daha geniş çapta. Dikkatsizlik sonucu, bendeki bu maddeyi, bu Cavoriti, son derece ince, geniş bir...”

Durakladı. “Nesnenin yerçekimsel geçirimsizliği olduğu konusunda son derece nettin, ki iki nesnenin yerçekimiyle birbirlerine çekilmesini engelliyordu?”

“Evet,” dedim. “Aynen öyle.”

“Öyle ki, 15,6 dereceye ulaştığı ve üretim aşaması tamamlandığı anda, üstündeki hava, üstündeki çatı ve tavan ve hatta yer ağırlık kazandı. Gayet normal olarak, havanın bir ağırlığı vardır, ki sanırım biliyorsunuz, bu günlerde herkes biliyor, bu hava, santimetre kareye on dört buçuk poundluk bir basınç uygulayarak dünya yüzeyindeki her şeye baskı yapıyor, dört bir yandan bastırıyor.”

“Bunu biliyorum,” dedim. “Devam edin.”

“Bunu ben de biliyorum,” diye belirtti. “Bu, uygulamaya koymadığınız sürece bilmenin son derece işe yaramaz olduğunu gösteriyor. Görüyorsunuz ya, konusu geçen Cavoritimiz üzerinde hava sözde basınç uygulamaya çalışacaktı ve etrafını saracaktı ama onun yerine aniden ağırlığı kalmayan havanın içinde Cavorit santimetre-kare başına on dört buçuk pound basınç uyguladı. Ah! Şimdi anlamaya başladın! Hava, karşı konulmaz bir güçle üstündeki havayla sıkışan Cavoritle doluydu. Cavorit üzerindeki hava şiddetle yukarı çıkmaya zorlandı, alelacele boşluğu doldurmaya çalışan hava ağırlığını kaybetti, herhangi bir basınç uygulama anı için uğraştı, uygun anı kolladı, tavanı ve çatıyı havaya uçurdu...”

“Şimdi idrak ediyorsunuz,” dedi, “bir tür atmosferik kaynak ya da baca halini aldı. Eğer Cavoritin kendisi çoktan gev-

şek olmasaydı ve baca tarafından emilseydi, neler olabileceğini hayal edebiliyor musun?”

Düşündüm. “Sanırım,” dedim, “hava cehenneme aitmiş gibi yukarıya doğru çıkıyor olurdu şu an.”

“Aynen öyle,” dedi. “Dev bir kaynak.”

“Uzaya doğru fışkıran bir kaynak! Tanrım! Dünya atmosferinin tamamına sıçrayabilirdi! Dünyadaki tüm havayı yok edebilirdi! İnsanoğlunun sonu olabilirdi! O zırlıtı parçası yüzünden!”

“Tam olarak uzaya doğru değil,” dedi Cavor, “ama evet, teknik olarak o denli kötü. Dünyadaki havayı, muz kabuğu soyup atar gibi binlerce mil uzağa fırlatırdı. Sonra yere geri düşerdi tabii ki, ama oksijensiz bir dünyaya... Bizim açımızdan bakarsak, hiç gelmemesinden iyidir!”

Bakakaldım. O ana dek, bütün beklentilerimin altüst olduğunu fark edemeyecek kadar hayran kalmıştım. “Şimdi ne yapacaksın?” diye sordum.

“İlk iş olarak, bir kürek bulabilirsem, kaplandığım bu topraktan kurtulmaya çalışacağım ve sonra senin misafirperverliğinden yararlanabilirsem banyo yapacağım. Bunlardan sonra konuşabileceğimiz bir sürü boş zaman olacak. Düşünüyorum ki,” - çamur kaplı ellerinden birini omzuma koyarak “bu olayın ikimizin arasında kalması en mantıklısı olur. Büyük bir zarara yol açtığının farkındayım- muhtemelen çayırlıktaki yakın evler bile mahvolmuştur. Ama gelgelelim yol açtığım bu zararı ödeyemem ve olayın aslı öğrenilirse, çalışmalarımın dair kin ve itirazdan başa hiçbir şey doğurmaz. Bilirsin ki, kişi her şeyi öngöremez ve ben kuramıma, uygulamadaki faktörlerin tek birinin daha külfetini yükleyemem. Dahası, pratik zekânla bir şeyler bulduğunda ve Cavorit kurtarıldığında- kurtarılmak denir değil mi?- ve onun hakkındaki bütün beklentilerin açıklanır, bu insanlarla da işlerini yoluna sokabiliriz. Ama şimdi değil, hiç değil. Eğer başka açıklama yapılmazsa,

insanlar, meteorolojibilimdeki halihazırdaki yetersiz açıklamalarla, tüm bu olanları bir kasırga olarak atfeder; belki bir bağış kampanyası düzenlerler ve evim yanıp kül olduğu için, bu durumda ben de yüklü miktar tazminat alabilirim, ki bu çalışmalarımızın devamına çok yardımcı olur. Ama eğer bunlara sebep olanın ben olduğum anlaşılırsa, bağış filan olmaz ve insanlar beni mahveder. Ciddi anlamda bir daha hiç huzur içinde çalışmam. Asistanlarımın üçü de yok olmuş da olabilirler, yaşıyor da olabilirler. Bu sadece bir ayrıntı. Eğer yok oldularsa, çok da büyük bir kayıp olmaz; olabilecekleri kadar azimli değillerdi ve bu ani gelişen olay çoğunlukla onların hep beraber fırını ihmal etmelerinden kaynaklıydı. Eğer hayattalarsa, durumu anlamlandırabilecek kadar zeki olduklarından şüpheliyim. Onlar da kasırga hikâyesine inanırlar. Ayrıca evimin yaşanılabilirliğindeki bu geçici uygunsuzluk boyunca, evinizdeki kullanılmayan odalardan birinde konaklayabilirsem eğer.”

Durdu ve beni tarttı.

Birçok imkânı barındıran bir adam olarak hiç de sıradan bir misafir olmazdı. “Belki,” dedim, ayaklarımın üstünde yükselerek, “kürek aramaya başlasak iyi olur,” ve camekanın dar maduman olmuş kalıntılarının içine doğru yürüdüm.

O banyo yaparken, ben de olan biteni tek başıma gözden geçirdim. Daha önce fark etmemiştim ama, Bay Cavor’un toplumsa0ğüil çekinceleri olduğu ortadaydı. Az kalsın gezegenin yüzeyindeki nüfusu yok edecek dalgınlığı, her an bir başka vahim olayın külfeti altında kalmakla sonuçlanabilirdi. Öte yandan, ben henüz gençtim, insani ilişkilerim tam bir felaketti ve tam da sonunda iyi bir şey çıkma ihtimalini düşünerek aldırıışsız bir maceracı ruh halindeydim. Bu nedenle en azından olayın yarısının sorumluluğunu üstüme almam gerektiği kanısına varmışım. Neyse ki, daha önce açıkladığım gibi bungalovumu üç yıllık bir süreyle, hiçbir tamirattan mesul tu-

tulmayacağım bir anlaşmayla tutmuştum; mobilyalarım, bariz olarak, alelacele satın alınmış, ücrete tabi tutulmamış, sigortalanmıştı ve tümüyle herhangi bir bağlantısı yoktu. Sonuç olarak onun yanında olmaya devam etme kararı aldım, bakalım işler nereye gidecekti.

Kesinlikle olayların gidişatı fazlasıyla değişti. Artık madenin sağlayacağı o inanılmaz imkanlardan hiçbir şekilde şüphe duymuyordum, ama artık mühimmat taşıma ve patentli botlar hakkında şüphelerim vardı. Derhal laboratuvarı tekrar inşa etmek ve deneylerimize devam edebilmek için çalışmalarına başladık. Cavor, konu bir sonraki nesneyi nasıl yapacağımız sorusuna gelince, daha önce hiç yapmadığı gibi, benim anlayabileceğim şekilde konuştu.

“Elbette yeniden yapmalıyız.” dedi, ondan hiç beklemediğim tarzda bir neşeyle. “Yeniden yapılmalı. Çok zor bir duruma düştük, evet, ama teorik kısmı artık tamamen geride bıraktık. Eğer bu minicik gezegenimizi yakıp yıkmaktan kaçınabilirsek, başarabiliriz. Ama risk alınmalı! Elbette alınmalı! Söz konusu deneyse her zaman risk vardır. İşini bilen bir adam olarak, sen de devreye girmelisin. Bana kalırsa öyle görünüyor ki, dolaylı olarak ve muhtemelen incelikle yapmalıyız. Yine de bilemiyorum. Benim başka bir metot hakkında birtakım şimdilik net olmayan sezgilerim var. Henüz tam olarak açıklayamam. Ama ne ilginçtir ki, bizzat sebep olduğum olaylar nedeniyle sona geldiğinden şüphe duyduğum maceramı düşünürken ve rüzgârın önüne takılmış çamur içinde yuvarlanırken bu metot aklıma geldi.

Benim yardımlarıma rağmen oldukça zorlandık ve bu esnada laboratuvarı restore etmek için çalıştık durduk. İkinci girişimimizin sahil türü ve metoduna karar vermeye mecbur kalana kadar yapacak daha çok işimiz vardı. Tek aksaklık, us-tabası olmama karşı çıkan o üç işçiydi. Ama o meselede de iki gün gecikmeyle anlaşmaya varıldı.

BÖLÜM 3

Kürenin Yapımı

Cavor'un bana küre hakkındaki fikrini açtığı olayı çok net hatırlıyorum. Daha önceleri de üstü kapalı bahsettiği olmuştu ama bu sefer zihnine akın etmiş gibiydi. Çay içmek için bungalova geri dönüyorduk ve yolda mırıldanıyordu. Aniden “İşte bu! Bu her şeyi tamamlar! Bir tür perde kızıağı!” diye bağırdı.

“Neyi tamamlar?” diye sordum.

“Uzayı –her şeyi! Ay'ı!”

“Ne demek istiyorsun?”

“Nasıl ne demek istiyorsun? Tabii ya– çözüm küre! İşte bundan bahsediyorum!”

Olayın dışında kaldığımı gördüm ve bir süre onun kendi tarzında konuşmasına müsaade ettim. Ne ile sürüklenip gittiği hakkında en ufak bir fikrim dahi yoktu. Ama çay içtikten sonra, bana her şeyi açıkladı.

“İşte böyle,” dedi. “Geçen sefer nesneyi, baskı oluşturan bir örtüşümü olan düz bir hazne içerisinde, ortamı yer çekiminden kurtaracak şekilde işledim. Direkt olarak soğudu ve imal aşaması bütün o curcuna ile tamamlandı, üstteki hiçbir şeyin ağırlığı yoktu, hava yukarıyla doğru püskürmeye başladı, ev havalandı ve nesnenin kendi püskürmedi bile. Ne olmuş olabileceğini bilmiyorum! Ama maddenin gevşek bir yapısı olduğunu düşün ve yükselmekte özgür olduğunu da?”

“Derhal yükselir!”

“Kesinlikle. Büyük bir silahı ateşlemekten daha büyük bir kargaşaya sebep olmaz hatta.”

“Peki bunun yararı ne?”

“Ben de onunla y kseleceğim!”

 ay fincanımı bırakıp ona dik dik baktım.

“Bir küre hayal et,” diye açıkladı, “iki insanın ve onların bavullarının sığacağı kadar büyük. Çelikle hizalanmış kalın camdan yapılacak; uygun şekilde muhafaza edilen katılaştırılmış hava, konsantre edilmiş yiyecek, su damıtma cihazı ve bu gibi şeyler de içerecek. Dıştaki  elik bölüm de emaye edilecek”

“Cavoritle?”

“Evet.” “Peki içeri nasıl gireceksin?”

“Benzer bir problem atık atma konusunda da çıkmıştı.”

“Biliyorum. Peki nasıl aşacaksın?”

“O  ocuk işi. İhtiyaç duyulan tek şey hava geçirmez bir menhol. Bu tabii ki biraz karmaşık olacaktır; bir ventil olmalı ki gerektiğinde, çok fazla hava kaybetmeden cisimler dışarı fırlatılabilirsin.”

“Tıpkı Jules Verne’in *Aya Seyahat*’inde olduğu gibi.”

Ama Cavor pek kurgu okuyan biri değildi.

“Anlamaya başladım,” dedim yavaşca. “Sen içeri gireceksin ve Cavorit ısındığında kendini mahvedeceksin ve soğur soğumaz da yerçekiminden kopacak ve sen de uçup...”

“Daldan dala konacağım.”

“Düz bir hat üzerinde basıp gideceksin.” Birden durdum. “Uzayda sonsuza dek düz bir çizgide öylece seyahat etmene ne engel olur ki?” diye sordum. “Bir yere gitmek istesen güvende olmazsın ve eğer gidersen nasıl geri döneceksin?”

“Bunu düşündüm,” dedi Cavor. “Bulduğumu söylediğim şey buydu. İçteki cam küre, menhol hariç hava geçirmez olabilir ve  elik küre de bölmeler halinde yapılabilir, ki her bir bölme perde kızıağıyla sarılabilmeye müsait olacak. Bu yaylarla kolayca çözülebilir, camın içinden geçirilip kaynatılmış platin tellerle iletilen elektrik sayesinde salınıp kontrol edilebilir. Tüm bunlar konuşmaya değer detaylar bile değil. Gördü-

ğün gibi, kızaklardaki perdelerin kalınlığı haricinde, kürenin Cavoritten oluşma dış cephesi pencereler ya da perdeler içerecek, artık sen onlara ne demek istersen işte. Bütün bu pencereler ya da perdeler kapandığında, hiçbir türde ışık, ısı, hiçbir çekimsel güç yahut radyan enerji bu kürenin içine giremeyecek, uzayda düz bir hatta gidecek, senin dediğin gibi. Ama bir pencere açınca, yani bu pencerelerden birini açtığımızı düşün. O zaman o hatta denk gelebileceğimiz herhangi bir ağır cisim bizi etkileyecek.”

Durup hazmetmeye çalıştım.

“Anladın mı?” dedi.

“Evet, çok iyi anladım.”

“Pratikte, uzayda istediğimiz gibi volta atabilmemiz gerek. Canımız neyi ya da nereyi isterse.”

“Evet elbette. Yeterince açık. Sadece...”

“Sadece?”

“Bunu niye yapmamız gerektiğini anlamadım! Bu dünyanın dışına atlayıp geri gelmekten başka bir şey değil.”

“Elbette hayır! Örneğin, Ay’a gidebiliriz.”

“Oraya varınca ne olacak? Orada ne bulmayı bekliyorsun?”

Belki şeyi görürüz.Yahu! Yepyeni bilgileri düşün.”

“Orada hava var mı?”

“Olabilir.”

“İyi fikirmiş,” dedim, “ama bana yine de büyük bir lokma gibi geldi. Ay! Daha küçük bir şeyden başlamayı tercih ederim.”

“Hava sorunu yüzünden söz konusu bile olamazlar.”

“Neden yaylı perdeler fikrini ağırlık kaldırmaya uygulamayalım- Cavorit güçlü çelik kalıplar örtülebilir?”

“İşe yaramaz,” diye diretti. “Sonuçta, uzay boşluğuna doğru gitmek kutupları keşfetmeye gitmekten daha kötü değil. İnsanlar kutup keşfine hep giderler.”

“İşadamları gitmezler. Ayrıca, kutup keşfine gidenler de ödeneklerini alırlar. Herhangi bir şey kötü giderse mutlaka yardım gelir. Ama bu, bu sadece kendimizi bir hiç uğruna dünyadan dışarı fırlatmak.”

“Buna bilgi toplama de.”

“Sen öyle diyebilirsin... Biri bunun kitabını bile yazabilir,” dedim.

“Orada mineral bulacağımızdan hiç şüphem yok.” dedi Cavor.

“Ne gibi?”

“Ah! Sulfür, maden cevheri, belki de altın, muhtemelen yeni elementler.”

“Nasıl getirmeyi düşünüyorsun?” dedim. “Gerçekçi biri değilsin, biliyorsun değil mi? Ay çeyrek milyon mil kadar uzakta.”

“Cavoritten yapılma bir kutunun içine koyarsan ne kadar ağır olursa olsun, taşımak çok da zor olmaz bana göre.”

Bunu düşünmemiştim. “Alıcının kafasına tepeden bedava teslim, diyorsun?”

“Ay’a hapsolmadık ya.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Mars da var -temiz atmosfer, alışılmışın dışında bir çevre, canlandırıcı türde bir hafiflik. Oraya gitmek çok keyifli olabilir.”

“Mars’ta nefes alınabilir mi?”

“Elbette!”

“Orada bir sanatoryum bile işletebilirsin, görünen o ki. Bu arada, Mars ne kadar uzak?”

“Şu anda iki yüz milyon mil kadar,” dedi Cavor dalga geçmesine; “Güneş’in yakınından geçiyorsun üstelik.”

Hayal gücüm kendini tekrar toparlamaya başlamıştı. “Sonuçta,” dedim, “daha farklı bir şey var bunun içinde. Seyahat var.”

Olağandışı bir ihtimal aklıma geliverdi. Birden, bir öngöründe, bütün Güneş sisteminin Cavoritten yolcu gemileri ve lüks kürelerle çevrili olduğunu gördüm. “Satın alma hakları.” kafamda döndü durdu, gezegensel satın alma hakları... Amerikan parası kullanan eski bir İspanyol tekeline anımsadım. O ya da bu gezegen değildi, bütün gezegenlerden bahsediyorduk. Cavor’un kırmızı suratına baktım ve aniden hayal gücüm taklalar atmaya ve dans etmeye başladı. Ayağa kalktım, volta atmaya başladım; dilim çözülmüştü.

“Hazmetmeye başladım,” dedim; “Hazmediyorum.” Duyduğum şüphe çok kısa bir sürede yerini hevese bıraktı. “Ama bu muazzam bir şey!” diye bağırdım. “Devasa bir şey! Hiç böyle bir şeyi hayal etmiyordum.”

Benim titremem sona erince, onun bastırılmış heyecanı devreye girdi. O da ayağa kalktı ve oradan oraya yürümeye başladı. O da el kol hareketleriyle konuştu ve haykırdı. İlham gelen insanlar gibi davrandık. İlham gelen insanlardık.

“Her şeyi hallettik o zaman!” dedi, aklıma takılan bazı ufak sorunlara yanıt olarak. “Yakında her şeyi halledeceğiz! Hemen bu gece şekilleri çizmeye başlarız.”

“Şimdi başlayalım,” diye yanıt verdim, bir an önce işe başlamak için laboratuvara koştuk.

Harikalar diyarındaki bir çocuk gibiydim o gece. Gün doğduğunda ikimiz de hâlâ çalışıyorduk- o gün ihtiyatsızca elektrikli ışığımızı açık bıraktık. O çizimlerin nasıl göründüğünü çok iyi hatırlıyorum.

Cavor çizerken, ben de gölgelendirmeleri ve renklendirmeleri yaptım- her yeri kirletilmiş ve alelacele işaretlenmişti, ama mükemmel doğruluktaydılar. O geceki çalışmamızda ihtiyaç duyduğumuz çelik kepenklerin ve çerçevelerin siparişlerini çıkardık, cam küre de bir hafta içerisinde tasarlandı. İkinci sohbetlerimizden ve eski rutinimizden büsbütün vazgeçtik. Çalıştık; artık açlıktan ya da bitkinlikten çalışmadığımızda

da uyuduk ve yemek yedik. Şevkimiz, kürenin niçin yapıldığı hakkında en ufak fikirleri olmayan diğer üç adamı bile etkiledi. O günler boyunca Gibbs isimli adam yürüyerek iş yapmayı bırakıp odanın öteki tarafına bile bir tür telaşlı koşuşturmayla gidip gelmeye başladı.

Ve küre büyüdü. Aralık bitti, Ocak elimde bir süpürgeyle koskoca bir günü, evimden laboratuvara karı süpürüp bir patika yaparak geçirdim, Şubat, Mart da geçti. Martın sonunda görünürde çalışmalarımız tamamlanmıştı. Ocak'ta kocaman eşya sandıklarıyla bir grup at getirildi; kalın camlı küremiz artık hazırды, vinçle kaldırıp hizalayarak çelik dış kabuğunun içine oturttuk. Çelik kabuğun bütün barları ve perdeleri Şubat'ta ulaştı tam olarak küre şeklinde bir kabuk değildi ama her bir tarafı perde kızaklı ve birçok yüzü vardı, bir yarısının alt kısmı birbirine sürgülenmişti. Cavoritin yarısı martta bitti, metalik çiriş imalatının ikinci aşamasını da geçmişti, çelik barların ve perdelerin neredeyse yarısının üstünü kapladık. Cavor'un bir plan tasarlamakla ilgili ilk fikrine uymamız takdire şayandı. Küreyi birbirine bağlama olayı bittiğinde, içerdeki işimizin bittiği geçici laboratuvarımızın sert çatısını sökmeyi ve bir fırın yapmayı teklif etti. Yani Cavorit yapımının, çirişin helyum akışıyla, mat, kırmızı bir parıltıyı alana dek ısıtıldığı son aşaması, kürenin üzerine eklenmeden tamamlanacaktı.

Sonra, alacağımız materyallerin ne olacağını tartışıp karar vermek zorunda kaldık sıkıştırılmış yiyecekler, konsantre özler, oksijen rezervi içeren çelik tüpler, karbonik asidi ve atığı havadayken imha etmek ve sodyum peroksit vasıtasıyla oksijen yenilemek için gereken aranjmanları, su kondensörü ve daha pek çok şey. Bir köşede oluşturdıkları, her şeyi daha gerçekçi kılan küçük yığını hatırlıyorum; tenekeler, rulolar, kutular...

Yorucu bir süreci, üstüne düşünecek vakit çok azdı. Ama bir gün, neredeyse sona yaklaştığımız esnada, tuhaf bir hisse

kapıldım. Tüm sabahı fırına tuğla döşemekle geçirmiştım, bitkin halde malzemelerin kenarına oturdum. Her şey donuk ve akla hayale sığmaz görünüyordu.

“Şuraya bir bakar mısın, Cavor?” dedim. “Bütün olan bitenden sonra! Bütün bunlar ne için?”

Gülümsedi. “Şimdi gitmek için.”

“Ay’a,” diye ekledim. “Ama beklentin ne? Ay’ın ölü bir dünya olduğunu düşünüyordum.”

Omuz silkti.

“Göreceğiz.”

“Öyle mi yapacağız?” dedim, önüme döndüm.

“Yorgunsun,” diyerek dikkat çekti. “Bugün öğleden sonra biraz yürüyüş yapsan iyi olur.”

“Hayır,” dedim inatçı bir tavırla; “Tuğlaları örmeye devam edeceğim.”

Ve öyle yaptım, kendime uykusuz bir geceyi garantiledim. Hiç böyle bir şey yaşadığımı hatırlamıyorum. Kurduğum iş çöktüğünde zor zamanlar yaşadım ama bu sancılı uyanıklığın sonsuzluğuyla kıyaslanırsa onların en kötüsü bile hoş bir şekerleme yapmak gibiydi. Aniden, yapacağımız şeye dair devasa korkuya kapıldım.

O gecedен önce hiç, göze aldığımız bütün o riskleri düşündüğümü hatırlamıyorum. Şimdi, Prag’da etrafımı kuşatıp oracıkta kamp kuran bir dizi hayalet gibi üstüme gelmişti. Yapmak üzere olacağımız şeyin garipliği, korkunçluğu beni alaşağı etti. Hoş rüyalardan dehşet verici bir gerçekliğe uyanan bir adam gibiydim. Tamamen açık gözlerle uzandım, küre gözüme daha uyduruk ve dayanıksız geliyordu, Cavor da daha hayali ve masaldan fırlama gibi, tüm bu girişimimiz de her dakika daha delice görünüyordu.

Yataktan kalktım ve dolanıp durdum. Pencere kenarına oturdum ve uçsuz bucaksız uzaya doğru baktım. Yıldızların arasında kapkara, dipsiz bir hiçlik vardı. Öylesine okuduğum

şeylerden kazandığım bölük pörçük astronomi bilgimi anımsamaya çalıştım ama herhangi bir fikir zerresiyle bizi bekleyen şeyleri zihnimde tasarlamak boşuna olurdu. En sonunda yatağa geri döndüm ve bir parça da olsa uykudan nasibimi aldım -gökyüzünün boşluğunda sonsuzluğa dek düştükçe düştüğüm kabuslardan nasibimi aldım daha doğrusu.

Kahvaltıda Cavor'u afallattım. Ona kısaca, "Seninle o küreye binip gitmiyorum." dedim.

Öfke dolu bütün diretmelerine ve itirazlarına şahit oldum. "Bu delice," dedim, "ve gelmeyeceğim. Akıl işi değil."

Onunla laboratuvara gitmeyecektim. Bungalovumda içim içimi yedi bir süre, sonra şapka ve yürüme sopamı alıp tek başıma yola düştüm, nereye gittiğimi bilmiyordum. Şansıma, harika bir sabahtı: Ilık bir rüzgâr ve masmavi bir gökyüzü, az ilerde baharın ilk yeşilliği ve şarkı söyleyen çeşitli kuşlar. Elham yakınlarındaki bir barda biftek ve yanında birasıyla, hava durumuyla ilgili sesli yorumum yüzünden mekân sahibini ürküttüm, "Böyle güzel bir günde dünyayı bırakıp giden adama aptal derler!"

"Ben de aynen böyle diyorum!" dedi adam, en azından bir tane zavallı ruh için bu dünya haddinden fazla ve şu ana kadar adamın boğazına dizilmiş. Düşüncelerimde yeni bir kıvrılma ile devam ettim güne.

Öğleden sonra, güneş gören bir yerde güzelce uyudum, günü tazelenmişçesine sürdürdüm. Canterbury'ye yakın, konforlu görünen bir misafirhaneye gittim. Sarmaşıklarla süslenmiş bir yerdi, gözüme takılan mekan sahibi kadın da temiz görünümlü biriydi. Orada konaklamak için tam da gerekli param olduğunu fark ettim. Geceyi orada geçirmeye karar verdim. Konuşkan biriydi ve öğrendiğim pek çok detayın haricinde daha önce hiç Londra'ya gitmediğini anladım. "Kendimi bildim bileli Canterbury'deyim." dedi. "Ben senin gibi eğlence peşinde koşan bir tip değilim."

“Ay’a seyahat etmeye ne dersin?” diye atıldım.

Besbelli bunun son derece sıradan bir yolculuk olduğu izlenimiyle, “O balonumsularla hiç aram olmadı.” dedi. “Asla onlardan biriyle uçmam.”

Bu bana çok komik geldi. Akşam yemeğimi yedikten sonra, misafirhane kapısının yanındaki bir banka oturdum ve iki işçiyle tuğla örme, motorlu araçlar ve geçen yıl ki kriket hakkında sohbet ettim. Gökyüzünde, uzaklardaki Alp kadar mavi ve belirsiz, taze bir hilal güneşin üzerinden batıya doğru battı.

Ertesi gün Cavor’un yanına gittim. “Geliyorum,” dedim. “Sadece biraz kafam karışık, hepsi bu.”

Girişimimiz için şüphe duymadığım tek andı bu. Salt deli cesareti! Ondan sonra biraz değişiklikle daha dikkatli çalışmaya başladım, her gün bir saatlik uzun yürüyüşlere çıktım. Sonunda, fırındaki sıcaklığı muhafaza ederek işimiz sona erdi.

BÖLÜM 4

Kürenin İçinde

“Devam et,” dedi Cavor, ben menholün öteki ucuna otururken kürenin içindeki siyahlığa baktı. İkimiz yapayalnızdık. Akşam vaktiydi, güneş batmıştı ve alaca karanlığın durgunluğu akşamın üstüne çökmüştü.

Diğer bacağımı içeri çektim ve kürenin altına doğru pürüzsüz camda kaydım, konserve kutularını ve diğer eşyaları Cavor’dan almak için döndüm. İçerisi ılıktı, termometre yirmi altı dereceyi gösteriyordu ve eğer ısıyı biraz bile olsun azaltmazsak sadece ayakkabı ve ince fanila giymek zorunda kalacaktık. Biz, gelgelelim, herhangi bir talihsizlik olur diye bir yığın kalın yünlü kıyafet ve birçok kalın battaniye almıştık.

Cavor tarif ederken ben de kolileri, oksijen tüplerini vesaire, sağa sola boyumun elverdiğince yerleştirdim, kısa sürede her şey içeri alınmıştı. Bu çatısız sığınağımızda bir şeyi gözden kaçırdığımız bir şey var mı diye bir süre bakındı, ardından sürünerek girdi. Elinde bir şey olduğunu fark ettim.

“Ne o elindeki?”

“Sen okuyacak bir şey getirmedin mi?”

“Aman Tanrım! Hayır.”

“Sana söylemeyi unuttum. Bazı belirsizlikler var... Yolculuğumuz biraz uzun sürebilir... Haftalarca gidebiliriz!”

“Ama...”

“Bu kürenin içinde bir tane bile meşgalemiz olmadan süzülebiliriz.”

“Keşke bilgim olsaydı.

Menholden dışarı bir göz attı. “Bak!” dedi. “Orada bir şey var!”

“Vakit var mı?”

“Bir saatimiz var.”

Dışarı baktım. *Tit-Bits*’in, muhtemelen çalışanların getirdiği eski bir sayısı vardı. Daha da ileride, köşede, yıpranmış bir *Lloyd’s News* gördüm. Elimde bunlarla küreye geri tırmandım. “Sende ne var?” dedim.

Elindeki kitabı aldım ve ismini okudum, “William Shakespeare Eserleri”.

Azıcık utandı. “Şu ana kadarki eğitimim tamamen bilimseldi.” dedi özür dilercesine.

“Hiç okumadın mı?”

“Hiç.”

“Biraz başıbozuk diye tanınır, biliyorsun değil mi?”

“Bana da aynen öyle söylendi,” dedi Cavor.

Menholdeki cam kapağı vidalarken ona yardım ettim, sonra dış bölüme uyan perdeyi kapatmak için düğmeye bastı. İçerdeki azıcık ışık da kayboldu. Artık tamamen karanlıkta kalmıştık. Bir süre ikimiz de konuşmadık. İçinde bulunduğumuz kutu ses geçirmez olmamasına rağmen, her şey çok sessizdi. Başlangıçtaki şok dalgaları geldiğinde tutunacak hiçbir şey olmadığını sezdim, etrafta bir sandalye olmamasından rahatsız olacağımı fark ettim.

“Neden hiç sandalyemiz yok?” diye sordum.

“O tür detayları hallettim ben,” dedi Cavor. “Onlara ihtiyacımız yok.”

“Neden?”

“Göreceksin,” dedi, konuşmak istemeyen bir adamın ses tonuyla.

Sessizliğe gömüldüm. Aniden o kürenin içinde bulunduğum için ne denli aptal olduğum gayet net ve canlı bir şekilde zihnimde belirdi. Şimdi bile, kendime, geriye dönmek için

o kadar geç miydi diye soruyorum. Kürenin dışındaki hayat, biliyorum ki benim için yeteri derecede soğuk ve yaşanılmaz olacak haftalarca Cavor'dan gelen maddi destekle yaşıyordum sonuçta- ama nihayetinde, sıfırın çok çok altındaki soğuk kadar, uzay boşluğunun yaşanılmazlığı kadar kötü olabilir miydi? Eğer korkak gibi görünmek istemeseydim, sanırım o an bile ona beni dışarı çıkarması için yalvarırdım. Ama ben tereddüt ettim bu konuda, tereddüt ettikçe huysuzlandım, sinirlendim ve zaman aktı gitti.

Önce hafif bir sarsıntı geldi, sonra da başka bir bölümden şampanya tıpasının açılması ve zayıf bir ısıklık sesi. Bir anlığına inanılmaz bir gerginlik hissettim, ayaklarım yere binlerce tonluk bir güçle basıyor sandım geçici bir süre. Sonsuzluk gibi bir süre sonra geçti.

Ama beni kendime getirdi. "Cavor!" diye seslendim karanlığa, "sinirlerim tepemde. Sanmıyorum ki-"

Durdum. Hiç cevap vermemişti.

"Kahrolasınca!" diye bağırdım; "Ben bir aptalım! Benim burada ne işim var? Gelmiyorum ben,

Cavor. Bu çok riskli. Gidiyorum ben."

"Gidemezsin," dedi.

"Gidemem mi! Bak gör nasıl gidiyorum!"

On saniye boyunca hiç cevap vermedi. "Ayrılabilmemiz için artık çok geç, Bedford," dedi. "Az evvelki hafif sarsıntı kalkış yüzündendi. Çoktan bir kurşun gibi uzay boşluğuna doğru çıkıyoruz."

"Ben-" dedim ve sonra... sonrasında ne olduğunun çok da bir önemi yoktu. Bir süre sersemletilmiş gibiydim; Diyebileceğim hiçbir şey yoktu. Sanki daha önce Dünya'dan ayrılma fikrine hiç aşına değilmiş gibiydim. Daha sonra algılarımda sayısız değişim hissettim. Hafiflik hissiydi bu, gerçekdışılık hissi. Bunlara ek olarak kafamda acayip bir his vardı, neredeyse felç etkisi gibi, kanın damarlarımda pompalanmasını

kulaklarımda hissediyordum. Bu hislerin hiçbirisi zaman ilerledikçe geçmedi, ama eninde sonunda bunlara alıştım, hiç rahatsız etmemeye başladılar.

Bir klik sesi duydum ve küçük bir akkor lambası ortaya çıktı.

Cavor'un, en az kendi yüzümün olmasını beklediğim kadar beyaz yüzünü gördüm. Bir kez daha sessizlik çöktü aramızda. Arkasındaki camın transparan siyahlığı onu sanki boşlukta havada duruyormuş gibi gösterdi.

"Bildğin adanmışlıktır bu." dedim en sonunda.

"Evet," dedi, "kendimizi adadık."

"Hareket etme," dedi öneri verircesine. "Bırak kasların gevşesin yatakta yatıyormuşsun gibi. Kendi kişisel evrenimizdeyiz. Şunlara bak!"

Kürenin dibindeki battaniyelerin üzerinde durması gereken kutuları ve paketleri gösterdi. Kürenin duvarlarından neredeyse bir metre yukarıda süzöldüklerini görmek beni afallattı. Sonra gölgesine bakınca Cavor'un artık cama yaslanmadığını gördüm. Elimi arkama doğru attım ve benim de camdan uzakta, havada durduğumu fark ettim.

Ne hareket ettim ne de ağladım, ama etrafımı bir korku sardı. Sanki ne olduğunu bilmediğin bir şey tarafından tutulup aniden bırakılmışsın gibiydi. Elim hafifçe cama değince ödüm koptu. Ne olduğunu anladığımda bile kendimi korkmaktan alıkoyamadım. Bütün dış yerçekimsel kuvvetten uzaklaşmıştık, sadece kürenin içindeki objelerin çekimi etkiliyordu bizi. Cama monte edilmeyen her şey sürekli olarak- kütlemizdeki hafiflik nedeniyle yavaşça minik dünyamızın çekim merkezine doğru düşüyordu, görünen o ki merkez Cavor'dan çok bana yakın olan kürenin ortasıydı, ki sanırım sebebi de benim daha kilolu olmamdı.

"Dönmemiz lazım," dedi Cavor, "ve sonra aramızdaki ıvır zıvırla tekrar dönmemiz gerek."

Boşlukta gevşek bir biçimde uçmak düşünölebilecek en garip duyguydu, şükürler olsun ki korku da geçtiğinde yerine huzura bıraktı; öyle ki o hisse en yakın dünyevi şey, son derece kalın ve aşırı yumuşak bir tüy yatakta yatmaktır. Ama böylesi bir müfreze ve özgürlük! Böyle bir şey beklemiyordum. Başlangıçta şiddetli bir sarsıntı, sersemletici bir hız beklemiştim. Onun yerine, sanki vücudumdan bağımsızlaştırılmışım gibi hissediyordum. Bir yolculuğun başlangıcı gibi değildi bu, sanki bir rüyanın başlangıcıydı.

BÖLÜM 5

Ay'a Seyahat

Şimdilik Cavor ışığı söndürdü. Çok fazla enerji stokumuz olmadığını ve bu yüzden de kitap okumak için idareli kullanmamız gerektiğini söyledi. Bir süre, ki kısa bir süre mi uzun mu bilmiyorum, boş bir karanlıktan başka bir şey yoktu.

Bir soru cümlesi boşlukta süzüldü. “Gidişat nedir?” dedim. “Rotamız neresi?”

“Dünya’dan uzağa doğru uçuyoruz ve Ay da üçüncü çeyreğinde olduğundan ona yakın bir yerlere doğru gidiyoruz. Perdeleri açayım mı-”

Bir klik sesiyle, dış cephedeki pencere açıldı. Dışarıda gökyüzü, kürenin içindeki karanlık kadar siyahtı, ama pencerenin şekline sığıdığı kadar, sonsuz sayıda yıldız vardı.

Sadece dünyadan yıldızlı bir göğe bakanlar, belli belirsiz, yarı aydınlık havamızın ötesindeki bu görüntüyü hayal dahi edemezler. Dünyada gördüklerimiz, sisli atmosferimizden sızan, dağınık ama hayatta kalmış yıldızlar. Ama artık bu, cennetin ev sahipliğini yapanların anlamını kavrayabilecektim.

Bize yabancı pek çok şey görmekteydik, ama ah o havadan yoksun, yıldızların toza buladığı sema! Her şeyin ötesinde, sanırım o, utabileceğim en son şey olacak.

Küçük pencere bir klikle açıldı, sonra hemen yanındaki ve ardından üçüncü aynı şeyi yaptı, o an Ay’ın kör edici parlaklığı yüzünden gözlerimi kapatmak zorunda kaldım.

Gözlerimin ışığa alışmasını için bir müddet Cavor’a ve etrafımdaki bembeyaz ışıkla aydınlatılmış şeylere baktım.

Ay'ın yerçekiminin küredeki her maddeye etki edebilmesi için dört pencere birden açılmıştı. Artık havada öylece süzülmediğimi fark ettim, ama artık ayaklarım kürenin aya bakan yüzünde basıyordu. Battaniyeler ve erzak kutuları da yavaşça camın o bölümüne kayarak aşağıya gelip nihayetinde görüş alanımızı kapatıyordu. Bana öyle geliyordu ki, "aşağı" derken Ay'a göre olan aşağıydı söz konusu olan. Dünya'da aşağı demek, eşyaların yere düştüğü, mevcut konumda yukarıya çıktığı aşağıydı. Şimdi yer çekiminin etkisi Ay'a doğruydı, bildiğim kadarıyla Dünyamıza dönük olan kafalarımızdı. Tabii ki, tüm Cavorit perdeleri, içeride, kürenin merkezine göre aşağıya doğru, dışarıda ise yukarıya doğru kapanmıştı.

Tuhaftır ki, yine dünyevi deneyimin tersine, ışık yukarıya doğru geliyordu. Dünya'da ışık yukarıdan ya da yanlardan eğimli olarak gelir, ama burada ayaklarımızdan gelip, gölgemizi yukarı baktığımızda görmemize sebep oluyordu.

Kalın bir cam üzerinde durmak ve aşağıya bakıp Ay'ın ötesinde yüzlerce binlerce mil boyunca boş uzayı görmek ilk başta bana bir tür baş dönmesi yaşattı; ama bu rahatsızlık hızla geçti. Sonra manzaranın görkemi...

Okuyucu, ılık bir yaz gecesinde açık bir yerde yatıp gökyüzüne kaldırdığı ayaklarının arasından bakarsa, bunu en iyi ancak o zaman hayal edebilir, ama bir şekilde, muhtemelen havanın yoksunluğu ortamı çok daha fazla aydınlık yapıyordu, Ay, o an bile Dünya'da olduğundan çok daha fazla büyük görünüyordu. Yüzeyindeki en ufak bir detay bile son derece netti. Ayrıca hava olmadığı için, dış çizgisi son derece parlak ve keskindi, hiç ışık hüzmeleri ya da ışık halkası yoktu, göğü kaplayan yıldız tozu, Ay'ın ışık almayan kısmını ortaya çıkararak, tam olarak o huduttan geliyordu. Durup ayaklarımın altındaki bu görüntüye bakarken, başlangıçtan beri benimle olan o imkânsızlık algısı, ona katlanarak geri döndü.

“Cavor,” dedim, “bir garip hissediyorum ben. İşleteceğimiz o şirketler, tüm o mineraller?”

“Evet?”

“Ben burada mineral filan görmüyorum.

“Hayır,” dedi Cavor; “ama göreceksin.”

“Sanırım yerime dönmem gerekecek. Yine de, bu of. Bir anlığına dünyanın hiç var olmadığına inanabilirdim.”

“*Lloyd’s News* sana yardımcı olabilir.”

Bir süre gazeteye baktım, sonra suratımın az ötesinde yukarıdayken onu yakaladım, gayet rahat bir biçimde okuyabildiğimi fark ettim. Ufak sinir bozucu reklamların yer aldığı köşe yazısı dikkatimi çekti. “Kişisel geliri olan bir beyefendi borç vermeye hazır,” diye bir şey okudum. O beyefendiyi biliyordum. Sonra acayip bir tip 5 poundluk ilanla, “oldukça yeni ve maliyeti 15 pound,” diyerek bir Cutaway bisikleti satmak istiyordu ve “Düğün hediyesiydi,” diyen, paraya sıkışmış bir hanımefendi, büyük bir fedakârlıkla, balık bıçaklarından ve çatallarından bazılarını elden çıkarmak istiyordu. Hiç şüphe yok ki bunları okuduğum esnada, bazı düşünceli insanlar bu bıçak ve çatalları sağduyulu şekilde inceliyor, bir başkası zafer kazanmışçasına o bisikleti sürüyor, bir üçüncüsü ise bir güven duygusuyla o cömert, gelir kaynaklı beyefendiye danışıyordu. Güldüm, gazetenin elimden kayıp gitmesine izin verdim.

“Dünya’dan görülebilir miyiz?” diye sordum.

“Neden ki?”

“Astronomiyle oldukça ilgili birini tanıyordum. O -arkadaşım- teleskobundan bir göz atsa ne tuhaf olurdu diye aklıma geldi.”

“Bizi en ufak bir nokta olarak görmek için bile dünyadaki en güçlü teleskop gerekir.”

Bir süre sessizce Ay’ı izledim.

“Bu bir tür dünya,” dedim; “insan kendini dünyada hissettiğinden daha dünyada hissediyor. Belki insanlar...”

“İnsanlar!” diye bağırdı. “Hayır! Unut hepsini! Kendini, uzaydaki terk edilmiş yerleri keşfeden bir tür gezgin gibi düşün. Şuna bir baksana!”

Aşağıdaki ışıldayan beyazlığa doğru ellerini salladı. “Burası ölü, ölü! Muazzam büyüklükte sönmüş yanardağlar, lav çölleri, karmakarışık kar arazileri ya da donmuş karbonik asit ya da donmuş hava, her yerde erozyon katmanları, çatlaklar ve uçurumlar. Hiçbir şey olmuyor. İnsanlık bu gezegeni sistematik olarak teleskoplarıyla iki yüz yılı aşkın süredir izliyor. Ne kadar değişiklik görmüş olabilirler sence?”

“Hiç.”

“İki şüphe götürmez toprak kayması, bir tane kesin olmayan çatlama, bir tane de hafif, devresel renk değişimi tespit ettiler, hepsi bu kadar.”

“Böyle şeyler bulduklarından haberim dahi yoktu.”

“Ne demezsin!”

“Bu arada,” dedim, “Ay üzerinde olup da en iyi teleskop tarafından görülebilmesi için en fazla ne kadar küçük olması lazım?”

“Ortalama büyüklükte bir kilise görülebilir. Kasabalar ya da binalar ya da insanoğlunun yaptıklarına benzeyen herhangi bir şey kesinlikle görülebilir. Buralarda böcekler olabilir, karınca gibi varlıklar örneğin, Ay ışığından uzakta, kendi derin oyuklarına kaçabilirler ya da Dünya’da benzeri görülmeyen türde yeni yaratıklar da olabilir. Eğer burada yaşama dair bir iz bulursak, en muhtemel olanı da o zaten. Yani koşullardaki değişikliğe baksana! Burada yaşam kendini, on dört dünya gününe eşdeğer tek bir güne oturtması gerek, on dört günlük güneş yanması, ayrıca aynı derecede uzun bir gece bu soğuk, keskin yıldızların altında gittikçe daha da soğuk oluyor. Öyle bir gecede burası çok soğuk, aşırı soğuk olmalı, Dünya’nın donma noktasının çok altında, 273 santigrat derece falan. Bu-

rada her nasıl bir yaşam varsa uyuyarak gecenin geçmesini bekliyor olmalı, her sabah da kalkmalı.”

Derin derin düşündü. “İnsan solucan gibi bir şey hayal ediyor,” dedi, “havayı katı olarak aldığını filan, tıpkı bir Dünya solucanının toprağı yutması gibi ya da belki kalın derili canavarlardır.”

“Aklıma gelmişken,” dedim, “neden silah getirmedik biz?”

Bu soruya cevap vermedi. “Hayır,” diyerek kendi kendine bir karar vardı, “önce gitmemiz gerek. Oraya vardığımızda görürüz.”

Bir şeyi hatırladım. “Elbette, ne olursa olsun benim minerallerim orada olacak,” dedim; “koşullar ne olursa olsun.”

Bana şimdilik planımızı birazcık değiştirip, önce toprağın bizi kendine çekiştirmesine izin vermemizi söyledi. Otuz saniyeliğine Dünya’ya doğru olan perdelerden birini açacaktı. Başımın dönebileceğini söyleyerek beni uyardı, düşmemem için ellerimi cama koymamı önerdi. Söylediği gibi yaptım, ayaklarımı da üstüme düşmesini engellemek için yiyecek kutularının ve hava tüplerinin önüne koydum. Yine bir klikle pencere birden açıldı. Hantalca ellerimin ve yüzümün üstüne düştüm, bir anlığına genişlemiş siyah parmaklarımın arasından dünyamızı gördüm, baş aşağı duran gökyüzünde bir gezegen.

Hâlâ çok yakındık. Cavor, aradaki uzaklığın yaklaşık sekiz yüz mil olduğunu ve buna ek olarak bütün güzelliklerin doldurulduğu devasa bir karasal disk olduğunu söyledi. Hakikaten Dünya’nın yuvarlak olduğu gayet açıktı. Altımızdaki bu kara, alacakaranlığın altında bulanıktı, ama batıya bakan taraftaki uçsuz bucaksız Atlantik uzantısı, akıp giden gün ışığı altında eritilmiş gümüş gibi parlıyordu. Sanıyorum ki Fransa ve İspanya’nın ve Güney İngiltere’nin bulutların kararttığı kıyı şeridini ayırt edebiliyordum, sonra bir klik sesiyle kepenkler

kapandı ve kendimi pürüzsüz camda yavaşça kaydıgım olağüstü kafa karıştırıcı bir halde buldum.

Nihayetinde kafamda her şey yerine oturmaya başladığında, artık Ay'ın aşağıda ayaklarımın altında olduğu ve Dünya'nın da yukarıda bir yerde, ufuk çizgisinin ötesinde olduğu soru sormaya müsait bile değildi, her şeyin başlangıcından beri Dünya benim ve atalarımın ayaklarının altında değil miydi?

Bizden beklenen efor çok azdı, pratik olarak yükümüzü azaltmak yapmamız gereken şeydi, içecek bir şeyler almamız gerektiğini kalkışımızdan (Cavor'un kronometresine göre) ancak altı saat sonra düşünebildik. Zaman kaybı karşısında şaşkına döndüm. Bu bile beni biraz tatmin etti. Cavor, karbonik asidi ve suyu özümseyen teçhizatı yokladı, memnun edici bir durumda olduklarını belirtti, oksijen tüketimimiz olağan dışı derecede azdı. Sonra bitkin durumda olduğumuzu ve o an yapabileceğimiz başka bir şey olmadığını konuştuk; üzerimize çullanan garip rehavete boyun eğdik, battaniyelerimizi kürenin dibine, sanki alttan gelen ay ışığını kapamak istiyor-muşçasına serdik, birbirimize iyi geceler diledik ve neredeyse aniden uykuya daldık.

Ve böylece, uyuyarak, bazen konuşup bazen okuyarak ve zamanı geldiğinde hiç iştahımız olmamasına rağmen yemek yiyerek, ama çoğunlukla ne uyanmaktan ne de uykuya dalmaktan kaynaklı bir tür uyuşuklukla, uzay boşluğunda, gece mi gündüz mü olduğunu bilmeden sessizce, yumuşakça ve hızla aya doğru düştük.

Garip bir şeydir bu; o kürenin içindeyken en ufak bir yemek yeme arzusu ya da ihtiyacı hissetmedik. İlk başta iştahımızı zorladık, ama sonrasında resmen oruç tuttuk. Beraberimizde getirdiğimiz sıkıştırılmış onca erzağın yüz parçasını bile tüketemedik. Soluduğumuz karbonik asit miktarı da anor-

mal bir şekilde düşüktü, ama bunun nedenini açıklayabilmem mümkün değil.

BÖLÜM 6

Ay'a İniş

Bir gün Cavor'un ansızın altı kepengi birden nasıl açtığını hatırlıyorum, gözlerimi öyle kör etmişti ki ona çok yüksek sesle bağırdım. Tüm görünen Ay'dı, kenarındaki bembeyaz muazzam şafak çizgisi karanlığın çentikleriyle kesilmişti, zayıflayan karanlık dalgalarının oluşturduğu hilalimsi bir kıyılar ve ötesindeki Güneş'in alazlarının parıltıları... Okuyucunun Ay'ın resimlerini ya da fotoğraflarını görmüş olduğunu sayıyorum ve bu yüzden, o manzaranın özelliklerini; dünyadaki herhangi bir dağdan daha geniş, halkamsı sıradağları, onların gün ışığında parlayan zirvelerini, sert ve derin gölgeleri; sağa sola dağılmış ovalar; bayırları, tepeleri ve kraterleri, eninde sonunda çarpıcı aydınlıktan geçip siyahın bilindik gizemine gömülmelerini daha fazla tarif etme gereği duymuyorum. Bu gezegenin karşısında, tepelerin ve sırtların üzerinde yaklaşık yüz millik hızla uçuyorduk. Artık, dünya yüzeyinde göremeyeceğimiz şeyleri görebiliyorduk; günün çarpıcı ışıklarının altında ovalardaki kayaların ve hendeklerin keskin hatları ve kalınlaşan pusun içinde koyu griye çalan, belli belirsiz krater; aydınlık yerlerindeki beyazlık önce yığınlara ve toprak parçalarına ayrılıyor, sonra tekrar kırılıp küçülerek yok oluyordu, tek tük görülen kahverengi ve zeytin yeşilinin garip tonları büyüyor ve yayılıyordu.

Ama o an durup bunları izlemek için çok az zamanımız vardı. Şimdi yolculuğun esas tehlikeli yerine gelmiştik. Etrafında dönüp hızımızı yavaşlatarak ve ihtimalleri gözden geçirerek, Ay'a olduğumuzdan daha da yaklaşmalıydık, ta ki yüzeye incek cesaretimizi toplayana dek...

Cavor'a göre o an inanılmaz bir gayret örneğiydi; benim içinse gergin bir tesirsizlik. Sürekli onun ayağının altında dolanıyorum gibiydi. Kürede, dünyada asla mümkün olmayacak bir çeviklikle bir oraya bir buraya atlıyordu. O son mühim saatler boyunca, Cavorit pencerelerini devamlı açıp kapatıyor, hesaplama yapıyor, akkor lambası sayesinde kronometresine bakıyordu. Uzunca bir zaman bütün pencerelerimizi kapalı tuttuk ve uzayda savrulurken içerde karanlıkta süzüldük.

Sonra, Cavor artık vaktin geldiğine inandı ve o anda dört pencere birden açıldı. Sendeledim ve gözlerimi kapattım, ayaklarımın altındaki Güneş'in alışık olmadığım parlaklığıyla kaplandım ve yandım ve kör oldum. Ardından, kepenkler kapandı, gözlerime baskı yapan bir karanlıkla beynimin dönmesine sebep oldu. Bir başka büyük, kara bir sessizlikte süzölmeye başladım.

Daha sonra Cavor elektrikli ışığı açtı ve inişte sarsıntıyı azalmak için bütün eşyaları battaniyeleri etrafına koyarak birbirine bağlamaya niyetlendiğini söyledi. Pencerelerimiz kapalıyken öyle yaptık, çünkü eşyalarımız kendilerini doğal olarak kürenin ortasına yerleştirmişlerdi. Bu da epey garip işti; iki adam, küresel bir alanda, öylece uçuyordu ve etrafı toplayıp halat çekiyorlardı. Hayal et edebilirsen! Ne aşağı var ne de yukarı, sarf edilen her efor beklenmedik hareketlerle sona eriyordu. Bir an Cavor'un itmesi sayesinde cama dayanıyordum, bir dakika sonra boşlukta çaresizce tepiniyordum. Bir an elektrik ışığı tepemdeyse, bir süre sonra ayağımın altında kalıyordu. Bir an Cavor'un ayakları gözümün önünden geçerken, başka bir an birbirimizin yüzüne bakıyorduk. Ama sonuç olarak, başımızı geçirmek için boşluğu olan iki battaniye hariç bütün malzemelerimiz büyük yumuşak bir balya olarak birbirlerine güvenle bağlanmıştı.

Cavor ansızın Ay tarafındaki bir pencereyi açtı, içinde bir sürü küçük kraterin gruplandığı devasa bir kraterin merkezine

doğru düştüğümüzü gördük. Cavor tekrar kavurucu, kör edici Güneş'i açmak için fırladı. Sanırım frenlemek için Güneş'in çekimini kullanıyordu. "Bir battaniyeyle sar kendini," diye bağırdı, kendini bana doğru iterek bir anlığına anlamadım.

Battaniyeyi ayaklarımın altından çektim ve vücudumu, kafamı ve gözlerimi çevreledim. Aniden kepenkleri tekrar kapattı, birini tekrar açtı ve kapattı, ansızın hepsini, güvenli çelik rulmanlarına girecek şekilde açmaya başladı. Yüksek bir gıcırtı sesi geldi, ardından çarparak yuvarlanmaya başladık, bir cama bir içinde eşyalarımızın olduğu balyaya çarpıyor, birbirimize tutunuyorduk, dışarıda sanki karlı bir yamaçtan aşağı yuvarlanıyormuşuz gibi beyaz bir nesne sıçradı cama.

Yüksel, tutun, çarp, tutun, çarp, yüksel...

Bir gümbürtü sesi geldi, ardından eşyalarımızdan oluşan balyanın altına gömülmüştüm, bir süre her şey olduğu gibi kaldı. Sonra Cavor'un puflayıp homurdandığını ve kepenklerden birini çerçevesinin içinde çatırdadığını duyabiliyordum. Bir gayret, battaniye ile sarılmış bagajımızı ittim ve altından çıktım. Açık pencerelerimiz, derin bir karanlığın yıldızlarla birleşimi kadar ortadaydı.

Hâlâ hayattaydık, içine düştüğümüz kocaman bir krater duvarının gölgesinin karanlığında öylece duruyorduk.

Oturup nefesimizi topladık, elimiz kolumuzdaki yaralanmaları hissedebiliyorduk. Sanırım ikimiz de böylesi sert bir inişi hiç mi hiç beklemiyorduk. Acıyla ayaklarımı ovuşturdum. "Ve şimdi," dedim, "Ay'ın yüzeyine göz atmak gerek. Ama son derece karanlık, Cavor!"

Cam buğuluydu ve konuşurken kendi battaniyemle onu diliyordum. "Günün doğmasına bir buçuk saat kadar var," dedi. "Beklememiz gerekiyor."

Bir şeyleri ayırt etmem mümkün değildi. Bir şey görememizin sebebi kürenin çelik kısmının içinde bulunmamız olabilirdi. Battaniyeyle pencereyi silmem kısaca onu kirlet-

ti ve ne kadar hızla silersem sileyim, taze nem, karışık artan battaniye tüyü ile karışıp cam tekrar opaklaşıyordu. Elbette battaniyeyi kullanmamam gerekiyordu. Camı temizlemeye çalışırken nemli yüzeyde kaydım ve balyamızdan çıkan oksijen tüplerinden birine vurup kaval kemiğimi incittim.

Çileden çıkarıcı bir işti, mantıksızdı. Ay'ın yüzeyine daha şimdi inmiştik, ne gibi mucizelerin bizi beklediğini bilmiyoruz, ama bizim tek görebildiğimiz gri ve içinde geldiğimiz baloncunun buharlaşan duvarı.

“Lanet olsun!” dedim, “bu durumda eve dönmüş bile olabiliriz,” balyamızın olduğu yere çömeldim ve titredim, battaniyemi iyice kendime çektim.

Ansızın nem, ayazdan pullaştı ve bir yaprağın damarları gibi yollar oluştu. “Elektrikli ısıtıcıya ulaşabilir misin,” dedi Cavor. “Evet -o siyah başlı şey. Yoksa donacağız.”

İki kere söyletmedim. “Peki, şimdi ne yapacağız?” dedim. “Bekleyeceğiz,” dedi.

“Bekleyecek miyiz?”

“Elbette. İçerideki hava tekrar ısınana dek beklemeliyiz, sonra cam netleşecek. O zamana dek bir şey yapamayız. Burada henüz gece; gündüzün bize yetişmesini beklememiz gerek. Bu arada, sen de acıkmadın mı?”

Bir süre ona cevap vermedim, huysuzca oturdum. Camda oluşan kirli bulmacadan isteksizce döndüm ve yüzüne baktım. “Evet,” dedim, “Acıktım. Nedense aşırı derecede hayal kırıklığına uğramış hissediyorum. Benim beklediğim -ne beklediğimi bilmiyorum ama, bunu beklemiyordum.”

Sakin olmaya çalıştım, üzerimdeki battaniyemi düzelterek tekrar balyanın üstüne oturdum ve Ay'daki ilk yemeğimi yemeye başladım. Yemeği bitirdiğimi sanmıyorum, o kısmı unuttum. O an, önce parça parça, uzayın derinliklerine hızla gittikten sonra, pencereyi temizlenmeye başladı, Ay'ı gözleri-

mizden esirgeyen sisli örtü çekildi. Durup Ay'daki manzarayı izlemeye koyulduk.

BÖLÜM 7

Ay'da Gün Doğumu

Gördüğümüz o ilk anda, gelmiş geçmiş en acayip ve en ıssız yerdı. Devasa bir amfi tiyatrodı, göz alabildiğince boş sirküler bir ovada, dev bir kraterin zeminindeydik. Uçuruma benzeyen duvarları bizi her taraftan içeri kapatıyordu. Batı yönünden, görülemeyen güneşin ışığı üzerlerine vuruyor, uçurumun en dip noktasına bile ulaşıyordu, orasında burasında kar yığınları ve buzul çatlakları olan kasvetli ve gri bir kayalığın düzensiz sarplıklarını bize sundu. Burası belki de yaklaşık on iki mildir, ama ilk başta etki eden atmosfer bile yoktu, sadece bize bakan parlaklıklar vardı. Yıldızlı kara bir arka planla, dünyevi gözlerimiz için gökyüzünün genişliğinden daha muazzam, süslenmiş kadife bir perde gibi, gayet açıkta ve büyüleyici duruyorlardı.

Doğu yönündeki uçurum ilk başta neredeyse yıldızsız bir kenardan yıldızlı bir kubbeye dönmek gibiydi. Başlayan günü ne o gökyüzündeki gül rengi fırça darbesi, ne ürpertici solukluk müjdeledi. Sadece, bir Zodyak ışığı olan, dev bir konik şekil, parlak bir pus olarak bilinen Korona, bizi Güneş'in aşırı yakınlığı konusunda uyardı.

Işığın kaynağı her neyse batı tarafındaki uçurumlarına yansıdı. Devasa, dalgalı bir ova gösteriyordu, soğuk ve griydi, öyle bir gri ki, uçurumun salt kuzguni karanlığının içine, doğuya doğru derinleşiyordu. Çok sayıda gri zirve, hayaletimsi tümsekler, kara benzeyen maddenin oluşturduğu dalgalar, uzak bir bilinmezliğe kadar ulaşıncaya dek üst üste uzanan tepeler bize krater duvarının uzaklığının ilk ip uçlarını ver-

mişti. Bu tümsekler tıpkı kara benziyordu. O zamanlar onları kar sanıyordum. Ama değillerdi, onlar donmuş hava yığınları ve tepecikleriydi.

İlk başta ve sonraları, aniden, hızla ve hayret verici şekilde geldi kamerî gün.

Gün ışığı uçurumdan aşağı uzandı, oldukları yerde kümelmiş yığınlara dokundu ve hiç durmadan uzun adımlar atan kocaman botlar gibi üstümüze doğru geldi. İleride uçurumlar sanki titredi ve değişti, şafağın dokunuşuyla gri buhar buğu halinde kraterin zeminine boşaldı; fıldır fıldır döndü ve gri tayflar gibi kabardı, kalınlaştı, genişledi ve yoğunlaştı, ta ki sonunda batı tarafındaki ova tamamen ıslak bir mendil ateşe yaklaştırılmış gibi buharlanıyordu, Batı uçurumları artık bulanık bir parlaklıktan başka bir şey değildi.

“Hava bu,” dedi Cavor. “Hava olmalı -öyle olmasaydı böyle yükselmezdi gün ışığının dokunduğu an hem de. Bu şekilde...”

Yukarıya doğru baktı. “Bak!” dedi.

“Neye?” diye sordum.

“Gökyüzünde. Daha şimdiden. Siyahlığın içinde birazcık mavileşme var. Görüyor musun? Yıldızlar daha büyük görünüyor. Boşlukta gördüğümüz bütün o küçük olanlar ve o sönük nebularlar gizlenmişler!”

Gün süratle, istikrarla yanaştı bize. Gri zirveler alevden ışıklarla alt edildi, dumanlı beyaz bir yoğunluğa dönüştü. En sonunda batımızda çalkalanan sis yığını, fırtınalı ilerleyiş ve yükselen bulutlu pustan başka hiçbir şey kalmadı. İlerdeki bir uçurum uzaklaştıkça uzaklaştı, o hızla dönüşlerde belirsizleşti ve değişti, en sonunda o kargaşada battı, kayboldu.

O buharlaşma ilerleyip daha yakına geldi, daha da yakına, güneybatının rüzgârlarıyla bir bulutun gölgesi gibi hızla geldi. Yakınımızda ince bir pus yükseldi.

Cavor kolumu kavradı. “Ne var?” dedim.

“Baksana! Gün doğuşu! Güneş!”

Beni o yöne döndürdü ve doğu yönündeki uçurumun tepesini işaret etti, yanımızdaki pusun üstünden görünüyordu, gökyüzünün karanlığından daha açık tondaydı. Ama şimdi çizgisi garip kırmızımsı şekillerle çizilmişti, narçiçeği renginde alevlerin uzantıları kıvrandı ve dans etti. Işığı yakalayanın ve gökyüzüne karşı ateşten uzantıları olan zirveleri yapanın spiral buharlar olduğunu sandım, ama aslında gördüğüm solar çıkıntıydı, atmosferden duvağımızın dünyadaki gözlerden sonsuza kadar gizlediği güneşin yakınlarında ateşten bir taçtı.

Ve ardından... Güneş!

Parlak bir çizgi istikrarla, kaçınılmaz bir şekilde geldi, sirküler bir şekil alan ince kanarlı dayanılmaz bir parlaklık geldi, bir yay oldu, ateş saçan bir asa oldu ve bize bir ışık oku fırlattı sanki bir mızrakmış gibi.

Cidden sözlerime saplanmış gibiydi. Haykırdım ve el yordamıyla balya altındaki battaniyemi arayarak yan tarafa kör bir şekilde döndüm.

O akkorlaşmayla bir ses geldi, Dünya'dan ayrıldığımızdan bir bize ulaşan ilk sestir, bir tıslama ve hışırtı, ilerleyen günün havai giysisinin fırtınalı bir takipçisiydi. Sesin ve ışığın gelişiyi küre sarsıldı, öyle kör edici, göz kamaştırıcıydı ki çaresizce birbirimize doğru yalpaladık. Bizi tekrar salladı ve tıslama sesi arttı. Mecburen gözlerimi kapatmıştım, başımı battaniyemle korumak için sakarca girişimlerde bulunuyordum, bu ikinci sarsıntı beceriksizce ayaklarımın yerden kesilmesine sebep oldu. Balyaya doğru düştüm, gözlerimi açtığım an, hemen camın dışındaki havaya anlık bir bakış attım. Tıpkı öfkeli bir gücün hücumuyla kaçışan –kaynayan– kar gibiydi. Katı bir havayken, Güneş'in dokunuşuyla aniden tıslayarak ve baloncuklaşarak gaza dönüşen, macun gibi, çamura benzeyen, vıcık vıcık bir sıvı oldu.

Küreden daha da şiddetli bir dönüş yaptı ve biz birbirimize yapıştık. Bir dakika sonra tekrar yana yatmıştık. Oradan oraya çarpıldık durduk ve en sonda açık dört camı da gezmiştim. Kamerî şafak bizi avucuna almıştı. Biz küçük insanlara Ay'ın bizlere neler yapabileceğini göstermek istemişti.

Bir çukura düşüp çıkarken, kayıp düşüp sonra kaymaya devam ederken, buğular ya da yarı sulu kar olmadan etraftaki şeylerin ikinci bir anlık görüntüsünü yakaladım. Karanlığın içine düştük. Yere indiğimde Cavor'un dizleri benim göğüs kafesimdeydi. Sonra benden uzağa uçuyor gibi oldu ve bir anlığına yukarı bakar halde tüm nefesimin vücudumdan çıkmışken öylece uzandım. Eriyen maddelerin oluşturduğu düşüşe geçen bir tepecik üzerimize sıçradı, bizi gömdü, sonra üzerimizde inceldi ve bizi kaydattı. Camın üzerinde dans eden baloncuklar gördüm. Cavor'un zayıf bir şekilde haykırdığını duydum.

Sonra eriyen havadaki devasa bir toprak kayması bizi yakaladı ve öfkeli bir sitemle, yokuş aşağı yuvarlanmaya başladık, derin yarıkların üstünden atlayarak ve yığınlardan geri sekerek, çok daha hızla, batıya doğru kamerî günün akkordan kaynayışına doğru gittikçe daha hızlı yuvarlandık.

Eğilip bükülerek birbirimize tutunduk, bir oraya bir buraya fırlatılırken, eşya balyamız da üstümüzden atlıyor, bizi resmen dövüyordu. Çarpıştık, tutunduk, paramparça olduk - kafalarımız buluştu, tüm evren ateşten oklara ve yıldızlara ayrıldı! Dünya'da şimdiye kadar defalarca ezmiştik, ama Ay'da, şanslıyız ki, kilomuz Dünya'dakinin altıda biriydi, yani oldukça merhametli bir iniş yapıyorduk. Halis bir hastalık hissi hatırlıyorum, bir his ki sanki beynim kafatasımın içinde ters dönmüş gibi, ve sonra...

Bir şey yüzümün hemen üstünde iş başındaydı, ince birtakım duyargalar kulaklarımı yokladı. Ardından etraftaki manzaranın mükemmelliğinin yerini mavi bir görünüme bıraktı-

ğını fark ettim. Cavor üstüme doğru geldi, yüzünü tepeden gördüm, gözleri boyalı bir gözlükle korunuyordu. Nefesi düzensizleşti, dudağı bir yaralanmadan ötürü kanıyordu. “Daha iyi misin?” dedi, elinin tersiyle kanı silerek.

Bir süre her şey sallanıyor gibi göründü, ama bu sadece benim başımın dönmesiydi. Güneş’in alevli ışıklarının direkt olarak bana gelmesinden beni kurtarmak için kepenklerden bazılarını kapattığını algıladım. Etrafımızdaki her şeyin ne denli parlak olduğunun farkındaydım.

“Tanrım!” İç çektim. “Ama bu...”

Görmek için boynumu uzattım. Dışarıda kör edici bir parlaltı olduğunu, ilk izlenimimizdeki kasvetli karanlığın ötesinde kati bir değişikliğin meydana geldiğini ayırımsadım. “Ne kadar uzun süre bilinçsizdim ben?” diye sordum.

“Bilmiyorum- kronometre bozuldu. Bir süre... Benim sevgili dostum! Çok korktum ben...”

Bir süre hazmetmek için olduğum yerde kaldım. Cavor’un yüzünün hâlâ hissettiği şeylerle çalkalandığını gördüm. Bir müddet hiçbir şey demedim. Yaralanan yerlerin üzerinde ellerimi merakla gezdirdim ve başka bir yerde yara bere var mı diye aradım. Sağ elimin arkası en çok zedelenen yerd, derisi soyulmuştu ve eti görünüyordu. Alnım morarmış ve kanamıştı. Cavor beraberinde getirdiği- adını unuttum-- sağlık verici ilaçlardan birazını verdi. Bir süre sonra biraz daha iyi hissetmeye başladım. Vücudumu dikkatle esnetmeye başladım. Kısa süre sonra konuşabiliyordum.

“Böyle olmamalıydı,” dedim, sanki sohbet devam ediyormuş gibi.

“Hayır! Olmamalıydı.”

Düşündü, oturduğu yerde elleri dizlerinin üzerinden sarkıyordu. Camdan dışarı bir göz attı ve bana baktı.

“Ulu Tanrım!” dedi. “Olamaz!”

“Ne oldu ki?” diye sordum bir anlık duraksamadan sonra.
“Tropikal kuşğa mı atlamışız?”

“Tam olarak beklediğim gibi. Hava buharlaştı, eğer havaysa. Her hâlükârda, uçup gitti, Ay’ın yüzeyi görünüyor. Bir topraksı bir kaya yığınının üzerinde duruyoruz. Sağda solda çıplak toprak görünüyor. Garip bir tür toprak!”

Ona göre açıklaması gereksizdi. Oturur pozisyona gelme-
me yardım etti ve kendi gözlerimle gördüm.

BÖLÜM 8

Kamerî Bir Sabah

Keskin hatlar, sonsuz karanlık ve beyaz bir manzara, hepsi beraber birden kayboldu. Güneş'in parlaklığı zayıf bir amber rengine dönmüştü, krater duvarının uçurumlarındaki gölgeler derin bir mordu. Doğu'ya doğru koyu bir sis yığını eğilmişti ve Güneş'ten uzakta sığınıyordu, ama Batı'da gökyüzü mavi ve açıktı. Hissizliğimin uzunluğunu fark etmeye başladım.

Artık bir boşluğun içinde değildik. Dibimizde bir atmosfer yükselmişti. Cisimlerin ana hatları nitelik kazanmaya başlamıştı, güçlenmişti ve çeşitlenmişti; tek tük görülen beyaz maddenin gölgeleri hariç, madde artık hava değil kardı, kutupsal görünüm tümünden kayboldu. Çıplak ve yığılmış toprağın, geniş paslı bir kahverengiye dönen yerleri, Güneş'in alevlerini uzanmıştı. Kar yığınlarının kenarları, o geniş çoraklıkta coşkuyla var olan tek şey yer yer ufak geçici havuzlar ve su girdaplarıydı. Gün ışığı, küremizin üstteki iki perdesini bastı ve ortamdaki havamızı yaz ortasına çevirdi, ama ayaklarımız hâlâ gölgedeydi, küre bir kar yığınının içinde duruyordu.

Eğimli alanda sağa sola dağılmış, gölgeli taraflarının üzerinde erimeyen karın küçük beyaz çizgilerinin vurguladığı çubuğumsu şekiller vardı, üzerlerinde bulundukları kayayla aynı pas renginde, kuru, eğri büğrű çubuklar... İnsanın aklını çeliyorlardı hemen. Çubuklar! Yaşamın olmadığı bir yerde? Sonra gözlerim varlıklarına daha çok alışırken, neredeyse bütün yüzeyin, çam ağaçlarının gölgesi altında bulabileceğiniz kahverengi iğnelerden oluşan bir halı gibi, telsi bir dokusu olduğunu fark ettim.

“Cavor!” dedim.

“Evet.”

“Şu anda ölü bir gezegen olabilir ama bir zamanlar.”

Bir şey dikkatimi çekti. Bu iğnelerin arasında bir grup küçük yuvarlak obje olduğunu keşfettim. Bana öyle geldi ki bunlardan biri kıpırdamıştı. “Cavor,” diye fısıldadım.

“Ne var?”

Ama hemen cevap vermedim. Kuşkuyla bakakaldım. Bir an gözlerime inanamadım. Çok anlamlı bir çılgılık attım. Cavor’un kolunu kavradım. İşaret ettim. “Bak!” diye haykırdım, kendime gelerek. “Orada! Evet! Ve orada!”

Gözleri işaret parmağımı takip etti. “Yani?” dedi.

Ne gördüğümü nasıl tarif edebilirdim ki? İfade etmesi hem çok ehemmiyetsiz bir şey hem de muhteşemdi, pek çok duyguya gebeydi. Çubuğa benzeyen dağınıklığın arasındaydı bu yuvarlak cisimler, bu küçük oval cisimler, ki bunlar oldukça minik çakıllar da olabilirlerdi. Şimdi ilki ve bir başkası kımıldadı, yuvarlandı, çatladı ve her birinin çatlağının altında minik bir sarımsı yeşil çizgi göründü, henüz doğmuş Güneş’in sıcak teşvik eden sıcaklığıyla buluşmak için dışa doğru atıldı. Bir anlığına hepsi buydu ve sonra üçüncüsü hareketlendi ve patladı!

“Bu bir tohum,” dedi Cavor. Sonra son derece hafifçe, “Yaşam!” diye fısıldadığını duydum.

“Yaşam!” Hemen o an anladık ki bu uzun yolculuğumuz boşuna değildi, kurak bir mineral arazisine gelmemiştik, yaşayan ve hareket eden bir dünyaya gelmiştik. Büyük bir dikkatle izledik. Hatırlıyorum da en ufak bir sis olasılığından bile kıskanarak önümdeki camı kazağımın koluyla ovalayıp duruyordum.

Alanın ortasındaki bu tablo gayet net ve canlıydı. Ölü dokuların ve tohumların olduğu tüm o merkez, camın kavisıyla büyümüş ve biçimsizleşmişti. Ama biz görmemiz gerekeni

görüyoruz. Birbiri ardına, Güneş'in aydınlattığı yerlere yuvarlanan bu mucizevi küçük kahve cisimler, tıpkı tohum kapsülleri gibi, meyvelerin kabukları gibi patlıyor ve yarılıyordu; henüz yükselmiş Güneş'ten çağlayarak dökülen ısı ve ışığın tadını çıkaran, hevesli ağızlar gibiydi.

Her dakika bu tohum kabuklarından daha çoğu parçalandı ve bu esnada da ön kısımda şişenler kiralık tohum kılıflarının dışına taştlar, gelişimlerinin ikinci safhasına atladılar. Sağlam bir cesaretle, seri düşünebilmeye, bu muhteşem tohumlar topraktan aşağıya doğru minik bir kök ve yüzeye de demet gibi küçük acayip bir tomurcuk saldı. Kısa sürede alan Güneş alevlerinin ilgisi için ayakta duran küçücük bitkilerle doldu.

Çok uzun süre ayakta kalamadılar. Demet şeklindeki tomurcuklar şişti ve gerildi; hızla uzayan, ufak keskin uçlu taçlara dönüşerek, minik dikenli kahverengi yapraklarıyla sarmal bir şekilde yayıldılar, biz bakarken gözle görülür biçimde uzamaya devam ettiler. Hareketleri herhangi bir hayvanın hareketinden daha yavaş, ama daha önce gördüğüm bütün bitkilerden daha hızlıydı. Size nasıl anlatabilirim ki büyüme aşamasının gidişatını? Biz onlara bakarken öne doğru hareket edebilmek için yaprakların uçları büyüdü. Kahverengi tohum kılıfları buruştu ve anında sindirildi. Siz hiç soğuk bir günde termometreyi sıcak ellerinize alıp, o minik cıvadan çizginin tüpte yukarı doğru usul usul tırmanmasını izlediniz mi? Bu Ay bitkileri aynen öyle büyüdü.

Birkaç dakika gibi görünen bir süre içerisinde, bitkilerin önünde daha fazla tomurcuk bir gözde oluşturacak şekilde büyüdü ve hatta ikinci bir yaprak sarmalı verdi, kısa süre önce ölü kum gibi görünen bütün o bayır şimdi gelişimlerinin canlılığıyla salınan sert dikenli, bodur, zeytuni bir çayırıktı.

Yan tarafa döndüm ve doğu tarafında, bir kayanın üstündeki biraz daha ileri safhada bir etkisi ve kararlılığı olan, kör edici Güneş ışığına karşı karanlıkta kalan, benzer bir saçak-

lanmaya dikkat kesildim. Bu saçaklanmanın ötesinde kaktüs gibi beceriksizce dallanmış ve gözle görülür havayla dolan keseler gibi yumruları olan bir bitki kitlesinin silueti vardı.

Daha sonra batı tarafında da bodur çalılıklardan yükselen başka bir şişmiş şekiller keşfettim. Ama orada ışık hatları daha pürüzsüz kısımlara düşüyordu ve renklerinin canlı bir turuncu tonunda olduğunu görebiliyordum. Biri bakarken geliyordu; ama kişi bir anlığına başka bir yere bakıp döndüğünde, ana hattı çoktan değişiyordu; kısa süre içinde gelişip oldukça yüksek, mercana benzeyene dek, küt ve sıkışık dallar salıyordu etrafa. Böyle bir büyüme hızıyla karşılaştırılınca, bazen bir gecede yarım metre çapında büyüeyebilen Dünya'daki kurt mantarı tembelin biri sayılır. Fakat öteki yandan, küf mantarı, Ay'dakinden altı katı güçlü bir yer çekimine karşı büyür. Ötede, bizden gizlenen ama aceleci Güneş'ten gizlenemeyen küçük vadiler ve düzlükler dışında, ışıldayan kayalıklardaki resiflerin ve kıyıların yukarısında, dikenli ve etli vejetasyonun sert püskülleri kendilerini zorla görüş alanına atıyorlardı; çiçek vermek, meyvelenmek, tekrar tohum olmak ve ölmek için kısa günden faydalanmak adına coşkuyla acele ediyorlardı. Bir mucize gibiydi o büyümeleri. Bu yüzden, hayal etmek istiyorsa kişi önce Yaradılıшта yükselen ve taze yapılmış Dünya'nın viraneliğini kaplayan o ağaçları ve bitkileri düşünmeli.

Hayal edin; o gün doğumunu bir hayal edin! Donmuş havanın dirilişini, toprağın kıpırtılarını ve işini çabuklaştırmasını, sonra bitki örtüsünün o sessiz ayaklanmasını, bu doğaüstü etliliğin ve dikenlerin yükselişini. Her şeyin, Dünya'daki en yoğun gün ışığını bile soluk ve güçsüz bırakaçak bir alevle aydınlatıldığını tasavvur edin. Yine de bu canlanan ormanın etrafında, her nerede gölge varsa mavimsi bir kar yığınıyla öylece duruyordu. Ayrıca izleniminizdeki resmi tamamlamak için diyorum; şunu unutmamak gerekir ki, bütün bunları kalın, kavisli bir camın arkasından gördük, bu, cisimleri bir lensin

biçimleri bozduğu gibi bozuyor, sadece resmin merkezini net gösteriyordu, bulunduğumuz yer çok parlak, uç noktalarsa büyük ve gerçek dışıydı.

BÖLÜM 9

Araştırma Başlıyor

Gözümüzü dikip bakmaya bir son verdik. Aynı düşünce, gözlerimizde aynı soruyla birbirimize döndük. Bu bitkilerin büyüyebilmesi için hava olması gerekiyor, bizim de soluyabileceğimiz bir hava.

“Menhol?” dedim.

“Evet!” dedi Cavor, “eğer havaysa, anlarız!”

“Bir süre sonra,” dedim, “ bu bitkiler bizim boyumuza ulaşır. Düşün, bütün bunlardan sonra iyice düşün.Emin miyiz? O şeyin hava olduğunu nereden biliyorsun? Nitrojen olabilir, karbonik asit bile olabilir!”

“Çok kolay.” dedi ve kanıtlamaya koyuldu. Balyadan buruşturulmuş büyük bir kâğıt parçası çıkardı, yaktı ve aceleyle menhol ventilinden attı. Öne eğildim ve kalın camın ötesinde nasıl görüldüğüne baktım, o küçük ateş ki ispatı dünyalara bedeldi!

Kağıdın dışarıda düştüğünü ve karın üstünde hafifçe uzandığını gördüm. Yanan pembe alevi kayboldu. Bir an sönmüş gibiydi. Ama sonra kenarındaki o küçük mavi bir uzantı titrediydi, süründü ve yayıldı!

Sessizce bütün sayfa, karda temas ettiği yerde yandı, buruş buruş oldu ve titrek bir duman silsilesiyle havaya yükseldi. Bende hiç şüphe kalmamıştı; Ay’ın atmosferi ya saf oksijendi ya da hava vardı ve dolayısıyla -inceliği aşırı olmadığı sürece- uzaylı yaşamını desteklemeye müsaitti. Dışarı çıkıp hayatta kalabilirdik!

Menholün her iki tarafına bacaklarımı koyarak oturdum ve vidaları sökmeye hazırlandım, ama Cavor beni durdurdu. “Önce biraz tedbir almak gerek.” dedi. Dışarıda tamamen oksijenli bir atmosfer olsa da bizi ölümcül derecede zarar verebilecek kadar seyreltilmiş olabileceğinin altını çizdi. Bana çok hızlı yükselen balon pilotlarını sık etkileyen kanamaları hatırlattı, benimle paylaşmak için ısrar ettiği tiksindirici bir tadı olan bir içecek hazırlamak için biraz zaman harcadı. İçecek kendimi uyuşuk hissetmeme sebep oldu, ama onun haricinde hiçbir etkisi yoktu. Sonrasında vida sökmeye başlamama izin verdi.

Nihayetinde menholün camdan kapağı belli bir yere kadar açılmıştı, küremizin içindeki yoğun hava vidaların arasından kaçmaya başlamıştı, kaynamadan önce şarkı söyleyen bir çaydanlık gibi mırıldanıyordu. Bunun sonucunda Cavor çekilme mi istedi. O an anladık ki dışarıdaki basınç içeridekinden daha azdı. Ne kadar azdı bilmiyorduk.

Oturup iki elimle kapağı sıkı sıkı tuttum, Ay atmosferinin birim için seyreltilmiş olduğunu ummamıza rağmen gerekirse geri kapatmaya hazırdım, Cavor sıkıştırılmış oksijen tüplerinden biriyle basıncımızı eski haline koymaya hazır halde oturuyordu. Sessizce birbirimize baktık ve sonra salınan ve gözle görülebilir şekilde ve sessizce büyüyen o fantastik bitki örtüsüne baktık. O zurna sesi gelmeye devam etti.

Kan damarlarım kulaklarımda nabız gibi atıyordu ve Cavor’un hareketlerinin sesi azaldı. Havadaki inceliğin bizi nelerle getirdiğini düşündüm.

İçerideki hava tıslayarak vidaların olduğu yerlerden çıkarırken oluşturduğu nem minik keselere sıkıştırıldı.

O vakit, kendine has bir kısalığı olan nefesin Ay’ın dış atmosferine maruz kaldığımız o süre boyunca sürdüğünü deneyimledim ve kulaklar, eldeki tırnaklar ve gırtlığın arkası-

na dair oldukça nahoş bir his dikkatimi çekti ve anında geçip gitti.

Ama bu kez, durup dururken cesaretimin niteliğini değiştiren bir baş dönmesi ve mide bulantısı geldi. Menholün kapağını yarısına kadar çevirip Cavor'a hızlı bir açıklama yapmak için döndüm; ama şimdi her zamankinden daha kırmızıydı. Sesi taşıyan havanın seyrekliğinden dolayı, bana olağandışı alçak ve uzak bir sesle cevap verdi. Bir yudum konyak içmeyi önerdi ve bana örnek oldu, sonra ben de daha iyi hissetmeye başladım. Menhol kapağını tekrar çevirdim. Kulaklarımdaki zonklama daha da arttı, sonra çıkışı belirten tiz sesin kesildiğini fark ettim. Bir süre kesildiğinden emin bile olamadım.

“Ee? dedi Cavor, hayalet gibi bir sesle.

“Ee ne?” dedim.

“Çıkalım mı?”

Düşündüm. “Hepsi bu mu?”

“Daha fazlasını mı isterdin?”

Bu cevapla vidaları sökmeye devam ettim. Sirküler operkülü yerinden kaldırdım ve balyanın üstüne dikkatle bıraktım. İnce ve yabancı hava küremiz ele geçirirken, bir kar tanesi ve karın devamı fırıl fırıl döndü ve kayboldu. Diz çöktüm, üstünden bakarak menholün kenarına oturdum. Altta, yüzümden bir metre ötede, Ay'ın ayak basılmamış kardan yüzeyi yatıyordu.

Bir anlık duraksama geldi. Gözlerimiz buluştu.

“Ciğerlerini çok zorlamıyor değil mi?” dedi Cavor.

“Hayır,” dedim. “Dayanabilirim.”

Battaniyesine doğru uzandı, başını aralığından geçirdi ve kendini sardı. Menholün kenarına oturdu, kamerî zeminden altı inç yukarıda kalacak şekilde ayaklarını sarkıttı. Bir an te-reddüt etti, sonra kendini öne attı, aradaki inçleri aştı ve Ay'ın bakir toprağına adım atmıştı.

İleri adım attığında bulunduğu yer camın kenarıyla garip bir şekilde kırılmıştı. Bir süre olduğu yerde durup bir oraya bir buraya baktı. Sonra kendini topladı ve üstünden atladı.

Cam her şeyi çarpıtıyordu, ama o durumda bile bana fazlasıyla büyük bir sıçrayış gibi geldi. Ulaşılamayacak mesafeye gitmesi için bir kez daha atlaması yeterliydi. Altı ilâ dokuz metre uzaktaydı gibi görünüyordu. Bir kayalığın en tepesinde duruyordu ve bana el kol hareketleriyle bir şeyler anlatmaya çalışıyordu. Belki de bağıırıyordu- ama ses bana ulaşmadı. Ama böyle bir şeyi nasıl yapabilmişti ki? Yeni bir sihirbazlık numarası gören bir adam gibi hissediyordum kendimi.

Kafamın karışık olduğu o anda, ben de menholden aşağı atladım. Ayağa kalktım. Hemen önümde iki tarafta birden rüzgarla beraber bir kar yığını oluşmuş ve bir tür hendek meydana gelmişti. Bir adım atıp zıpladım.

Kendimi havada uçar halde buldum, Cavor'un üzerinde dikilip benim gelmemi beklediği kayalığı gördüm, yakaladım ve sonsuz bir şaşkınlık içerisinde yapıştım.

Nefes nefese, acıyla karışık bir kahkaha koyuverdim. Olağanüstü düzeyde kafa karışıklığı yaşıyordum. Cavor eğildi ve tiz bir tonda fısıldar gibi bağıırarak dikkatli olmamı söyledi.

Dünya'nın kütesinin sadece sekizde birine ve çapının da çeyreğine sahip olan Ay'da, ağırlığımın Dünya'dakinin altıda birine olacağını unutmuştum. Ama şimdi olgular hatırlamamda ısrarcı davranmıştı.

“Artık Ana Dünya'nın öncülüğünden, düzeninden ayrıldık.” dedi Cavor.

İhtiyatlı bir çabayla kendimi yukarıya çektim ve bir romatizma hastası gibi dikkatle hareket ederek, Güneş'in parlak ışığı altında onun yanında durdum. Küre, dokuz metre kadar ötede kendi küçülen kar yığınının üstünde duruyordu.

Kraterin zeminini oluşturan devasa kaya kitlelerinin üstünde gözün görebildiği her yerde etrafımızı saranlarla aynı

dikenleşmiş makiler hayata gözlerini açıyor, sağda solda kaktüs türünün şişkin kümelenmesine dönerek çeşitleniyordu, son derece hızlı büyüyen kıvılcık ve mor likenler sanki taşların üzerinde sürünüyorlardı. Bütün krater bana, çevreyi saran uçurumun dibine kadar tek bir yabancı hayata sahipmiş gibi geldi.

Bu uçurum belli ki alt kısımlarındaki vejetasyon yoksunluğunu koruyordu, o an dikkatimizi çok da çekmeyen topuklarını, arazideki kademelerini ve düzlüklerini. Her noktadan bize millerce uzaktı, görünen o ki biz kraterin merkezindeydik, bunu rüzgarın sebep olduğu bir kati bulanıklığın içinden gördük. Artık o ince havada bir de rüzgâr çıkmıştı, bu hızlı ama zayıf esinti fazlasıyla soğuktu ama çok az bir baskı uyguluyordu. Kraterde sıcak ve aydınlık yerden, Güneş'i kapatan duvarın altındaki sisli karanlıklara doğru yuvarlanarak esiyordu sanki. Doğudaki sisin içini görmek çok zordu; kıpırtısız Güneş'in kızgın yoğunluğu yüzünden gözlerimizi kısıp ellerimizle gölgelik yaparak dikkatle baktık.

"İssız görünüyor," dedi Cavor, "tamamıyla tenha."

Tekrar etrafıma baktım. O zaman bile insana benzer bir varlığın kanıtına dair, bir yapının tepesini, bir ev ya da makine görmeye dair sıkı sıkıya bağlandığım bir umudum vardı, ama baktığımız her yerde tepelerde ve sırtlarda yıkılmış kayalar, bodur çalılıklar ve o şiştikçe şişen kabarık kaktüsler vardı, anlaşılan bütün o umutlar hükümsüzdü.

"Bu bitkiler kendi işlerini kendileri hallediyor gibi görünüyor," dedim. "Ben başka bir varlığın izine rastlamadım."

"Böcek yok, kuş yok, hiçbir şey yok! Ne iz var, ne bir eşya hurdası ne de bir hayvan. Eğer varsa, o zaman geceleri ne yapıyorlar? Hayır; sadece bu bitkiler olmalı."

Ellerimle gözlerime gölge yaptım. "Rüyadan çıkma bir manzara gibi. Bu şeyler kimsenin hayal edemeyeceğinden daha az benziyor Dünya'daki bitkilere. Şuradakine bak! İnsan bir kertenkele bitki kılığına girmiş sanır. Şu parlaklığa bak!"

“Bu sadece sabahın erken saatleri,” dedi Cavor.

İç çekti ve etrafına bakındı. “Bu insan yaşamına uygun bir gezegen değil,” dedi. “Ama yine de bir şekilde çok güzel.”

Bir süre sessizliğe gömüldü, sonra dalgınken çıkardığı mırıltısına başladı.

Hafif bir dokunuş hissettim ve ayakkabımda kurşuni renkte ince bir liken tabakası buldum. İteleyerek yere düşmesini sağladım, yere pudraymış gibi düştü, her parçacık büyümeye başladı.

Cavor’un aniden feryat etmeye başladığını duydum, sert bir bitkinin dikeninin ona battığını tahmin ettim. Duraksadı, gözleri etrafımızdaki kayaların arasını aradı. Pembe bir alev aniden sarp bir kayalıktan yukarı doğru çıktı. Gördüğüm en olağandışı pembeydi, kızılımsı bir mora kaçıyordu.

“Bak!” dedim, döndüm ve Cavor’un ortadan kaybolduğunu gördüm.

Kısa bir süre donakaldım. Sonra kayalığın ucundan bakmak için alelacele bir adım attım. Ama onun kaybolmasına duyduğum şaşkınlık yüzünden bir kez daha Ay’da olduğumuza unuttum. Attığım adımdaki ayağımı itiş gücüm beni Dünya’da en fazla bir metre öteye taşımış olurdu; Ay’da kayalığın üstünden altı, en azından beş metre öteye taşıdı. Bir an içinde bulunduğum durum insanın düştükçe düştüğü o kabuslardan birinin etkisini verdi. Ama Dünya’da bir kişi beş metreden daha ilk saniyede yere düşerken, Ay’da iki saniyede düşer, bu esnada normal kilosunun altıda birine sahiptir. Ben sanırım yaklaşık on metre düştüm, daha doğrusu on metreden aşağı atladım. Çok uzun bir süre gibi geldi, o beş altı saniyelik olduğunu tahmin ettiğim süreç. Havada süzüldüm ve mavimsi gri renkte beyaz çizgili kayaları olan bir vadinin dibindeki diz hizasında kar yığının içine bir tüy gibi düştüm.

Etrafa bakındım. “Cavor!” diye bağırdım; ama ortalıkta Cavor filan yoktu.

“Cavor!” daha da yüksek sesle bağırdım, sesim kayalarda yankılandı.

Hiddetle kayalara doğru döndüm ve tepesine çıkmak için tırmandım. “Cavor!” diye tekrar bağırdım. Sesim kayıp bir kuzunun sesi gibi çıkmıştı.

Küre de görünürde yoktu, bir an o berbat terk edilmişlik hissi kalbimi acıttı.

Sonra onu gördüm. Kahkahalar atıyor ve el kol hareketiyle dikkatimi çekmeye çalışıyordu. Yirmi ya da otuz metre kadar ötede çıplak bir taş parçasının üstündeydi. Sesini duymıyordum, ama hareketleri “atla” diyordu. Şüpheyeye düştüm, mesafe devasa görünüyordu. Yine de Cavor’dan daha uzağa gidebileceğimi düşünüyordum.

Bir adım geriye geldim, kafamı toplarladım ve bütün gücümle ileri atıldım. Havada o kadar ileri fırladım ki hiç yere inemeyeceğimi sandım.

Dehşet verici ve çok zevkli bir şeydi, bu şekilde uçmak bir kâbus kadar hoyrattı. Sıçrayışımın kendisi zaten yeterince şiddetliydi. Cavor’un kafasının hemen üstünden uçup düşüşümle buluşmak isteyen sivri uçlu karışıklığa baktım. Bir telaş ciyaklaması koyuverdim.

Kocaman mantarsı bir gövdeye çarpıp her yöne bir yığın turuncu spor dağıttım, elbette her yerim turuncu tozla kaplandı. Tükürükler saçarak yuvarlandım, sonrasında nefessiz kalana dek sarsılarak gülmeye başladım.

Cavor’un, dikenli çalılarınarkasından bana bakan ufak yuvarlak yüzünü fark ettim. Zayıf bir merak haykırışı attı. “Şey?” bağırmaya çalıştım, ama nefes almam gerekiyordu. Bana doğru geldi, çalılıkların arasından ihtiyatla yürüyordu.

“Dikkatli olmalıyız,” dedi. “Bu Ay’da hiç düzen yok. Kendi kendimizi mahvetmemize sebep olacak.”

Ayaklarımın üzerine kalkmama yardım etti. “Kendini çok hırpaladın,” dedi, üzerimdeki sarı şeyleri elleriyle silkelemeye başladı.

Sabit bir şekilde, soluyarak orada durdum, dizlerimde ve avuç içlerimdeki nesneleri savuşturmasına ve talihsizliğim hakkında konferans vermesine müsaade ettim. “Yerçekimine pek hazır değiliz. Kaslarımız buna hiç aşına değil. Nefesini topladığında biraz pratik yapmalıyız.”

Elimden iki ya da üç tane diken çıkardım ve bir süre, iri bir kaya parçasının üstüne oturdum. Kaslarım titriyordu ve Dünya’nın işleyişini bilen biri olarak o ilk düşüşün gözümü açtığını hissediyordum.

Birden Cavor’un aklına, parlak günışığından sonra vadinin aşağısındaki soğğun bende yüksek ateşe sebep olabileceği geldi. Bu yüzden günışığına doğru tekrar tırmandık. Birkaç sıyrık hariç attığım takladan sonra hiçbir ciddi yaralanmam olmadığını gördük, Cavor’un önerisiyle bir sonraki atlayışım için güvenli ve kolay bir iniş yeri aramaya başladık. Yaklaşık on metre ötede zeytin yeşili dikenlerden oluşan çalılığın bizden ayırdığı taş, düz bir tabla seçtik.

“Oraya ineceğini düşün!” dedi Cavor, bir eğitmenin havasıyla, ayak parmaklarımdan bir buçuk metre kadar ötede bir noktayı gösterdi. Bu atlayışı hiç zorluk çekmeden başardım, itiraf etmeliyim ki Cavor’un bir iki adım geriye düşüp dikenlerin tadına bakmasını eğlenceli buldum. “Gördüğün gibi dikkatli olmak gerek.” dedi, dikenleri çıkarırken üstünden ve bununla birlikte öğretmenim olmaya son verdi ve Ay’da hareket kabiliyeti sanatını benimle beraber öğrenen arkadaşım oldu.

Yeniden kolay bir atlayış seçtik ve zorlanmadan yaptık, sonra tekrar atladık ve bir aşağı bir yukarı defalarsa atlayarak kaslarımızı bu yeni standartlara alıştırdık. Böyle bir tecrübeyi yaşamasaydım adaptasyonun bu kadar hızlı olacağına asla inanmazdım. Oldukça kısa bir sürede, otuzdan daha az bir at-

layışla, Dünya'daki gibi bir güvenceyle atlayacağımız uzaklık için gereken eforu tahmin edebiliyorduk.

Ve tüm bu süre boyunca Ay bitkileri etrafımızda büyümeye devam ediyordu; Daha yüksekte, daha yoğun ve daha karışık bir şekilde, her defasında daha kalın ve uzun olarak, dikenli bitkiler, yeşil kaktüs kitleleri, mantarlar, etli ve likenli şeyler, çok garip bir ışık saçan, kıvrımlı şekiller... Ama biz atlamalarımıza o kadar yoğunlaşmıştık ki onların kararlı ilerlemelerini hiç önemsemedik.

Olağanüstü bir gurur bizi ele geçirdi. Kısmen, sanırım kürenin sınırlandırmasından kurtulmanın sevinciydi bu. Öte yandan, Dünya'mızdaki atmosferden çok daha fazla oksijen içerdiğinden emin olduğum ince havanın o tazeliği yüzündendi. Etrafımızdaki garip yapılanmaya rağmen, ilk kez dağları yakından gören bir beyefendi kadar maceracı ve araştırmacı hissettim, ama bir bilinmezle yüz yüze olduğumuz ve çok korkmamız gerektiği sanırım ikimizde de uyanmadı.

Girişimcilik ruhuna kapılmıştık. Yaklaşık on beş metre ileride likenlerin sardığı ufak bir tepeyi seçtik, tepesine art arda temiz bir iniş yaptık. "Harika!" diye bağırdık birbirimize; "harika" ve Cavor üç adım attı ve karlı bir bayırdan aşağı belki yirmi metre kadar indi. Bir an durdum ve arka planda geniş Ay manzarasıyla, düşerken aldığı insanı güldürecek kadar acayip görüntüsüne takıldım kaldım - kirli kriket şapkası, inatçı saçları, yuvarlak hatlı vücudu, kolları ve kısa paçalı pantolonu içinde kıvrılmış bacakları. Bir kahkaha patlattım, akabinde ben de peşinden gittim. Pat diye yanına düştüm.

Birkaç tane devasa adım attık, üç dört kez sıçradık ve en sonunda liken kaplı bir oyukta oturduk. Ciğerlerimiz acıyordu. Yanlarımızı tutarak ve nefesimizi düzelmeye çalışarak bir süre oturduk, birbirimizi bakışlarımızla takdir ediyorduk. Cavor hızlı hızlı solurken "muhteşem hislerle" ilgili bir şey söyledi. Sonra aklıma bir şey geldi. O an özellikle dehşete

düşüren bir düşünceymiş gibi gelmemiştir, sadece durumdan kaynaklı doğal olarak gelen bir soruydu.

“Bu arada,” dedim, “küre tam olarak nerede?”

Cavor bana baktı. “Ne?”

Neden bahsettiğimizi anladığımda elektrik çarpmışa döndüm.

“Cavor!” diye haykırdım, kolunu tutarak, “küre nerede?”

BÖLÜM 10

Ay'da Kaybolan Adamlar

Yüzü bendeki dehşeti yansıttı. Kalktı ve etrafındaki bizi çit gibi saran ve sonra yan tarafımızda yükselen, büyüme tutkusuyla gerilen çalılıklara baktı. Kafası karışık bir haldeydi. Güvenden yoksun bir tonda konuştu. “Sanırım,” dedi yavaşça, “şurada... orada bir yer de bıraktık.”

Tereddüt eden bir parmakla, bocalandığını belli eden bir kavis çizerek işaret etti.

“Emin değilim.” Afallamış bakışları derinleşti. “Her ne-redeyse,” dedi, gözlerini benden ayırmadan, “çok uzakta olamaz.” İkimiz de ayaklandık. Anlamsız sesler çıkarıyorduk, gözlerimiz çoğalan ve yoğunlaşan ormancığın içini arıyordu.

Etrafımızdaki günışığıyla aydınlanmış her yer sivri çalılar, geniş kaktüsler, sürünen likenlerle çevriliydi, gölgede kalan yerler ise kar yığınlarıyla oyalanıyordu. Kuzey, güney, doğu ve batı aşına olmadığımız, tekdüze türlerle çevriliydi. Orada bir yerde, bu karmakarışıklığın içinde küremiz, yuvamız, tek erzağımız, bu fantastik ama kısa ömürlü ıssızlıktan tek kaçış umudumuz gömülüydü.

“Düşündüm de,” dedi ve aniden bir yeri işaret etti, “orada olabilir.”

“Hayır,” dedim. “Bir kavisle ilerledik. Bak! Burada topuklarımın izi var. Daha çok doğu yönünde olması gerekiyor, daha doğu. Hayır, küre orada olmalı.”

“Bence,” dedi Cavor, “Güneş’i sürekli sağıma aldım.”

“Her sıçrayışta, bana göre,” dedim, “gölgem önümde uçtu.”

Birbirimizin gözlerinin içine baktık. Zihnimizde krater bir anda sınırsız bir boşluk gibi belirdi, gelişen çalılıklar daha şimdiden aşılmaz bir yoğunluğa ulaşmıştı.

“Aman Tanrım! Ne kadar aptalmışız!”

“Yolumuzu yeniden bulmamız gerektiği ortada,” dedi Cavor, “ bir an önce bulmalıyız. Güneş güçleniyor. Bu kadar kuru olmasaydı, şu anki sıcaklıkta bile bayılırdık. Ve... ben acıktım.”

Durup ona baktım. Konuya daha önce bu açıdan bakmamıştım. Ama anında bir tür iştah hissettim. “Evet,” dedim vurgulayarak. “Ben de acıktım.”

Çare arayan bakışlarla durdu. “Küreyi mutlaka bulmamız gerek.”

Olabildiğince sakın kalarak, kraterin zemininde yer edinmiş, sonu gelmeyen kayalıkları ve çalılıkları araştırdık, sıcak ve açlık bizi yenmeden küreyi bulma ihtimallerimizi sessizlik içinde tarttık.

“Elli metreden ötede olamaz,” dedi Cavor, kararsız mimiklerle. “denk gelene dek yapmamız gereken tek şey ilerlemek.”

“Yapabileceğimiz tek şey bu,” dedim, araştırmamıza başlamak için hiçbir şevk hissetmeden. “Keşke bu insanın kafasını karıştıran çalılıklar bu denli hızlı büyümeseydi!”

“İşte bu,” dedi Cavor. “Küre kar yığının üzerinde duruyordu.”

Kürenin yakınlarındaki tümseği ya da çalıyı tanır mıyım diyeboş yere etrafa bakındım. Ama her yer şaşırtıcı bir benzerlikle çevriliydi, her yerde daha da büyümeye can atan çalılar, yayılan mantarlar, azalan kar kütleleri; sabit ama kaçınılmaz şekilde değişmişti. Güneş yakıp kavuruyordu, açlıktan kaynaklı bir baygınlık hissi zaten bulanık olan zihnimizle oynuyordu. Oracıkta durmuş kafası karışık ve emsalsiz cisimlerin arasında kaybolmuşken bile, Ay’da ilk kez, büyüyen bitkiler-

den kaynaklı hava akımından, rüzgarın hafif ıslığından ya da kendimizin çıkardığı sestten başka bir ses geldiğini fark ettik.

Güm... Güm... Güm...

Ayaklarımızın altından, toprağın içinden gelen bir sestti. Kulaklarımızdan çok ayaklarımızla duymuş gibiydik. Azalan rezonansı uzaklıkla söndürölüyordu, araya giren maddenin niteliğiyle kalınlaşıyordu. Hayal edebileceğim hiçbir ses bizi bu kadar çok hayrete düşüremezdi ya da ehemmiyet listemizi tamamen değıştirmekle. Çünkü bu yoğun, yavaş ve ölçülü ses, bize, gömülmüş devasa bir saatin vurma seslerinden başka bir şey olamazmış gibi geldi.

Güm... Güm... Güm...

Ses, sakın manastırları, uykusuz bir gecede kalabalık şehirleri, ibadet saatlerini ya da beklenen o saati, yani bütün intizamlı ve sistemli hayatı anlatıyordu; bu muhteşem çölde bir şeylere gebe gizemli bir gümbürtüydü. Bakınca hiçbir şey değışmemişti: çalıların haraplığı ve kaktüslerin sessiz rüzgarda dalgalanması, aralıksız uzanan uzak uçurumlar. Karanlık gökyüzü boştu, sıcak Güneş hâlâ havada asılı ve yanıyordu. Hepsinin ötesinde bir uyarı, bir tehdit gibi çıkıyordu bu esrarlı ses.

Güm... Güm... Güm...

Gittikçe zayıflayan seslerle birbirimizi sorguladık.

“Bir saat?”

“Bir saat gibi!”

“Öyle mi?”

“Ne olabilir ki başka?”

“Sayalım,” Çavor’un geç kalmış önerisiydi bu ve bunu söylediği anda ses kesildi.

Sessizlik, sessizliğin ritmik hüsrarı, bir şok dalgası gibi geldi. İnsan bir süre sonra böyle bir sesi gerçekten duyup duymadığından şüphe ederdi. Ya da devam edip etmeyeceğinden. Gerçekten bir ses duymuş muydum?

Kolumda Cavor'un elinin baskısını hissettim. Uyuyan bir şeyi uyandırmaktan korkarcasına sessizce konuştu. "Hadi, birlikte kalıp," dedi fısıldayarak, "küreyi aramaya devam edelim. Küreye geri dönmemiz lazım. Bu bizim ötemizde bir şey." "Ne tarafa gitmeliyiz?"

Tereddüt etti. Durumun, etrafımızda ya da yakınımızda bulunan göremediğimiz şeylerin insanı geren ikna yöntemi üstün geldi. Ne olabilirdi ki bunlar? Neredelerdi? Bu kurak, dönüşümlü olarak bir donan bir yanan kasvetli yer sadece yeraltındaki dünyayı gizleyen bir kabuk muydu? Eğer öyleyse, nasıl bir dünyaydı bu? Ne tür bir nüfusu vardı ki bizimle yüzleşmiyorlardı?

Ve sonra, acı veren dinginliği, beklenmedik bir gökgürültüsü gibi canlı ve ani bir şekilde keserek, büyük metal kapılar birden çarpılarak kapatılmış gibi bir ses geldi.

Adımlarımızı kesti. Çaresizce ağzımız açık kalakaldık. Sonra Cavor bana doğru eğildi. "Anlamıyorum!" dedi, yüzüme yakın bir fısıltıyla. Ellerini belli belirsiz gökyüzüne doğru salladı, anlaşılması güç öneriler ve düşünceler...

"Saklanacak bir yer! Eğer bir şey gelirse..."

Etrafımıza baktım. Onu onaylamak için kafa salladım.

Ses çıkarmamak için en abartılı tedbirleri alarak çaktırmadan hareket etmeye başladık. Bir çalılık kümesine doğru gittik. Bir kazana fırlatılan çekiç gibi madeni gelen ses adımlarımızı hızlandırdı. "Sürünerek gitmeliyiz," diye fısıldadı Cavor.

Bitkilerin, yeni çıkanların altında kalarak çoktan gölgelere gömülmüş olan, alt yaprakları solmaya ve kurumaya başlamıştı, bu yüzden sivri gövdelerin arasında ciddi bir yaralanma yaşamadan ilerleyebiliyorduk. Yüze ya da kola batan bir iki dikenini önemsemiyorduk. Sık çalılıkların kalbinde durdum ve soluk soluğa Cavor'un yüzüne baktım.

"Yeraltı," diye fısıldadı. "Aşağıda." "Dışarı çıkabilirler."

"Küreyi bulmak zorundayız!"

“Evet,” dedim, “ama nasıl?”

“Denk gelene dek sürünerek.”

“Ama ya denk gelmezsek?”

“Gizli kalacağız. Neye benzediklerine bir bakarız.” “Birlikte kalalım,” dedim.

Düşündü. “Ne tarafa gidelim?”

“Şansımızı denemeliyiz.”

Bir oraya bir buraya baktık. Sonra dikkatlice, daha alçakta kalan ormanda sürünmeye başladık, elimizden geldiğince bir daire çizerek, artık her hareket eden mantar yığnında duraksayarak, bırakmamızın aptallık olduğu küremize geri dönmeye çalışıyorduk. Altımızdaki topraktan tekrar tekrar sarsıntılar, vuruşlar, garip, nedeni bilinmez mekanik sesler geldi; bir daha ve sonra bir daha, zayıf bir takırtı gürültü şeklinde havadan gelen bir şey duyduğumuzu sandık. Ama çok korkuyorduk, bu yüzden kraterde gözetleme için uygun bir yer aramaya cesaret edemedik. Çıkardıkları sesler çok kuvvetli ve ısrarlı olan bu yaratıklara dair uzunca bir süre hiçbir şey göremedik. Ama açlık yüzünden gelen baygınlık hissi ve boğazımızın kurumması, son derece gerçekçi bir rüyaya sebep olabilirdi. Aşırı derecede gerçek dışıydı. Bir parça gerçekliği olan tek unsur o seslerdi.

Kendi kendinize anlayın işte! Etrafımızda rüyadan fırlamış bir orman, dikenli yapraklarını yukarı dikmiş sessiz bitkiler, ellerimizin ve dizlerimizin altındaki sakın, canlı, gün ışığıyla yıkanan likenler, altına giren rüzgarla kıpır kıpır olan bir halı gibi, gelişimlerinin coşkusuyla dalgalanıyorlardı. Yine kese gibi, Güneş’in altında kabaran ve yayılan bir mantar üstümüzde kalarak bizi gölgede bıraktı. Canlı renkleri olan garip bir şekil zorla aralara girip büyümeye çalışıyordu. Bu bitkileri oluşturan o hücreler baş parmağım kadar büyüktü, renkli cam boncuklara benziyorlardı. Bütün bunlar Güneş’in dinmeyen parlaklığı tarafından doyuruluyordu, pullarla süslenmiş gece

mavisi gökyüzünün altında ve hayatta kalan bir iki yıldızla. Çok tuhaf! Taşların şekilleri ve yapıları çok garipti. Her şey çok garipti, kişinin eşi benzeri görülmemiş bir vücuda sahip olduğu hissi, her bir hareketinin bir sürprizle bitmesi... İnsanın gırtlğından emilen nefes, kan akışının kulaklarında zonk-laması...Küt, küt, küt, küt...

Ve en sonunda tekrar gürültülü, çekiçle vurulan metal ses ve makine titreşimi sağanağı geldi, ardından kocaman yararıkların böğürmeleri!

BÖLÜM 11

Ay Hayvanlarının Otlakları

Biz, vahşice gelişen kameri ormanda kaybolmuş iki Dünya kazazedesi, üstümüze gelmekte olan seslerken ölesiye korkmuş halde yerde sürünüyorduk. Hiç durmadan sürekli bize doğru gelen böğürme ve hırıltı sesini duymamıza rağmen, ya Selenit ya da aybuzağısı olduğunu düşündüğümüz şeyi görmeden önce belli ki uzunca bir süre süründük. Taşlı hendekler boyunca, karlı eğimlerin üstünden, geçişimizle beraber ince kesecikler gibi yırtılan mantarların arasından, kurt mantarları gibi şeylerden oluşan harika bir kaldırımdan ve sonu gelmeyen dikenli çalılıkların içinden sürünerek geçtik. Terk edilmiş küremizi çaresizce her zamankinden daha çok aradı. Aybuzağılarının sesi bazen düz bir inek sesine benziyor, bazen şaşkına çeviren, hiddetli bir böğürme gibi çıkıyordu, ama yine de kalın, hayvani bir sese dönüyordu, sanki bu keşfedilmemiş yaratıklar aynı anda hem yemek aramakla hem böğürmekle meşguldüler.

İlk bakışımız yetersiz, anlık bir göz atmadan başka bir şey değildi, yine de parça parça gelen bilgi çok daha rahatsız ediciydi. Cavor o anlarda hemen önümde sürünüyordu, yakınlıklarını ilk fark eden de o oldu. Birdenbire durdu, tek bir hareketiyle dikkatimi çekti.

Fundalıkların içindeki artarak gelen çatırtı ve ezme sesi tam olarak üstümüzden geliyor gibiydi, birbirimize yaklaşp çömeldiğimiz, sesin yakınlığını ve yönünü anlayabilmek için uğraştığımız esnada, arkamızdan dehşet verici bir böğürme sesi geldi, o kadar çok yakındı ve şiddetliydi ki bodur çalılıklar sesle beraber eğildi, insan sesin geldiği varlığın sıcak

ve nemli nefesini hissedebiliyordu. Döndüğümüzde, sallanan bitki gövdelerinin arasından bir aybuzağısının parlak bedenini ve arkasındaki gökyüzüne doğru çıkan uzun çizgiyi belli belirsiz gördük.

Tabii ki o an ne kadarını görüp görmediğimi söylemek çok zor, çünkü izlenimlerim sonradan gelen gözlemlerle doğrulandı. İzlenimlerimin başında yarattığın muazzam ebatları getiriyor; vücudunun genişliği yaklaşık yirmi beş metreydi, uzunluğu da belki altmış metre. Yanları nefes darlığıyla yükselip iniyordu. Yarattığın, devasa, gevşemiş bedeninin yerde öylece yattığını ve buruşmuş beyaz derisinin omurgası boyunca siyah beneklerle dolu olduğunu fark ettim. Ama ayaktayken hiçbir şey göremedik. Yanılmıyorsam bir de, neredeyse beyni olmayan bir kafaya sahip bir profil, yağ depolanmış bir boyun, salya akıtan omnivor bir ağız, küçük burun delikleri ve sıkı sıkı kapatılmış gözler gördük. (Çünkü aybuzağısı, gün ışığında gözlerini devamlı kapalı tutar.) Ağzını sızlanıp böğürmek için açtığında içerideki geniş kırmızı çukura bir göz attık; çukurdan gelen nefesten bir nefes de biz aldık, sonra yaratık bir gemi gibi yana yattı ve yerde öne doğru sürüklendi, kayış gibi derisini buruşturarak tekrar yuvarlandı, debelenerek, çalılarının arasından eze eze kendine yol açarak bizi geçti gitti, hızla ilerdeki iç içe geçmiş bitkilerin arasında gözden kayboldu. Bir diğeri çok daha uzakta görüldü, sonra bir başkası, sonra bir Selenit bu canlandırılan yem yığınlarına otlaklarına kadar rehberlik edercesine geçici olarak görüş alanına girdi. Onu görür görmez Cavor'un ayağındaki kavrayışım iyice sıkılaştı ve hiç hareket etmeden, görüş alanımızdan çıktıktan sonra bile arkasından dikkatle baktık.

Aybuzağılarının aksine, o ufak tefek bir varlıktı, karınca gibiydi, neredeyse bir buçuk metre boyundaydı. Deri gibi bir maddeden oluşmuş bir giysisi vardı, bu sayede gerçek vücudunun hiçbir bölgesi görünmüyordu, tabii ki biz bu konudan

tamamen bihaberdik. Bu nedenle kendisini kısa, dikenli, çetrefilli bir böcek niteliğine sahip, kamçıya benzer dokunaçları ve parlak, silindirik vücudundan sarkan, ses çıkaran bir kolu olan basit bir yaratık olarak tanıttı. Kafasının şekli, kocaman dikenli miğferiyle gizlenmişti— dikenleri aybuzağılarını dayanıklılığa teşvik etmek için kullandığını daha sonra öğrendikve ona çok uyumlu, yüzünü kaplayarak bir tür kuş görünümünü veren bir metalik aparatla beraber bir çift karartılmış camlı gözlüğü vardı. Kolları vücut kılıfının ötesinden çıkmıyordu, kendini, üzerindekiyle rağmen iyice sarılmış kısa bacaklarıyla taşıyordu, bu bizim dünyevi gözlerimize aşırı derecede uyduruk gelmişti. Bacaklarının çok kısa uylukları ve çok uzun baldırları vardı, ayakları küçüktü.

O son derece ağır görünen giysisine rağmen, nasıl desem, Dünya'daki durumu ele alırsak, oldukça uzun adımlar atıyordu, çıkıntılı kolu da gayet meşguldü. Geçtiği andaki hareketleriyle sanki bir acelesi var ya da bir şeye sinirlenmiş gibiydi, kısa süre sonra artık onu göremediğimizde, aybuzağısının böğürmesinin birdenbire kısa, tiz bir ciyaklamaya dönüştü, hızlı ayak sürümeler bu sesi takip etti. Yavaş yavaş böğürme azaldı, sonra, otlak arayışı sona ermiş gibi kesildi.

Kulak kabarttık. Bir süre Ay sessizliğe gömüldü. Ama bu kaybolan küremizi sürünerek aramaya geri dönmemizden önceydi.

Aybuzağılarını bir sonraki görüşümüzde, bizden biraz uzakta yıkılmış kayalıkların oluşturduğu bir yerdeydiler. Kayaların daha yatay yüzeyleri, sık yosun kümelerinin içinde büyüyen kalın, alacalı, yeşil bir bitkiyle kalınlaşmıştı, sanırım bu yaratıkların aradığı da buydu. Onlara bakarak aralarında süründüğümüz kamışların kenarında durduk, Selenit görür müyüz diye dikkatle etrafa bakındık. Yaratıklar, yiyeceklerinin üstüne heybetli salyangozlar gibi, büyük, kaygan gövdeleriyle uzandılar, açgözlülükle patır kütür yiyorlar, sanki

açgözlülükten ağlıyorlardı. Salt şişmanlığın, sakarlığın canavarlarıydı sanki ve bir Smithfield öküzünü çeviklik abidesi gibi gösterecek derecede tembel görünüyorlardı. Kıvranan, geniş getiren, meşgul ağızları ve kapalı gözleri, iştah açıcı çiğneme sesleriyle beraber öncelerini boş olan çevremize garip bir ufuk açıcı etki yarattı.

“Domuzlar!” dedi Cavor, tuhaf bir arzuyla. “İğrenç domuzlar!” ve sinirli bir gıpta bakışı attıktan sonra sağımıza doğru çalılıkların arasından süründü gitti. O benekli bitkinin insan beslenmesi için yaratılmadığını anlayacak kadar uzun bir süre durdum orada, sonra bir kamışı dişlerimin arasında ufak ufak didikleyerek onun arkasından süründüm.

Sonra bir Selenitin yakınlığıyla tekrar durakladık, bu sefer onu daha detaylı inceleme şansımız oldu. Şimdi Selenitin üzerindeki, bir tür hayvan kabuğu değil bir kıyafet olduğunu daha net görüyorduk. Boynundaki uçları vatkaya benzer çıkıntılar hariç, kostümünün içinde daha önce kısaca gördüğümüz Selenite çok benziyordu. Bir kayanın burnunda durdu ve krateri araştırıyormuş gibi başını bir o tarafa bir bu tarafa çevirdi. Hareket edersek dikkatini çekeriz diye korkarak sessizce olduğumuz yerde kaldık, bir süre sonra arkasına döndü ve ortalıktan kayboldu.

Bir hendekte böğüren başka bir aybuzağısı grubuna denk geldik, yüzeye yakın bir yerde kocaman bir endüstri dehlizi varmış gibi çalışan makinelerin sesini duyduğumuz bir yeri geçtik. Bu sesler etrafımızı sararken, belki iki yüz metre çapında, harika bir düzlüğe sahip açık bir alanın ucuna geldik. Çoğalıp yerinden taşan birkaç liken hariç burası çıplaktı, sarı bir renkte tozlu bir zemini vardı. Buradan ileriye gitmeye korktuk, ama çalıların arasında sürünmekten daha az engel vardı, biz de oraya gittik ve büyük bir dikkatle kenarından geçmeye başladık.

Bir süre sonra aşağıdan gelen sesler dindiğinde, büyüyen vejetasyonun zayıf kımıltıları hariç, her şey sakindi. Ardından birden çok daha yüksek seste ve şiddette bir gürültü başladı, şu ana kadar bize en yakın sestisi bu. Kesinlikle aşağıdan gelmişti. İçgüdüsel olarak olabildiğince yere yakın çömeldik, yanımızdaki çalılığa her an ani bir dalış yapmaya hazırдық. Her bir vuruş sesi vücudumuzda titreşim etkisi yaratıyordu. Bu vuruşlar ve küt küt atma sesleri gittikçe yükseldi, titreşim o kadar arttı ki sanki tüm Ay yüzeyi sallanıyor ve nabız gibi atıyordu.

“Saklan,” diye fısıldadı Cavor ve dönüp çalılıkların arasına girdim.

Tam da o anda bir silahtan gelmişçesine bir pat sesi duyuldu ve sonra olan oldu— bu olay hâlâ rüyalarımı kabuslara çevirir. Cavor’un suratına bakmak için arkamı döndüm, aynı anda elimi ileriye attım. Orada hiçbir şey yoktu. Birden dipsiz bir çukura düştüm!

Göğsüm sert bir şeye çarptı, kendimi, birden hemen altımda açılan aşırı derin yarığın kenarına çenemi çarpmış olarak buldum, elim boşluğun içine doğru öylece uzanmıştı. Bütün o düz, sirküler alan devasa bir kapaktan başka bir şey değildi, şimdi o kapak yan tarafa doğru kayıyordu, ki bunun için hazırlanmış bir yeri vardı.

Cavor olmasaydı, hâlâ orada kaskatı bir şekilde o kenar boşluğunda asılı duruyor ve aşağıdaki muazzam derinliğe bakıyor olurum, ta ki yarığın kenarları beni bir itip derinliklerine çekene kadar. Ama Cavor beni felç eden şoktan etkilenmedi. Kapağın açıldığı esnada o kenardan biraz uzaktaydı ve beni etkisiz hale getiren tehlikeyi algılayıp, bacaklarımdan tuttu ve beni geri çekti. Oturur pozisyona geldim, kenardan epey uzaklaştım, sonra sonra tökezleyerek ayağa kalktım, sonra gürleyen ve titreyen metal tabakası boyunca onun ardından koşmaya başladım. Aşama aşama artan bir hızla açılı-

yor gibi görünüyordu, ben koşarken önümdeki çalılar da yana doğru kayıp yer değiştirdi.

Tam zamanında başardım. Cavor'un sırtı dikenli çalılıkların arasında kayboldu, onun arkasından içlerine daldığımda, sanki canavarımsı bir vana bir takırtıyla yerine oturdu. Uzun süre nefes nefese yerde yattık, çukura yaklaşacak cesaretimiz yoktu.

Ama en azından son derece dikkatli bir şekilde, ufak ufak yaklaşıp aşağı bakabileceğimiz bir noktaya geldik. Etrafımızdaki çalılar bu yeni oluşan bacadan aşağı doğru eserken kuvvetlenen esintiyle gıcırdadı ve dalgalandı. İlk başta pürüzsüz dikey duvarların gittikçe kopkoyu bir karanlığa gömülmesinden başka hiçbir şey göremedik. Ama sonra gitgide son derece soluk ve küçük bir sürü ışığın aşağı yukarı gidip geldiğini gördük.

Bir müddet bu çok büyük boşluğun gizemi kafamızı o kadar meşgul etti ki küremizi unuttuk. Zamanla, karanlığa daha çok alıştıkça, o iğne ucu gibi aydınlatmaların arasında dolaşan çok küçük, sönük, tarifi zor şekilleri görmeye başladık. Şaşkınlık ve kuşkuyla bakıyorduk, çok az şey anladığımız için söyleyecek çok bir şey de bulamıyorduk. Gördüğümüz şekilleri bize açıklayacak belirgin bir şey bulamıyorduk.

“Ne olabilir ki bunlar?” diye sordum; “Ne olabilirler?”

“Mühendislik!.. Gece bitene dek bu devasa mağaralarda yaşıyor ve gün ağarınca çıkıyor olmalılar.”

“Cavor!” dedim. “Bunlar, yani, şey gibi olabilirler mi; insan gibi?”

“O gördüğümüz bir insan değildi.”

“Hiçbir şeyi tehlikeye atamayız.”

“Küreyi bulana dek hiçbir girişimde bulunmamalıyız!”

“Küreyi bulana dek hiçbir girişimde bulunmamalıyız.”

Garip bir sesle onayladı ve yürümeye devam etmek için harekete geçti. Bir süre etrafına baktı, iç çekti, bir yönü işa-

ret etti. Ormanı takip ettik. Belli bir süre kararlılıkla ilerledik, sonra azalan enerjimizle süründük. O an sarkık mor şekillerin arasından bir ezme sesi ve ardından etrafımızdan çığlık sesleri geldi. Sessizce bekledik, sesler gelip gitti ve sonra çok yakına geldi. Ama bu sefer hiçbir şey görmedik. Cavor'a bir şeyler yemeden daha fazla ilerleyemeyeceğimi fısıldamaya çalıştım, ama ağzım fısıldayamayacak kadar kurumuştı.

“Cavor,” dedim, “Yemek yemem lazım.”

Umutsuzluk dolu bir yüz ifadesiyle bana baktı. “Vakit di-
renme baktı.” dedi.

“Ama yemem lazım,” dedim, “şu dudaklarıma bir bak!”

“Ben de bir süredir susuzum.”

“Keşke o karın birazı hâlâ duruyor olsaydı!”

“Tamamen gitti! Kutup havasından tropikal ortama bir da-
kikada geçebiliyoruz.”

Elimi ısırđım.

“Küre!” dedi. “Burada küreden başka her şey var.”

Kendimizi sürünmeye devam etmek için canlandırmaya çalıştık. Aklım anında yenilebilir şeylere, yaz içeceklerinin verdiği hisse gitti, özellikle birayı mumla aradım. Lympne'deki kilerimde öylece duran on altı galonluk fıçının hayaliyle titredim. Bitişigindeki ambarı düşündüm, özellikle biftek ve böbrek turtasını, yumuşacık biftek ve bir sürü böbrek eti, aralarındaki zengin, bol sos. Açlıktan defalarca esnedim. Etli kırmızı şeylerin, devasa mercanların kapladığı düz yerlere gelmiştik, biz iterek yürüdükçe düşüp parçalandılar. Yerdeki parçalarına dikkatle baktım. Kahrolası şeyler çok yenilesi duruyordu. Sonra bir o kadar da güzel kokuyor gibi geldi.

Bir parça aldım ve kokladım.

“Cavor,” dedim kısık bir tonda.

Altüst olmuş yüzüyle bir bakış attı. “Yeme!” dedi. Parçayı yere bıraktım, bu baştan çıkarıcı etsi şeylerin içinde bir süre ilerledik.

“Cavor,” dedim, “niye olmasın ki?”

“Zehir,” dediğini duydum ama bana bakmadı bile.

Kararımı vermeden önce biraz daha ilerledik.

“Şansımı deneyeceğim,” dedim.

Bana engel olmak için geç kalan bir eylemde bulundu. Ağzımı doldurdum. Oturdu ve kendine özgü garip bir ifadeyle yüzümü izledi. “Tadı iyiymiş,” dedim.

“Yüce Tanrım!” diye haykırdı.

Hatır hutur yiyişimi izledi, yüzü arzu ve onaylamamayla buruşuyordu, sonra aniden iştaha yenik düştü ve ağız dolusu koparmaya başladı. Bir müddet yemekten başka bir şey yapmadık.

Bu şeylerin Dünya’daki mantarlardan farkı yoktu, sadece daha yumuşak görünüyorlardı ve yuttuğunuzda boğazınızda bir sıcaklık hissediyordunuz. İlk başta yemek yemenin salt mekanik zevkini deneyimledik; sonra kanımız daha sıcak akmaya başladı, dudaklarımız ve parmaklarımız karıncalandı, devamında yeni ve kısmen alakasız fikirler kafamızda dönmeye başladı.

“Çok iyi,” dedim. “Şeytani bir güzelliği var! Çoğalan nüfus için ne kadar güzel bir yaşam alanı! Bizim zavallı üretim fazlası nüfusumuz,” büyük bir porsiyon daha kopardım. Beni o kadar iyi doyurdu ki Ay’da bundan daha iyi başka bir yiyecek olamazdı. Açlığımın yol açtığı depresyon yerini mantıksız bir zindeliğe bıraktı. İçinde yaşadığım korku ve rahatsızlık tamamen yok olmuştu. Ay’ı, artık ısrarla bırakıp kaçmak istediğim bir gezegen olarak görmüyordum, tam tersi insanların yoksulluktan kaçıp sığınacakları bir yer olarak görüyordum. Sanırım o mantarları yer yemez Selenitleri, aybuzağılarını, kapağı ve bütün o sesleri tamamen unutmuştum.

Cavor “fazla nüfus”la ilgili konuşmamın üçüncü tekrarımda cevap vererek neredeyse aynı kelimelerle onayladı. Kafamda yüzüyormuşum hissi uyanmıştı ama ben bunu uzun

süren bir açlıktan sonra yenen yemeğin canlandırıcı etkisi olarak adlandırmıştım. “Mükmmel bir kefiş Cavor,” dedim, “Tam patates gönderecek yer.”

“Ne diyorsun?” diye sordu Cavor. “Ayın keşfine patates mi göndermeli?”

Ona baktım, birden kısılan sesi ve berbat telaffuzu beni şaşırtmıştı. Birden zehirlendiği fikri aklıma geldi, muhtemelen mantar yüzündendi. Ayrıca Ay’ı keşfettiği yanılışına düşmüştü; Ay’ı keşfetmemişti, çünkü henüz ulaşmıştı. Elimi koluna koymaya ve bunu ona açıklamaya çalıştım, ama konu onun için şu an fazla karmaşıktı. Ayrıca beklenmedik şekilde ifade etmesi inanılmaz güçtü. Beni anlamak için bir iki teşebbüsten sonra- mantarın gözlerimi onunki gibi balık gözlerine çevirip çevirmediğini merak ettiğimi hatırlıyorum- kendi kendine birkaç çıkarımda bulunmaya çalıştı.

“Biz,” diye başladı vakur bir hıçkırıkla beraber, “yedikle-
rimiz ve içtiklerimizden sorumluyuz.”

Bunu tekrarlamasına rağmen anlamamıştım ve şimdi biraz kurnaz hissettiğim için, konu neyse tartışmaya kararlıydım. Muhtemelen konudan da biraz uzaklaştım. Ama Cavor da zaten tam olarak dahil olmamıştı. Yapabildiği kadar ayağa kalktı, elini başıma koyarak kendini dengede tuttu, ki bu çok saygısızcaydı, Ay yaratıklarından korkmadan etrafına bakarak orada dikildi. Bunun tehlikeli olduğunu söylemeye çalıştım bir nedenden ötürü ama benim için bile net değildi sebebi, ama “tehlikeli” kelimesi bir şekilde, gizlilikle örtüşmüştü, ortaya “tezlilik” çıktı; bunları çözmeye çalışırken, argümanıma devam ettim, kendimi her iki tarafta yetişmiş yabancı ama dikkatli mercanlara açıklıyordum. Bir an önce Ay ve patatesle ilgili kafa karışıklığını çözmem gerektiğini hissediyordum- argümanımdaki izahın kesinliğinin önemini uzun bir fasılda anlatmaya çalıştım. Vücudumun benimle aynı fikirde olmadığını görmezden gelmek için elimden geleni yaptım.

Şu anda nedenini unuttum ama bir şekilde, aklım koloni kurma fikrine geri gitti. “Bu Ay’ı topraklarımıza katmalıyız,” dedim. “Vakit öldürmenin anlamı yok. Bu Beyaz Adamın Yü-künün bir parçası. Cavor – biz – hık – Satap – yani Satrap-lığız! Nimparator Sezar hayal bile edemedi. Bütün gaztelere çıkar. Cavorasya. Bedforasya– hık – Sınırlı. Yani – sınırsız! Teknik olarak.”

Kesinlikle zehirlenmiştim.

Ay’a gelişimizin bahşedeceği sınırsız yararlardan bahset-mek için yeni bir argümana girişmiştim. Colomb’un gelişinin, büyük resme bakarsak, Amerika’ya yararından bahsederek kendime oldukça zor bir kanıt seçmiştim. Savunmak istedi-ğim argümanın başlığını unuttuğumu fark ettim, boşluğu dol-durmak için tekrar etmeye başladım. “Colomb’la aynı işte.”

O düşüm anında, o berbat mantarla ilgili hareketime dair anım karmakarışık oldu. Kahrolası böceklerle rağmen ayakta duracağımıza niyetlendiğimi hayal meyal hatırlıyorum. Basit bir uyduda saklanmanın erkekliğe sığmayacağına karar verdi-ğimizi, ellerimize mantar stoku yaptığımızı –birinin suratına fırlatmak için mi değil mi bilinmez– ve bitkilerin dikenlerinin batmasını önemsemeden, gün ışığına doğru yürümeye başla-dığımızı da hatırlıyorum.

Ondan sonra denk gelmiş olmalıyız Selenitlere. Altı ta-neydiler ve kayalıklara doğru, metal ve mırıltı sesleriyle, tek bir sıra halinde ilerliyorlardı. Varlığımızdan anında haberleri olmuş gibiydi, hepsi aynı anda sustular ve hareketsiz kaldılar, hayvanlar gibi bir anda yüzleri bize döndü.

İşte o an ayıldım.

“Böcekler,” diye mırıldandı Cavor, “böcekler! Sanırım karnımın üstünde sürüneceğimi düşünüyorlar– omurgalı kar-nımın üstünde!” Onuru kırılmış gibi, “Karnım,” diye yavaşça tekrarladı.

Sonra birden, öfkeli bir nidayla, üç büyük adım attı ve onlara doğru sıçradı. Kötü bir şekilde sıçradı; havada bir dizi takla attı, Selenitlerin üstünden uçtu, kaktüs keselerinin arasında yüksek bir sesle kayboldu. Selenitler bu muhteşem, benim düşünceme göre haysiyetsizce olan hücumdan ne çıkardılar, düşünmek dahi istemiyorum. Onlar dört bir yana koşuştururken gördüğüm sırtlarının hatırlıyor gibiyim, ama tam olarak emin değilim. O unutma anından önceki bütün olaylar kafamda belirsiz ve sönük. Cavor'u takip etmek için bir adım attığımı biliyorum, ayağım takılıp kafa üstü kayaların içine düştüğümü de. Aniden ve deli gibi hasta hissediyordum. Şiddetli bir mücadele ve metal kancalarla tutulmaya dair bir şeyler hatırlıyor gibiyim...

Bir sonraki net anım, tutsak edilmiştik, Ay'ın kim bilir neresinde, üstelik yer altında; dikkat dağıtıcı seslerin içinde karanlıktaydık, vücudumuz yara bere içindeydi, başımız ağrıyla geriliyordu.

BÖLÜM 12

Selenitlerin Yüzü

Kendimi gürültülü bir karanlıkta çömelmiş oturur halde buldum. Uzun süre nerede olduğumu anlayamadım ya da kafamın neden bu kadar karışık olduğunu. Küçükken bazen içine tıklandığım dolabı, geçirdiğim bir hastalı boyunca uyumak zorunda olduğum son derece karanlık ve gürültülü yatak odalarını düşündüm. Ama şu an etrafımda duyduğum sesler, aşına olduğum o sesler değildi, havada hafif bir ahır kokusu vardı. Sonra hâlâ küre üzerinde çalıştığımızı düşündüm, bir şekilde Cavor'un evindeki kilerde kalmıştım. Küreyi bitirdiğimizi anımsadım, hâlâ uzayda ilerlediğimiz kanısına vardım.

“Cavor,” dedim, “ışığı açabilir misin?”

Cevap gelmedi.

“Cavor!” dedim ısrarla.

Bir inleme geldi cevap olarak. “Başım!” dediğini duydum; “ah başım!”

Nedense ellerimi kaşıma bastırma hissi uyandı içinde, ki kaşım acıdı ve ellerimin de birbirine bağlı olduğunu keşfettim. Bu ödümü kopardı. Ellerimi ağzıma götürdüm ve metalin soğuk pürüzsüzlüğünü hissettim. Zincirlenmişim. Ayaklarımı ayırmaya çalıştım ve aynı sıkılığı hissettim ve aynı zamanda daha kalın bir zincirle yere bağlandığımı anladım.

Bunca garip deneyimden sonra ilk kez bu kadar korktum. Bir süre sessizce prangalarımın kurtulmaya çalıştım. “Cavor!” diye bağırdım. “Neden bağlıyım ben?” Neden ellerimi ve ayaklarımı bağladın?”

“Seni ben bağlamadım,” diye cevapladı. “Selenitler yaptı.”

Selenitler! Aklım bunda takılı kaldı. Sonra anılarım bana geri döndü; karlı bir ıssızlık, havadaki serinlik, bitkilerin büyümesi, garip hoplamlarımız ve kayaların arasında sürünmelerimiz ve kraterin vejetasyonu... Son olarak çukuru kapatan büyük kapağın açılışı!

Sonrasında, ben bizi mevcut duruma düşüren hareketlerimizi tespit ederken başımdaki ağrı dayanılmaz hale geldi. Aşılmaz bir bariyere, inatçı bir boşluğa denk geldim.

“Cavor!”

“Efendim?”

“Neredeyiz biz?”

“Nereden bilebilirim ben?”

“Öldük mü biz?”

“Ne saçmalıyorsun sen!”

“Bizi yakaladılar o zaman!”

Homurdanmaktan başka bir şey demedi. Görünen o ki, zehrin aylak aylak dolaşan izleri onu tuhaf bir şekilde asabi biri yapmıştı. “Ne yapmayı planlıyorsun?”

“Ne yapmam gerektiğini nereden bileyim?”

“Of iyi be!” dedim ve sustum. Bir süre sonra kendimden geçip sesimi yükselttim. “Tanrı aşkına!” diye haykırdım; “Keşke cınlama sesini kessen!”

Bir sokakta ya da fabrikada kulaklarımızı dolduran o boğuk sesler gibi, sıradan ses karmaşasını dinleyerek tekrar sessizliğe doğru kaydık. Hiçbir şey anlayamıyordum, aklım ilk ritminpeşine düştü, sonra bir diğerinin, boşu boşuna kendimi bir şeyler çıkarmaya zorladım. Ama uzunca bir süre sonra yeni ve daha keskin bir sesi fark ettim, bulanık bir arka planda sanki diğerlerine karışmıyordu, tam tersi diğerlerini bastırıyordu. Cama vuran gevşek sürgünleri olan bir sarmaşık ya da bir kutunun üstünde yürüyen kuş gibi, bir dizi nispeten oldukça kısık gelen belli sesler, tıkırtılar ve sürtme sesleri vardı. Dinledik ve etrafımıza bakındık, ama karanlık kadife bir örtü

gibiydi. Hücrelerdeki iyi yağlanmış bir kilidinkine benzeyen ani bir ses geldi. Sonra karşımda belirdi, uçsuz bucaksız siyahlığın içinde asılı duruyor gibi, ince parlak bir çizgiydi.

“Bak!” diye fısıldadı Cavor, çok yumuşak bir sesle.

“O ne?”

“Bilmiyorum.”

Bakakaldık.

O ince parlak çizgi, daha geniş ve daha soluk bir şekil aldı. Beyaz boyalı duvarlara düşen mavimtırak ışığın tüm yükünü kendi üzerine aldı. Paralel yüzölçümü gibi duruyordu; bir tarafında derin bir girinti oluşturmuştu. Bunu Cavor’a iletmek için döndüm ve kulağının inanılmaz derecede parladığını görünce şaşkına döndüm, geri kalan her yeri karanlıktaydı. Kafamı ve zincirlerimin izin verdiği kadarıyla vücudumu çevirdim. “Cavor,” dedim, “arkada!”

Kulağı kayboldu- yerini bir göze bıraktı!

Birden, ışığın geldiği yarık genişledi ve açılan bir kapı olarak kendini gözler önüne serdi. Ötesinde cam göbeği bir görüntü vardı ve kapı aralığı, parlaklığın ana hatlarını oluşturan grotesk bir silüet olarak oracıkta duruyordu.

İkimizde çırpına çırpına dönmeye çalıştık ama başarısız olup yerimize oturduk, onun yerine omuzlarımızın üstünden bakmaya çalıştık. İlk izlenimim eğik kafası olan sakar bir dört ayaklı olduğuna dairdi. Sonra, incecik bir vücudu ve kısa ve aşırı derecede çarpık bacaklarıyla bunun kafası omuzlarına gömülmüş bir Selenit olduğunu anladım. Dışarıdaki gibi miğferini takmamış ve kıyafetlerini giymemişti.

Bizim için boş, siyah bir figürdü, ama içgüdüsel olarak hayal gücümüz onun insansı yapısını destekledi. Ben, en azından, anında onu kambur, geniş bir anlı ve uzun bir çehresi olduğunu düşündüm.

Üç adım ilerledi ve bir süre durdu. Hareketleri tamamen sessiz gibiydi. Sonra tekrar ilerledi. Bir ayağını diğerinin

önüne atarak yürüyüşü tıpkı bir kuş gibiydi. Işık hüzmelerinin içinden çıkıp kapı aralığına kadar geldi ve sanki gölgelerin içinde yok oldu.

Bir süre gözlerim onu yanlışı yerlerde aradı ve sonra, yüzü bize dönük, ışığın altında durduğunu gördüm. Sadece artık ona atfettiğim insani özelliklerin hiçbiri yoktu!

Tabii ki bunu bekliyor olmam gerekiyordu, ama beklemedim. Bir an üstümdeki şok etkisini yenemeyeceğimi sandım. Görünen o ki, bize dönük olan bir yüz değildi, sanki durumu reddedecek yahut açıklayacak bir maske, bir korkunçluk, bir biçimsizlik olmalıydı. Ortada bir burun yoktu ve yanlarda donuk pörtlek gözleri vardı- karaltıda onların kulak olduğunu sanmıştım. Kulak mulak yoktu... Bu kafaları çizmeye çalıştım, ama beceremiyorum işte. Aşağı doğru kıvrılmış bir ağız vardı, yırtıcı gibi bakan bir insanın ağzı gibi...

Kafanın oturtulduğu boyun üç yerden birleşikti, neredeyse bir yengecin kısa bacak eklemleri gibi. Etrafına sarıp sarmalanmış kuşak gibi sargılar yüzünden kol ve bacaklardaki eklemleri göremiyordum, görünüşe göre yaratığın giydiği tek giysi de buydu.

Orada durmuş, öylece bize bakıyordu!

O dakikalarda yaratığın varlığının imkânsızlığı üzerine kafa yoruyordum. Sanırım o da şaşkınlık içerisindeydi ve belki de bizden çok daha fazla şaşırmıştı. Ama, kahrolası şey belli etmiyordu! En azından artık bu farklı türlerin toplantısını kimin düzenlediğini biliyorduk. Ama insan boyutunda ve Dünya'daki hiçbir hayvana dahi benzemeyen birkaç yaratığın Hyde Park'taki koyunların arasında dolaştığını ve bunun nezih Londralılara nasıl görüneceğini bir düşünün! O da aynen bunu hissediyor olmalı.

Bir de bizi ele alın. Ellerimiz ve kollarımız bağlı, bitkin ve kitli; sakallarımız beş santimetre kadar uzamıştı, yüzlerimiz çiziklerle doluydu ve kanlıydı. Asıl Cavor'u o paçalı kısa

pantolonu içinde hayal etmelisiniz (bayonetler yüzünden pek çok yerinden yırtılmıştı), y nl  gömleği, eskimiş kriket kep, dağılmış ve istese Dünya'yı ele geçirebilecek tel tel saçları... O mavi ışığın altında yüzü kırmızı değil karanlık görünüyordu, dudakları ve ellerimdeki kuruyan kan da siyahtı. Eğer bu mümkünse ben ondan daha kötü bir durumdaydım, içine atladığım sarı mantar sağ olsun. Ceketlerimizin düğmeleri açılmıştı, ayakkabılarımız çıkarılmıştı ve ayaklarımızın yanına duruyordu. Sırtımızı o acayip mavi ışığa vermiş oturuyor, ressam Dürer'in yaratmış olabileceği bu yaratığa bakıyorduk.

Sessizliği Cavor bozdu; konuşmaya başladı, sesi çatallaştı, boğazını temizledi. Dışarıda dehşet verici bir böğürme başladı, sanki bir aybuzağısının başı beladaydı. Ses bir feryatla kesildi ve her şey eskisi gibi sessizleşti.

Ardından Selenit döndü, gölgelerin içinde ilerledi, önceki gibi kapıda bir an durdu, sonra üstümüze kapattı ve kez daha içine uyandıığımız karanlığın mırıldanan gizemiyle kalakalmıştık.

BÖLÜM 13

Bay Cavor Bazı Önerilerde Bulunuyor

Belli bir müddet ikimiz de konuşmadık. Başımıza açtığımız dertlerin hepsini düşünüp odaklanmak benim zihinsel güçlerimin ötesindeydi.

“Bizi yakaladılar,” dedim en sonunda.

“Mantar yüzünden oldu.”

“Şey, eğer yemeseydik zayıf düşecek ve açlıktan ölecektik.”

“Küreyi bulabilirdik.”

İnatçılığım kendimi kaybetmeme sebep oldu ve kendi kendime küfrettim. Bir süre daha birbirimizden nefret ederek sustuk. Dizlerimin arasındaki zeminde parmaklarımla ritim tuttum ve zincirlerimin bağlantı noktalarını gıcırdattım. En sonunda konuşmak zorunda kaldım.

“Bu durumdan ne çıkardın?” diye sordum tevazu ile.

“Onlar akıllı yaratıklar bir şeyleri yapabiliyor ve kullanabiliyorlar. Gördüğümüz o ışıklar...”

Durdu. Bundan bir şey çıkaramadığı belliydi.

Tekrar konuşmaya başladığında, itiraf etti. “Her ne olursa olsun, Bekleyebileceğimizden çok daha fazla insanlar. Sanırım.”

Sinir bozucu şekilde tekrar durdu.

“Evet?”

“Sanırım, her durumda -zeki bir varlığın olduğu herhangi bir gezegende- beyni yukarıda kalıyor ve elleri oluyor ve dik bir şekilde yürüyor.”

Başka bir yöne doğru çekildi.

“Biraz yer altındayız,” dedi. “Yani, belki birkaç bin metre, belki daha fazla.”

“Nereden biliyorsun?”

“Oldukça serin. Sesimiz çok daha fazla yankılanıyor. O silikleşme olayı yok artık. İnsanın kulağında ve boğazında hissettiği o his.”

Histen kastı neydi o an anlamadım, ama şimdi anlıyorum.

“Hava daha yoğun. Oldukça derinde olmalıyız, belki Ay’ın bir mil kadar içinde olabiliriz.”

“Ay’ın içinde bir dünya hayal etmemiştik.”

“Hayır, etmemiştik.”

“Nasıl edemedik ki?”

“Edebilirdik. Alışkanlıkları bir kenara bırakmamız yeterliydi.”

Bir süre düşündü.

“Şimdi,” dedi, “her şey daha net geliyor.”

“Elbette! Ay, atmosferi olan bu mağaralarla dolu muhtemelen, bu kocaman mağaraların merkezi de deniz olmalı.

“Ay’ın Dünya’dan daha düşük seviyede yerçekimi olduğunu herkes bilir, dışarıda çok az hava ya da su olduğunu da bilir, ayrıca herkes Dünya’nın küçük kardeş gezegeni olduğunu da bilir, başka bir tanımı daha olması olağanüstü bir şey. İçinde oyuklar olduğuna dair yapılan çıkarım doğruymuş. Fakat daha önce kimse görmedi. Elbette Kepler.”

Sesi, bir dizi yeni tümevarımı fark eden bir adamın meraklı tonunu aldı.

“Evet,” dedi, “Demek ki Kepler subvolvanlarıyla ilgili haklıymış.”

“Keşke zahmet edip bunu biz buraya gelmeden önce çözseydin.” dedim.

Cevap vermeden, düşünceleri üzerine yoğunlaşırken kendi kendine usulca cızırtılı sesler çıkarmaya devam etti. Tepem atıyordu.

“Küreye ne olmuştur dersin?” diye sordum.

“Kayboldu,” dedi, basit bir soruya cevap veren bir adam misali.

“Bitkilerin içinde mi?”

“Eğer bunlar bulmazlarsa evet.”

“Ya bulurlarsa?”

“Nereden bilebilirim ki ne olacağını?”

“Cavor,” dedim histerik bir sertlikle, “kuracağım şirket için her şey yolunda gidiyor...”

Cevap vermedi.

“Tanrım!” diye feryat ettim. “Bu kahrolası yere gelmek için girdiğimiz onca zahmeti düşün! Ne uğruna geldik? Neyin peşindeyiz? ‘Hepimiz Ay için, Ay hepimiz için’e ne oldu? Çok istedik, çok denedik. Önce küçük şeylerden başlamalıydık. Ay’a gelmeyi teklif eden sendin! O Cavorit kaynaklı perdeler! Onları eminim ki Dünya’da da bir şekilde kullanabilir-dik. Eminim! Sana ne önerdiğimi gerçekten anlamış mıydın? Çelik tüpler -”

“Saçmalık!” dedi Cavor.

Zıtlaşmaya devam ettik.

Bir süre Cavor benden pek yardım almadan konuya monologla devam etti.

“Eğer küreyi bulurlarsa,” diye başladı, “bulurlarsa... onunla ne yaparlar ki? İşte bu da bir soru. Belki de asıl soru bu. Nasıl olsa ne olduğunu anlamayacaklar. Eğer anlasalardı kalkıp kendileri Dünya’ya gelirlerdi. Değil mi? Neden gelmesinler ki? Ama bir şey gönderirlerdi- böyle bir ihtimali es geçemezlerdi. Hayır! Ama inceleyeceklerdir. Zeki ve meraklı yaratıklar oldukları kesin. İnceleyip- içine girip sağı solu kurcalayacaklar. Off! Bu sonsuza dek ‘Ay bizim için’ demek. Tuhaf yaratıklar. Tuhaf bilgiler...”

“Tuhaf bilgilere gelince...” dedim ve konuşmadım.

“Şuraya bak Bedford,” dedi Cavor, “bu keşfe kendi özgür iradenle geldin.”

“Bana dedin ki, ‘Buna bir maden araştırması gözüyle bak’.”

Bu araştırmalarda her zaman risk vardır.”

“Özellikle silahsız ve her ihtimali düşünmeden yapıldığında.”

“Küreyle uğraşmaya kendimi kaptırmıştım. Koşuşturmamıza ve kapılıp gitmemize sebep olan oydu.”

“Benim koşuşturmama, demek istedin herhalde.”

“Ben de bir o kadar uğraştım. Moleküler fizik uğraşmaya koyulduğumda işlerin bizi bu raddeye, bu yerlere getireceğini nereden bilebilirdim ki?”

“Bu uğursuz bilim,” diye bağırdım. “Şeytanın ta kendisi. Orta Çağ rahipleri ve zorbaları haklıymış ve Modern zaman haksızmış. Sen kurcaladın bu işi, o da sana hediyeler teklif etti. Sen kabul ettiğin anda beklemediğin yerden vurdu seni. Eski tutkular ve yeni silahlar, işte şimdi inançlarını bozuyor, şimdi sosyal fikirlerini altüst ediyor, şimdi seni ıssızlığın ve sefaletin içine atıyor!”

“Ne olursa olsun, şu an benimle tartışman bir şeyi değiştirmeyecek. Bu yaratıklar –bu Selenitler ya da onlara her ne demeyi seçiyorsak– ellerimizi ayaklarımızı bağladılar. Bu durumda nasıl davranmayı seçersen seç, bununla yaşamak zorundasın... Önümüzde yeni deneyimler var, ama önce sakinleşmemiz gerek.”

Onayımı almak ister gibi durakladı. Ama ben somurtmaya devam ettim. “Lanet olsun senin bilimin!” dedim.

“Asıl problem iletişim. Hareketler, korkarım ki bizimkinden farklı olacak. İşaret etme, örneğin. İnsanlar ve maymunlardan başka hiçbir canlı parmağıyla bir şeyi göstermez.”

Bu benim için oldukça yanıltıcı. “Neredeyse her hayvan,” dedim, “gözleri ve burunlarıyla işaret eder.”

Cavor bunun üstüne biraz düşündü. “Evet,” dedi sonunda, “ama biz öyle yapmayız. Çok farklılık var çok!”

“Nasıl söylesem? Konuşma var. Çıkardıkları ses, flüt ya da borudan çıkan ses gibi. Biz o ses nasıl taklit edeceğiz bilemiyorum. Onların konuşma biçimi bu değil mi? Ya da onun gibi bir şey. Daha farklı algıları, daha farklı iletişim biçimleri olabilir. Tabii, onlarda da akıl var bizde de; mutlaka bir ortak noktamız olmalı. Nereye kadar anlaşmadan ilerleye biliriz kim bilir?”

“Bu bizi aşar,” dedim. “Bunlar bizden, Dünya’daki en garip yaratık olan bizden, çok farklı. Başka bir yaratılışları var. Böyle konuşup durmanın bize ne yararı var ki?”

Cavor düşündü. “Ben öyle görmüyorum. Aklın olduğu yerde, ortak bir şey de olur, başka gezegenlerde evrimleşmiş olunsa bile. Elbette konu içgüdü olsaydı, iki tür de hayvandan farksız değil.”

“Değiller mi? İnsandan daha çok karıncaya benziyorlar arka bacaklarıyla, söyler misin kim karıncalarla anlaşmaya varabilir?”

“Ama bu makineler, bu kıyafetler! Hayır, sana katılmıyorum Bedford. Benzerlik çok fazla.”

“Üstesinden gelinmez bunun.”

“Benzerlikler bir köprü oluşturabilir. Bir seferinde gazetede rahmetli Profesör Galton’dan gezegenler arası iletişim olasılıklarına dair bir yazı okumuştum. Ne yazık ki o an bana yararlı bir konu gibi gelmemişti ve -mevcut duruma bakarsak-korkarım vermem gereken dikkati vermedim. Yine de ... Dur bakalım!”

Aklına gelen şey, bütün o akli fikirlerin altında yatan ve bunların üzerine bir temel kuran genel gerçeklerden başlamakti. Geometrinin temel prensipleriyle başlanacaktı. Öklit’in önermelerini ele almayı teklif etti, bilinen gerçekleri örnekendirerek anlattı; mesela, bir ikizkenar üçgenin tabanında-

ki açılar eşittir ve eğer tabanındaki açılar diğer açıyla eşitse üçgen eşkenardır ya da dik açılı üçgende hipotenüsün karesi diğer iki kenarın karelerinin toplamına eşittir. Bu konulardaki bilgimizi aktarırken bir yandan da sahip olduğumuz zekâyı da ortaya koyuyoruz. Şimdi, ıhh, sanırım, bu üçgenleri ıslak parmakla havaya çizip, sonra üstünden bile geçebilirim...”

Sessizliğe gömüldü. Ben de sözlerini detaylıca düşünerek oturdum. Bir süre, bu tuhaf yaratıklarla iletişim kurmaya, açıklama yapmaya dair çılgın umudu aklıma yattı. Sonra, bitkinliğimin ve fiziksel perişanlığımın bir parçası olan o öfkeli çaresizlik devam etti. Aniden yaptığım her şeyin ne denli büyük bir ahmaklık olduğunu fark ettim. “Eşek!” dedim; “eşek herif... Görünen o ki etrafta dolanıp saçmasapan şeyler yapmak için yaratılmışım. Ne diye ayrıldık ki küreden... Ay’ın üstünde bir kraterde hoplayıp zıplayarak, patent almak ve imtiyazlardan yararlanmak için mi... Daha da olmadı, keşke bir çubuğa mendil bağlayıp küreyi bıraktığımız yeri bulması için sallasaydık!

Sustum, ama burnumdan soluyordum.

“Gayet net ki,” diye kafa yordu Cavor, “zeki yaratıklar. Belli başka şeyler üzerine varsayımlarda bulunabilen türden bir zekilikten bahsediyorum. Bizi gördükleri anda öldürmediklerinden anlayacağımız üzere, merhamet algısı var. Merhamet! Muhtemelen herhangi bir münasebetten çekiniyorlar. Yine de bizimle tanışabilirler. Ama bu oda ve bu odanın gardiyanıyla bakışmalarımız. Bu zincirler! Yüksek seviyede zekâ belirtileri...”

“Çok isterdim,” diye bağırdım, “Defalarca düşünmüştüm. Risk üstüne risk. Bir o işe koştum bir bu işe. Sana güvenmiştim! Neden kendi işime bakıp oyun yazmaya devam etmedim ki! Üstesinden gelebildiğim şey oydu benim. Uğruna yaratıldığım dünya ve hayat oydu. Keşke o yazıyı bitirebilseydim. Eminim ki... iyi bir oyundu. Senaryo neredeyse tamamlan-

mıştı. Sonra... Bil bakalım ne oldu! Ay'da atlamalar oldu! Tek kelimeyle hayatımı çöpe attım! Canterbury'de gittiğim o handaki yaşlı kadın benden daha akıllıydı.”

Başımı kaldırıp baktım ve cümlemi yarıda kesmek zorunda kaldım. Karanlık tekrar mavimsi ışığa yer açmıştı. Kapı açılıyordu ve birçok sessiz ilerleyen Selenit odaya giriyordu. Onlar kadar sessiz olmaya çalışarak acayip suratlarına baktım.

Sonra, birden anlaşılamayacağımız bir grup yabancı algım ilgiye dönüştü. En başta gelen iki kişinin birkaç çanak taşıdığı dikkatimi çekti. En azından en temel ihtiyacımız konusunda anlaşılabilecek kadar aynı çalışan zihnimiz vardı. Metalimsi çanaklardı bunlar, zincirlerimiz gibi, içleri mavi ışık altında karanlık görünüyordu ve her birinin içinde beyaz parçalar vardı. İçimi daraltan tüm o puslu acı ve perişanlık birden açlık formunu aldı. Kurt gibi aç bir şekilde çanakları gözetledim, daha sonra rüyalarımda aklıma geldi, o an bana çok da mühim bir mesele gibi gelmedi ama tabaklardan birini uzatanın bir kolun devamında eller değil bir tür kanat ve başparmaktı, bir filin hortumu gibiydi. Çanağın içindeki şeyin görünüşü gevşekti, beyazımsı kahverengi renkteydi, daha çok soğuk sufle topakları gibi, birazcık mantar gibi kokuyordu. Daha önce gördüğümüz kısmen bölünmüş aybuzağısını düşünürsek, çanaktakinin aybuzağısı eti olduğunu düşünmeye meyilliyim.

Ellerim o kadar sıkı zincirlenmişti ki zar zor uzanabildim çanağa; ama harcadığım çabayı görünce, ikisi ustalıkla gevşettiler. Dokunaca benzeyen ellerinin tenime değen yerleri yumuşak ve soğuktu. Derhal ağız dolusu yemeye başladım. Ay'daki bütün organik yapıların benzer gevşek dokuları vardı görünen o ki; tadı hamur tatlısına ya da taze yapılmış yumuşak bezeye çok benziyordu, ama kesinlikle görünüşte benze-miyordu. İki kez daha ağızımı yiyecekle doldurdum. “Keşke daha çok olsaydoo!” dedim, büyük bir parça çiğnerken...

Bir süre hiçbir şekilde utanmadan sıkılmadan yemeğimizi yedik. Yedik ve çanakta kalanları çorba içer gibi içtik. Ne daha önceki hayatımda ne de şu ana kadarkinde o denli kurt gibi aç olmamıştım, şunu da unutmayalım, hayal dahi edemezdim oysa ki, ama kendi Dünyamızdan çeyrek milyon mil uzakta, kati bir kafa karışıklığıyla, acayip ve kabuslarınızdaki en korkunç yaratıklardan bile daha az insan olan varlıklar tarafından çevrilerek, izlenerek, dokunularak yaşıyordum bu deneyimi. Yani bütün bunları tamamen unutarak yemek yemem çok normaldi. Onlar da karşımızda durup bizi izlediler ve konuşma yerine kullandıklarını tahmin ettiğimiz bir tür hafif, tarifi zor bir cıvıltı sesi çıkarıyorlardı. Dokunduklarında ürpermedim bile. Beslenme silsilemin harareti bittiğinde, Cavor'un da aynı utanmazlık ve salıvermişlikle yediğinden adım gibi emindim.

BÖLÜM 14

İletişim Testleri

Sonunda yemek yeme aşamasını bitirdiğimizde, Selenitler tekrar ellerimizi birbirlerine bağladılar ve bize kısıtlı hareket özgürlüğü tanımak için ayaklarımızdaki zincirleri çıkarıp sonra daha sıkı bir şekilde taktılar. Daha sonra belimizdeki zincirleri çıkardılar. Bunları yapabilmek için de biraz rahat davrandılar, tekrar aralarından birinin o garip kafası yüzüme yaklaştı ve yumuşak dokunacımsı eli başıma be enseme değdi. O zaman korktuğumu ya da yakınlıklarından tiksinişini geri çekildiğimi hatırlamıyorum. Sanırım tedavisi olmayan insan biçimcilik huyumuz onların maskesi olduğunu ve içlerinde insan kafaları olduğunu hayal etmemizi sağladı. Derileri, diğer her şey gibi, mavimsi görünüyor, ama bu ışıktan kaynaklanıyor da olabilir; ayrıca deri sert ve parlaktı, böcek kanadı gibiydi, yumuşak değildi, nemli de değildi, omurgalı hayvanlarda olması gereken tüyleri de yoktu. Kafalarının tepesinde çeviren, beyaza kaçan omurgalar vardı, geniş olan gözleri her iki yanına doğru kıvrılmıştı. Beni çözen Selenit ellerine yardım olsun diye ağzını da kullandı.

“Bizi serbest bırakıyor gibi görünüyorlar,” dedi Cavor. “Ay’da olduğumuzu unutma! Ani bir hareket yapma sakın!”

“O geometri şeyini mi deneyeceksin?”

“Fırsat bulursam evet. Ama, elbette, önce onlar bir girişimde bulunabilirler.”

Pasif kaldık, Selenitler ayarlamalarını bitirdikten sonra bizden uzağa çekildiler ve sanırım bizi izlemeye başladılar.

Sanırım diyorum, çünkü gözleri kafalarının ön kısmında değil yanlarındaydı, insan onların ne tarafa baktığını anlamaya çalışırken, bir tavukta ya da balıkta yaşadığı zorluğun aynısını yaşıyordu. Tanımlaması ya da taklit etmesi imkânsız bir tiz tonda birbirleriyle bir konuda tartıştılar. Arkamızdaki kapı daha da geniş açıldı ve omzumun üstünden bakarak üstü kapalı geniş bir alan gördüm, alan ayakta dikilen küçük bir Selenit kalabalığıyla doluydu. Meraklı, karışık bir topluluktü.

“Bu sesleri taklit etmemizi mi istiyorlar?” diye sordum Cavor’a.

“Sanmıyorum,” dedi.

“Bana öyle geliyor ki, bir şeyi anlamamız için uğraşıyorlar.”

“Hareketlerinden bir şey çıkaramıyorum. Şunu karşıdaki ni gördün mü, yakası yüzünden rahatsız olan bir adam gibi kafasıyla uğraşanı?”

“Kafamızı ona doğru sallayalım hadi.”

Etkisi olmayacağını bile bile öyle yaptık ve Selenitlerin hareketlerini taklit etmeye çalıştık. İlgilerini çekmiş gibi duruyordu. Her hâlükârda hepsi aynı hareketi yaptı. Ama bunun bir yere gideceğı yoktu, en sonunda biz vazgeçince onlar da öyle yaptılar, kendi aralarında tiz argümanlarına koyuldular. Sonra içlerinden kısa ve diğerlerinden daha kalın vücutlu ve oldukça geniş ağızlı biri, birden Cavor’un yanında çömeldi ve elleriyle ayaklarını Cavor’un bağlanmış şekli gibi koydu, sonra çevik bir hareketle kalktı.

“Cavor,” diye seslendim, “kalkmamızı istiyorlar!”

Ağız açık kalakalmıştı. “İşte bu!” dedi.

Ve ellerimiz birbirine bağlı olduğu için zar zor, homurdanarak, ayaklarımızın üstünde durma çabamızda başarılı olduk. Selenitler fil gibi olan hantallığımızdan sonra daha akıcı bir şekilde cıvıldamaya başladılar. Ayaklarımızın üstüne durduğumuz anda kalın görünümlü Selenit geldi ve ikimizin de

yüzlerini dokunaçlarıyla sıvazladı, açık kapıya doğru yürüdü gitti. Bu hareketi de gayet açıktı, bu yüzden biz de onun ardından gittik. Kapıda duran o dört Selenitin diğerlerinden çok daha uzun olduğunu ve kraterde gördüklerimizle aynı sivri uçlu miğferlerden ve silindirik zırhı giydiklerini gördük, her biri uçları dikenli değnekler tutuyor, benzer bir mat metalden yapılma kaseleri koruyorlardı. Bu dördü bize yaklaştı, ikimizin de yanında iki kişi olmak üzere bizi odadan alıp ışığın geldiği mağaraya çıkardılar.

İlk etapta mağara pek bir intiba bırakmadı bizde. İlgimiz, hemen yanımızdaki Selenitlerin hareketleri ve tavırları üzerinde yoğunlaşmıştı, aşırı uzun adımlar atarak onları ve kendimizi, korkutup telaşlandırmamak için kontrollü hareket etme ihtiyacı duyduk. Ayağa kalkma problemimizi çözen iri ve kısa olan tam önümüzde, el kol hareketiymiş gibi görünen tavırlarla anlaşılır bir şekilde bizi onu takip etmeye davet ediyordu. Dağıtılmış benzeyen yüzü açıkça soru belirten bir tavırla hızla aramızda gezindi. Bir süre bu gibi şeyleri incelemenin peşine düştük.

Ama en sonunda hareketlerimizin arka plan oluşturan kalabalık ve bulundukları geniş alan ortaya çıktı. Mantardan kaynaklı sersemliğin ardından kendimize geldiğimizden beri kulaklarımızı çınlatan patırtı kütürtü seslerinin, en azından bir kısmının kaynağı belli olmuştu; sebep çalışan muazzam makine yığınlarıydı, bazı parçaları kafaların üstünde be bizimle yürüyen Selenitlerin vücutlarının arasında uçuyor ve fırl fırl dönüyordu. Ayrıca sadece havayı dolduran ses ağı değil aynı zamanda bütün mekanı aydınlatan tuhaf mavi ışık da bu mekanizmadan kaynaklanıyordu. Yer altında bir mağaranın yapay bir yolla aydınlatılması gerektiğini tahmin ettiğimiz için bunu doğal bir şey olarak algıladık, şimdi bile, sadece gözlerimle tescillenmiş olsa da, ne kadar önemli olduğunu karanlık çökene dek anlamadım. Gördüğümüz bu devasa maki-

nenin anlamını ve yapısını açıklayamam, çünkü ikimizde ne için yapıldığını ve nasıl çalıştığını öğrenme şansı bulamadık. Birbiri ardına büyük metal şaftlar, merkezden yukarı fırlatılıyor havalanıyordu, bana öyle geliyordu ki başları parabolik bir patika izleyerek ilerliyordu; her bir uçuşundaki açılış tepesine ulaşırken bir tür asılı durabilen kol gibi bir şey bırakıyor ve dikey bir silindirin içine büyük bir hızla düşerek, onu aşağı itiyordu. Bizimkilerden o kadar da farklı görünmüyordu. Makinenin her üç kolundan biri düşerken, bir çangırtı ardından kükreme sesi geliyordu ve dikey silindirin çıkış yerinden, ortamı aydınlatan o parlak madde dökülüyordu, kaynayan sütün tencereden taşması gibi taşıyordu, aydınlık saçarak aşağıdaki ışık tankına damlıyordu. Soğuk, mavi bir ışıktı, karanlıkta ışıldayan bir yapısı vardı ama kesinlikle çok daha fazla parlaktı, içine düştüğü tanktan kanallar aracılığıyla mağaranın dört bir yanına yayılıyordu.

Pek anlayamadığımız bu kollardan pat küt sesler geliyordu ve ışıklı madde tıslayarak dökülüyordu. İlk başta makul büyüklükte ve bize de orta derecede yakın görünüyordu, ama sonra Selenitlerin aşırı derecede küçük kaldığını gördüm; sonunda mağaranın ve makinenin ne denli büyük olduğunu fark ettim. Önce hayranlıkla bu muhteşem işe, sonra da yeni kazanılmış bir saygıyla Selenitlerin yüzlerine baktım. Durdum, Cavor da durdu ve bu kulakları sağır eden makineye baktı.

“Ama bu harikulade bir şey!” dedim. “Ne için yapılmış olabilir?”

Cavor’un mavi ışıkla aydınlatılmış yüzünde zeki bir adamın takdiri vardı. “Hayal dahi edemezdik. Ama bu yaratıklar-İnsanlık böyle bir şey yapamaz! Şu kollara bak, krank kolu mu onlar?”

Yapılı Selenit göze çarpmadan biraz uzaklaşmıştı. Geri geldi ve bizle makinenin arasında durdu. Onu görmemek için gözlerimi kaçırdım, çünkü nedense ilerlemeye devam etme-

miz için öne doğru çağıracağı izlenimine kapıldım. Bizim gitmemizi istediği yöne doğru yürüdü ve dönüp geri geldi, dikkatimizi çekmek için yüzümüze dokundu.

Cavor ile birbirimize baktık.

“Makineyle ilgilendiğimizi gösteremez miyiz ona?” dedim.

“Evet,” dedi Cavor. “Deneriz.” Rehberimize döndü, gülümsedi ve makineyi işaret etti, sonra tekrar işaret etti ve sonra başını ve makineyi işaret etti. Hatalı bir muhakemeye o bozuk dille hareketleri bağdaştırdığını düşünmüştü. “Ona bakmak ben,” dedi, “onun hakkında düşünüyorum. Evet.”

Tavırları, ilerlememizi isteyen Selenitlerin duraklamasına neden oldu. Birbirlerine baktılar, acibe kafaları hareket etti ve hızlı akışkan bir sesle cıvıdamaya başladılar. Sonra aralarından cılız, uzun, diğerlerinin kıyafetlerine ek olarak üstüne bir tür örtü almış bir varlık, fil hortumuna benzeyen elini Cavor’un beline sardı ve tekrar önde gitmeye başlayan rehberimizi takip etmesi için nazikçe çekti. Cavor direndi. “Artık kendimizi de açıklamaya başlayabiliriz. Bizi yeni bir tür hayvan, sanabilirler, yeni bir aybuzağısı belki! Onlara baştan zekâ belirten şey göstermeliyiz.”

Başını şiddetle sallamaya başladı. “Yo, yo,” dedi, “ben gelmiyor bir dakika daha. Ben ona bakıyor.”

“Bu şeyle ilgili bağlantı kurabileceğin geometrik bir nokta yok mu?” diye öneride bulundum Selenitler tekrar konuşurken.

“Muhtemelen bir parabolik.” diye başladı.

Çok yüksek sesle bağırdı ve bir belki iki metre sıçradı!

Dört zırhlı Ay insanından biri sopasını ona batırmıştı!

Ani bir tehdit ifadesiyle arkamdaki sopa tutana döndüm, ama o geri çekildi. O ve Cavor’un ani haykırışı ve atlama-sı açıkça Selenitleri şaşırtmıştı. Hızla bizden uzaklaştılar. O sonsuza kadar süreceğini sandığımız anlardan biri boyunca,

etrafımızda bu insan olmayan yaratıkların oluşturduğu yarım dairenin karşısında sinirli bir itirazla durduk.

“Bana sopasını batırdı!” dedi Cavor, kendine gelmeye çalışırken.

“Gördüm,” diye cevap verdim.

“Lanet olasıca!” dedim Selenitlere; “Buna daha fazla katlanmayacağız! Ne halt etmeye getirdiniz bizi?”

Sağa ve sola hızlı hızlı baktım. Mağaranın mavi ıssızlığında, çok uzaktan başka bir grup Selenit’in bize doğru koştuğunu gördüm; geniş ve uzundular, diğerlerinden daha büyük başları vardı. Mağara genişledi ve alçaldı, her yönden karanlığa çekildi. Hatırladığım kadarıyla tavanı, kayaların kalınlığından dolayı ağırlaşmış ve bizi içeri hapsetmiş gibi çıkıntı yapmıştı. Hiçbir çıkış yolu yoktu buradan- hiç! Yukarı, aşağı, her yön bilinmezlikti, bu sopaları ve garip el kol hareketleri olan yaratıklar, savunmasız iki adamın önünü kesiyorlardı!

BÖLÜM 15

Baş Döndüren Köprü

Sadece bir anlığına o düşmanca duruş devam etti. Sanırım hem biz hem de Selenitler fazla hızlı düşündük. En iyi izlenimim şuydu ki, sırtımızı dayayacağımız hiçbir yer yoktu ve elimiz kolumuz bağlı etrafımız çevrili bir şekilde öldürülecektik. Orada oluşumuzdaki aptallık kafamda belirdi. Ne diye kendimi delice, insandışı varlık araştırmasına dahil etmişim ki?

Cavor yanıma geldi ve elini omzuma koydu. Soluk ve korkmuş yüzü mavi ışık altında berbattı.

“Hiçbir şey yapamayız,” dedi. “Bu bir hataydı. Bizi anlamıyorlar. Gitmemiz gerek. Onlar da bunu istiyor.”

Önce ona baktım ve dostlarına yardıma gelen yeni bir Selenite. “Eğer ellerim bağlı olmasaydı-”

“Yararı olmazdı,” dedi nefes nefese.

“Maalesef.”

“Gidelim.”

Ve dönüp bize başından beri gösterdikleri yolda ilerlemeye başladı.

Ben de peşinden gittim, olabildiğince sakın görünmeye çalışıyordum ve bileğimdeki demirleri düşünüyordum. Kanım kaynıyordu. Boylu boyunca yürüyerek çok vakit kaybetmişiz gibi gelse de mağara hakkında daha fazla bir şey fark etmedim ya da gördüysem bile o an unuttum. Düşüncelerim sanırım zincirlerime ve Selenitlere, özellikle sopa taşıyan miğferlilere odaklanmıştı. Önce bizimle paralel olarak yürüdüler ama saygılı bir mesafedeydiler, ama sonradan onların yerini alan üç tanesi son derece yakında ilerlemeye başladılar, ta ki tek-

rar uzaklaşana dek. Onlar bize yaklaşıncaya yenilen bir at gibi ürkekçe baktım. Kısa ve yapılı Selenit önce sağımızda yerini aldı ama sonra tekrar önümüze geçti.

Ne kadar iyi kazınmış o gruplaşma zihnime; Cavor'un öne eğilmiş başının arkasını ve karamsar, sarkık omuzları hemen önümdeydi ve onun yanında rehberimizin şaşkın suratı sürekli titriyordu, sopa tutanlar her iki tarafımızda yerlerini almıştı, dikkatli ama hayret içindeydiler. Her şeyin ötesinde kişisel iletişimlerimin haricinde bir şeyi iyi hatırlıyorum; o anlarda mağaranın zemini boyunca bir oluk geliyor ve takip ettiğimiz taş patikanın kenarından geçiyordu. O büyük makineden dökülen aynı mavi parlak ışık zırvasıyla doluydu. Yakınına gittim ve hiçbir şekilde ısı yaymadığını teyit edebildim. Çok parlaktı, ama yine de mağaradaki hiçbir şeyden ne daha sıcak ne de daha soğuktu.

Başka bir kocaman makinenin kendisi gibi büyük kaldıracılarının altından tangırtı sesleriyle geçtik, sonunda yürürken çıplak ayaklarımızın sesini duyabildiğimiz geniş bir tünele geldik, sağımızdaki ince mavilik hariç aydınlatılmamıştı. Gölgeler, tünelin düzensiz duvarları ve tavanında bizim ve Selenitlerin vücut şekillerimizden çok komik şeyler çıkarıyordu. Yine tünelin duvarındaki kristaller mücevherler gibi ışıltıyordu ve yine tünel sarkıtlarla dolu bir mağaraya açıldı ya da karanlıkta kaybolan dallar vardı yukarıda.

Tünelden aşağı uzunca bir süredir yürüyor gibiydik. Yerde akan ışık usul usul süzülüyordu ve ayak seslerimizle ekoları düzensiz bir yürüyüşe benzemişti. Zincirlerimle ilgili sorun konusunda kararımı vermiştim. Eğer bir kez döndürüp bükersen...

Eğer düşüncemi yavaş yavaş gerçekleştirsem, gevşek bir yerden ellerimi sıyırmaya çalıştığımı görürler miydi? Görürlerse ne yaparlardı?

“Bedford,” dedi Cavor. “bu yol da aşağı gidiyor. Durmadan aşağı gidiyoruz.”

Yaptığı yorum beni meşguliyetinden uyandırdı.

“Eğer bizi öldürmek isteselerdi,” dedi, benimle aynı seviyede olabilmek için yavaş yürüyerek, “şimdiye kadar yapmış olmaları gerekirdi.

“Evet,” diye kabul ettim, “orası öyle.”

“Bizi anlamıyorlar,” dedi, “bizi sadece garip birer hayvan sanıyorlar, bir tür yabanıl aybuzağısı yavrusu belki. Sadece bizi gözlemlediklerinde bizim de aklımız olduğunu anlamaya başlayacaklar.”

“Sen o geometrik problemleri çözdüğünde,” dedim.

“O da olur.”

“Bir müddet ağır adımlarla yürümeye devam ettik.

“Baksana,” dedi Cavor. “Bunlar Selenitlerin alt tabakası olabilir.”

“Aptallar!” dedim acımasızca, çileden çıkaran suratlarına bakarak.

“Umarım bize yapacakları her neyse buna dayanabiliriz.”

“Dayanmalıyız,” dedim.

“Bunlar kadar aptal olmayanlar da olabilir. Bu onların dünyasının sadece girişi. Daha da derinlere, mağaralara, geçitlere, tünellere, sonunda belki de bir denize kadar yüzlerce mil aşağı gidiyor olmalı burası.”

Söyledikleri, çoktan üstümüzde biriken milleri ya da kaya ve tünelleri düşünmeme sebep oldu. Omuzlarıma bir tür ağırlık bırakılmış gibi hissettim. “Güneşten ve havadan uzakta,” dedim. “Yarım mil derinliğindeki bir maden bile havasızdır.”

“Nedense burası havasız değil. Muhtemelen havalandırması var! Hava Ay’ın karanlık tarafından aydınlık tarafına doğru esiyor olmalı, bütün karbonik asit orada fişkırlarak o bitkileri besliyor olmalı. Bu tüneli ele alalım mesela. Oldukça

esintili. Nasıl bir dünya burası böyle. Orada, makinelerin olduğu yerde öyle davranmamalıydık.”

“Ama sopa?” dedim.

“Şu ucu sivri sopayı unutma!”

Bir süre benden bir adım önde yürüdü.

“O sopaya rağmen” dedi.

“Ne?”

“O zaman kızgındım. Ama belki de ilerlemeliydik. İtirazımızı anlamayabilirler- Tıpkı Mars’tan gelen bir varlığın bizim dirsekle dürtme alışkanlığımızı anlamayacağı gibi.”

“Beni nasıl dürtceklerine dikkat etseler iyi olur.”

“Geometri konusuna gelirsek. Sonuçta onların yöntemi de bir çeşit anlama yöntemi. Hayatın yaşam unsurlarıyla başlıyorlar, düşünceyle değil. Yiyecek. Zorunluluk. Acı. Temel ilkelere giriyorlar konuya.”

“Onda hiç şüphe yok.” dedim.

İçine sürüklendiğimiz bu devasa ve muhteşem dünya hakkında konuşmaya devam etti. Yavaş yavaş ses tonundan fark ettim ki, bu insandışı gezegen oyukta daha da derinlere gitme olasılığı onda o kadar da büyük bir çaresizlik hissettirmiyordu. Akıllı, makineler ve icatlar gibi benim ruhumu daraltan binlerce karanlık şeye kaydı. Bu şeylerden bir çıkarım yapmaya niyetli değildi, basitçe bunlar hakkında bilgi edinmek istiyordu.

“Nihayetinde,” dedi, “bu muazzam bir fırsat. İki dünyanın tanışması demek bu! Ne göreceğiz acaba? Altımızda daha neler var bir düşün.”

“Eğer biraz daha aydınlık olmazsa hiçbir şey göremeyeceğiz,” diye dikkat çektim.

“Dışarıdaki sadece bir kabuk. Aşağıda bu durumda her şey olabilir. Birbirlerinden ne kadar farklı görüyorlar dikkat ettin mi? Bu her şeyi değiştirir.”

“Nadir görülen bir hayvan türü,” dedim, “hayvanat bahçesine götürülürken yolda kendini böyle rahatlatabilir. Bizimde aynısını yapacağımız anlamına gelmiyor.”

“Uzlaşılabilir zihinlerimiz olduğunu fark ettiklerinde,” diye başladı Cavor, “dünya hakkında bilgi edinmek isteyecekler. Eğer çok fazla cömert hissetmiyorlarsa bu konuda, illaki öğrenmek için önce bize öğretecekler. Bildikleri onca şey! Beklenmedik şeyler!”

Dünya’da öğrenmeyi asla ummayacağı şeyleri bilmelerinin olasılığı üzerine uzun süre kafa yordu, o sopayla dürtülen yerindeki yara hâlâ vücudundayken üstüne yorum yaptığı şey buydu! İçinde bulunduğumuz tünelin genişledikçe genişlemesine takılıp kaldığım için dediklerinin çoğunu unuttum. Havanın geliş şeklinden hissettiğim kadarıyla kocaman bir alana çıkıyorduk. Ama ne kadar büyük olabileceğini bilmiyorduk çünkü her yer karanlıktı. Işık kaynağımız gittikçe küçülen bir çizgiye döndü ve ileride tamamen kayboldu. An itibarıyla her iki yandaki taş duvarlar da kaybolmuştu. Önümüzdeki patika ve aceleyle akan fosforlu ışık dereciğimiz hariç görülebilecek hiçbir şey yoktu. Cavor’un çıkarımları ve Selenitlerin rehberliği eşliğinde ilerledik, dereye bakan taraftaki bacakları ve kafaları net ve parlak maviydi, karanlıktaki yanları ise duvardaki karanlıkla ayırt edilemez bir şekilde birleşmişti.

Ve kısa süre içinde, küçük mavi akıntının aniden görüş alanından çıkmasıyla anladım ki bir tür eğimli alana yaklaşıyorduk.

Bir süre sonra o alana ulaşmıştık belli ki. Pırıl pırıl parıldaayan dere önce tereddütle dolandı sonra hızla akmaya devam etti. Bir tür derinliğe aktı; bu öyle bir derinlikti ki düşüşünün sesini bile duymadık. Çok aşağılarda mavimtırak bir parlama, bir sis vardı sonsuzluk gibi bir derinlikte. İçine aktığı karanlık tamamıyla karanlık bir boşluk gibi görünüyordu, uzun bir desteğin uçurumun kenarından ileri doğru gerildiğini ve sonra

gözden kaybolduğunu düşünün. Ayrıca bu uçurumdan yukarı sıcak bir hava esiyordu.

Bir an ben ve Cavor cesaret edebildiğimiz kadar kenara gittik, mavi renkli derinliğe baktık. Sonra rehberimiz kolumdan çekti.

Sonra beni bırakıp desteğin ucuna kadar gitti ve üstüne bastıktan sonra arkasına dönüp baktı. Onu izlediğimizi fark ettikten sonra, döndü ve ayakları sert toprağa basıyormuş gibi bir eminlikle yürümeye devam etti. Bir müddet vücut şekli belirgindi, ama sonra mavi bir bulanıklığa dönüştü ve bilinmezlik içinde kayboldu. Siyahlığın içinden belirsiz bir şeklin gizemli bir biçimde uzadığını gördüm.

Bir duraklama yaşandı. “Hadi canım!” dedi Cavor.

Diğer Selenitlerden biri bu geçit üzerinde birkaç adım attı ve kaygısızca dönüp bize baktı. Diğerleri bizim ardımızdan ilerlemek için hazırды. Rehberimizin beklentili figürü tekrar belirdi. Neden ilerlemediğimizi görmek için geri gelmişti.

“Buranın ötesinde ne var?” diye sordum.

“Göremiyorum.”

“Ne pahasına olursa olsun buradan geçemeyiz.” dedim.

“Ellerim bağlı olmasa bile,” dedi Cavor, “burada üç adım bile atamam.”

Boş bir korkuyla birbirimizin suratına gergin gergin baktık.

“Baş dönmesinin ne demek olduğunu bilemezler!” dedi Cavor.

“O yerde yürümemiz neredeyse imkânsız.”

“Yapabileceğimizi düşündüklerine inanamıyorum. Onları izliyordum bir süredir. Buranın bizim için kapkaranlık olduğunu biliyorlar mı, merak ediyorum. Anlamalarını nasıl sağlarız?”

“Ne yapıp edip sağlamalıyız.”

Selenitlerin bizi bir şekilde anlamasını beklemek boş bir umuttu bence. Tüm gerekenin bir açıklama olduğunu çok iyi biliyordum. Sonra yüzlerini gördüğümde açıklama yapabilmenin imkânsız olduğunu fark ettim. İşte o an farklılıklarımızı aşamayan şey benzerliklerimizdi. O ya da bu şekilde o geçitten geçmeyecektim. Zaten gevşek olan zincirimden bileklerimi hızla kurtardım ve bileklerimi zıt yönlerde bükmeye başladım. Köprüye en yakın ben duruyordum ve ben bunları yaparken iki Selenit uzanıp beni tuttular ve nazikçe çektiler.

Başımı şiddetle iki yana salladım. “Yok gitmek,” dedim, “olmaz. Anlamıyorsunuz.”

Başka bir Selenit de katıldı bu zorlamaya. Geri çekmeye mecbur bırakıldım.

“Bir fikrim var,” dedi Cavor; ama ben biliyordum onun fikirlerini.

“Buraya bakın!” diye bağırdı Selenitlere. “Sakin olun! Sizin için her şey yolunda.”

Topuklarımın üstünde döndüm. Lanetler okudum. Çünkü silahlı Selenitlerden biri bıcağını arkama saplamıştı.

Küçük dokunaçlardan ellerimi burkarak kurtardım. Sopa tutana döndüm. “Kahrolası yaratık!” diye haykırdım. “Sizi uyarmıştım. Onu öyle bana sokarken neyden yapıldığımı düşünüyordunuz? Eğer bana bir daha dokunursan...”

Bir tür cevap olsa gerek, hiç gecikmeden sopayı bana batırdı.

Cavor’un telaş ve yalvarmayla dolu sesini duydum. O an bile bu yaratıklarla uzlaşmak istediğini biliyordum. “Sana demiştim Bedford,” diye bağırdı, “başka bir yol biliyorum!” Ama o ikinci saplamanın acısı, varlığımdaki son saklı enerjiyi de salıvermişti. Anında bilekteki zincirin bağlantı noktası kırıldı ve onunla beraber bu Ay yaratıklarının ellerinde isyan etmeden durmamıza karşı bütün beklentiler de kırıldı. Bir süre, en azından korku ve öfkeyle delirmiştim. Sonuçları hiç hesaba

katmamıştım. Elinde sopa olan mahlukun yüzüne direkt olarak vurdum. Zincir yumruğumun etrafında sarılıydı.

Bu Ay dünyasında saklı olan bir başka sevimsiz sürpriz geliyordu işte.

Elimle ona sağlam vurmuş gibi görünüyordu. İçinde sıvı bulunan bir tür yumuşak tatlı gibi dağıldı! Çamursu bir halde etrafa sıçradı. Nemli bir şapkalı mantara vurmak gibiydi. Gevşek beden metrelerce uzağa fırladı, cansız bir şekilde yere düştü. Ağzım açık kalmıştı. Yaşayan hiçbir şeyin böyle hafif olacağını düşünmezdim. Bir an bütün bunların bir rüya olduğuna yemin edebilirdim.

Ama sonra her şey kendini belli etti. Ne Cavor ne de diğer Selenitler, döndüğümde bir şey yapmadılar. Herkes arkamıza dikiliyordu, herkes tetikteydi. En azından Selenit yere düşene dek öyleydiler. Hepsi hazmetmeye çalışıyordu olanları muhtemelen. Bir kolum önde dururken ben de hazmetmeye çalışıyorum. “Sırada ne var?” düşündüm; sırada daha ne var?” Ve sonra herkes hareket ediyordu!

Zincirlerimi gevşetmeliyiz diye düşündüm, bunu yapmadan önce Selenitleri püskürtmeliydik. Sopa tutan üç kişiyle yüz yüzeydim. Ansızın biri sopasını bana fırlattı. Kafamın yanından ıslık sesiyle geçti ve sanırım arkamdaki hiçliğe doğru gitti.

Sopa yanımdan geçerken ben de tüm gücümle Selenitin üstüne atladım. Ben zıplarken o kaçmak için arkasını döndü, onu yere iterek üstüne gittim, ezilmiş vücudunun üstünde kaydım ve düştüm. Ayaklarımın altında kıpırdıyor gibiydi. Oturur pozisyona geldim, Selenitlerin dört bir yana kaçışıp karanlığa çekildiklerini gördüm. Kuvvet uygulayarak ayaklarımı engelleyen zinciri çıkardım, ayaklarımın üstüne kalktım. Mızrak misali fırlatılmış bir başka sopa yanımdan hızla geçti ve geldiği yöndeki karanlığın içine doğru koştum. Sonra hâlâ uçuşumun kenarında, az ışık altında durmuş bileklerindeki zin-

cirlerle uğraşırken bir yandan da aklına gelen fikrin ne denli saçma olduğu yönünde mırıldanan Cavor’a döndüm.

“Hadi!” diye bağırdım.

“Ellerim!” diye cevap verdi.

Sonra, kendisine geri dönmek için cesaret edemedi çünkü kötü hesaplamam adımlarımı kenara götürebilirdi, ve ellerini ileri uzatarak bana doğru geldi.

Derhal çözmek için zincirlerine atıldım.

“Nereye gittiler?” dedi nefes nefese.

“Kaçtılar. Geri dönerler ama. Bir şeyler fırlatıyorlar. Ne tarafa gitmeliyiz?”

“Işığın olduğu yere. O tünele gidelim. Olur mu?”

“Olur,” dedim ve elleri artık serbestti.

Dizlerimin üstüne çöktüm ve ayak bileklerindeki bağları çözmeye başladım. Ne olduğunu bilmediğim bir şey hızla geldi ve yanımdaki kurşuni dereciğe düştü. İlerde sağda tiz ısıklık gibi sesler başladı.

Ayaklarındaki zinciri hızla çıkardım ve eline bıraktım. “Bununla vur!” dedim ve cevap vermesini beklemeden, geldiğimiz patikaya doğru koşturarak gittim. Bu şeylerin karanlıkta arkamdan atlayabileceğine dair hoş olmayan bir his vardı içimde. Cavor’un beni takip eden koşturma sesini duydum.

Uzun adımlarla koştuk. Ama o koşunun Dünya’dakinden çok farklı olduğunu anlamamız lazım. Dünya’da bir atlayışla neredeyse hemen yere değersiniz, ama Ay’da güçsüz çekimden dolayı, havaya doğru tek bir sıçrayıştan sonra yere iniş birkaç saniye sürüyor. Aşırı acelemiz olmasına rağmen bu uzun duraklama efekti veriyordu, öyle duraklamalar ki biz diyelim yedi siz deyin sekiz defa. Adım at, ilk yükselip alçalma bitti. O esnada kafamda bir sürü soru dönüyordu: “Selenitler nerede? Ne yapıyorlar? O tünele ulaşabilecek miyiz? Cavor çok mu geride kaldı? Onu yakalamalarına ramak kaldıysa?”

Sonra yere lap diye inip tekrar adım atarak aynı şey yaşıyordu.

Önümde koşan bir Selenit gördüm, bacakları Dünya’da koşan bir adamın bacakları gibi hareket ediyordu. Omzunun üstünden kısa bir bakış attığını gördüm ve karanlığın içine dalıp yolumdan çekilirken çığlık attığını duydum. Sanırım bizim rehberimizdi, ama emin değilim. Sonra bir büyük adım daha attığımızda her iki tarafta bulunan kayadan duvar görüş alanımıza girdi, iki adım sonra tünelde olacaktım, bu yüzden adımlarımı tünelin düşük tavanına göre ayarladım. Bir dönemece geldim, durdum ve arkamı döndüm ve Cavor göründü. Her adımda mavi ışık birikintisine basıyordu ve yaklaştığında bana doğru tökezledi. Birbirimize tutunarak durduk. Bir süre, en azından bizi zapt edenlerden uzakta, yalnızdık.

İkimizin de nefesi kesilmişti. Soluksuz halde yarım yamalak cümleler kurduk.

“Her şeyi mahvettin!” diye çıkıştı Cavor. “Saçmalık,” diye bağırdım. “Ya buydu ya da ölüm!”

“Ne yapacağız?”

“Saklanacağız.”

“Nasıl yapacağız onu?”

“Yeterince karanlık.”

“Ama nereye saklanacağız?”

“Yukarıdaki küçük mağaralardan birine.”

“Peki sonra?”

“Düşünürüz.”

“Tamam, hadi.”

Harekete geçtik ve artık karanlık bir yere gelmiştik. Cavor öndeydi. Tereddüt etti ama güzel bir saklanma yeri olacağını temin ettiği siyah bir aralığı seçti. Oraya yöneldi ve durdu.

“Çok karanlık.” dedi.

“Bacakların ve ayakların yolumuzu aydınlatır. O parlak şeyle ıslanmışsın.”

“Ama...”

Bir kargaşa sesi ve özellikle bir çan gibi çınlama sesi ana tünelden yükselerek geldi ve netleşti. Dehşet verici derecede fikir verici netliği olan bir gürültüydü. Hemen mağaranın karanlık kısmına sıvıştık. Biz koşarken Cavor’un bacaklarından yayılan ışık yolu aydınlatıyordu. “Şanslıyız,” dedim nefesim tikanırken “İyi ki ayakkabılarımızı almışlar, yoksa çok ses çıkartırdık.” Aceleyle ilerlerken, kafamızı tavana vurmamak için olabildiğince küçük adımlar atıyorduk. Bir süre sonra kargaşadan uzaklaşmış gibiydik. Sesler bulanıklaştı, azaldı ve en sonunda da tamamen duyulmaz hale geldi.

Durup arkama baktım ve Cavor’un çıplak ayaklarının sesinin uzaklaştığını duydum. Sonra o da durdu. “Bedford,” dedi fısıldayarak, “önümüzde bir tür ışık var.”

Baktım ama ilk başta bir şey göremedim. Daha sonra karanlıkta belli belirsiz çizilmiş omuzlarının ve başının hatlarını fark edebildim. Ayrıca bu zayıf ışığın mavi olmadığını, Ay’daki sönük gri, hafif bir beyazlıkta, gün ışığı rengi olduğunu gördüm. Cavor bu farklılığı olabildiğince erken, hatta benden önce algıladı, sanırım bu onu da müthiş bir umutla doldurdu.

“Bedford,” diye fısıldadı ve sesi titredi. “Bu ışık mümkün mü?”

Umut ettiği şeyi söylemeye cesaret edemedi. Durakladık. Ayak seslerinden birden ışığa doğru koştuğunu anladım. Gümbür gümbür atan kalbimle onu takip ettim.

BÖLÜM 16

Bakış Açıları

Biz ilerledikçe ışık arttı. Kısa bir süre sonra Cavor'un bacaklarındaki fosfor ışık kadar güçlüydü. Tünelimiz, bir mağaraya doğru genişliyordu ve bu yeni ışık onun da ötesindeydi. Umutlarımın sıçrama ve zıplamalara bağlı olduğu bir şey bulmuştum.

“Cavor,” dedim, “yukarıdan geliyor! Yukarıdan geldiğine adım gibi eminim!”

Cevap vermedi ama hızlandı.

Su götürmezdi, bu gri bir ışıktı, gümüşü bir ışık.

Sonrasında ışığın altındaydık. Mağaranın duvarlarındaki yarıkları doldurarak iniyordu, yukarıya bakarken yüzüme bir damla su düştü. Durup kenara çekildim, bir diğer damla sesi duyulur biçimde taş zemine düştü.

“Cavor,” dedim, “eğer birimiz diğerini kaldırırsa, yarığa ulaşabiliriz!” “

“Ben seni kaldırıyorum.” dedi, hiç duraksamadan bir bebekmişim gibi beni yukarı kaldırdı.

Yarığa doğru bir kolumu attım ve parmaklarım tutunabileceğim bir çıkıntı buldu. Beyaz ışığın şimdi çok daha güçlü olduğunu görebiliyordum. Kendimi iki parmağımla -Dünya'da yirmi taş ağırlığındayım- muazzam bir efor sarf ederek çektim, kayaların içinden daha yüksek bir noktaya ulaştım, ayaklarımı da dar çıkıntılara yerleştirdim. Kalkıp parmaklarım ile kayaları aradım; yarık yukarıya doğru genişliyordu. “Tırmanılabilir,” dedim Cavor'a. “Elimi sana uzatsam zıplayarak tutabilir misin?”

Yarığın iki tarafına kendimi kısıtırarak, dizimi ve ayağımı çıkıntıya dayayarak elimi uzattım. Cavor'u göremiyordum, ama zıplamak için eğildiğinde çıkan hışırtıları duyabiliyordum. Sonra hoplayıp koluma yapıştı- ve bir kedi yavrusundan daha ağır değildi! Benim tutunduğum çıkıntıya elleri yetişene ve beni bırakana kadar onu yukarı çektim.

“Lanet olsun!” dedim, “Ay’da herkes dağcı olabilir,” ve hevesle tırmanmaya başladım. Birkaç dakika boyunca, durmadan tırmandım ve tekrar yukarı baktım. Yarık sabit şekilde açılmıştı ve ışık daha parlaktı. Fakat bu gün ışığı filan değildi.

Ne olduğunu anladığım anda kafamı hayal kırıklığıyla kayalara vurmak istedim. Düzensizce yukarı doğru açılan ve yana yatık zemininde, her biri pembeye kaçan kurşuni bir ışıkla parlayan tokmak şeklinde mantarlardan bir orman gördüm. Bir anlık, yumuşak aydınlıklarına baktım, sonra ileri atıldım ve yanlarına çıktım. İki düzine kadarını koparıp koparıp duvara fırlattım, sonra oturup buruk bir şekilde güldüm. O esnada Cavor’un kırmızı yüzü belirdi.

“Yine o fosforışması!” dedim. “Acele etmeye hiç gerek yok. Otur ve kendini evinde hisset.” O hayal kırıklığımız üzerine tükürükler saçarak konuşurken, ben daha fazla mantarı koparıp yarıktan atmaya devam ettim.

“Gün ışığı sanmıştım,” dedi.

“Gün ışığı!” diye bağırdım. Şafak, gün batımı, bulutlar ve rüzgârlı bir gökyüzü! Acaba böyle şeyleri bir daha görebilecek miyiz?”

Konuşurken, dünyamızdan birkaç kare gözümün önüne geldi, küçük ama net, eski İtalyan tablolarının arka planları gibi. “Parıldayan Güneş’in altında değişen gökyüzü, değişen deniz, değişen tepeler ve yeşil ağaçlar, kasabalar ve şehirler. Gün batımında ıslak bir çatı düşün Cavor! Batıya bakan pencereleri olan evleri düşün!” Cevap vermedi.

“Biz de bu canavarımsı, dünya olmayan dünya da bir oyukta gizleniyoruz, aşağıdaki menfur karanlıkta mürekkepten bir okyanus gizli, dışarıda kavurucu bir gün ve ölümcül durağanlıkta bir gece var. Bizi kovalayan her şey, deriler içinde canavarımsı adamlar – kabuslardan fırlamış böcekten insanlar var. Onlar haklıydı! Ne hakla onları eziyor, dünyalarını rahatsız ediyoruz! Tüm bildiğimiz tüm gezegen peşimizde. Birazdan sızlanma seslerini çan çalmalarını duyarız. Ne yapacağız biz? Nereye gideceğiz? Burada en az Jamrach’ın elinden kurtulup insanların arasında kalan bir yılın kadar rahatız!”

“Bu senin suçun,” dedi Cavor.

“Benim suçum!” diye bağırdım. “Yüce Tanrım!”

“Bir fikrim vardı!”

“Senin o lanet olası fikirlerin!”

“Oradan bir yere kıınıldamayı reddetseydik.”

“Sopalara rağmen mi?”

“Evet. Bizi taşıyabilirlerdi!”

“Köprü boyunca?”

“Evet. Bizi dışarıdan buraya taşımış olmalılar zaten.”

“Tavanda bir sinek tarafından taşınmayı tercih ederim.”

“Üstüme iyilik sağlık!”

Mantarlara olan zulmüme devam ettim. Sonra aniden bana çarpan bir şey gördüm. “Cavor,” dedim, “bu zincirler altından!”

Elleri yanaklarında, yoğun düşünceler içindeydi. Başını yavaşça bana çevirdi ve yüzüme baktı, söylediğim şeyi tekrar ettiğimde sağ elindeki zinciri çevirdi baktı. “Cidden öyleler,” dedi, “öyleler.” Yüzü, henüz bakarken bile o geçici ilgisini yitirdi. Bir an duraksadı, ardından yarıda kesilmiş düşüncelerine devam etti. Daha şimdi gözlemlediğim bu olay hakkında boşlukları doldurmaya çalışarak oturdum, ta ki mavi ışığın bu metallerden çıkarılan ışık olduğu kanaatine varana dek. Bu keşfimden yola çıkarak aynı zamanda beni çok daha ileriye

taşıyan bir dizi düşünceye daldım. Ay'da ne işimiz olduğunu sorguladığımı unutmuştum. Altın...

İlk konuşan Cavor oldu. "Anlaşılan önümüzde iki yol var."

"Devam et."

"Ya dışarıya çıkan yolu kendimiz buluruz -gerekirse kapışarak o yolu elde ederiz- ve bulana dek küremizin peşine düşeriz, belki o arada soğuk gece gelir çatar ve bizi öldürür; ya da—"

Durdu. "Evet?" dedim, ne diyeceğini bildiğim halde.

"Ay'daki bu insanlarla anlaşmanın bir yolunu bulmak için son bir girişimde daha bulunuruz."

"Bildığım kadarıyla bu ilk girişim olacak."

"Hayır, öyle değil."

"Evet, öyle."

"Görüyorsun ya," dedi Cavor, "Selenitleri, onlarda gördüğümüz şeyle yargılayabileceğimizi düşünmüyorum. Onların merkezi dünyası, uygarlığı bu mağaralardan çok daha aşağıda olmalı. İçinde bulunduğumuz bu kabuktaki bölge, merkezden uzak bir kesim, kırsal alan gibi. Elbette bu benim yorumum. Gördüğümüz bu Selenitler sadece sığır çobanları ve makine işçileriyle eşdeğer olabilir. Sopaları kullanma sebepleriyse- aybuzağılarını gütmek için olabilir, yüksek ihtimal var- bizim neler yapabileceğimizi bildikleri için bize neler yapabileceklerini göstermenin beceriksiz bir yolu olabilir, gayet net gördüğümüz saldırganlıklarının bununla bir ilgisi olmalı. Ama eğer katlanabilirsek..."

"İkimizde dipsiz bir çukuru yarım metrelik destek üstünde geçmeye uzun süre katlanamayız."

"Hayır," dedi Cavor, "ama yapabilirsek."

"Ben yapamam." dedim.

Yeni bir olasılıklar serisi keşfetti. "Şey, düşün ki bu çiftçilere ve işçilere karşı kendimizi savunmamız gerekecek bir şekilde köşeye sıkıştık. Eğer, mesela, bir iki hafta dayanabi-

lirsek, varlığımıza dair haberlerin daha zeki ve daha kalabalık bölgelere kadar ulaşabilme olasılığı var.”

“Eğer öyle birileri varsa.”

“Olmalı. Olmasa böyle makineler de olmazdı, değil mi?”

“Bu mümkün, ama iki ihtimalden en kötüsü bu.”

“Duvarlara yazılar yazmalıyız.”

“Gözlerinin bizim yaptığımız işaretleri göreceğini nereden bileceğiz?”

“Kazırız—”

“O da bir ihtimal, tabii.”

Yeni bir düşünce peşindeydim. “Neticede,” dedim, “sanırım bu Selenitlerin insanlardan çok daha akıllı olduğunu düşünmüyorsundur.”

“Çok daha fazla şey biliyor olmalılar ya da çok daha farklı şeyler.”

“Evet, ama,” Şüpheye düştüm. “Sen çok şahsına münhasır bir adamsın, Cavor, biliyorsun değil m?”

“Neden?”

“Şey yani, sen oldukça yalnız bir adamsın -bunca zamandır öyleydin. Evlenmedin.”

“Hiç istemedim. Ama neden—”

“Ve mevcut durumundan daha zengin olmadın hiç?”

“Onu da hiç istemedim.”

“Hep bilginin peşinden koştun?” “Şey, merak oldukça doğal bir şeydir—”

“Öyle sanıyorsun. Olay bu. Sanıyorsun ki herkes bilmek ister. Hatırlıyorum da birinde sana neden bu araştırmaları yürüttüğünü sorduğumda, F.R.S almak istediğini, bulduğun maddenin adının Cavorit olmasını dilediğini ve buna benzer şeyleri söyledin. Bunlar için yapmadığını çok iyi biliyorsun; ama sorduğum soruyla gafil avlandın, bir nedene ihtiyacın var gibi hissediyorsun. Bu araştırmaları yapıyordun çünkü mecburdun. Senin saplantın bu.”

“Belki bu–”

“Bir sürü insanın saplantısı vardır. Çoğu insan– şey, pek çok şey ister, ama çok azı kendi yararı için bilgiye ulaşmayı arzular. Benim yok, onu iyi biliyorum. Şimdi, şu Selenitler çalışan, meşgul yaratıklar, ama aralarında en zeki olanın bile bize ya da dünyamıza ilgi göstereceğini nereden biliyorsun? Bir dünyamız olduğunu bildiklerini bile sanmıyorum. Gece-leri hiç dışarı çıkmıyorlar -çıksalardı donarlardı. Muhtemelen yakıcı Güneş hariç başka hiçbir göksel cisim görmediler. Başka bir dünya olduğunu nereden bilecekler? Bilseler bile ne işlerine yarar ki bu bilgi? Yani, birkaç yıldızı gördülerse ya da Dünya’yı hilal şeklinde görmüş olsalar ne çıkar? Bir gezegenin içinde yaşayan canlılar neden böyle bir şeyi gözlemleme zahmetine girsinler? İnsanlar bile mevsimler ve denizcilik haricinde böyle şeylerle uğraşmadılar; neden ay insanları yap-sın?”

“Hadi, aralarında senin gibi birkaç filozof var diyelim. Onlar da varlığımızdan haberi dahi olmayan Selenitlerden olacaklar. Bir Selenitin sen Lympne’deyken Dünya’ya düş-tüğünü düşün, en son senin haberin olur. Sen hiç gazete oku-mazsın ki! Sen talihi kendine zıt görüyorsun. anı, şansımız sayesinde burada oturup değerli zamanımızı harcayarak hiç-bir şey yapmıyoruz. Bak sana söylüyorum, bazı düzenleme-ler yapmalıyız. Silahsızız, küremizi kaybettik, yiyeceğimiz yok, Selenitlere ifşa olduk ve onlara kendimizi garip, güçlü, tehlikeli hayvanlar olarak tanıttık; eğer bu Selenitler aptalın önde gideni değilse, şimdi hazırlanıp peşimize düşmüşlerdir ve bulduklarında becerebilirlerse bizi almaya ve yapamazlar-sa öldürmeye çalışacaklardır. İyi ya da kötü böyle sonuçlanır. Bizi yakalarlarsa, bir yanlış anlama uğruna bizi muhtemelen öldürürler. İşimiz bittikten sonra oturup hakkımızda konuşa-bilirler, ama biz pek eğleniyor olmayız.”

“Devam et.”

“Diğer yandan, evde demir bulmak gibi altın bulunur burada. Eğer birazını alabilirsek, eğer onlardan önce küreye ulaşabilirsek ve geri dönebilirsek, o zaman.”

“Evet?”

“Daha sağlam temeller üzerine oynarız oyunu. Daha büyük bir küreyle ve silahlarla geliriz.”

“Aman Tanrım!” diye haykırdı Cavor, çok korkunç bir şey demişim gibi.

Başka bir parlak mantarı daha aşağıya attım.

“Bak, Cavor,” dedim, “bu mesele yarı oy hakkı benim ve bu pratik bir adamın işi. Ben öyleyim ve sen değilsin. Ne Selenitlere ne de geometrik şemalara güveneceğim. Geri git. Bütün olanları anlat, en azından çoğunu. Buraya geri gel. Mesele bu.”

İyice düşündü. “Ay’a geldiğimde,” dedi, “yalnız gelmiydim.”

“Asıl mesele,” dedim, “küreye nasıl geri döneceğimiz.”

Bir süre, sessiz sedasız dizlerimize baktık. Sonra dediklerim hakkında bir karar varmış gibiydi.

“Bence,” dedi, “birimiz bilgi edinmeli. Çok açık ki, Güneş, Ay’ın bu tarafını aydınlatırken, hava bir süngerden çekilir gibi karanlık taraftan esiyor. Nu taraftaki her koşulda, hava genişliyor ve kraterin içindeki mağaralara süzülüyor olacak... Çok iyi, burada hava akımı var.”

“Evet, var”

“Ve bu buranın çıkmaz yol olmadığını gösterir; arkamızda bir yerde yarık devam ediyor olmalı. Hava yukarı çıkıyor ve gitmemiz gereken yer de orası. Bir tür baca ya da oluktan çıkacaksa, onlar bizim peşimizdeyken bu geçitlerden birinden çıkamayız—”

“Ama ya oluk çok darsa?”

“Tekrar aşağı ineriz.”

“Şişşt!” dedim aniden, “o neydi?”

Kulak kabarttık. İlk başta belli belirsiz bir mırıldanmaydı, ama sonra bir çan sesi geldi. “Bizi aybuzağısı sanıyor olmalı- lar,” dedim, “bu sestten korkmamızı bekliyorlar.”

“Geçitten geliyorlar.” dedi Cavor.

“Öyle yapmalılar.”

“Yarık akıllarına gelmeyecektir. Pas geçerler.”

Bir süre daha dinledik. “Bu sefer,” diye fısıldadım, “yan- larına bir tür silah filan almış olabilirler.”

Sonra birden ayağa fırladım. “Aman Tanrım, Cavor!” diye haykırdım. “Ama anlayacaklar burada olduğumuzu! Aşağı atıp durduğum mantarları görecekler. Onlar...”

Cümlemi bitirmedim. Dönüp mantarların tepesinden daha yukarıdaki bir oyuğa atladım. Oradaki alan tepetaklaktı ve yine o cereyan yapan aralıktan oluşmuştu ve yukarıya doğru zifiri bir karanlığa gidiyordu. Oraya doğru tırmanmak üzerey- dim, ama sevindirici bir ilhamla geri döndüm.

“Ne yapıyorsun?” diye sordu Cavor.

“Devam et!” dedim, geri dönüp parlayan mantarlardan iki tanesini aldım. Birini ceketimin göğüs cebine sokuşturdum, böylelikle tırmanırken yolu aydınlatacaktı, diğerini Cavor’a götürdüm. Selenitlerin sesi artık çok yüksek geliyordu, öyle ki çoktan yarığın altında olmalıydılar. Ama buraya tırmanmak- ta güçlük çekebilirlerdi ya da muhtemel direnişimizle karşı- laşmaya tereddüt ediyor da olabilirlerdi. Her koşulda, şimdi, başka bir gezegenin bize doğum hakkı olarak tanıdığı muaz- zam kas üstünlüğünü bilmek çok rahatlatıcıydı. Bir dakika sonra Cavor’un mavi ışıklı topuklarının arkasından muhteşem bir dinçlikle tırmanıyordum.

BÖLÜM 17

Ay Kasaplarının Mağarasındaki Mücadele

Izgaralara gelene dek ne kadar tırmandık bilmiyorum. Kırk ya da elli metre çıkmış olabiliriz, ama o an bana göre sürüklenecek, zorlayarak, zıplayarak, sıkışarak yukarı doğru en az bir mil çıkmış olabilirdik. O anı ne zaman hatırlasam, altın zincirlerimizin her hareketimizde kulakları dolduran çınlaması kafamda yankılanıyor. Kısa sürede parmak eklemlerim ve dizlerimde yaralanmalar başlamıştı, yanağımda bir sıyrık vardı. Zamanla ilk şiddetli çabalamalarımız azaldı ve hareketlerimiz daha çok ölçülü daha az acılı olmaya başladı. Arayıştaki Selenitlerin sesi tamamen yok oldu. Görünen oydu ki, ispiyoncu mantarlar yerde öylece yatıyor olmasına rağmen, yarıktan yukarı izimizi sürmeye çalışmamışlardı bile. Bazen yarık o kadar daralmıştı ki zar zor yukarı çekmiştik kendimizi, bazen de rengarenk kuvarsla çevrili büyük oyuklara dönüşüyordu. Dikene benzeyen kristaller ya da sık yetişmiş parlak mantarsı kabarcıklarla çevrili oluyordu bu oyuklar. Bazen spiral bir şekilde bükülüyordu yol, bazen neredeyse yatay hale gelecek kadar eğimli oluyordu. Defalarca kesin kesik akan suyun yanından geçtik. Bir iki kez ufak canlılar erişemeyeceğimiz yerlerde geçip gittiler, ama ne olduklarını hiç görmedik. Zehirli yaratıklar da olabilirler kim bilir, ama bize zarar vermediler. Yine de o an, garip, yerde sürünen bir şey gördüğümüzde, ne kadar önemsiz olursa olsun ödümüz patlıyordu. En sonunda, çok yükseğe tırmandığımızda, o tanıdık mavimtırak ışık görüldü, ilerlememizi engelleyen bir izgaranın arasından süzülüyordu.

Birbirimize fısıldayarak engeli işaret ettik ve tırmanışımızda daha dikkatli olmaya başladık. Sonuç olarak ızgaranın tam altındaydık, yüzümü parmaklıklarına yapıştırarak ötedeki mağaranın sadece bir kısmını görebiliyordum. Çok geniş bir yer olduğu ve dövme makinesinden akan mavi ışıkla aynıyla aydınlatıldığı kesindi. Parmaklıkların arasından yüzüme art arda su damlacıkları düşüyordu.

İlk çabam, mağaranın zemininde ne olduğunu görmek üzerineydi, ama ızgaramız her şeyi bizden saklayacak şekilde bir çıkıntıya sahipti. Engellenmiş ilgimiz, duyduğumuz değişik seslere yöneldi, son anda loş ışıktaki mağaranın tavanına yansıyan birkaç belirsiz gölge gördüm.

Kesinlikle birden çok Selenit vardı, belki de çok kalabalıklardı. İçeriden gelen konuşma seslerini ve ayak sesleri olduğunu tahmin ettiğim hafif sesler duyuyordum. Aynı zamanda düzenli aralıklarla art arda gelen, başlayıp kesilen bir ses vardı, yumuşak bir maddeye bir bıçakla ya da kürekle vurmak gibiydi. Ardından zincir sesleriyle beraber gelen bir ısıktan sonra, çukurlu yoldan geçen bir kamyon gibi gürültülü bir ses geldi. Tekrar o doğrama sesi... O söylediğim gölgeler hızlı ve ritmik olarak hareket ediyorlardı. O düzenli seslerle anlaşmalı gibydiler, çünkü ses kesildiğinde gölgeler de dinleniyordu.

Kafa kafaya verdik ve en sessiz fısıltılarımızla bu şeylerin ne olduğunu tartışmaya başladık.

“Bir şeyle meşguller,” dedim, “bir şekilde, çok meşguller.”

“Öyleler.”

“Sanırım bizi aramıyorlar ya da düşünmüyorlar.”

“Belki bunlar henüz bizi bilmiyorlar.”

“Diğerleri aşağıda bizi arıyorlar. Eğer birden burada görülürsek.”

Birbirimize baktık.

“Müzakere etmek için iyi bir fırsat olabilir.” dedi Cavor.

“Hayır,” dedim. “Bu koşullarda değil.”

Bir süre bekledik, ikimiz de kendi düşüncelerimizle meşguldük.

Doğrama sesleri gelmeye devam etti, gölgeler oradan oraya hareket ediyorlardı.

Izgaraya baktım. “Çürük bu,” dedim. “Bir iki parmaklığı bükebilirsek aralarından sürünüp geçebiliriz.”

Kısa bir süre kararsızlık içinde tartıştık. Sonra bir parmaklığı iki elimle kavradım, ayaklarımı karşıdaki kayaya dayadım, neredeyse kafamla aynı hizadaydılar. Parmaklığı zorladım. O kadar hızlı büküldü ki az kalsın kayıp düşüyordum. Tırmanıp hemen bitişiğindeki parmaklığı büküm ve cebimdeki parlak mantarı alıp çatlaktan aşağı attım.

“Düşünmeden hareket etme,” diye fısıldadı Cavor, açtığım aralıktan kendimi yukarı çekerken. Yukarı doğru çıkarken, meşgul şekillere bir göz attım ve hemen eğildim, ızgaranın yerleştirildiği girintili çerçevenin arkasında gözlerden uzaktım. Yukarı gelmeye hazırlanan Cavora da aynısını yapmasını el kol hareketleriyle işaret ettim. Sonrasında yan yana bir girintinin hemen yanında, mağarayı ve sakinlerini gözlüyorduk.

İlk baktığımızda algıladığımızdan çok daha büyük bir mağaraydı ve biz en alçak eğimi olan yerden bakmıştık Bulduğumuz yerden uzaklara baktıkça ne denli geniş olduğu görülebiliyordu. Eğri büğrü çatısı çok ileri noktaları saklıyordu. İçerde göz alabildiğince, kocaman şekiller, kocaman gövdeler vardı ve Selenitler bunlarla meşguldü. İlk başta büyük beyaz silindirlere benzettim. Ama sonra üzerlerindeki bize dönük, bir kasabın elindeki koyun kafası gibi, gözleri olmayan derisi yüzülmüş kafaları görünce anladım, bunlar kesilen aybuzağlarının ölüleriydi. Tıpkı balina avcılarının, demirledikleri balinaları parça parça etmesi gibi kesiliyorlardı. Eti şeritler halinde kesiyorlardı ve ötede sandık gibi şeylerin içinde beyaz kaburgalar görülüyordu. O sesi çıkaran Selenitlerin ellerinde-

ki nacaklardı. Biraz daha ilerde ufak yük arabası gibi bir şey gevşek et yığınlarıyla doldurulmuş, mağara zemininde eğimleri aşarak ilerliyordu. Bu, kaderinde birinin yemeği olmak yazan gövdelerin devasa sokağı, o yarım metrelik geçitten sonra ikinci kez Ay'daki popülasyonun ne denli kalabalık olduğunu gözlerimizin önüne seriyordu.

Selenitlerin ayaklar üzerinde duran tahtalara dayandıklarını sanmıştım ama sonra levhaların, desteklerinin ve balta-larının, benim zincirlerimin üzerlerine ışık vurmadan önceki haliyle aynı kurşuni rengi vardı. Yerde birkaç tane son derece kalın görünen değnek vardı. Neredeyse iki metre uzunluğunda, tutacak yeri bile olan, çok cazip görünen silahlardı. Mekân üç tane enine akan mavi ışık deresiyle aydınlatılmıştı.

Ay'da hiç ahşap gördüğümü hatırlamıyorum; kapılar, masalar gibi Dünya'daki marangozluğa tekabül eden her şey burada metalden yapılmıştı, sanırım çoğunluğu altındı, ki o da bir metaldir elbette. Altın kendini, kolay işlenebilir olması, sertliği ve dayanıklılığıyla doğal olarak kullanıma sunuyordu.

Bütün bunları gözlemlerken uzunca bir süre orada uzandık. “Yani?” dedi Cavor en sonunda.

Ona yaklaştım ve yüzüne baktım. Aklıma harika bir fikir gelmişti. “Eğer bu kocaman gövdeleri bir vinçle indirmiyorlarsa,” dedim, “yüzeye yakın olmalıyız diye düşünüyorum.”

“Neden?”

“Aybuzağları zıplamaz ve kesinlikle kanatları da yoktur.”

Dönüp tekrar oyuktan içeri baktı. “Şimdi merak ettim de...” diye başladı. “Nihayetinde yüzeyden o kadar da uzaklaşmamışız zaten.”

Kolunu tutarak durdurdum. Altımızda kalan yarıktan bir ses gelmişti!

İyice eğilip gizlendik ve bütün duyularımız tetikte, çıt çıkarmadan bekledik. Bir şeyin sessizce yarıktan yukarı tırman-

dığından şüphem yoktu. Yavaşça ve sessizce zincirimi iyice kavradım, o şey her neyse ortaya çıkmasını bekledim.

“Ellerinde balta olanlara bir daha baksana.” dedim.

“Uzaktalar.” dedi Cavor.

Izgaradaki boşluğa doğru nişan aldım elimle. Yaklaşan Selenitlerin yumuşak cıvıltılarını, ellerinin taş duvardaki yumuşak dokunuşlarını, tırmanırken dökülen tozu oldukça net duyabiliyordum.

Bir şeyin karanlıkta belli belirsiz hareket ettiğini görebiliyordum ama ne olduğunu tam çıkaramıyordum. Bir an boş bulundum ama vurmayı başardım. Ayağa kalktım ve önümde beliren şeye vahşice vurdum. Bir mızrağın sivri tarafıydı. O günden beri düşünüyorum da, bana ulaşmasını engelleyen şey yarığın darlığı olmalıydı. Ne olursa olsun, izgaranın iç kısmından fırlayışı, bir yılanın dili gibiydi, ıskaladı geri çekildi sonra tekrar saldırdı. Ama ikinci seferde, vücuduma hafifçe battıktan hemen sonra uzanıp yakaladım ve çekiştirdim.

Selenitin sıkı sıkıya tutuşunu hissettiğimde başarmayı ister bir edayla bağırdım, önce direndi ama yine de bıraktı. Bu kez parmaklıkların arasından ben dürtüyordum. Karanlığın içinden gelen ciyaklamaların arasında Cavor da bir tane mızrak yakaladı ve yanı başımda sıçırıyor ve savuruyordu, ama yeterince güçlü itmiyordu mızrağı. Izgaradan madeni sesler geldi ve sonra, bana mağaradaki et kesenleri hatırlatırcasına bir balta havayı yararak geldi ve ilerideki kayalara çarptı.

Döndüm ve hepsinin, vur emri almış gibi baltalarını sallayarak bize doğru geldiklerini gördüm. Kısa ama iri heriflerdi, ama uzun kollarıyla daha önce gördüklerimizden çarpıcı derecede farklıydılar. Eğer bizi önceden duymadıılarsa, durumu inanılmaz bir hızla kavramış olmalıydılar. Bir an elimde mızrakla onlara baktım. “Izgaradan kimseyi geçirme Cavor,” diye seslendim. Gözlerini korkutmak için bağırdım ve onlarla yüzleşmek üzere koştum. İkiisi baltalarıyla ıskaladı, kalanı hiç

durmadan kaçtılar. Sonra iki tanesi mağaradan, elleri kenetlendim başları eğik şekilde mağaradan son süratle kaçıyordu. Hayatımda onlar gibi koşan kimseyi görmedim!

Elimdeki mızrağın işime yaramayacağını biliyordum. İnce ve uyduruktu, sadece dürtmeye yarardı ve ayrıca ataktan sonra toparlayabilmek için fazla uzundu. Bu yüzden Selenitleri ilk leşin olduğu yere kadar kovaladım, orada durup yerde gördüğüm batonlardan birini aldım. Güven veren bir ağırlığı vardı ve bir sürü Selenitin canına okumaya yeterdi. Mızrağı fırlatıp attım ve diğer elime de bir baton aldım. Mızrakla olduğundan beş kat daha iyi hissediyordum. İkisini birden tehditkâr bir tavırla mağaranın ilerisinde bocalayarak duran Selenit grubuna doğru salladım ve Cavor'a bakmak için döndüm.

Izgaranın üstünde kızıp mızrağıyla bir oraya bir buraya atlayıp tehditkâr savuruşlar yapıyordu. Bu iyiydi. Çünkü yaptığı şey Selenitleri aşağıda tutardı, belli bir süre en azından. Tekrar mağaraya baktım. Şimdi ne halt edecektik?

Garip bir şekilde çoktan köşeye sıkıştırılmıştık. Ama bu mağaradaki kasaplar şaşkınlık içerisindeydi, muhtemelen korkmuşlardı ve belli bir silahları yoktu, sadece baltaları vardı. Durdukları yer de çıktı. Yapılı küçük vücutları -ay-buzağısı sürülerinden çok daha kısa ama çok daha iriydiler kararsızlıkla eğimli bir bölgede etrafa yayılmıştı. Sokaktaki kızgın bir boğa kadar ahlaki anlayışım vardı. Ama, çok kalabalık gibi görünüyordardı. Muhtemelen de öyleydiler. Yarığın aşağısındaki Selenitler aşırı uzun mızraklarla dolaşıyorlardı. Kim bilir bizim için başka nasıl sürprizleri vardı... Ama kahrolsun sürprizleri! Eğer biraz yüklenirsek onları arkamızda bırakabilirdik, eğer yapmasaydık mağaradaki o küçük yabaniilere takviye gelirdi. Bu bilinmeyen, bu sadece üst derisini kaldırdığımız kocaman dünyada, ayaklarımızın altında kim bilir ne denli devasa savaş makineleri; silahlar, bombalar, kara mayınları vardı. Yapabileceğimiz tek şeyin üstlerine yürümek

olduğu netleşmişti! Mağarada bize doğru koşan bacak sayısının arttığı daha da netti.

“Bedford!” diye haykırdı Cavor ve o da ne! Benimle parmaklıkların arasında bir yere gelmişti.

“Geri dönsene!” diye bağırdım. “Ne yapıyorsun?”

“Bir şeyleri var, silah gibi!”

Ve ızgaradan çıkmaya çalışan cılız ve kemikli Selenitin başı ve omuzları görüldü, elinde komplike bir cihaz vardı.

Cavor’un önümüzdeki savaş için ne denli yetersiz olduğunu fark ettim. Bir an duraksadım. Sonra hızla onu geçip batonu sallamaya başladım ve hedef alan Selenitin kafasını karıştırmak için bağırdım. Tam olarak karnına hedef almıştı. Elindeki bir silah değildi; bir tür arbalet gibi atış yaptı ve beni sıçramamın yarısında yakaladı.

Yere düşmedim, sadece daha kısa sürede yere bastım, omzumdaki hisse bakılırsa bana çarpıp sekmiş olmalıydı. Ardından sol elim, savurdum, bir tür mızrağın omzumu delip geçtiğini algıladım. Hedefime ulaştığımda sağ elimdeki batonla Selenite sağlam bir vuruş yaptım. Yere yığıldı- yere çarptı daha doğrusu- kafası yumurta gibi parçalandı.

Batonun birini bıraktım, omzumdaki mızrağı çektim ve ızgaradan içeri sokup çıkarmayı başladım. Her bir itişte bir acı çığlık ve cıvıltı geliyordu. En sonunda bütün gücümle mızrağı ittim, sıçradım, batonu tekrar elime aldım ve kalabalığa doğru yürüdüm.

“Bedford!” diye bağırdı, Cavor, yanından hızla geçip giderken. “Bedford!”

Arkamdan gelen ayak seslerini duyabiliyordum. Adım, sıçrayış... iniş, adım, sıçrayış... Her bir sıçrama asırlar sürüyor gibiydi. Her biriyle mağara genişliyor ve görülebilir Selenit sayısı artıyordu. İlk başta yuvaları dağıtılmış karıncalar misali kaçışıyor gibi görünüyordlardı. Bir ya da iki balta bana doğru gelerek beni sıyırdı geçip gittiler, daha çoğalarak

bizi abluka altına aldılar. Sonra mızrak taşıyanlar ve diğerleri geldi. Çok olağan üstü bir şey gördüm; bütün eller ve ayaklar siper alır gibi birleşti. Mağara çok daha fazla karardı.

Bir şey kafamın üstünden geçti. Attığım adımın yarısında, mızraklardan birinin solumdaki hayvan cesedine girdiğini gördüm. Sonra yere indiğimde başka bir mızrak önüme yere saplanır gibi düştü, uzaktan mızrakların geldiği yönden bir ses işittim. Gelen şeyler sıklaşmıştı. Yaylım ateşine tutmuşlardı!

Dondum kaldım.

O an çok detaylı düşündüğümü sanmıyorum. Kafamda basmakalıp bir deyiş dolanıyordu: “Ateş hattı, siper al!” İki leşin arasındaki boşluğa doğru atıldım ve orada nefes nefese kalmış halde bekledim. Çok kötü biriymişim gibi hissediyordum.

Gözlerim Cavor’u aradı ve bir an sanki dünyadan yol olmuş gibi hissettim. Sonra karanlıkta, bir dizi ölü hayvanın ve duvarın arasından çıktı. Suratını gördüm, karanlık ve maviydi, ter ve duygu yoğunluğuyla parlıyordu.

Bir şey söylüyordu ama ne olduğuna dikkat etmedim. İlerlemek için bir cesetten diğerine geçebileceğimizi fark ettim. Ya savaşacaktık ya da hiçbir şey yapmayacaktık. “Hadi!” dedim ve önden ilerledim.

“Bedford!” diye haykırdı, boşu boşuna.

Ölü bedenler ve mağara duvarının arasındaki dar sokaktan ilerlerken kafam fazlasıyla meşguldü. Yan tarafta kayalar kıvrılıyordu yan ateşe maruz kalmazdık. Yine de o dar yerde sıçrayamazdık, ama Dünya’dan kaynaklı gücümüzle Selenitlerden çok daha hızlı ilerleyebilirdik. O anlarda, aralarında olduğumuzu sezdim, en az bir karafatma kadar ürkütücüydüler. Her an her şey olabilirdi. Aklıma bir hile geldi. Koşarken fanila ceketimi çıkardım.

“Bedford!” dedi, Cavor, arkamdan nefes nefese.

Dönüp baktım. “Ne var?” dedim.

Cesetlerin üstünde bir yeri işaret ediyordu. “Beyaz ışık!” dedi. “Yine o beyaz ışık!”

Baktım, gerçekten yüksekte, mağaranın tavanında, zayıf beyaz bir ışık vardı. Bu bana iki kat güç verdi.

“Yakında kal,” dedim. İnce uzun bir Selenit karanlıktan fırladı, cıyakladı ve kaçtı. Durdum ve Cavor’u da elimle durdurdum. Batonun etrafına ceketimi doladım, başımı eğerek diğer cesede ilerledim, ceketimle batonu yere attım. Kendimi gösterip geri çekildim.

Bir ok hızla geldi. Selenitlere yakındık. Bir kalabalık halinde, uzun, kısa, iri, hep birlikte dikiliyorlardı. Sınırlı sayıda donanımları olduğumuz yere doğrultulmuştu. Üç ya da dört ok ilkini takip etti, sonra ateşi kestiler.

Başımı hafifçe kaldırdım ve kıl payı kurtuldum. Bu sefer bir düzüne belki daha fazla atış yapıldı, Selenitlerin hedeflerini vurduklarını sanarak bağırdıklarını, cıvıladıklarını duydum. Ceketimi ve batonu geri aldım.

“Şimdi!” dedim ve ceketi fırlattım.

Anında ceketimde oklardan bir yığın oluştu ve arkamızdaki cesetleri titretiyorlardı. Hızla batonu ceketin içinden çekip aldım, ceketi bıraktım -bildiğim kadarıyla şu an orada, Ay’da öylece duruyor- ve üstlerine doğru fırladım.

Belki de bu bir katliamdı. Ben ayırım yapamayacak kadar öfkeliydim, Selenitler de muhtemelen savaşılmayacak kadar korkmuşlardı. Her koşulda bana karşı hiçbir saldırıda bulunmadılar. Tabiri caizse, gözümü kan bürümüştü. Hatırlıyorum da uzun otların arasında yürüyen bir adam gibi o deri ve kemikten cüsselerin arasında yürüyor, biçiyor ve eziyordum, önce sağa, sonra sola; çatırtı.

Nem damlaları düşüyordu etrafa. Ezilmiş ve kayganlaşmış şeylerin üstünde yürüdüm. Kalabalık su gibi açılıyor kapanıyor ve akıyordu. Bir planları filan yok gibi görünüyordu. Etrafımda uçuşan mızraklar vardı, biri kulağımı sıyırdı geçti.

Önce kolum sonra yanağım kesilmişti ama ben bunu kan akıp soğuduktan ve ıslaklık hissi verdikten sonra fark edebilmiş-tim.

Cavor o esnada ne yaptı bilmiyorum. Bir an, bu savaş asır-larca sürmüş gibi geldi, sonsuza kadar sürmesi gerekiyormuş gibi. Sonra birden öylece bitti, kafalarının arkası sallanırken kaçan Selenitlerden başka görülecek hiçbir şey yoktu. Hiç yara berem yokmuş gibiydi. Birkaç adım attım, bağırdım ve yan tarafa baktım. Şaşkına döndüm.

Öyle geniş adımlarla uçarak ilerlemiştim ki hepsi arkamda kalmıştı, bir ileri bir geri koşuyor, saklanacak yer arıyorlardı.

Kendimi içine attığım bu büyük savaşın dönüştüğü şeye hayret ettim. Selenitlerin beklenmedik şekilde zayıf olduğu-nu sanmıştım, oysaki ben beklenmeyecek kadar güçlüydüm. Aptal aptal güldüm. Ah şu muhteşem Ay!

Mağara zemininin her yerine dağılmış ezilen ve kıvranan bedenlere baktım, daha fazla şiddetin gizli umuduyla, Cavor'a doğru koştum.

BÖLÜM 18

Gün Işığında

An itibariyle mağaranın puslu bir boşluğa açıldığını gördük. Sonrasında geniş, daire şeklinde bir alana açılan eğimli bir dehlize doğru çıktık. Açıldığı alan aşağı ve yukarı çıkan silindirik bir çukurdu. Bu çukurun etrafındaki dehlizin hiçbir korkuluk duvarı ya da koruması yoktu, en ufak bir hatada tekrar aşağıdaki kayalıkları boylardınız. Nedense bu bana Aziz Gothard'dan geçen tren yolundaki sarmal dönüşleri hatırlattı. İnanılmaz bir büyüklükteydi. Titanik boyutlarındaki o mekânı ve üstünüzde bıraktığı etkiyi size aksettirmeyi nasıl başarabilirim bilmiyorum. Gözlerimiz uçsuz bucaksız bir eğimi olan çukur duvarını takip etti ve çok yukarıda zayıf yıldız ışıklarını ve güneşin hemen hemen kör eden beyaz ışığının bir parçasını görebiliyorduk. O anda ikimiz de aynı anda yüksek sesle haykırdık.

“Hadi!” dedim, önden giderek.

“Ama orası?” dedi Cavor, dikkatle geçidin kenarında durdu. Onu takip ettim ve ileri gidip aşağı baktım, ama yukarıdan gelen ışığın parlaklığıyla gözlerim kamaştı ve sadece içinde hayal gibi görünen kızıl ve mor beneklerin uçtuğu dipsiz bir karanlık görebildim. Göremesem de duyabiliyordum. Karanlığın içinden bir ses geldi, kulağınızı arı kovanına dayayıp duyabileceğiniz türden öfkeli bir uğultu. Belki dört mil aşağıdaki devasa çukurdan gelen garip bir sestir.

Bir an dinledim, sonra batonu tutan elimi sıkılaştırdım ve açık dehlizden çıkmaya başladım.

“Gördüğümüz o baca burası olmalı,” dedi, Cavor. “Kapağın altındaki.”

“Ve aşığıda da, gördüğümüz ışıklar olmalı.”

“Işıklar!” dedi. “Evet –asla göremeyeceğimiz bir dünyanın ışıkları.”

“Geri döneceğiz,” dedim, şimdilik buradan kaçmak için acele ediyordum ki küreyi bulabilelim.

Verdiği cevabı duymamıştım bile.

“Efendim?” diye sordum.

“Önemi yok,” diye cevap verdi, sessizlik içinde hızla ilerledik.

Sanırım yokuş yukarı çıkan bu yan yol kavisli yapısı sayesinde dört ya da beş mil uzunluğundaydı, eğim Dünya’da imkânsız olan bir diklikle yapılmıştı ama burada insan Ay koşulları sayesinde hiç zorlanmadan çıkardı. O bölümde sadece iki Selenit gördük ama onlar da bizi gördükleri an iki kez düşünmeden kaçtılar. Gücümüzün ve vahşetimizin haberi onlara ulaşmıştı belli ki. Dışarıya çıktığımız yol beklenmeyecek kadar düzdü. Sarmal dehliz, dik bir tünele dönüştü. Zemini aybuzağılarının terk edilmiş izleriyle doluydu, muazzam kemerine göre fazlasıyla düz ve kısaydı ve tam olarak hiçbir yeri salt karanlığın içinde değildi. Neredeyse aniden aydınlanmaya başladı ve ileride yukarıya doğru kör edici bir hal oluyordu. Dışarıya açılan boşluk göründü, Alp dağı derecesinde bir dik alan bayonet çalılığıyla sarılıydı. Güneş’in karşısındaki inatçı silüetlerle beraber uzun ve kırık dökük, kuru ve ölüydüler artık.

Tuhaftır ki bu bitki kısa bir süre önce bize çok garip ve ürkütücü geliyordu, şimdi anavatanını gördüğü an yuvasına dönüş hissiyle boğulan bir sürgün gibi hissediyorduk. Koşarken nefesimizi kesen ve konuşmayı bir süredir olduğu gibi kolay değil de bağırılması gereken bir şey yapan havanın enderliğini bile çok hoş karşıladık. Üzerimizdeki Güneş’in aydınlattığı halka büyüdükçe büyüdü ve tünek ayırt edilemez bir siyahlığın içinde battı. Artık yeşilin dokunuşundan mahrum

kalıp, kahverengi, kuru ve kalın halde ayakta durmaya çalışan çalılıkları gördük. Gölgeleleri kayaların üzerlerinde üst üste bindirilmiş şekiller gibi duruyordu. Tünelin girişinin hemen önünde ay buzağılarının gelip geçtikleri geniş çiğnenmiş bir alan vardı.

Tam da bu alandan dışarı çıkıp üstümüze vuran ve baskı yapan bir ısı ve ışığın içine girdik. Bu etkilere maruz kalan bölgeyi acı çeke çeke geçtik ve bodur ağaçların arasında bir bayırdan yukarı tırmandık. Yüksek bir yerde, şekil alıp donmuş bir lavdan oluşan kayanın gölgesine, soluyarak oturduk. Kayanın gölgesi bile sıcaktı.

Hava aşırı derecede sıcaktı ve biz de fiziksel olarak pek rahat bir durumda değildik, ama yine de artık bir kâbusun içinde değildik. Yine kendi vilayetimize gelmiş gibiydik, yıldızların altında bir yere. Loş geçitler ve dar yarıklardan kaçışımız boyunca yaşadığımız bütün korku ve stres uçup gitmişti. O son mücadele Selenitleri endişelendirirken bizi büyük bir özgüvenle doldurdu. Az önce çıktığımız siyah geçide neredeyse kuşkuyla bakıyorduk. Şu anda mavi bir parıltıyla hatırladığımız şeyler o an kati bir karanlıkta görünüyordu, deli bir insan taklidine benzeyen, miğfer kafalı yaratıklarla karşılaştık. Aralarında korkuyla yürüdük ve artık ağır gelene dek boyun eğdik. Mum gibi dağıldılar, saman gibi dağıldılar, kaçtılar ve rüyadan fırlamış varlıklar misali yok oldular!

Gözlerimi ovaladım; o mantarları yedikten sonra uyuduk da bütün bunları rüyamızda mı görüyoruz diye şüphe içindeydim. O esnada yüzümdeki kanı fark ettim ve sonra gömleğimin omzuma ve koluma acı verircesine battığını.

“Kahretsin!” dedim, araştıran ellerle yaralarımın ciddiyetini ölçerken. Birden, uzaktaki tünelin ağzı, sanki bizi izleyen bir göze dönüştü.

“Cavor,” dedim; “şimdi ne yapacaklar peki? Ve biz ne yapacağız?”

Gözlerini tünelden ayırınadan kafasını salladı. “Ne yapacaklarını kim bilebilir ki?”

“Hakkımızda ne düşündüklerine bağlı ve bunu nasıl öğrenebiliriz bilmiyorum. Daha ne gibi rezervleri olduğuna bağlı. Senin de dediğin gibi, Cavor, bu dünyanın henüz çok az yerine dokunduk. Burada her türlü şeye sahip olabilirler. O atış şeyleriyle bile işleri zorlaştırabilirler...”

“Yine de,” dedim, “bir an önce kürenin yerini bulmazsak bizim için bir şans var. Dayanabiliriz. Hatta gece boyunca bile dayanabiliriz. Tekrar oraya inip bunun için savaşabiliriz.”

Kurgusal gözlerle etrafıma bakındım. Bu sahnedeki karakter, çalılıkların muazzam gelişimi ve devamındaki hızlı kuruyuşları nedeniyle tamamen değişmiştir. Üzerinde oturduğumuz tepe yüksekti, krater manzarasının geniş bir açısını kontrol ediyordu. Ay’daki ikinci Güneş’i altında gecikmiş bir sonbaharda her şey kurumuş ve kavrulmuştu. Aybuzağılarının otladığı yerde yükselen bayırlar ve araziler vardı, Uzakta, Güneş’in tüm yakıcılığının altında bir aybuzağısı sürüsü pinekleyerek tadını çıkarıyorlardı. Selenitlerden hiçbir iz yoktu. Ya iç geçitlerdeki meydana gelen olaydan sonra kaçmışlardı ya da aybuzağısı sürülerini uzaklaştırdıktan sonra inzivaya çekilmeye alışkınlardı. Bilemiyorum. O anda, kaçtıklarına inanıyordum.

“Bütün her şeyi ateşe verirsek,” dedim, “belki o zaman küllerin arasından küreyi bulabiliriz.”

Cavor beni duymamış gibiydi. Ellerini siper ederek yıldızlara bakıyordu, yoğun gün ışığına rağmen gökyüzünde çok miktarda görülebiliyordu. “Sence ne kadardır buradayız?” diye sordu en sonunda.

“Nerede?”

“Ay’da.”

“İki Dünya günü, belki.”

“Daha çok on gün kadar. Güneş başucu noktasını geçti ve batıdan batıyor. Dört günlük, belki daha kısa bir süreçte gece olacak.”

“Ama sadece bir kez yemek yedik!”

“Biliyorum. Ve yıldızlar var!”

“Neden daha küçük bir dünyadayız diye zaman farklı geçsin ki?”

“Bilmiyorum ama geçiyor işte!”

“Zamanı burada nasıl anlarsın?”

“Açlık, yorgunluk, bütün bunlar farklı işliyor. Her şey farklı, her şey. Bana göre küreden ayrıralı sadece bir kaç saat oldu, birkaç uzun saat.”

“On gün,” dedim; “ama...” Bir anlığına Güneş’e baktım ve başucu noktasını geçtikten sonra batı tarafına doğru yolun yarısını tamamlamıştı. “Dört gün! Cavor burada oturup hayallere dalamayız. Nereden başlayacağız?”

Ayağa kalktım. “Tanıyabileceğimiz belli bir nokta bulmalıyız; bir bayrak, mendil ya da bir şey asmalıyız ve bölgeyi ikiye ayırıp öyle aramaya başlamalıyız.

Kalkıp yanıma geldi.

“Evet,” dedi, “küreyi aramaktan başka yapacak hiçbir şey yok. Hiçbir şey. Bulabileceğimize inanıyorum- kesinlikle bulabiliriz. Ama bulamazsak...”

“Aramaya devam etmeliyiz.”

İki yanına bakındı, gökyüzüne bir göz attı ve tünele baktı. Sabırsız bir hareketle beni afallattı. “Of! Çok aptalca davrandık! Bu geçide gelmeyecektik! Neler bulmuş olabileceğimizi bir düşün ve neler yapmış olabileceğimizi!”

“Hâlâ bir şey yapabiliriz.”

“Kaçırdığımız şanslardaki gibi değil ama. Burada ayaklarımızın altında bir dünya var. Kim bilir nasıl bir dünya, düşün-sene! Gördüğümüz makineyi hatırla ve kapağı ve dar geçidi! Sadece dünyalarının dışından gelenleri yadırgadılar; gördüğü-

müz ve savaştığımız o yaratıklar cahil çiftçilerden başka bir şey değillerdi, kenar mahallelerde oturanlardı, köylüydüler ve yabaniye benzeyen işçilerdi. Daha da aşağı oysa! Mağara altında mağara, tünel, yapılar, yollar... Yayılıp genişledikçe genişliyor olmalılar ve nüfus da daha kalabalık olmalı. Mutlaka öyle olmalı. En aşağıda merkez deniz Ay'ın çekirdeğini yıkıyor olmalı. Yedek ışıklarının aydınlattığı mürekkebimsi sularını düşün –eğer gözlerinin ışık diye bir şeye ihtiyacı varsa. Beslemek için kanallardan akan art arda sıralanmış akarsularını düşün. Yüzeyindeki dalgaları düşün ve bir akıp bir çekilen sularla oluşan girdapları düşün! Belki de gemileri vardır, belki aşağıda muazzam şehirleri, bir sürü yollu, bilgeliği ve kıvrak zekâları vardır. Biz burada hemen üstünde ölebiliriz ve bu şeyleri yönetiyor olması gereken efendileri asla göremeyeceğiz! Burada donup ölebiliriz ve hava donar ve sonra üstümüzde çözülür! O zaman arkamızdan gelirler, sert ve sessiz bedenlerimizin başına gelirler ve bizim bulamadığımız küreyi bulurlar. Ondan sonra bütün düşüncelerin ve çabanın sonunun bir hiç olduğunu anlarlar!”

Sesi telefonda konuşan birinin sesi gibi gelmişti, zayıf ve uzak.

“Peki karanlık,” dedim.

“Atlatılabilir.”

“Nasıl?”

“Bilmiyorum. Nereden bilebilirim ki? Meşale yakılabilir, lamba ya da. Diğerleri -anlayabilir.” Ellerini yere sarkıtıp keuderli bir yüzle, ona meydan okuyan hiçliğe bakarak bir süre yanımda durdu. Sonra bir vazgeçme ifadesiyle sistemli küre arayışını konuşmak üzere bana döndü.

“Geri dönebiliriz,” dedim.

Etrafına baktı. “İlk önce Dünya’ya dönmeliyiz.”

“Gelirken de lamba ve tırmanma demiri getiririz ve daha yüz tane gerekli şeyi.”

“Evet,” dedi.

“Bu altını da zafer kazanımı olarak yanımıza alabiliriz.”

Altından batonlarıma baktı ve bir süre hiçbir şey demedi. Ellerini arkasında bağlayıp, kraterde çok uzaklara baktı. Sonunda iç çekti ve konuştu. “Buraya gelen yolu bulan bendim, ama bir yolu bulmak bunun ustası olduğun anlamına gelmez. Eğer bu sırrı Dünya’ya götürürsem, sonra ne olacak? Böyle bir sırrı bir yıl, hatta yarım yıl boyunca nasıl kendime saklarım bilmiyorum. Başka birileri de burayı keşfetse, eninde sonunda ortaya çıkacak. Ve sonra... Hükümetler ve yetkililer buraya ulaşmak için uğraşacak, belki birbirleriyle savaşıacaklar ve bu Ay insanlarıyla. Savaş ve ondan türeyen savaşlara sebep olacak. Kısa sürede, kısacık bir süre içinde, bu sırrı anlatırsam, bu gezen en derindeki dehlizlerine kadar insan cesediyle dolar. Diğer şeyler muallakta, ama bu kesin. Ay’ın insanlara ihtiyacı yok. Peki insanların Ay’a ne yararı olabilir? Kendi gezegenlerini bile savaş alanına ve sonsuz ahmaklıklar sahnesine çeviren insanların? Dünyası küçük insanın ve zamanı da kısa, ama yapabileceği onca şey için hâlâ zamanı var. Ama hayır! Bilim aptalların kullanması için silah yapmakla meşgul. Bilime öncülük edilmeli. Ama bırakalım dünya bunu kendi başına başarsın- bin yıllık bir sürede filan.”

“Gizliliğin başka yolları da var,” dedim.

Bana baktı ve gülümsedi. “Yine de,” dedi, “neden zahmet edelim ki? Küreyi bulma şansımız çok düşük, aşağıda da bir şeyler dönüyor. Geri dönebileceğimizi sanmak, ölene kadar umut etmek, insanın huyudur. Bu yaşananlar sadece başlangıç. Ay halkına şiddet ne onu gösterdik, niteliğimizi bir parçasını tatma şansı verdik ve şimdi kafesinden kaçıp Hyde Park’ta bir adamı öldüren kaplanınki kadar şansımız var. Hakkımızdaki haberler aşağıda, merkeze kadar her yere yayılıyor olmalı... Onlara yaşattıklarımızdan sonra akıllı olan hiçbir varlık küreyi alıp Dünya’ya dönmemize izin vermez.”

“Burada oturarak,” dedim, “onlara yardımcı oluyoruz.”

Yan yana durduk.

“Her ne olursa olsun,” dedi, “ayrılmak zorundayız. Bu uzun çubuklara mendil takmalıyız ve sıkıca bağlamalıyız ve burası krateri araştırırken merkezimiz olmalı. Sen batıya doğru gitmelisin, gün batımına doğru yarım daireler çizerek ileri geri hareket et. Önce gölgen sağ tarafına düştüğünde hareket et ta ki mendilinin olduğu istikametle aynı açıya gelene dek, sonra gölgeni soluna al. Ben de aynı şeyi doğuda yapacağım. Her vadiye bakacağız, her kayanın altına bakacağız; küremi bulmak için elimizden geleni yapacağız. Su için kar kullanırız, yemek yeme ihtiyacı duyarsak, yapabilirsek aybuzası öldürmeliyiz ve etini yemeliyiz -çiğ olarak. Yani herkes kendi yoluna gitmeli.”

“Ve eğer birimiz küreyi bulursak?”

“Beyaz mendilin canına dönüp, yanında durmalı ve diğerrine sinyal vermeli.”

“Peki ya ikimiz de bulamazsak?”

Cavor Güneş’e baktı. “Gece olana ve soğuk bizi alt edene dek aramaya devam etmeliyiz.”

“Selenitlerin bulduğunu ve sakladığını düşün?” Omuz silkti.

“Ya da bizi avlamaya kalkarlarsa?”

Cevap vermedi.

“Batonu eline alsan iyi edersin,” dedim.

Başını salladı ve bana değil kurak alana doğru baktı.

Bir süre sustu. Sonra gözlerini kaçırarak ihtiyatla ve tereddütle konuştu. “Elveda,” dedi.

Duyguların bir bıçak gibi saplandığını hissettim. Birbiri-mize nasıl kırıcı laflar ettiğimizi ya da en azından benim onu kıldığımı hatırladım. “Kahretsin,” diye düşündüm, “daha iyi olabilirdik!” Sırf bu yüzden kuzeye doğru sıçramalarına başlamadan önce az kalsın ona el sıkışmayı önerecektim. Kuru

bir yaprak gibi havada süzölüyor gibiydi, yavaşça yere indi ve tekrar sıçradı. Orada durup bir süre onu izledim, sonra istemeyerek yüzümü batıya çevirdim. Kendimi toparladım ve buz gibi suya atlayan bir adam gibi hissederek atlayacağım noktayı seçtim ve Ay'daki kendi yalnız tarafımı keşfetmek için öne atıldım. Kayaların arasına oldukça sakar bir tavırla indim, ayağa kalktım ve etrafıma baktım. Kayalık bir alana çıkıp tekrar atladım...

Dönüp Cavor'a baktığımda gözden kaybolduğunu fark ettim, ama mendil bir, koyduğumuz tepenin üstünde, alev rengi gün ışığının içinde beyaz renkte görünüyordu,

Başıma ne gelirse gelsin o mendilden gözümü ayırmama-ya kararlıydım.

BÖLÜM 19

Bedford Bey Yapayalnız

Kısa bir süre sonra, Ay'da hep yalnızmışım gibi hissetmeye başladım. Büyük bir gayretle uzun süre aradım ama sıcak hâlâ çok fazlaydı, havadaki hafiflik bir insanın içinde kalmış çığlık gibiydi. Kısa süre sonra içi boş bir havzaya geldim, kenarında uzun, kurumuş, bu yüzden kahverengileşmiş otlar vardı, dinlenmek ve serinlemek için altlarına oturdum. Çok kısa süreliğine oturup dinlenmek istemiştım. Batonlarımı yanı başıma koydum ve çenemi ellerime dayayıp gerçekten dinleniyordum. Kayalarla dolu havzada soluk bir şey dikkatimi çekti, çıtırdayan kuru likenler aralarında ne olduğunu göstermek için sağa sola çekilmişti. Havza, kumların arasında sağa sola yayılmış, öbek öbek altın damarları ve parçalarıyla doluydu. Bunun şu an ne anlamı vardı ki? Bacaklarımı ve aklımı bir tür rehavet ele geçirdi, bu kurumuş yabanda o küreyi bulabileceğimize hiç inanmıyordum. Selenitler gelene kadar hiçbir nedenim yoktu. İşte o zaman çabalıyordum, çünkü bir insan hayatını korumak ve savunmak için en absürd zorunluluklara dahi itaat edebilir, gerçi daha çok acı çekerek ölmek için de koruyabilir.

Aya neden gelmiştik?

Cevap kendisini şaşırtıcı bir sorun olarak gösterdi. İnsan ruhu neden kişiyi mutluluktan ve güvenli ortamdan ayrılmaya, didinmeye, tehlikeye girmeye, ölümü kesin kılan risklere iter? Bana her zaman öğrenmek istediğim şeyin, yani yaratılışımızın sadece güvende olmak, rahat etmek, iyi beslenmek ve eğlenmek olmadığının cevabı Ay'da saklı gibi gelmişti. Eğer bunu kişiye kelimelerle değil, tanınan fırsatlar şeklinde aşılabilir-

san, herkes yumruğunu gösterecektir. İlgilerine, mutluluğuna ters gelecek şekilde sürekli olarak mantıksız şeyler yapmaya zorlanıyordur. Bunu ona yapan kendisidir. Ama niye? Niye? İşe yaramaz Ay altınının ortasında, başka dünyaya ait şeylerin içinde oturmuş, tüm hayatımı sorguya çekiyordum. Bir kazazede olarak Ay'da öleceğimi varsayarak, nasıl bir amaca hizmet ettiğimi öğrenmekte başarısız olmuşum. Hiç umut yoktu o noktada, ama her ne olursa olsun kendi amacıma hizmet etmediğim, hayatım boyunca özel hayatımın gereklerini yerine hiç getirmediğim gerçeği daha önce hiç olmadığı kadar netti. Kimin amacına, hangi amaca hizmet ediyordum... Aya neden geldiğimize dair kafa yormayı bırakıp hışımla yürümeye başladım. Dünyaya neden gelmiştim? Neden bir özel hayatım vardı ki... Dipsiz düşünceler içinde kendimi kaybettim...

Düşüncelerim belirsiz ve bulanık bir hale geldi, artık kesin bir yol izlemiyordu. Ağır ya da yorgun hissetmiyordum, Ay'da böyle hissedilebileceğini hayal edemiyordum. Ama sanırım tamamen bitkin haldeydim. Nihayetinde, uyudum.

Orada uyuklamak çok iyi dinlenmemi sağlamıştı. Sanırım. Uyukladığım süre boyunca Güneş batıyordu ve sıcaklığın şiddeti azalıyordu. Uzakta bir yerden gelen bir patırtıyla uyandığımda, kendimi tekrar çevik ve güçlü hissettim. Gözlerimi ovaladım ve gerindim. Ayaklarımın üstüne kalktım— bir yerlerim tutulmuştu- ve arayışıma bir an önce devam etmeye hazırlandım. Altından batonlarımdan her birini bir omzuma attım ve altın damarlı kayaların oluşturduğu hendeğin ötesine yürümeye başladım.

Güneş kesinlikle alçalmıştı, daha önce olduğundan daha aşağıdaydı; hava da daha serindi. Uzun bir süre uyumuş olmalıydım. Sisli bir maviliğin hafif dokunuşu batı uçurumlarının etrafında dolanıyordu. O esnada ben küçük bir taş yığınının üstüne atlayıp krateri inceledim. Aybuzağlarından ya da Selenitlerden iz yoktu, ayrıca Cavor'u da göremiyordum, ama

uzun, dikenli çalılıklara takılı mendilimi çok uzaktan da olsa görebiliyordum. Etrafıma baktım ve ardından bir sonraki el-verişli bakış noktasına gitmek üzere ileri sıçradım.

Yarım dairelik yolumu bitirdim ve uzak bir yarım daireye geçtim. Durum çok yorucu ve ümitsizdi. Hava gerçekten çok fazla serindi ve bana batı tarafındaki uçurumun arazideki gölgesi gittikçe büyüyor gibi geldi. Defalarca durup etrafı araştırdım, ama Cavor'dan iz yoktu, Selenitlerden iz yoktu; görünen o ki aybuzağları da tekrar içeriye sürülmüştü, çünkü onları da hiç görmemiştim. Cavor gibi düşünmeyi gittikçe daha çok ister oldum. Güneş'in dış çizgisi az önce batmıştı. Selenitlerin birazdan kapakları ve vanaları kapatıp bizi kameri gecenin acımasız saldırısı esnasında dışarıda bırakacağı fikriyle içim daralmıştı. Bana göre Cavor çoktan arayışını bitirmeliydi ve şu an beraber bir şeyler düşünüyor olmalıydık. Küreyi bulmada başarısız olmuştuk, artık onu arayacak vaktimiz kalmamıştı, biz dışarıdayken bu vanalar kapanırsa, biz mahvolurduk. Uzayın muazzam gecesi üstümüze inerdi- salt ölüm anlamına gelen karanlık bir boşluk. Yaklaşmakta olan an tüm varlığımla titrememe sebep oldu. Bunu yaparken katledilsek bile, tekrar Ay'ın içine girmemiz gerekiyordu. Gözümün önüne ölümüne donduğumuz, son gücümüzle büyük çukurun kapakçığını zorladığımız bir görüntü geldi, ürperdim.

Artık küreyi düşünmüyordum. Tekrar Cavor'u bulmayı düşünüyordum. Çok geç olana kadar onu aramaktansa, Ay'ın içine onsuz gitmek de yarı yarıya bir seçenektir. Çoktan menzilimizin doğru yolu yarılamıştım, ama birden-

Küreyi gördüm!

Benim onu bulmamdan daha çok o beni buldu. Önce gittiğim batı tarafından çok daha uzakta duruyordu ve batan Güneş'in yatık ışıkları, kürenin camından yansıyıp varlığını göz kamaştırıcı bir parlaklıkla belli ediyordu. Bir anlığına,

onu Selenitlerin bize karşı kullanacakları yeni bir alet sandım, sonra ne olduğunu anladım.

Kollarımı açıp, buğulu bir çığlık attım ve kocaman sıçrayışlarla yola çıktım. Atlamalardan birini kaçırdım ve derin bir hendeğin içine düştüm ve bileğimi burktum, sonrasında hep sıçrayışta yalpaladım. Histerik bir hüznün eşiğindeydim, şiddetle titriyordum, ulaşana kadar resmen nefessiz kaldım. En azından üç kez durup ellerim belimde, dinlenmek zorunda kaldım ve havadaki kuruluğa rağmen yüzüm terden sıırılsıklamdı.

Ulaşana kadar küreden başka hiçbir şeyi düşünmedim, hatta Cavor'un nerelerde olduğunu merak ettiğimi bile unuttum. Son sıçrayışım beni ellerim sertçe cama yapışacak şekilde fırlattı; sonra soluk soluğa sırtımı ona dayadım, amaçsızca "Cavor! Küre burada!" diye bağırmayı denedim. Biraz kendime geldiğimde kalın camdan içeri bir göz attım; içerideki şeyler karımkarışık görünüyordu. Daha yakından bakmak için iyice öne eğildim. Sonra içine girmeye kalkıştım. Kafamı menholden içeri sokmak için birazcık itmeme gerekti. Vida açıcı içerideydi ve şimdi hiçbir şeyin dokunulmadığını görebiliyordum, hiçbir şey zarar görmemişti. Kar yığını içine düştükten sonra bıraktığımız yerde duruyordu.

Bir müddet tamamen envanter kontrolü yapmakla meşguldüm. Hâlâ aşırı derecede titrediğimi fark ettim. İçerisinin alışıldık karanlığını görmek çok güzeldi! Ne kadar güzeldi size anlatamam. An itibariyle içeride sürünmeye ve eşyaların arasında oturmaya başlamıştım. Camdan dışarı Ay'a baktım ve tekrar ürperdim. Altın batonumu masanın üstüne yerleştirdim ve biraz yiyecek arayıp buldum; çok fazla değil, çünkü orada olduğunu biliyordum. O an gidip Cavor'a sinyal vermem gerektiği aklıma geldi. Ama ben hemen gidip sinyal vermedim. Bir şey beni kürenin içinde tuttu.

Nasıl olsa her şey yolundagitmeye başlamıştı. O, kişiye insanların üstünde hakimiyet verecek büyümlü taştan daha fazla toplayacak vaktimiz vardı. Hemen orada, oldukça yakında, toplanmayı bekleyen bir sürü altın vardı ve küre yarısına kadar altınla dolu olsa da boşmuş gibi yolculuk edebilirdi. Şimdi geri dönebilirdik, kendimizin ve kendi dünyamızın efendileri olurduk, ve sonra-

En sonunda kalktım ve bir gayret kendimi küreden dışarı attım. Akşam havası gittikçe daha soğuk olduğundan çıktığım an titredim. Oyuğun başında durup etrafıma baktım. Bir kaya tabakasının üstüne sıçrayıp Ay'daki ilk atlayışım ile aynı sonu yaşamamak için etraftaki çalılıkları çok dikkatli bir şekilde inceledim. Ama artık neredeyse hiç çaba sarf etmeden yapıyordum bunu.

Bitkilerin gelişim ve çürümeleri süratle gerçekleşmişti, kayaların bütün görünüşleri değişmişti, ama tohumların filizlendiği yamaçları ve kraterde gördüğümüz ilk görüntü olan kayalıkları hâlâ fark etmek mümkündü. Yamaçtaki dikenli çalılıklar kahverengi ve kurumuştur artık, on metre uzunluğundaydı, nereye gittiği görülmeyen uzun gölgeleri vardı. Üst dallarının arasında salkım veren küçük tohumlar kahverengi ve olgundu. Yapması gerekeni yapmıştı, dondurucu havada düşüp dağılmaya hazır bir gevrekliğe ulaşmıştı. Ayrıca biz izlerken büyüyüp şişen devasa kaktüsler çoktan patlamış ve sporlarını Ay'ın dört bir köşesine yaymıştı. Evrende mükemmel, küçük bir köşe, insanların iniş noktası!

Bir gün, diye düşündüm, orada, oyuğun tam içinde durduğuma dair bir yazı yazacağım. Aklıma gelmişken, içteki yoğun dünya bu anın asıl anlamını bilseydi, ne kadar öfkeli olurlardı acaba.

Ama bu sadece gelişimizin ehemmiyetini hayal etmeye benzer. Eğer ne demek olduğu bilinseydi, bu krater ayaklanma sesleriyle dolardı, ölü gibi sessiz olmazdı! Cavor'a sinyal

verebileceğim bir yer bakındım ve daha önce onun, benim şu an olduğum yere atlamak için çıktığı yeri gördüm. Hâlâ çıplak ve çoraktı. Bir an küreden bu kadar çok uzaklaşacağım için tereddüt ettim. Sonra tereddüdümü bastıran utanç sızısıyla sıçradım...

Bu seyir noktasından, krateri tekrar inceledim. Uzakta, benim muazzam uzunluktaki bir gölgemin tepesinde, çalılık-larda, çırpınan ufak beyaz bir mendil vardı. Çok küçüktü ve çok uzaktı ve Cavor görünürde yoktu. Bana göre şu an beni arıyor olmalıydı. Anlaşma böyleydi. Ama hiçbir yerde görünmüyordu.

Orada bekledim ve ellerimi gözlerime siper ederek etrafı izledim, onu ayırt edebileceğim her anı değerlendirdim. Büyük ihtimalle uzunca bir süre orada dikildim kaldım. Bağırma-ya çalıştım, sonra havanın inceliğini anımsadım. Küreye doğru kararsız bir adım attım. Uyku battaniyelerimizden birini çıkarıp bodur çalılıkların bitişiğine koyarak beklemek istedim ama Selenitlerin gizil dehşeti, yerimi belli edecek bir sinyal veririm diye tereddüt etmeme sebep oldu. Tekrar krateri araştırmaya başladım.

Üşüten bir boşluk etkisi vardı kraterin ve durgundu; aşağı dünyadaki Selenitlerden gelen sesler bile kesilmişti. Neredeyse ölü gibiydi. Çıkan ufak esintilerde hafif hafif kıpırdayan çalılar hariç, hiçbir ses ya da yankı yoktu. Hava soğuk esti.

Lanet olsun Cavor!

Derin bir nefes aldım. Ellerimi ağzımın kenarına siper ettim. “Cavor!” diye avazım çıktığı kadar bağırdım ve sesim çok uzaktan bağırان bir adamın-ki gibi çıktı.

Mendile baktım, arkamda kalan, batı tarafındaki uçurumun genişleyen gölgesine baktım, siper ettiğim elimin altından Güneş’e baktım. Bana, görünebilir şekilde, gökyüzünden aşağı sürünüyor gibi geldi, Cavor’u kurtarmak istiyorsam acele etmem gerektiğini hissettim. Yeleğimi çıkarıp bölgeyi

imlemek üzere arkamdaki kurumuş bayonetin üstüne astım, mendile doğru düz bir hat üzerinde yürümeye başladım. Belki birkaç mil ötedeydi, birkaç sıçrama ve yürümeden ibaret. O kamerî sıçramalarda insanın nasıl havada asılı kaldığını zaten daha önce anlatmıştım. Her askıda kalmada, gözlerim Cavor'u aradı ve neden ortalarda görünmediğine hayret ettim. Her sıçrayışta Güneş'in batışını sırtımda hissedebiliyordum. Yere dokunduğum her seferde geri dönmeyi istiyordum.

Son bir sıçrayış ve mendilimizin olduğu yerin aşağısında bir çukurdaydım, bir uzun adım sonrasında önceki gözetleme noktamıza bir kol mesafesinde duruyordum. Dik durdum ve uzayan gölgeleri arasında etrafımdaki dünyaya baktım. Uzakta, uzun bir yamacın aşağısında içeriden kaçmamızı sağlayan tünelin girişi vardı ve gölgem, gecenin parmakları gibi ona kadar ulaşıyor, uzuyor ve dokunuyordu.

Cavor'dan iz yoktu, bu dinginliğin içerisinde hiçbir ses de duyulmuyordu, tek hareket eden, dalgalanan şey çalılar ve gölgelerdi. Aniden, şiddetle titredim. "Cav..." diye başladım, ama insan sesinin bu ince havadaki işlevsizliğini fark ettim. Sessizlik. Ölümün sessizliği.

Sonra, elli metreden az bir mesafede yerde, kuru ot ve kırık dalların arasında yatan küçük bir şey gözüme takıldı. Neydi ki o? Biliyordum ama bir nedenle bilmek istemiyordum. Daha yakına gittim. Cavor'un giydiği küçük kriket şapkasıydı. Dokunmadım bile, sadece durup baktım.

Yakında, etrafa dağılmış dalları gördüm, kuvvetli bir biçimde ezilmiş ve parçalanmıştı. Tereddüt ettim, ama sonra gidip yerden aldım.

Elimde Cavor'un şapkası, öylece durup, ezilmiş kamışlara ve çalılara baktım. Bazılarının üzerinde karanlık bir şeyin küçük lekeleri vardı, dokunmaya cesaret edemediğim bir şeyin. On metre kadar ilerde, artık hafif rüzgâr görüş alanıma küçük ve canlı bir beyaz renginde bir şey sürükledi.

Sıkıca buruşturulmuş bir kâğıt parçasıydı, sanki öncesinde de sıkıca tutulmuştu. Elime aldığımda onunda üstünde kırmızı lekeler olduğunu gördüm. Gözlerim silik bir yazı takıldı. Düzelttim ve eğri büğrü, bozuk bir yazı gördüm.

Ne yazdığını anlamaya çalıştım.

“Dizimden yaralandım, sanırım diz kapağım incindi, ne koşabiliyorum ne de sürünebiliyorum,” diye başlıyordu-gayet belirgin biçimde yazılmıştı.

Sonra daha az okunabilir yer vardı: “Bir süredir peşimdel-ler, sadece an meselesi”-devamında yazdığı şeyler okunamı-yordu- “beni yakalamaları. Her yerdeler.”

Ama sonrası sarsıcıydı. “Onları duyabiliyorum,” izlen-diğini kastetmiş olmalıydı, ardından bir süre okunamaz yine halde devam etti. Çok geçmeden bir dizi kelime oldukça belir-ginleşti: “tamamıyla başka tür bir Selenit, yönetiyor gibi gö-” Yazı tekrar aceleci bir kafa karışıklığına döndü.

“Daha geniş kafatasları var- çok daha geniş, daha ince vü-cutlular ve bacakları da daha kısa. Yumuşak sesler çıkarıyor-lar ve düşünölüp ayarlanmış gibi hareket ediyorlar...

“Burada yaralanmış ve çaresiz olsam da görüntüleri bana umut veriyor.” İşte bu tıpkı Cavor’dı. “Artık beni vurmuyor-lar ve vurmaya da çalışmıyorlar... yaram. -niyetindeyim”

Sonrasında kâğıdın üzerinde boylu boyunca bir çizgi gö-rülüyordu, kâğıdın arkasıyla kenarları- kandı!

Orada elimde bu insanı şaşırtan kalıntıyla aptal aptal, kafa karışıklığı içinde kalakaldım. Çok yumuşak, hafif ve soğuk bir şey dokundu bir an elime ve yok oldu ve sonra bir şey, küçük beyaz bir zerre, gölgelerinden çıkıp geldi. Minik bir kar tanesiydi, ilk kar tanesi, gecenin müjdecisi.

İrkilerek gök yukarı baktım ve gökyüzü neredeyse kap-kara olmuştu ve bir sürü soğukkanlılıkla tetikte bekleyen yıl-dızla dolmaya başlamıştı. Doğu tarafına baktım ve o pörsü-müş dünyanın ışığına koyu tunç bir renk dokunmuştu; batıda,

Güneş, ısısının ve parlaklığının yarısı kadar olan kalınlaşmış beyaz sis tarafından ihanete uğramıştı, krater çerçevesine dokunuyordu, gözden uzaklaşarak batıyordu, bütün bodur çalılar ve dik, yığılmış kayalar ona karşı düzensiz siyah şekiller olarak dikilmiş duruyordu.

İşe o an, ilk etapta çok yüksek olmayan ama insanın içine işleyen bir ses duyduk. Yok olan bir ses gibi zayıf ve belli belirsizdi, ama ah o çan sesi, günün gelişini selamlayan sesle aynıydı: Güm!.. Güm!.. Güm!..

Kraterde yankılandı, kocaman yıldızlar gibi nabız misali atıyordu, Güneş'in kan kırmızısı hilalin etrafındaki yuvarlak halka çan sesin geldiği anlarda battı: Güm!... Güm!... Güm!...

Cavor'a ne olmuştu? O gümbürtüde aptal aptal dikildim ve sonunda ses kesildi.

Ve bizi dışarı ulaştıran tünelin ağzı bir göz gibi aniden kapandı ve ortadan yok oldu.

Sonrasında gerçekten de yapayalnızdım.

Üstümde, etrafımda, üzerime kapanan, beni sıkıca saran, Sonsuzluktu; başlangıçtan da önceydi ve sona karşı üstün gelmişti; kayan bir yıldızın soluk ve yok olan ihtişamı hariç, bütün ışığı, yaşamı ve varoluşu içine alan o muazzam boşluk; soğuk, dinginlik, sessizlik, uzayın mutlak ve nihai gecesi.

Bir başınalık ve kimsesizlik hissi, bana doğru eğilen, neredeyse dokunacak hale gelen ezici bir mevcudiyet hissine dönüştü.

“Hayır,” diye bağırdım. “Hayır! Henüz değil! Değil! Bekle! Bekle! Lütfen bekle!” Avazım çıktığı kadar bağırdım. Buruşturulmuş kâğıdı fırlatıp attım ve rotamı belirlemek için tepeye doğru zar zor ilerledim ve sonra hâlâ bende kalan bütün irademle, bıraktığım işarete doğru sıçradım. Artık gölgede her yer karanlık ve uzaktı.

Sıçradım, sıçradım, sıçradım, her sıçrayış yedi asır sürdü.

Önümde Güneş'in solgun kısmı battı ve battı ve gölge yükselterek daha ben ulaşamadan küreyi içine aldı. İki mi ötedeydim, yüz belki daha fazla sıçrayış demekti bu ve hava etrafımdaki bir hava pompasının altında incelik gibi, gittikçe daha çok inceliyordu. Soğuk, eklem yerlerimi sıkıştırıyordu. Ama ölürsem, havaya sıçrarken ölmeliydim. Birkaç kez, sıçrarken ayağım biriken karda kaydı ve bu yüzden sıçrayışlarımı kısalttım; bir sefer, ezilip toz olan ve hiçliğe karışan çalılıkların içine düştüm, Bir diğerinde de yere indiğimde tökezledim, yuvarlanıp kafa üstü bir çukura girdim ve yara bere içinde, kanayarak ve kafam karışık halde kalkıp yola devam ettim.

Ama bu tip olaylar, o aralıkların, boşalırcasına gelen gecenin içinde havada sürüklenirken yaşanan o berbat duraklamaların yanında hiçbir şeydi. Nefes alıp verirken tiz bir ses çıkardım ve sanki akciğerlerimde bıçaklar dolanıyordu gibiydi. Kalbim beynimin tepesinde atıyordu sanki. "Ulaşabilecek miyim? Tanrım! Ulaşabilecek miyim?"

Tüm varlığım şiddetli bir acı içindeydi.

"Yat yere gitsin," diye bağırdı acım ve umutsuzluğum; "yat gitsin!"

Ne kadar yakına gitmeye çabalarsam o kadar çok uzak görünüyordu. Uyuşmuş gibi hissediyordum, tökezledim, yaralandım ve bir yerlerim kesildi ve kanamadı.

Görüş alanımdaydı.

Ellerimin ve dizlerimin ütüne düştüm, göğsüm haykırıyordu resmen.

Emekledim. Dudaklarımda kırağı birikti, bıyığımdan buz saçağı sarkıyordu. Dondurucu atmosfer sayesinde bembeyazdım.

On metre kadar uzaktım. Gözlerim karardı. "Uzan yere!" diye çılgılık attı umutsuzluğum; "yat!"

Elimi uzatıp dokundum ve duraksadım. "Çok geç!" diye bağırdı bu kez, "yat işte!"

Şiddetle savaştım. Menhol ağzındaydım, sersemlemiş, yarı ölü bir varlıktım. Her yerim karla kaplıydı. Kendimi içeri çektim. İçeride ılık bir hava vardı.

Ben üşümüş ellerimle ventili sıkıca kapatmaya çalışırken kar taneleri -hava taneleri desem daha doğru- etrafımda dans ediyordu. İç çeke çeke ağladım. “Yatacağım,” dedim, dişlerim birbirine çarparken. Sonra, titreyen ve kırılacakmış gibi hissettiren parmaklarımla, kepenk direklerine doğru döndüm.

El yordamıyla açma kapama anahtarlarını ararken -çünkü daha önce onları hiç kullanmamıştım- buharlaşan camın ardından, kar fırtınasında dans eden titreyen gün batımının kı-zıllığını zar zor görüyordum. Çalıların siyah şekilleri biriken karın altında kalınlaşıyor, bükülüyor ve kırılıyordu. Kar daha da hızlandı ve yığıldı. Peki ya şimdi de bu anahtarlar hakkımdan gelseydi? O an elimin altında bir tıkırdı geldi ve anında Ay dünyasının son görüntüleri de benden gizlendi. Gezegenlerarası bir kürenin sessizliği ve karanlığı içinde kalmıştım.

BÖLÜM 20

Bay Bedford Sonsuz Uzayda

Neredeyse öldürülmüşüm gibiydi. Hakikaten, aniden ve vahşice öldürülmüş bir adamın da aynı benim hissettiğim gibi hissedeceğini düşünüyordum. Bir an ıstırap verici bir varoluş ve korkunun coşkusu; başka bir an karanlık ve dinginlik ne ışık, ne yaşam, ne Güneş ya da Ay, ne de yıldızlar, sonsuz boşluk. Her ne kadar bunu ben yapmış olsam da her ne kadar bu etkiyi daha önce Cavor'la yaşamış olsam da, kendimi şaşırmış, afallamış ve bunalmış hissediyordum. Muazzam bir karanlığın içine çekilmiş gibi hissediyordum. Parmaklarım direklerin üzerindeydi, havada asılı duruyorum ve en sonunda son derece yumuşak ve nazikçe balyaya ve altın zincire denk geldim, batonlar da kürenin ortasına doğru sürüklenmişti.

O sürüklenmeler ne kadar sürdü bilmiyorum. Kişi kürenin içinde, elbette Ay'da olduğundan daha çok dünyevi anlayışından uzak kalıyordu. Balyanın dokunuşla, rüya görmediğim bir uykudan uyanmışım gibi hissettim. Birden, eğer uyanık kalmak ve yaşamak istiyorsam içeride bir ışık ya da açık bir pencere olması gerektiğini idrak ettim, ki böylece gözlerimle bir şey yakalayabilirdim. Ayrıca, çok üşümüştüm. Bu yüzden balyadan uzaklaştım, camlardaki ince kordonlara tırmandım, ta ki menhol ağzına gelene dek. Işığın ve perde direklerinin yerini öğrendim, geri dönüp balyanın yanına geldim. Bu esnada öylece süzülen, büyük ve gevşek bir şeyden dolayı ödüm koptu. Direklere son derece yakın bir kordon elime geldi, ben de uzanıp tuttum. Her şeyden önce, neyle çarpıştığımı bulmak için küçük ışığı açtım ve *Lloyd's News* olduğunu keşfettim.

Beni sonsuzluktan alıp kişisel boyutumda getirdi. Onu görmek beni güldürdü, hatta nefes nefese kaldım, bu da tüplerden birindeki oksijenin bir kısmını kullanma fikrini verdi. Isınınca-ya kadar ısıtıcıyı açık tuttum ve sonra da yemek yedim. Ardından Cavor'un perdeleri üzerinde çok fazla temkinli bir şekilde çalışmaya başladım, amacım kürenin herhangi bir durumda nasıl çalışacağını bulup bulamayacağımı görmektir.

Açtığım ilk perdeyi anında kapattım ve kapanana kadar-ki süreçte gün ışığı yüzünden resmen kör oldum. Biraz düşündükten sonra pencereleri doğru açılarda açmaya başladım ve büyük bir hilal gibi görünen Ay ve arkada küçük bir hilal olarak Dünya elde ettim. Ay'dan ne kadar uzak olduğumu öğrendiğimde çok şaşırdım. Tahminlerime göre, başlangıçta bize Dünya atmosferinin sunduğu "itış gücünün" çok azına ihtiyacım olmalıydı, belki de hiç olmamalıydı; ayrıca Ay'ın dönüşünün teğetsel "fırlatma gücü", Dünya'ninkinden yirmi sekiz kez daha yavaş olacaktı. Kendimi kraterin üstünde asılı halde bulmayı ve gecenin sona erdiğini görmeyi beklemiştim, ama bunların hepsi şimdi gökyüzünü kaplayan beyaz hilalin ana hattının bir parçasıydı. Cavor?

O çoktan sonsuzlaşmıştı.

Başına ne gelmiş olabileceğini hayal etmeye çalıştım. Ama o anda ölümden başka hiçbir şey düşünemiyordum. Onu sonu gelmeyen mavi bir şelalenin altında ezildiğini ve param-parça olduğunu görür gibiydim. O aptal böceklerin etrafında toplanıp onu izlediğini...

Sürükleyici gazetem ilham veren dokunuşuyla, bir süre tekrar becerikli biri oldum. Yapmam gerekenin Dünya'ya dönmek olduğu gayet açıktı, ama gördüğüm kadarıyla tek yaptığım daha da uzaklaşmaktı. Cavor'a her ne olduysa, hatta hâlâ hayattaysa bile -ki kanlı kâğıt parçasından sonra inanılmaz olurdu- ona yardım etmeye gücüm yetmezdi. Işıksız gecenin örtüsü altında, ölü ya da diri orada bir yerdeydi ve

ben dostlarımızdan bir grubu yardım için buraya getirene dek orada bir yerde kalmalıydı. Bunu yapmalı mıydım? Aklımda şöyle bir şey vardı; mümkünse Dünya'ya geri dön, sonra birkaç ağzı sıkı insana küreyi göster ve açıkla ve onlarla harekete geç ya da sırrı sakla, altını sat, silah, erzak ve bir asistan edin, bu avantajlarla, Ay'ın dayanıksız insanlarıyla eşit koşullarda anlaşabilmek için, eğer hâlâ mümkünse Cavor'u kurtarmak için, şartlar ne olursa olsun, sağlamlaştırıcı temeller üzerine gerekli işlemleri yapıp, yeterli altın temin edebilmek için Ay'a geri dön. Ama bu çok fazla ileriye düşünmek olurdu; ilk etapta sadece geri dönmeliydim.

Dünya'ya dönüş nasıl başarılır bulmak için düşünmeye başladım. Bu problemle cebelleştiğim esnada, oraya gittiğimde ne yapmam gerektiği hakkında endişelerim son buldu. Sonunda tek derdim geri dönmekti.

En iyi şansımın hız kazanmak için cesaret edebildiğim kadar Ay'a doğru gerilemek olduğunu nihayet çözmüştüm, sonra pencerelerimi kapatıp Ay'ın etrafında bir tur attıktan sonra Dünya'ya bakan pencerelerimi açacak ve son olarak eve doğru hızla gidecektim. Ama Dünya'ya bu aletle hiç ulaşip ulaşmayacağımı, hiperbol ya da parabol kıvrımının içinde dönüp durmayacağımı bilmiyordum. Sonra aklıma güzel bir fikir geldi; Ay'a bakan belirli pencereleri açarak, ki gökyüzündeyken Dünya'ya bakan pencerelerdi bunlar, evime dönüş rotamı değiştirmeliydim. Çok fazla şeye ihtiyaç duymadan Ay'ın arkasından geçmem gerektiği artık gayet açıktı. Bütün bu 'problemler' üzerine epey bir kafa yordum çünkü ben bir matematikçi değildim, sonuç olarak, adım gibi eminim, muhakeme yeteneğimden daha çok şanstı beni Dünya'ya getiren. O zamanlarda da şimdiki gibi biliyordum, oradaki matematiksel ihtimaller bana karşı birleşmişti, direklerle uğraşıp zahmete girmem gerekiyor muydu, ondan şüpheliydim. Yapmayı düşündüğüm şeyi nasıl yapacağımı sonunda çözdüğümde, Ay'a

dönük bütün pencereleri açtım ve çömeldim— kuvvet beni bir süreliğine yarım metre kadar havaya kaldırdı, orada çok garip bir şekilde asılı kaldım ve güvenliğimden emin olana dek hı-lalin daha da büyümesini bekledim. Sonra pencereleri kapata-caktım, Ay'ı yine ondan elde ettiğim teğetsel hızla geçip -eğer bunun yerine ona çarpmamış olursam- ve Dünya'ya doğru yola çıkacaktım.

Ve yaptığım da bu oldu.

Sonunda Ay'a doğru gerileyerek yaptığım başlangıcın etkili olduğunu hissettim. Ay'ı görmemek için gözlerimi ka-pattım, akli olarak bu endişe ya da herhangi bir endişe ya da sıkıntıdan kurtulma yöntemi-ydi; sonsuz uzaydaki o küçücük cismin içinde, Dünya'ya ulaşana denk sürmesini beklediğim bir uyumama nöbetine başladım. Isıtıcı sayesinde küre sıcacık oldu, hava oksijenle tazelendi ve Dünya'dan uzak olduğum süre boyunca hep benimle olan kafamdaki o hafif sıkışma hissi hariç, fiziksel olarak tamamen iyi durumdaydım. Tam sona geldiğimde beni yarı yolda bırakmasın diye ışığı tekrar kapattım; altımdaki Dünya'dan gelen ışık ve yıldızların parıl-tısı hariç karanlıkta kalmıştım. Her şey mutlak bir sessizliğe ve durgunluğa gömülmüştü, öyle ki evrendeki tek canlı ben olabilirdim, hatta gariptir ki, artık Dünya'da yatağında ya-tarken hissettiğimden daha yalnız ve korku dolu hissetmiyordum. Ay'daki o kraterde geçen son saatlerim boyunca kati bir yalnızlık hissiyle acı çektiğim için, şimdi bu bana çok tuhaf geliyor...

Bütün bunlar inanılmaz görünüyor, ama uzayda geçirdi-ğim bu zaman aralığının, hayatımda geçirdiğim herhangi bir zamandan farkı yok. Bazı anlarda, nilüfer yaprağına oturmuş bir tanrı misali, ölçülemez bir ebediyete yerleşmişim gibi ge-liyordu ve yine Ay'dan Dünya'ya atladığımda geçici bir du-raklama olmuştu sanki. Doğrusunu isterseniz, hepsi Dünya zamanıyla topu topu birkaç haftaydı. Ama o süreçteki dikkat

ve endişeyle, açlık ya da korkuyla işim bitmişti. Havada süzülürken, garip bir derinlik ve özgürlükle başımızdan geçen onca şeyi, bütün hayatımı ve nedenlerimi, varoluşumun gizli sebeplerini düşündüm. Kendi kendime büyüdükçe büyümüşüm gibi geldi, bütün hareket algımı kaybetmişim gibi; yıldızların arasında süzülme, her zaman Dünya'nın küçüklüğünün ve varlığımın sonsuz önemsizliğinin farkında olmak düşüncelerimde daimiydi.

O zaman kafamda dönen şeyleri açıklayamam bile. Hiç şüphe yok, hepsi doğrudan ya da dolaylı olarak içinde bulunduğum garip fiziki durumla bağdaştırılabilirdi. Hepsini, sadece ederlerini görmek için buraya koydum ve hiçbir yorum yapılmayacak. En önemli niteliği, kişiliğime duyduğum yayılan bir şüpheydi. Tabiri caizse Bedford'dan ayrı düşünen biri olmuştum; Bedford'a önemsiz biriymiş gibi yukarıdan bakıyordum, irtibatta olduğum sıradan biriymiş gibi. Bedford'u bazı ortamlarda -bir ahmak ya da zavallı bir yaratık olmasına rağmen, sessiz bir gururla canlı ve güçlü biri olarak gördüm; şimdiye dek. O sadece bir ahmak değildi, ama birçok ahmak neslinin evladıydı. Bir karıncanın topraktaki ilerlemesini inceleyenler gibi, okul zamanını, bir erkek oluşunun ilk dönemlerini ve aşkla ilk karşılaşmasını inceledim. O açıklık dönemiyle ilgili pişmanlık duyduğum bir şey hâlâ etrafımda dolanır, korkarım ki gençliğimdeki kendinden memnun halimi bir daha hiç kurtaramayacağım. Ama o an durum en az acılı halinde değildi; çünkü, nitekim, ben artık Bedford değildim, sadece uzayın sükunetinin içinde süzülen bir zihindim ve bu konuda olağanüstü bir ikna kabiliyetim vardı. Bu Bedford denen adamın eksiklikleri yüzünden ben niye rahatsız edilecektim ki? Ondan ya da eksik yönlerinden sorumlu değildim ben.

Bir süre bu anlamsız yanılgıyla cebelleştim. Bana yararı olsun diye, bazı hoş ve yoğun anlara dair canlı anıları hatırlamaya çalıştım; Eğer özgün bir sancı hissi uyandırabilirsem,

bu büyüyen ayrılma durumu biter diye düşündüm. Ama yapamadım. Bedford'u, kafasının arkasına doğru yerleştirdiği şapkası, paltosunun uçuşan kuyrukları ile Chancery Yolunda, genel sınava girmek üzere koştururken gördüm. Yığılmış insan oluşunda ona benzer öteki küçük varlıkların arasından hızla geçerken ve iterken, hatta onlara selam verirken gördüm. Ben mi? Bedford'u, bir hanımefendiyle aynı akşam, oturma odasında otururken gördüm, şapkası yanındaki masanın üstündeydi ve -aşırı derecede fırçalanmaya ihtiyacı vardı- göz yaşlarına boğulmuştu. Ben mi? Hanımefendinin de tavır ve duygu değişimi içinde boğulduğunu gördüm daha önce hiç bu kadar ayırık hissetmedim... Bir oyun yazmak üzere alelacele Lympne'e gittiğini gördüm, Cavor'la samimi olduklarını, kollarını sıvayarak küre üstünde çalıştığını ve Canterbury'ye yürüdüğünü çünkü gitmeye korktuğunu gördüm! Ben mi? İnanmıyordum.

Hâlâ bütün bunların yalnızlıktan, kilo ve mukavemet kaybından kaynaklı halüsinasyon olduğuna inanıyordum. Kendimi kürenin duvarlarına vurarak, ellerimi çimdikleyerek ve birbirlerine kenetleyerek algılarımı geri kazanmak için çaba gösterdim. Pek çok şeyin yanı sıra, ışığı açtım, *Lloyd* gazetesinin yıpranmış kopyasını aldım, Cutaway bisiklet hakkındaki inandırıcı şekilde gerçekçi duyuruları, özel geliri olan beyefendiyi ve çatal ve kaşık satan zor durumdaki hanımefendiyi okudum. Onların var olduğu konusunda hiç şüphe yoktu ve dedim ki, "Bu senin dünyanın ve sen Bedford'sun, bunlara benzer şeylerin içinde ömrünün sonuna kadar yaşamak üzere geri dönüyorsun." Ama içimdeki şüpheler hâlâ ayaktaıdı: "Bu okuyan sen değilsin, okuyan Bedford, ama sen Bedford değilsin. İşte yanılgı burada devreye giriyor."

"Lanet olası!" diye bağırdım; "eğer ben Bedford değilsem kimim?"

Aklıma çok garip düşünceler ve çok uzak kuşklar gelmesine rağmen, bana şimdi bir şeyleri yap diyen bir ses yoktu. Bu Dünya'nın ve bütün dünyaların, uzayın ve zamanın dışından olduğum ve bu zavallı Bedford da sadece hayata bakmamı sağlayan bir gözetleme deliği olduğu gibi bir fikre kapıldığımı biliyor muydunuz?

Bedford! Bir şekilde onu tanıımıyordum, onunla bir bağım olduğu kesindi, nerede ya da nasıl olacağını biliyordum, ister istemez onun arzularındaki gerginliği hissediyordum, bütün neşesine ve hüznüne ömrünün sonuna dek sempati duyacaktım. Bedford öldüğünde, o zaman ne olacaktı?

Heyecanlı tecrübelerim hakkında konuştuğum yeter! Şimdi, bir insanın bu gezegenden ayrılışının ve yalnızlığının sadece hareketlerini ve vücudundaki bütün organlarını değil, aynı zamanda, garip ve beklenmeyen sıkıntılarla aklın kendisini nasıl etkilediğini size anlatmak istiyorum. O muazzam uzay yolculuğunun büyük bir kısmı boyunca, bunlar gibi manevi şeyler düşünerek havada süzıldüm, ayrıışmış ve hissiz bir şekilde süzıldüm; uzay boşluğundaki yıldızların ve gezegenlerin arasında hüznölü bir megaloman. Sadece geri döndüğüm dünya değil, aynı zamanda, Selenitlerin maviyle aydınlatılmış mağaraları, miğferli suratları, devasa ve mükemmel makineleri, o dünyanın içine çekilmiş çaresiz Cavor'un kaderi, son derece anlık ve önemsiz geliyordu.

Ta ki, tüm varlığımla Dünya'nın çekimini hissedene dek; beni insanlar için hakiki olan hayata geri döndürüyordu. Sonra, benim hakikaten Bedford olduğum, onca inanılmaz maceradan sonra dünyamıza dönüyor olmak ve muhtemelen döndüğümde kaybetmiş olacağım bir hayat gittikçe daha da netleşti. Hangi koşullar altında Dünya'ya ineceğimi çözmeye çalıştım.

BÖLÜM 21

Bay Bedford Littlestone'da

Atmosfere girdikten sonra uçuş hattım neredeyse yüzüyle paralel haldeydi. Kürenin içindeki hava hemen ısınmaya başladı. Düşürmem gerektiğini biliyordum. Altımda, alacakaranlıkta, kocaman bir deniz uzanıyordu. Açabildiğim bütün pencereleri açtım, günışığından akşamın içine, akşamdan da gecenin derinliklerine düştüm. Beni yakalamak için etrafa yayılan yıldızlarla aydınlatılmış gümüşü bulutlarıyla Dünya, yıldızları yutarak genişledikçe genişledi. Nihayet Dünya artık küre gibi değil düz, daha sonra da içbükey gibi görünüyordu. Gökyüzünde bir gezegen değildi o noktadan sonra, insanlığın dünyasıydı. Dünya'ya bakan pencerelerden hepsini yarısına kadar kapattım ve hızı yavaşlattım. Genişleyen sular artık o kadar yakındı ki, beni karşılamaya gelen dalgaların karanlık parlamaları görebiliyordum.

Küre çok fazla ısınmıştı. Pencerelerin son kapalı parçalarını da açtım ve oturup suratımı buruşturarak, tınaklarımı kemirdim. Çarpışma için bekliyordum... Küre, suya büyük bir gürültüyle çarptı: suyu metrelerce yükseğe fıskırtmış olmalıydı. Suyu girerken Cavorite kepenklerini açtım. Yavaş yavaş aşağı indim, sonra küre ayaklarıma baskı uyguluyor gibi hissettim, bu yüzden tekrar yükseltmeye karar verdim. Sonunda suyun yüzeyinde sürükleniyordum, uzay yolculuğum sona ermişti.

Gece karanlık ve bulutluydu. İki sarı ışık, geçen bir gemi olduğunu gösteriyordu ve daha da yakınlarda kırmızı bir parlaltı yanıp sönüyordu. Eğer akkor lambamın elektriği bitmeseydi, o gece kurtulabilirdim. Aşırı derecede bitkin hissetme-

ye başlamama rağmen, şu an çok heyecanlıydım; yolculuğum son bulabileceği için bir süre umut dolu, telaşlı, sabırsız hissediyordum.

En sonunda etrafta dolanıp durmayı bırakıp oturdum, ellerim dizlerimde, uzaktaki kırmızı ışığa baktım. Sallanıp duruyordu. Heyecanım duruldu. Kürede en az bir gün daha geçirmem gerektiğini fark ettim. Son derece ağırlaşmış ve bitkin haldeydim. Böylece uykuya daldım.

Ritmik hareketteki değişiklik hissederek uyandım. Sapma yapan camdan dışarı baktım, karaya oturduğumu fark ettim. Uzaklarda ev ve ağaç gördüm sanırım, denize doğru baktığımda uzakta gökyüzüyle denizin arasında sıkışmış bir gemi gördüm.

Ayağa kalktım ve sendeledim. Tek isteğim dışarı çıkmaktı. Menhol yukarıda kalmıştı, vidalarla uğraşmaya giriştim. Yavaşça menholü açtım. Sonunda hava bir zamanlar olduğu gibi şarkı söylüyordu içeride. Ama bu sefer basıncın ayarlanmasını beklemedim. Hemen ardından tüm ağırlığımı ellerimle pencereye verdim ve açtım, iyice açtım, Dünya'nın o eski tanıdık gökyüzü...

Göğsüme vuran rüzgârla nefesim kesildi. Ellerim göğsümde resmen haykırdım ve olduğum yere oturuverdim. Bir müddet acı çektim. Sonra derin derin nefes aldım. En sonunda kalkabildiğimde tekrar harekete geçtim.

Kafamı menholden dışarı çıkarmaya çalıştım ve o esnada küre yuvarlandı. Bir şey çıkarır çıkarmaz kafamı çekmiş gibiydi. Hızla geri atıldım, yoksa yüz üstü suya çakılacaktım. Kıvranarak ve ellerimle kazarak kumdan kurtulabildim, çekilen dalgalar gelip gitmeye devam ediyordu.

Hemen ayağa kalkmak istemedim. Bedenime hâkim olmuyordum sanki. Ana kara üzerimde egemenliğini kurmuştu, araya giren bir Cavorit yoktu. Ayaklarıma vuran suyu hiç önemsemeden oturup kaldım.

Şafak vaktiydi, gri bir şafak, bulutluydu ama tek tük yeşile kayan gri yerler de vardı. Az ötede, sarı ışıklı bir geminin soluk silueti demir atıyordu. Deniz büyük dalgalar halinde kıyıya vuruyordu. Sağ taraftaki kıvrımlı arazide, üstünde küçük kulübelerin ve sonunda da bir deniz fenerinin olduğu çakıllı bir sahil vardı. Sahil iç kısımlara doğru iyice uzanıyordu, sağda solda gölcükler oluşmuştu; bu bölge bir mil sonra sona eriyordu. Kuzeydoğu’da terk edilmiş bir sulama yeri görünüyordu, aydınlık gökyüzünde sönük dokunuşlarla, gördüğüm en yüksek şeyler olan, bir sıra kasvetli konutlar vardı. Bu dikey yığınları böyle geniş bir alana kim niye yapmıştı bilmiyordum. Issızlıkta kaybolmuş Brighton parçaları gibiydiler.

Uzunca bir süre orada esneyerek ve suratımı ovalayarak oturdum. En sonunda zar zor ayağa kalktım. Bu hareket sanki ağırlık kaldırıyormuşum gibi hissettirdi. Bir süre ayakta durdum.

Uzaktaki evlere bir göz attım. Kraterdeki açıklıktan kıvranma anlarımızdan beri ilk kez Dünya yemeklerini düşündüm. “Domuz pastırması,” diye fısıldadım, “yumurta. İyi bir kızarmış ekmek ve iyi bir kahve... Bütün bunları nasıl Lympne’ye götüreceğim peki?” Nerede olduğumu merak ettim. Doğu sahili olduğundan emindim, düşerken Avrupa’ya yukarıdan bakmıştım.

Mumun üstünde çatırdayarak yaklaşan ayak sesleri duydum, küçük yuvarlak yüzlü, fanılalar içindeki dost canlısı görünümlü, omuzlarında havlu sarılı olan ve koluna yüzme kıyafetini asmış bir adam belirdi sahilde. İngiltere’de olduğumu hemen anladım. Özellikle küreye ve ana bakıyordu. Bakışlarını artırdı. Tam bir yabancı gibi görüldüğüme adım gibi emindim; tarifsiz derecede kirli, darmadağınık ama o an anlayamadım. Yaklaşık yirmi metre ötede durdu. “Merhaba, dostum!” dedi kuşkuya.

“Size de merhaba!” dedim.

Buna güvenerek yaklaştı. “O şey de neyin nesi?” diye sordu.

“Nerede olduğumu söyleyebilir misiniz?” dedim.

“Burayı Littlestone,” dedi, evleri işaret ederek, “ve şurası da Dungeness! Şimdi mi indin? O ne öyle? Bir tür makine mi?”

Evet.”

“Dalgalarla mı geldin? Yoksa kıyıya filan mı vurdun? Anlatsana.”

Hızlıca düşündüm. Bu gittikçe yaklaşan küçük adamın görüntüsünden bir çıkarım yapmaya çalıştım. “Aman Tanrım,” dedi, “sen bir kazazedesin! Ben düşündüm ki – neyse – nerede kıyıya vurdun? O arkadaki hayat kurtarmak için yüzen bir şey filan mı?”

Şimdilik bu konu üzerinden ilerlemeye karar verdim. Birkaç belli belirsiz onaylayıcı tepki verdim. “Yardıma ihtiyacım var,” dedim boğuk bir sesle. “Bir şeyleri sahilden yukarı taşımak istiyorum- geride bırakamayacağım şeyleri.” Üç tane daha iyi görünümlü adamın, ellerinde havlu, ceket ve hasır şapka ile sahilde bana doğru geldiklerini gördüm. Burası Littlestone’un erken saatlerde suya girme yeri belli ki.

“Yardım!” dedi genç adam: “Elbette!” Belirsiz bir kıvraklıkla hareket etti. “Tam olarak ne yapılmasını istiyorsun?” Etrafında döndü yarı telaşla hareket etti. Diğer üç genç adam adımlarını hızlandırdı. Bir dakika içerisinde yanıma gelmişlerdi, yanıtlamaktan rahatsız olduğum sorularla sıkıştırıyorlardı. “Her şeyi sonra anlatacağım,” dedim. “Yorgunluktan tükendim. Berbat haldeyim.”

“Yukarıdaki otele git,” dedi ilk gelen küçük adam. “Oradaki şeye biz göz kulak oluruz.”

Tereddüt ettim. “Onu bırakamam,” dedim. “O kürede iki büyük çubuk altın var.”

Önce birbirlerine sonra bana kuşkuyla baktılar ve tekrar sorgulamaya başladılar. Küreye gittim, eğildim, içeride süründüm, Selenitlerin batonlarını ve zincirlerini alıp önlerine koydum. Eğer bu kadar tükenmiş olmasaydım, suratlarındaki ifadeye kahkahalarla gülerdim. Bir böceğin etrafındaki kedi yavruları gibiydiler. Önüne koyulan şeylerle ne yapacaklarını bilemediler. Aralarından şişman ve küçük olan öne doğru eğilip çubuklardan birinin ucundan tutup kaldırdı, hafif bir hırıltıyla yere düşürdü. Sonra hepsi aynı şeyi yaptı.

“Bu kurşun ya da altın!” dedi biri. “

Yo, bu altın!” dedi diğeri. “Gerçekten altın,” dedi üçüncü.

Hepsi dönüp bana baktılar ve sonra hepsi uzakta demir atmış gemiye baktılar.

“Baksana bana!” diye bağırdı, küçük adam. “İyi hoş da nereden buldun sen bunları?”

Yalan söylemeye devam edemeyecek kadar yorgundum. “Ay’da buldum.” Birbirlerine baktıklarını gördüm.

“Bakın!” dedim, “Şu anda sizinle uğraşamayacağım. Bu altın parçalarını otele taşımama yardım edin. Sanırım, iki kişi bir tanesini dinlene dinlene taşıyabilir, ben de bu zincirimsi şeyi ardımdan sürükleyeceğim ve karnımı doyurduktan sonra size daha fazlasını anlatırım.”

“Peki ya o arkadaki?”

“Burada canı filan acıyacak değil,” dedim. “her neyse-kahr etsin! Şimdilik burada kalmak zorunda. Eğer gelgit yanasırsa, suyun üstünde kalır zaten.”

Ve muhteşem bir merak duygusuyla, bu genç adamlar gayet itaatkâr bir şekilde hazinelerimi omuzlarında taşıdılar, yorgun hisseden eklemlerimle bir tür geçit törenine önderlik eder gibi sahil kasabasına doğru yürüdüm. Yarı yolda, ellerinde kürek olan, hayranlıkla bakan iki küçük kız ekibimize takviye olarak geldi, sonra keskin bir kokusu olan cılız küçük bir erkek çocuğu göründü. Hatırladığım kadarıyla bir bisiklet

sürüyordu, yaklaşık yüz metre kadar ilerde, sağ tarafımızda bize eşlik ediyordu. Sonra sanırım bizi pek ilginç bulmadı, daha da hızlanıp kumsalda küreye doğru basıp gitti.

Arkasından kısa bir bakış attım.

“Ona dokunmayacaktır.” dedi, iri olan adam, rahatlatıcı şekilde ve ben de rahatlatılmaya dünden razıyım.

İlk başta sabahın griliğindeki bir şey kafamı kurcalıyordu, ama şimdi Güneş, ufuktaki bulutlardan kendini kurtarıp dünyayı aydınlattı ve kasvetli denizi pırıltılı bir denize dönüştürdü. Keyfim yerine geldi. Güneş’le beraber, yaptığım ve yapacağım şeylerin çok önemli olduğu hissi zihnimde dolaştı. O kadar yüksek sesle kahkaha attım ki, altın taşıyan ilk gelen adam tökezledi. Bu dünyada hak ettiğim yeri aldığımda, kim bilir ne kadar şaşıracaklar!

Eğer çok fazla tükenmiş olmasaydım, ellerimizde altınla bir yanda berbat görünüşümle beni, diğer yanda saygıdeğer yoldaşımı görünce Littlestone Oteli’nin sahibinin suratının hali son derece eğlenceli olabilirdi. Ama sonunda kendimi bir kez daha sıcak suyla yıkandığım bir dünya banyosunda buldum ve üstümü arkadaş canlısı küçük adamın ödünç verdiği oldukça küçük ama temiz kıyafetlerle değiştirebildim. Bana bir de ustura ödünç verdi, ama herkesi canevinden vurabilecek bir sakalı kaybetmek istemedim.

Bir İngiliz kahvaltısı yapmak için oturdum ve bir tür isteksizlikle yedim- haftalarca eski ve çökmüş bir iştahla- dört adama söz verdiğim cevapları vermek için zihnen kendimi hazırladım. Onlara gerçeği anlattım.

“Şey,” dedim, “söylemem için baskı yaptığınız şey şu ki-Ay’a gittim.”

“Ay’a mı?”

“Evet, gökyüzündeki Ay’a.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Dediğim şeyi demek istiyorum yahu!”

“Yani sen Ay’dan mı gelmiştin seni bulduğumuzda?”

“Aynen öyle! Uzaydan geldim o topun içinde.” Ve ağız dolusu yumurta alıp çiğnemeye başladım. Ay’a geri döndüğümde yanımda bir kutu yumurta almam gerektiğini zihnime not ettim.

Onlara söylediğim bir kelimeye dahi inanmadıklarını çok iyi görebiliyordum, ama belli ki, beni tanıdıkları en saygı uyandıran yalancı olarak görüyorlardı. Birbirlerine bakıp duruyorlardı, sonra bana gözlerindeki ateşle konsantre oldular. Sanırım tuzu kullanışında bir ipucu arıyorlardı. Sanki yumurtama döktüğüm karabiber, çok önemli bir şey görmelerini sağlamıştı. Bu yalpalayarak getirdikleri garip şekilli altınlar kafalarını kurcalıyordu. Önümde yatan bu yığınların her biri binlerce pound değerinde olmalıydı ve birinin bunları çalması bir ev ya da bir parça arazi çalmak kadar imkânsızdı. Kahve bardağımın üstünden meraklı yüzlerine baktığımda, kendimi nasıl daha anlaşılabilir kılacağım dair muhteşem bir ıssızlığa kapıldım.

“Sen şeyi kastetmiyorsun değil mi?” diye başladı en genç olan adam, inatçı bir çocukla konuşur gibi bir ses tonuyla.

“Sen şu kızarmış ekmeği uzatsana bana.” dedim ve bu onu tamamen susturdu.

“Ama bak beni bir dinle,” dedi diğerlerinden biri. “Biz buna inanmayacağız, biliyorsun değil mi?”

“Peki,” dedim ve omuz silktim.

“Bize söylemek istemiyor,” dedi en gençleri kenara çekilerek; sonra, aşırı soğukkanlı bir tavırla, “Bir sigara yaksam sorun olur mu?” dedi.

Ona elimle içten bir şekilde onay verdim ve kahvaltıma devam ettim. Aralarından ikisi en uzaktaki pencerenin kenarına gidip kimsenin duyamayacağı şekilde konuşmaya başladı. Birden aklıma geldi. “Gelgit,” dedim, “sona ermiş midir?”

Bir anlık bir şüphe duraklaması oldu, bana kim cevap verecekti?

“Sular çekilmek üzeredir,” dedi küçük şişman adam.

“Her neyse,” dedim, “çok uzağa gidemez.”

Üçüncü yumurtamı ikiye böldüm ve kısa bir konuşma yapmaya başladım. “Bakın,” dedim. “Lütfen huysuz biri olduğumu ya da size nezaketten uzak yalanlar filan söylediğimi düşünmeyin. Biraz fevri ve gizemli olmak zorundayım diyebilirim. Bunun son derece acayip olduğunu biliyorum ve hayal gücünüz çalışıyor olmalı. Sizi temin ederim, unutulmaz bir şeyin parçasısınız. Ama şimdi size çok fazla detay veremem, bu imkânsız. Size namusum üstüne yemin ediyorum, ben Ay’dan geldim ve size bütün söyleyebileceğim bu... Bununla birlikte, size olağanüstü düzeyde minnettarım, biliyor musunuz? Çok hem de. Umarım tavırlarım sizi herhangi bir şekilde gücendirmemiştir.”

“Hiç de değil!” dedi en gençleri, dostane bir şekilde. “Gayet iyi anlayabiliyoruz,” ve sürekli olarak bana bakarken, sandalyesini devrilene dek topuklarıyla geri itti, sonra zar zor kaldırdı. “Hiç sorun değil.” dedi şişman olan genç adam.

“Öyle düşünmeyin!” ve hepsi kalktı, dağıldı ve sigaralarını yaktı. Genel olarak hep çok sıcakkanlı ve bağışlayıcı görünmeye çalışıyor, bana ya da küreye karşı en ufak bir merak göstermemeye çalışıyorlardı. İçlerinden birinin alçak bir sesle, “Ben yine de o gemiyi gözden kaçırmayayım,” dediğini duydum. Keşke kendilerini buna zorlasalardı, inanıyordum ki en azından gidip beni yalnız bırakırlardı. Üçüncü yumurtama devam ettim.

“Hava harika bugün, değil mi?” dedi küçük şişman adam. “En son ne zaman böyle güzel bir yaz geçirdik, bilmiyorum.”

Şangırt! Sanki muazzam bir füze gelmiş gibi!

Ve bir yerde bir pencere kırıldı...

“O neydi?” dedim.

“Bu?” diye bağırdı küçük adam ve köşedeki pencereye koştu.

Diğerleri de aynı şekilde pencereye koşuşturdu. Ben oturup onları izledim.

Birden ayağa fırladım, üçüncü yumurtamı yere döktüm, ben de pencereye koştum. Bir şey aklıma gelmişti. “Görecekt hiçbir şey yok,” diye bağırdı küçük adam, kapıya doğru koşarken.

“Bu o çocuk!” diye boğuk bir sesle haykırdım; “bu o lanet olası çocuk!” ve arkamı dönüp yanda duran garsonu iterek –bana biraz daha kızarmış ekmek getirmişti– hızlı bir şekilde odadan dışarı, otelin öndeki küçük meydana çıktım.

Pürüzsüz deniz şimdi hafif bir esintiyle sertleşmişti, önce kürenin olduğu yer artık geminin arkasında kalan dalgalanmalar gibi sularla doluydu. Yukarıda, bir bulut kümesi dağılan bir duman gibi döndü ve kumsaldaki üç ya da dört kişi yüzünü o yöne çevirerek bu beklenmedik olay karşısında sorgulayıcı bakışlar atıyordu. Hepsi buydu. Oteldeki ayakkabı boyacısı, garson ve dört genç adam arkamdan koşarak geldiler. Pencere ve kapılardan bağırışlar geldi ve pek çok endişeli insan göründü.

Bir süre kalakaldım, insanlar hakkındaki düşüncelerimde meydana gelen yeni gelişmelerle şaşkına dönmüştüm.

İlk başta bu su götürmez felaket olarak nitelendirebileceğim şeyi göremeyecek kadar sersemlemiştim başına böyle şeyler gelen bir adam olarak buz kesilmiştim. Ki o adam sonra fark edecekti o belirgin yaralanmasını.

“Yüce Tanrım!”

Birisi ensemde ürpertici bir şey döküyormuş gibi hissettim. Bacaklarım dermansız kaldı. Bu felaketin benim için ne anlama geldiğini yavaş yavaş sindirmeye başlamıştım. O lanet olası çocuk vardı gökyüzünde! Tek kelimeyle geride bırakılmıştım. Kahve odasında altınlar vardı Dünya’daki tek

mülkümdü. Nasıl hallolacaktı bütün bunlar? Olayın genel olarak etkisi başa çıkılamaz bir kafa karışıklığıydı.

“Baksana,” dedi arkamdaki küçük adam. “Bunu biliyordun.”

Arkamı döndüm, etrafta yirmi otuz kadar, yanlış çıkarımlar yapıp, aptalca sorularla beni bunaltan ve sonsuz şüphe ve kuşku duyan insan vardı. Gözlerindeki zorlamayı dayanılmaz bir seviyede hissettim. Yüksek sesle sızlandım.

“Yapamam!” diye bağırdım. “Size yapamayacağımı söylemişim! Bu karar ben veremem! Buna siz kafa patlatmalısınız- ve lanet olsun size!”

Kasılmaktan elim ayağım birbirine dolaştı. Onu tehdit etmişim gibi bir adım geriye çekildi. Aralarından geçip otele kaçtım. Kahve odasına gittim hızla, öfkeyle el zilini çaldım. Girer girmez garsonu yakaladım. “Duydun mu?” diye haykırdım. “Yardım al ve derhal bu çubukları odama taşı.”

Beni anlayamadı, bağırarak ona saçmasapan şeyler söylemeye başladım. Korkmuş görünen, yeşil önlüklü, kısa yaşlı bir adam ve fanila giyen o iki genç adam göründü. Onlara doğru atıldım ve onları yardım etmeye mecbur bıraktım. Altın odama çıkarıldığı anda, kendimi tartışmaya hazır hissettim. “Şimdi çık dışarı,” diye haykırdım; “eğer gözlerinizin önünde bir adamın çıldırmasını görmek istemiyorsanız hepiniz dışarı çıkın!” Kapıda tereddüt eden garsona omzundan ittirerek yardım ettim. Sonra kapıyı arkalarından kilitler kilitlenmez, küçük adamın üzerimdeki kıyafetlerini parçaladım, sağa sola fırlattım ve hemen yatağa girdim. Lanetler okuduktan sonra, nefes nefese kalmış halde sakinleşmeye çalışarak uzunca bir süre yattım.

Sonunda yataktan çıkabilecek kadar sakindim, zil çalarak yuvarlak gözlü, fanila gecelikli garsonu çağırdım, bir soda ve viski, birkaç kaliteli puro istedim. Defalarca zil çalmama sebep olan çileden çıkarıcı gecikmeden sonra istediğim şeyler

getirildi. Kapıyı tekrar kilitledim ve bütün bu olanları gözden geçirdim.

Bu büyük araştırmanın kesin sonuçları kendisini katıksız başarısızlık olarak sundu. Bu bir bozgundu ve ben hayatta kalan son kişiydim. Kati bir çöküştü ve bu son felaketti. Kendimi kurtarmaktan başka yapacak bir şey yoktu. Dönüşüm ve kendime gelmemle ilgili bütün parlak azmimi yok etti. Ay'a geri dönme, küre dolusu altın elde etme ve sonrasında Cavorit parçasının analiz edilmesiyle büyük bir sırrı elde etme niyetim, belki de nihayetinde, Cavor'un nedenini alma isteğim tamamen yok oldu.

Ben hayatta kalan son insandım, o kadar.

Bence, acil bir durumda uyumak en iyi fikirlerden biriydi. İnanıyorum ki ya kafası rahat biriyim ya da çok düşüncesizce bir hareketti. Ama işte, bir odaya kapanmış bütün rahatsızlıklardan uzak, bütün yüklerin dışında düşünebiliyordum ve istediğim ayarlamaları yapacak boş vakit bulabiliyordum.

Elbette, o çocuğa ne olduğunu gayet iyi biliyordum. Kürenin içine girmişti, anahtarlar ve direklerle oynamıştı, Cavorit pencerelerini kapatıp, uçup gitmişti. Menhol kilidini kapatmış olma ihtimali yoktu, eğer başardıysa, geri dönme olasılığı binde birdi. Eğer balyamla beraber çekime kapılırsa, kürenin merkezine inip orada kalırsa ve Dünya'daki ilgi ve ihtiyaçlarını bir kenara bırakabilirse, o zaman uzayın uzak bir köşesinde yaşayanları görebilir. Kendimi hemen buna inandırdım. Konu üzerindeki herhangi bir sorumluluğum varsa da konu hakkında konuşmazsam başımın belaya girmeyeceğini düşündüm. Eğer kayıp çocuklarını geri isteyen acılı aileyle karşılaşsam, karşılığında ne küremi talep edebilir ne de istediklerini verebilirdim. İlk başta ağlayan ebeveynin görüntüsü geldi ve pek çok sorunun habercisiydi bunlar; ama şimdi basitçe ağzımı kapalı tutmam gerektiğini gördüm ve böylelikle hiçbir zorluk

çıkmaıdı. Hakikaten, ne kadar çok yatarsam, puro içip düşünürsem, bildiklerim beni o kadar çok yorardı.

Hiçbir Britanya vatandaşı, etrafa zarar veremez ya da uygunsuz davranışlarda bulamaz, istediğı zaman, pis ve rezil halde dolanamaz, ne kadar çok altının altında ezilse de, hiç kimse bunu saklayamaz. En azından kendime netleştirdim ve sanki kişisel Magna Carta'm gibi tekrar ettim.

Bu meseleyi bir tarafa doıduğumda, daha önce düşünmeye teşebbüs bile etmediğim belli başlı faktörleri soğuk kanlı bir tavırla gözden geçirebiliyordum; mesela durumdan kaynaklanan iflasını. Ama şimdi, bu meseleye sakince ve acelesiz bir bakış attığımda, keşke, diyorum, kimliğimi geçici bir süreliğine gizleyip daha az bilinen bir ismi üstlenseydim. En azından sakalım, kesmediğıme şükrediyorum. Bütün bunlardan akılcı dünyevi hareketlerimize geçiş basit bir iş gibi geliyordu. Her şey son derece önemsizdi, hiç şüphesiz, ama burada benim yapmam gereken şey neydi?

Ne yapıp edip kararımı verdim; yıkılmayacaktım ve ayakta kalacaktım.

Yazı yazmak için birkaç gerekli şey getirmelerini istedim ve New Romney Bankasına bir mektup yazdım, en yakında o varmış garsonun söylediğine göre. Onlara müdürleriyle görüşmelerini, bir hesap açmak istediğimi ve ona, iyi bir atın çektiğı bir faytonda denetlenmiş iki güvenilir adam eşliğinde yüzlerce kilo ağırlığında altın göndereceğimi söylemesini istedim. Mektubu, oldukça saygıdeğer bir isim olduğunu düşündüğüm "Blake" şeklinde imzaladım. Bu isim bitince bir *Folkstone Yıllık Analiz* kitabını aldım, konfeksiyoncuı seçtim, koyu tüvit bir takım elbise için ölçü alacak birini göndermesini istedim, aynı zamanda bir el çantası, bir valiz, kahverengi çizmeleler, gömleleler, şapka (tam oturan) ve birkaç benzer şey sipariş ettim, bir saatçiden bir saat istedim. Bu mektuplar ulaşması gereken yerlere giderken, otelin bana sunabileceğı güzel bir

öğle yemeği ve bir puro içmek için, olabildiğince sakın ve olağan bir şekilde odadan çıktım; bankadan gelip altınlarımı tartıp götürecek olan iki düzgün adamı beklemeye başladım. Sonrasında odaya çıkıp olası bir kapı çalışını duymamak için örtüleri kulağıma çekip, huzurlu bir uyku uyumaya çalıştım.

Ve uyudum da. Hiç şüphesiz, Ay'a gidip dönen ilk adamın yapacağı en yavan şey bu olsa gerekti, bu yüzden genç ve hayal gücü kuvvetli okuyucunun bu hareketimi moral bozucu bulacağını hayal edebiliyorum. Ama korkunç derecede tükenmişim ve rahatsız hissediyordum, kahretsin! Başka ne yapabilirdim ki? Bana inanmalarının imkânı yoktu, eğer onlara hikayemi anlatsaydım, beni tahammül edilmez bir gerginliğe maruz bırakacaklardı. Bu yüzden uyudum. Sonunda uyandığımda, basiret yıllarımdan alışık olduğum şekilde, dünyayla yüzleşmeye hazırdım. İtalya'ya kaçtım yani ve bu hikâyeyi orada yazıyorum. Eğer dünya bunu bir gerçek olarak kabul etmezse, o zaman bir kurgu olarak kabul edebilir. Benim için fark etmez.

Ve şimdi hesap kapandığı için, bu maceranın nasıl ilerlediği ve bittiği konusunda şaşkınlık duyuyorum. Herkes Cavor'un, Lympne'de kendini ve evini havaya uçurduğunu çok da zeki bir bilimsel deneyci olmadığını düşünüyor ve benim Littlestone'a gelişimde çıkan güm sesini, iki mil ötede devam eden hükümetin Lydd'deki çalışmalarında kullandığı paylayıcılardan geldiğine yoruyorlardı. İtiraf etmeliyim ki, şimdiye dek, o küçük oğlan çocuğu Tommy Simmons'ın kayboluşuyla ilgili bir bağlantım olduğu düşünülmeydi. Belki de teyit etmesi güç bir kanıt olduğu içindir. Paçavralar içinde, elimde iki altın çubukla Littlestone kumsalında görülmemi pek çok farklı şekilde açıkladılar hakkımda ne düşündükleri beni ilgilendirmiyor. Servetimin kaynağı hakkında çok fazla sorgulanmamak için ayrı olan altınları bir araya dizdiğimi ileri sürdüler. Bu

kadar tutan bir hikâyeyi yazan adamı görmek isterdim. Yani, eğer kurguya inanıyorlarsa, işte onlara kurgu.

Size hikayemi anlattım ve şimdi, sanırım, bu dünyevi yaşamın endişelerine karışmalıyım tekrar. Ay'a gitmiş gibi olsan da aynı zamanda hayatını kazanması gereken birisin. Bu yüzden Amalfi'de, Cavor dünyama girmeden önce taslağını yazdığım oyunun senaryosu üzerinde çalışıyorum ve onu görmeden önceki gibi hayatımı toparlamaya çalışıyorum. İtiraf etmeliyim ki, ayışığı ödama girdiği zamanlarda oyuna odaklanmam zorlaşıyor. Dolunay var bugünlerde ve geçen gece saatlerce, içinde çok fazla şey saklayan o boşluğa bakarak kameriyede oturdum. Hayal edin! Masalar, sandalyeler, sehpa ve altın çubuklar! Kahretsin! Keşke biri daha Cavoriti bulsa! Ama böyle şeyler hayatta ikinci kez karşına çıkmaz. İşte buradayım, Lympne'dekinden biraz daha iyi durumdayım, işte o kadar. Cavor, daha önce hiçbir insanın yapmadığı kadar gösterişli bir şekilde intihar etti. Yani hikâye gerçek bir sonla ve tamamıyla bir rüya gibi burada bitiyor. Hayattaki diğer şeylerin arasında zar zor uyum sağlıyor, bütün insani tecrübelerden olancasına uzak çünkü; sıçrayışlar, karın doyurma, nefes alma ve o ağırlığımızın azaldığı zamanlar; bunlar, Ay altınlarıma rağmen neredeyse her şeyin bir rüya olduğunu hissetmemi sağlıyor...

BÖLÜM 22

Bay Julius Wendigee ile Şaşırtıcı Buluşma

Dünya'ya, Littlestone'a dönüşümle ilgili bütün hikâyemi bitirdikten sonra, süslü bir yazıyla "Son" yazdım, kalemi bir kenara fırlattım, 'Ay'daki İlk İnsanların' hikâyesinin tamamen bittiğini düşünüyordum. Müsveddesini bir yayıncıya teslim ettim ve çoğaltılıp satılma iznini verdim. Büyük bir bölümünün *Strand* dergisinde yer aldığını gördüm ve ardından Lympne'de başladığım senaryo üzerine çalışmaya hazırlanıyordum ki daha sona yakın bile değildim. Sonra Amalfi'den başkent Cezayir'e geçince, (bundan yaklaşık altı ay önce) son derece şaşırtıcı bir haber aldım. Kısaca, Amerika'daki Bay Tesla'nın kullandığı makineye benzer bir makineyle deney yapan Hollandalı bir elektrik teknisyeni olan Bay Julius Wendigee, Mars'la iletişim metodunu keşfetme umudu varmış, günbegün, İngilizce kullanılan bölük pörçük garip bir mesaj alıyormuş, ki mesajı yollayan inkâr edilemez bir şekilde Ay'daki Bay Cavor'muş.

İlk başta hikâyemin taslağını gören birinin dallandırıp budaklandığı bir şey sandım. Bay Wendigee'ye şaka yollu bir cevap verdim, ama o şüpheci tavrını da tamamen bir kenara bırakarak cevap verdi. Hayal edilemez bir heyecanla Cezayir'den St. Gothard'un yukarılarındaki küçük rasathanesine gittim. Aldığı kaydın ve teçhizatının karşısında –her şeyin ötesinde Cavor'dan geldiği bariz olan mesajlar– bütün şüphelerimi yok etti. Onunla kalıp günbegün mesajları kaydederken ona yardım etmemi ve Ay'a geri mesaj gönderirken çalışmalar yapmamızı teklif etti, ben de hemen kabul ettim. Öğrendiğimize göre Cavor sadece hayatta değildi, aynı zamanda, Ay'da-

ki mağaralarda, mavi karanlığın içinde, karıncaya benzeyen varlıklardan oluşan inanılmaz bir toplumun içinde özgürdü. Anlaşıldığı kadarıyla sakatlanmıştı, ama onun haricinde gayet sağlıklıydı, Dünya’da olduğundan sağlıklı belli ki. Bir süre önce yüksek ateşi vardı, ama kötü bir sonuç bırakmamıştı. Ama tuhaftır ki Ay kraterinde öldüğümü ya da uzayın derinliklerinde kaybolduğumu düşünerek kendi kendini yiyordu.

Mesaj, başka bir işle uğraşan Bay Wendigee tarafından alınıyordu. Hiç şüphesiz siz okuyucular yüzyılın başlangıcındaki o küçük heyecanı hatırlarsınız, Amerikalı, elektrik konusunda usta biri olan Bay Nikola Tesla’nın Mars’tan mesaj aldığını anons etmesiyle ortalık ayağa kalkmıştı. Yaptığı anons bilim insanlarının aşına olduğu bir konuya dikkat çekti, şöyle ki Signor Marconi’nin telsiz telgrafında kullandığıyla tamamen aynı olup, uzaydaki bilinmeyen bir kaynaktan gelen elektromanyetik parazit dalgaları sürekli olarak Dünya’ya ulaşıyordu. Tesla’nın yanı sıra, pek çok başka gözlemci bu titreşimleri almak ve kaydetmek için teçhizatlarını mükemmelleştirmekle uğraştı, ama çok azı bu mesajların gerçekten dünyadışı bir göndericiden geldiğine inandı. O birkaç kişiden biri kesinlikle Bay Wendigee’ydi. 1898’den beri, kendisini tamamen bu konuya adadı ve şanına yakışır bir şekilde, sırf bu tür gözlemleri baz alabilmek için, Monte Rosa’nın kanatlarında bir rasathane kurdu.

Benim bilimsel algım, itiraf etmeliyim ki, mükemmel değildi, ama şimdiye kadar bir hüküm vermemi sağlamak için Bay Wendigee’nin, uzaydaki herhangi bir elektromanyetik koşul parazitini saptayan ve kaydeden cihazları kesinlikle orijinal ve dahiceydi. Ne hikmettir ki, bu cihazlar, Cavor’un Dünya’ya ulaşmaya teşebbüslerinden iki ay önce kurulmuş kullanıma hazır hale getirilmişti. Sonuç olarak, kurulan iletişimin başından itibaren her şey parçalan halinde elimizde. Ne yazık ki, bunlar sadece parçalar ve daha da önemlisi, ne yap-

caklarını bilmeden öylece kendilerini uzaya atmasınlar diye, bütün insanlığa iletilmesi umuduyla Cavorite yapımının talimatlarını vermiş olmasıydı. Cavor'a cevap göndermeyi hiçbir zaman başaramadık. Bu nedenle mesajlarını alıp almadığımızı anlayamıyordu, ayrıca Dünya'da herhangi birinin onun bu çabasından haberdar olup olmadığını da bilmiyordu. Ay'da yaşadıkları olaylarla ilgili gönderdiği on sekiz tane, oldukça uzun mesaj gönderdi. mesajları tamamlarsak iki sene önce bıraktığı ana gezegenine nasıl takılmış olduğunu anlayacaktık.

Elektromanyetik parazit kayıtlarının Cavor'un apaçık İngilizcesiyle nasıl birbirine geçtiğini keşfetmenin Bay Wendinge'yi ne kadar şaşırttığını tahmin edebilirsiniz. Kendisinin Ay'a yaptığımız acayip seyahatten haberi yoktu ve birden boşluktan İngilizce mesajlar geliyordu!

Burada okuyucu, bu mesajların nasıl koşullar altında gönderilebileceğini anlaması gerekiyor. Ay'da bir yerde, Cavor, kısa bir süreliğine elektriksel bir cihaza ulaşmıştı ve -belki de gizlice- Marconi tarzında bir verici düzenleyivermişti. Bunu düzensiz zaman aralıklarıyla yapabiliyordu; bazen sadece yarım saat kadar, bazen hiç aralıksız üç ila dört saat. Bu gibi zamanlarda, Ay'ın görelî konumuna ve Dünya yüzeyinin sürekli değişimlerine rağmen, Dünya'ya mesajlarını iletebiliyordu. Bunun ve çok da mükemmel olmayan kayıt cihazlarımızın sonucu olarak Cavor'un iletişim istekleri son derece düzensiz şekilde bize ulaşıyordu; bulanıklaşıyordu, gizemli bir şekilde ve kesinlikle çileden çıkaran bir şekilde "soluklaşıyordu". Buna ek olarak, o uzman bir kullanıcı değildi; kodlamanın genel kullanımının belki yarısını unutmuştu ya da belki de hiç üstüne düşmemişti ya da belki de halsiz düşmüş ve kelimeleri tuhaf bir biçimde yanlış hecelemişti.

Yani, muhtemelen bize ulaşan mesajların neredeyse yarısını kaybettik, elimizdekilerin de çoğu hasar görmüş, bozuk ve kısmen silik. Özetle, bütün bunlardan dolayı okuyucu ken-

dini büyük çapta bozukluk, eksiklik ve konu değişimine hazırlasa iyi olur. Bay Wendigee ve ben, –dahil ettiğimiz araçların listesiyle beraber– önümüzdeki ocak ayından itibaren yayınlamayı düşündüğümüz Cavor’un kayıtlarını tam ve açıklamalı bir versiyonu için ortak çalışıyoruz. Tam bir bilimsel rapor olacak. Ama en azından tamamlamak için elimizden geleni yapıyoruz ve çok yakın, benzer ve yine de bizimkinden çok farklı dünyalara giden sınırları aşmak için yeterli çabayı göstereceğiz.

BÖLÜM 23

Bay Cavor'dan Ulaşan İlk Altı Mesajın Özeti

Bay Cavor'dan gelen ilk iki mesajı daha büyük bir cilt için ayrılabilir. Bu ikisi basitçe, pek çok şeyi kısaltarak ve bunlara ek olarak birkaç ilgi çekici detay veriyordu, ama hiçbiri hayati önem taşıyor; küreyi nasıl yaptığı ve dünyadan ayrılışımız. Cavor, başından sonuna kadar, benden ölü bir adam olarak söz ediyor, ama Ay'a inişimize garip bir garip bir tavırla yaklaşıyor. "Zavallı Bedford," diyor hakkımda, "o zavallı adam, gençcekti"; genç bir adamı böyle bir şeye teşvik ettiği için kendini suçluyordu, "böyle bir macera için hazırlıklı değildi"; böyle- si tehlikeli bir hedef için gezegenden ayrılmak üzerine "ama başaracağından emindim, buna uygundu" diyor. Sanırım onun teoride kalmış küresine getirdiğim farkındalıktaki enerjimi ve pratik yaklaşımımı hafife alıyor. Sanki uzayda ilerleyerek değil de, trenle yapılan sıradan bir yolculukmuş gibi, "Hedefimize ulaştık." diyor.

Sonra bana haksızlık etmeye başlıyor. Gerçeği aramaya uygun bir adam olmadığımı söyleyerek haksızca konuşuyor. Bu gibi şeylerden bahsettiğim önceki yazılarıma bakınca kendimi şunu söylemek zorunda hissediyorum ki, ben Cavor'a onun bana olduğundan daha adil davrandım. Tavırlarını maruz görmeye çalıştım. Ama ona göre:

"İçinde bulunduğumuz şartlar ve çevrenin tuhaflığı -aşırı kilo kaybı, seyreltilmiş ama yüksek seviyede oksijenli hava, herhangi bir hareketin abartılı sonuçları, hızla gelişen garip bitkiler, parlak gökyüzü- hızla gösterdi ki hepsi yoldaşımı fazla etkiliyordu. Ay'da karakteri kötüleşiyordu. Fevrileşiyor,

aceleci ve saldırgan birine dönüşüyordu. Kısa sürede ahmaklığı yüzünden devasa kabarcıklar yemesi ve sonuç olarak zehirlenmesi, daha onları gözlemlene şansı bulamadan Selenitler tarafından yakalanmamıza sebep oldu...”

(Muhtemelen anlamışsınızdır ama o “kabarcıklar” hakkında kendine verdiği tavizden bahsetmiyordu.)

Ve oradan sonra, “Onlarla beraber zor bir geçide geldik ve Bedford onların bazı hareketlerini yanlış anladı” - ne biçim hareketlerdi onlar!- “ve şiddete başvurdu. Cinnet geçirdi, üçünü öldürdü ve bu zorbalığından sonra ben de mecburen onunla kaçmak zorunda kaldım. Akabinde, yolumuzu kapamaya çalışan bir grupla dövüştük, yedi ya da sekiz tanesini vahşice öldürdük. Bu yaratıkların ne denli hoşgörülü olduğunu, beni yakaladıkları anda öldürmemelerinden anlayabilirsiniz. Sonra Bedford’la dışarı çıkabildik ve küreyi bulma şansımızın artması için kraterde ayrıldık. Ama şimdi, bu zamana dek gördüklerimizden farklı olarak son derece garip şekilleri olan, daha büyük kafaları ve daha küçük vücutları olan Selenit cesetlerini taşıyan iki başka Selenite denk geldim. Bir süre onlardan kaçtıktan sonra, bir yarıktan içeri düştüm, başımı çok kötü kestim ve diz kapağım yerinden oynadı; yerde sürünmek çok acı verici olduğu için teslim oldum eğer buna hâlâ müsaade edebiliyorlarsa. Müsaade ettiler, benim çaresizliğimi anlayıp beni Ay’ın derinliklerine kendileri taşıdılar. Bedford’a gelirsek ne ondan haber aldım ne de onu gördüm, o kadar, Anlaşılan Selenitler de öyle. Ya kraterde gece onu alt etti ya da muhtemelen küreyi buldu, çalmayı arzuladı ve gitti- küreyi kontrol edemeyip uzayın derinliklerinde kaybolmasından korkarım.”

Burada Cavor beni azat ediyor ve birçok ilginç konuya değiniyor. Görünüşte, onun hikayesinin etrafında dönüyorum, işte o beni rahatsız ediyor, ama anlattığı bu olayları dinlemek zorundaydım. Kan lekeli kağıttaki, bambaşka bir hikâye an-

lattığı, en azından anlatmayı denediği, mesajı hakkında hiçbir şey demedi. Teslim olmayı, tamamıyla onlarla yeni bir iletişim şansı olarak görüyordu, ısrarla söylüyorum ki, o zamandan beri Ay insanların arasında kendini güvende hissetmeye başladı; Ayrıca, çalma meselesine gelirsek, buna okuyucunun karar vermesi için gönüllüyüm. Örnek bir adam olmadığımı biliyorum— öyleymişim gibi de davranmıyorum. Ama bir hırsız mıyım?

Her hâlükârda, işte bunlar benim hatalarımın özeti. Bu noktadan sonra Cavor'un mesajlarını sakın bir kafayla düzenleyebilirim, çünkü artık benden bahsetmiyor.

Görünen o ki, onu bulan Selenitler, onu iç bölgede “büyük hava bacası” gibi bir yere taşımış, dediğine göre burası “bir tür balon” gibiymiş. Bu bahsettiklerini son derece karmaşık parçalardan topladık, başka mesajlarındaki ima ve ipuçlarından anladığımız kadarıyla, bu “büyük hava bacası”, devasa yapay şaft sistemlerinden biriymiş, her birine krater deniliyormuş, ki bunlar, uydumuzun merkezine yüz mil kadar uzanıyor. Şaftlar, çapraz tünellerle iletişim kuruyorlar, çok derin mağaralara çıkıyor ve küresel mekânlara genişliyor; yüz mil içeri kadar gidildiğinde bile Ay'ın içeriği salt kayadan başka bir şey değil. “Hemen hemen,” diyor Cavor, “bu süngerimsilik doğal, ama geçmişteki Selenitlerin devasa endüstri sisteminin büyük katkısı var. Kazılan taş ve toprağın oluşturduğu kocaman dairesel tümsekler, tünellerin etrafındaki bu muazzam daireleri oluşturuyor, ki Dünya'daki astronotlar bunları (yanlış bir mukayeseyle yanılmışlar) volkanlar sanıyor.”

Cavor bu şafta götürülmüştü, o bahsettiği “bir tür balon” gibi yere. İlk başta akıcı bir karanlığın içine ve sonra devamlı artan fosfor ışıklığı bir gölgeye gitmişler. Cavor'un gönderileri bir bilim insanına göre detaydan yoksundu, ama biz bu ışığın, Orta Denize akan dereciklerden ve şelalelerden kaynaklandığını anlamıştık “şüphesiz fosforlu bir organizma barındırı-

yordu içinde.” Derine indiklerinde Selenitlerin de parladığını söylüyor. Nihayetinde çok aşağılarında, ısısız ateşten bir nehir gördüğünü, “kaynayan parlak, mavi bir süt gibi” garip bir karışıklık içinde parlayan ve girdaplaşan Orta Denizi gördüğünü söyledi.

“Kameri Deniz,” diyor Cavor, daha geniş bir bölümde “durgun bir okyanus değil; güneşsel gelgit Ay ekseninin etrafında daimî bir akıntıya sebep oluyor, garip fırtınalar, köpürmeler, dalgalar oluşuyor, bazen yukarıdaki büyük karınca tepesinin işlek yollarına soğuk rüzgârlar ve gürleyişler yükseliyor. Tabii ki bu sadece bize ışık veren suyun hareketli olduğu zamanlarda olur ve nadiren her şey sakinleştiğinde. Genel olarak, biri baktığında, yağlı bir görüntüyle kabaran ve alçalan sular görür. Selenitler, mağaralar arası geçitlerini ve göllerini, kano şeklindeki sığ botlarla saptıyorlardı; Ay’ın Efendisi olan, Büyük Ay galerilerine seyahat etmeden önce bile, bu sularda kısa gezintiler yapmaya iznim vardı.

“Mağaralar ve geçitler doğal olarak dolambaçlılar. Bu yolların büyük bölümü ancak en uzman kılavuzlar tarafından biliniyor ve Selenitler sık sık kendi labirentlerinde kayboluyorlar. Bana söylendiğine göre, en ücra yerlerde garip yaratıklar pusuda bekliyormuş, bazıları Ay biliminin dahi yok etmekte aciz kaldığı korkunç ve tehlikeli yaratıklarmış. Bilhassa Rapha anlatıldı, kaçınılmaz, yakalamaya hazır, bir yığın dokunaç, birini kesince bu dokunaçlar çoğalmış ve tabii Tzee var, görülemeyecek kadar hızlı hareket eden, kurnaz ve avını anında yakalayan bir yaratık.”

Bize güzel bir tanımlama yapıyor.

“Bu gezide Mamut Mağaraları hakkında okuduklarım aklıma geldi; insanın üstüne sinen mavi ışık yerine, keşke sarı bir fenerim olsaydı; sepet suratlı Selenitlerin yerine, elinde kürek olan katı görünümlü bir kayıkçı kanonun arkasındaki motoru çalıştırdı. Garip bir şekilde birden Dünya’ya döndü-

ğümü sandım. Etrafımızdaki kayalar çeşit çeşitti, bazen siyah, bazen çizgili soluk maviydi, bazen de safir madene gelmişiz gibi yanıp sönüyorlardı. Aşağıda en az kendileri kadar fosfor ışıklı suda, balıklar parlayıp kayboluyorlardı. Sonra, trafik kanallarından birinin şişkin akıntısından aşağı uzunca bir deniz manzarası, bir iskele ve sonra aşırı kalabalık bir dikey yol görüldü.”

“Parlak sarkıtlarla dolu büyük bir yerde, bir dizi tekne- de balık tutuluyordu. Onlardan birinin yanından geçtik, uzun kollu Selenitlerin ağ çekmelerini izledik. Küçük, kamburlu böceğimsi varlıklardı; uzun güçlü kolları, kısa çarpık bacakları ve yüzlerinde kırışık maskeleri vardı. Onlar çektikçe, o ağlan Ay’da denk geldiğim en ağır şeylermiş gibi görüldü gözüme; ağırlıkla doluydu -kuşkusuz altınla- ve geniş sular ve derinde gizlenen yenilebilir balıklar nedeniyle çekilmesi uzun sürdü. Ağdaki balıklar mavi bir ay doğuşu gibi çıktı- göz alıcı bir parlaklık, içine çeken bir mavi...”

“Yakaladıkları şeylerin arasında çok dokunaçlı, vahşice hareket eden kötü gözlü siyah bir şey vardı, o görüldüğü anda çığlıklar ve cıvıltılar atarak, hızlı, gergin hareketler eşliğinde karşıladılar; hemen küçük baltalarla ikiye ayırdılar. Parçalan- nan uzuvlar şiddetle çırpınıp debelenmeye devam etti. Daha sonra, ateşim yükselince, o berbat, öfke dolu yaratığın bilin- meyen denizlerde hızlı ve güçlü bir şekilde yükseldiğini hayal ediyordum. Bu, şu ana kadar Ay’ın içindeki bu dünyada gör- düğüm bütün canlılar içinde en çevik ve en habis yaratıktı...”

“Bu denizin yüzeyi, Ay’ın dışyüzünden neredeyse iki yüz mil (belki daha fazla) aşağıda olmalı; öğrendiğim kadarıyla bütün Ay şehirleri hemen Orta Deniz’in üstünde, mağaralar- dan oluşan alanlar ve bahsettiğim yapay geçitlerde yer alıyor. Yüzeyle devasa, dikey shaftlarla haberleşiyorlar, ki Dünya gökbilimcileri bunlara Ay’daki ‘kraterler’ diyor. Bir kapakla korunan açıtı ben etrafta amaçsızca dolaşırken zaten gördüm.”

“Ay’ın merkezinde olmayan yerler hakkında yeterli bilgim yok. Geceleri aybuzağılarının sığındığı muazzam mağara sistemleri var; ayrıca pek çok kesim yeri var– Bedford’la beraber kasap Selenitlerle dövüştüğümüz yer de bunlardan biriydi. Bazen karanlıkta yükselen et dolu balonları görüyorum. Bir Zulu, Londra’da mısırlı Britanya ürünleri hakkında kısa sürede ne öğrenebilirse ben de o kadarını öğrenmiştim burada. Yine de bu dikey şaftların ve yüzeydeki bitki örtüsünün, havalandırma ve Ay’daki atmosferi taze tutma konusunda önemli rol oynadığı gayet netti. Kendimi hapishanemde bulduğumdaki o anda, şafttan aşağı esen soğuk bir rüzgâr vardı. Üç haftanın sonunda, bu tarifsiz yüksek ateşten artık bıkmıştım; uyuyabilmeme ve şansına cebimde getirdiğim kinin tabletlerine rağmen, hasta ve berbat halde kalmaya devam ettim, ta ki Ay’ın Efendisi olan Büyük Kamerinin huzuruna çıkarılana dek.”

“Hasta olduğum zaman içinde bulunduğum sefaletten bahsetmeyeceğim,” diye belirtiyor. Şimdi okuyucu için özetleyeceğim bir sürü detaya giriyor. “Ateşim anormal derecede yüksek kalmaya devam etti bir süre, bu arada yemek yeme isteğimi kaybettim. Ruhsuz uyanışlarımı ve işkence gibi rüyalarla süslü uykularım vardı, hatırlıyorum da bir evrede Dünya’ya duyduğum özlemle ve histerik hallerimle, iyice güçsüzleşmiştim. Bu sonsuz maviyi kıracak herhangi bir renge hasrettim...”

Birden konuyu değiştirip Ay atmosferinde yakaladığı bir şeyden bahsetmeye başladı. Gökbilimciler ve fizikçilerin bana söylediği, Cavor’un anlattıklarının zaten Ay’ın durumu hakkında bilinen şeyler olduğuydu. Eğer bu insanların, gözü pek bir tümevarım için yeterli cesaret ve hayal gücü olsaydı, diyor Bay Wendigee, Cavor’un Ay’ın genel yapısı hakkında söylediği neredeyse her şey önceden bilebilirlerdi. Şimdi gayet iyi biliyorlar ki Dünya ve Ay’ın pek de uyduya benzer bir yanı

yok, onlar sadece aynı kütleden oluşan ve sonuç olarak aynı maddeden yapılan büyük ve küçük kız kardeşler. Ay'ın yoğunluğu Dünya'nınkinin beşte biri olduğu için, mecburen mağara sistemiyle doluydu. Eğer Ay oyuklarla doluysa, o zaman hava ve suyun belirgin yokluğu, elbette, kolayca açıklanabilir. Mağaraların dibinde yatan deniz ve sünger görevi gören büyük geçitlerden çekilen hava basit fiziksel kurallara göre ilerliyor. Ay'ın mağaraları, genel olarak, son derece rüzgârlı yerler. Gün ışığı Ay'ı çevreleyince, o taraftaki en dışta bulunan geçitler ısınıyor, basıncı artıyordu; bir kısmı dışarı sızıp, kraterin uçup giden havasına karışıyordu (bitkiler de karbonik asidi yok ediyordu). Tabii bu esnada büyük bir bölümü, Güneş'in terk ettiği, soğuyan yerdeki havayla yer değiştirerek geçitlerde dolaşıyordu. Bu yüzden, dıştaki geçitlerde sürekli olarak doğudan gelen bir esinti vardı ve kamerî gün boyu şaftlardan yukarı çıkan bir akıntı vardı; karmaşıktı, evet, ama geçitlere şekil veriyor ve Selenitlerin aklına zekice icatlar getiriyordu.

BÖLÜM 24

Selenitlerin Doğal Tarihi

Cavor'dan gelen mesajlar arasında altıncıdan on altıncıya kadar olan kısım en bozuk olanlardı ve çok sayıda tekrar içeriyordu. Tabii ki hepsi, bilim raporunda eksiksiz olarak verilecek, ama burada bir önceki bölümde olduğu gibi özet geçmek ve alıntı yapmak daha uygun olacaktır. Her kelimeyi yoğun bir eleştirel incelemeyle ele aldık ve Ay'daki canlılara ve cisimlere dair benim kendi kısa hatıralarım ve izlenimlerim, her şeyi yorumlama adına paha biçilemezdi, başka türlü her şey geçilmez bir karanlığa saplanırdı. İnsanoğlu olarak elbette, ilgimiz, Cavor'un beraber yaşadığı, böceğe benzeyen Ay varlıklarının oluşturduğu garip topluluktan çok daha ötedeydi, belli ki bu dünyanın onur konuğuydu.

Defalarca anlatmışımdır, ama Selenitlerin ayakta durabilen ve dört uzuvlu olmalarını insanlara benzettim, kafalarının genel görünümü ve eklemlerinin birleşim şeklindeki böcek-si yapıyı da insanlarla kıyasladım. Ay'ın düşük yerçekiminin garip bir sonucu olan narin yapılarından da söz etmiş olmalıyım. Cavor'un anlattıkları bunları destekledi. O, pekâlâ bu dünyada insan sınıfına girebilmelerine rağmen onlara “hayvan” diyordu, “sahip oldukları böcek türündeki anatomilerinin, Dünyada son derece küçük kalabileceğini” belirtiyordu. Dünyada, yaşayan ya da soyu tükenmiş bütün böcekler on beş santimetre boyunda bilindiği kadarıyla; “ama burada, düşük yerçekimsel kuvvette zıt olarak, bir insanın omurgalı hayvan olarak tanımlanması gibi, bu yaratık da kesin olarak bir böcekti.”

Karınca olayından bahsetmiyor, ama o anlatırken benim sürekli aklıma geliyor; hiç uyumayan hareketliliği, zekâsı ve sosyal bir düzenleme oluşturmaları, yapısı... Özellikle de diğer bütün hayvanların sahip olduğu iki farklı türe ek olarak, kadın ve erkek formu gibi, bir grup cinsiyeti olmayan yaratık özelliği gösterebiliyor, işçi, asker ve bunun gibi duruma göre değişen karakter, güç ve sağlanacak faydaya göre değişiyorlardı; ama sonuç olarak hepsi aynı türdü. Bu Selenitler aynı zamanda görünüş olarak da çeşitlilik gösteriyordu. Elbette, karıncalardan daha büyük değillerdi, ayrıca, Cavor'a göre en azından, akıl, etik ve sosyal zekâ açısından da insanlardan daha üstünlerdi. Bulunan dört ya da beş farklı karınca türü yerine, sayısız çeşitlilikte Selenit türleri vardı. Dış kabukta denk geldiğim Selenitlerin görülebilir değişikliklerini belirlemeye çalıştım; boyutlardaki farklılıklar kesinlikle birbirinden çok uzak insan ırkları arasındaki farklar kadar büyüktü. Ama benim gördüğüm bu farklılıklar, Cavor'un anlattığı büyük ayrımlar karşılaşısında hiç kalır. Görünüşe göre, benim karşılaştığım dışyüzdeki Selenitler, gerçekten de birbirine benzet uğraşlarla ilgileniyordu- aybuzağları sürüleriyle ile ilgilenme, kasaplar, et yüzücüler ve benzerleri. Ama Ay'ın içinde, belli ki benim neredeyse hiç bilmediğim, boyutta, bölge bölge genişlikte, güçte ve görünüşte değişiklik gösteren pek çok farklı formda Selenit var, ama bunlarla tek bir türün değişik formları ve farklılıklarına rağmen onları bir arada tutan ortak yanları var. Ay, hakikaten, bir tür devasa karınca yuvarı, sadece, dediğim gibi, dört beş türde karıncanın aksine, yüzlerce çeşit Selenit var.

Belli ki, bu sefer keşif Cavor'u bulmuştu. "Daha büyük kafatasları olan ve daha kısa bacakları bulunan" Selenitlerin yönlendirmesi altındaki aybuzağları sürüsü tarafından yakalandığını onun anlatılarından öğrenmekten çok çıkarım yaparak bulmuş bulunmaktayım. Ellerindeki sopalara rağmen

yürüyemeyince, onu karanlığın derinliklerine taşıyıp, belki de benim geçmeyi reddettiğim köprünün ikizi olan, dar, uzun köprüden geçtiler ve ilk bakışta bir tür asansöre benzeyen bir şeyle aşağı indirdiler. Bu bir balondu- bizim için onu bu karanlıkta görmek imkansızdı- ve boşluğa doğru salt dar bir levhada yürüyormuş gibi hissetsek de aslında, bir tür köprülülük geçitten geçiyordu. Burada Ay'ın parlak mağaralarından daha aşağılara iniyordu Cavor. İlk etapta, sessizce indi- Selenitlerin ötüşmesinden her şey anlaşılıyordu- ve sonra arkada rüzgâr bırakarak hızla indi. Bir süre sonra yoğun karanlık gözlerini o kadar çok duyarlılığa itti ki, etrafındaki her şeyi fark etmeye başladı.

“Kocaman silindirik bir yer düşünün,” diyor Cavor, on yedinci mesajında, “belki bir mildi; spiral hareketlerle inip, en sonunda mavi bir derinlikte kaybolan büyük platformlarla önce belli belirsiz sonra tamamen aydınlandı; sonrasında nasıl ya da neden bilinmez daha aydınlık oluyor. Son derece geniş sarmal bir merdivenle inilen bir kuyu düşünün ya da hava boşluğu. Burayı bir alacakaranlıkta, mavi bir camın ötesinden gördüğünüzü hayal edin. Sadece buraya bakarken olağanüstü derecede hafif hissettiğinizi, Dünya'daki o sersem histen kurtulduğunuzu da hayal edin, işte o zaman izlenimlerimi anlamaya başlayacaksınız. Bu büyük bocanın etrafında Dünya'da olabileceğinden çok daha dik, sarmal bir geçit olduğunu hayal edin ve boşluktan sadece küçük parmaklıklarla korunan, birkaç mil aşağıda görüş alanından çıkan dik yol yapıldığını düşünün.

“Yukarı bakınca aşağının ahababı olan bir görüntüyle karşılaştım; tabii ki bir tür koniye bakıyor hissi veriyordu. Bacadan aşağı bir rüzgâr esiyordu, çok aşağıda, dışarıdaki akşam otlamalarından getirilen aybuzağlarının gittikçe zayıflayan böğürmelerini duyduğumu sandım. Sarmal geçitlerin alt üst her yerinde, donuk, hafif ışıldayan sayısız Ay insanları vardı.

“Bana mı öyle geldi bilmiyorum ama buz gibi esen rüzgarla bir kar tanesi aşağı doğru uçtu geldi. Sonra o kar tanesi gibi düşen küçük bir şekil, bir insan-böcek, paraşütüne sıkı sıkı tutunarak hızla Ay’ın merkezi mekanlarına indi.”

“Yanımda oturan koca kafalı bir Selenit, kafamı çevirdiğim yöne bakıp odaklandığım arkadaşına baktı, hortum gibi “eliyle” işaret edip çok çok aşağılarda duran iskele gibi bir şeyi gösterdi: boşlukta asılı kalmış gibi görünen ufak bir iniş bölgesiydi bu. Kısa süre sonra, ite kaka beni görmeye çalışan Selenit kabalalığının olduğu yere inmiştik.”

“Müthiş bir kalabalıktı. Her biri bir diğerinden o kadar çok farklıydı ki.

“Hakikaten de bu birbirini iteleyeni yığının içinde ikinci bir benzeri bulmak imkansızdı. Şekilleri farklı, boyutları farklıydı, hepsi Selenit formu temasıyla müthiş değişikliğe sahipti! Bazılarının şiş ve sarkık bir karnı vardı, bazıları da ahbablarının ayaklarının arasında koşturuyordu. Hepsinde bir böceğin garip ve tedirgin edici mizacı vardı ve bir şekilde insanlıkla alay etmenin bir yolunu bulmuşlardı; ama hepsinde mutlaka bir tane inanılmaz derecede abartılı görünen bir özellik vardı: birinin devasa bir duyurga koluna benzeyen geniş bir sağ önayağı vardı; biri çok bacaklı görünüyordu, cambaz ayakları gibiydi hepsi; bir diğeri maskesinin bir kısmını çıkarmıştı ve yarı açık, ifadesiz ağzını görene kadar burna benzeyen organıyla neredeyse insan gibi görünüyordu. En garip ve (çene kemiği ve dokunaç gerekliliği hariç) en böceksi kafalara sahip olan aybuzağısı bakıcıları, aynı zamanda en inanılmaz değişimi geçirenlerdi. En tuhafı da, bu tuhaf yeraltı sakinlerinden iki ya da üç tanesi, bu yağmur ve güneşle parçalanmış kayaların oluşturduğu dünyada, dokunaç gibi ellerinde şemsiye taşıyorlar gibi geldi, bildiniz şemsiye! Sonra inişini izlediğim paraşütcü geldi aklıma.”

“Bu Ay insanları, tıpkı bir insan kalabalığı gibi davranıyordu: birbirlerini itip kalkıyor, saldırıyordu, görmek istedikleri şey uzaklaşınca, bir bakış atabilmek için birbirlerinin üstüne tırmanıyorlardı. Geçen her dakika sayıları arttı. Her dakika gölgelerin içinden taze şekiller çıkageliyordu ve hayretler içinde kalmış yüzümü izlemeye koyuluyorlardı. Mevcut olarak işaretlenip sopa tutan, güçlü kolları olanlar tarafından kaldırıldım ve karşımdaki Ay apartmanlarına yönüm döndürüldü. Gözlerimin önünde yüzler, maskeler, böcek kanatlarının derimsi sesi vardı.”

Anlaşılan “altıgen bir apartmana” götürülmüştü ve bir süre orada tutulmuştu. Sonrasında ona daha çok özgürlük tanınmıştı; Dünya’da bir şehirde verilebilecek bir özgürlükten bahsediyorum. Ay’ın hakimi ve efendisi olan gizemli varlık tarafından, onu koruması, incelemesi ve akılsal iletişim için atanan “büyük kafalı” iki Selenit muhtemelen hâlâ onunlaydı. Hem, şaşırtıcı ve inanılmaz görünse de bu iki yaratık, bu iki mükemmel böcek-insan, bu öteki dünyanın varlıkları, muhtemelen kendilerine özel bir şekilde Cavor’la iletişim kuruyor olmalı.

Cavor onlardan Phi-oo ve Tsi-puff olarak bahsediyor. Dedğine göre Phi-oo bir buçuk metre boyundaydı, kırk beş santimetrelilik bacak boyunda ince bacaklıydı. Bu dengede duran küçük bedenlerinde kalpleri gümbür gümbürdü. Uzun, yumuşak, birçok yerden birleşen dokunaç gibi kolları vardı.

Kafası tipik kameri şeklindeydi ama garip bir şekilde değiştirilmişti. Ağzı herkes gibi ifadesiz bir boşluk şeklindeydi, ama daha küçüktü. Gözleri her iki tarafta küçücüktü.

“Kafasının geri kalanı büyük bir yuvarlak halindeydi ve beynindeki nabız gözle görülebilir haldeydi. Beyninde aşırı büyüme olan bir yaratıktı fakat vücudunun geri kalanı da orantılı olarak daha küçük kalmıştı.”

Tsi-puff, Cavor'un anlattığına göre, bir böceğe daha çok benziyormuş, ama "yüzü" oldukça uzundu ve beynindeki büyüme bölgeseldi. Kafası yuvarlak değil, sapı aşağıda kalan bir armut şeklindeydi. Ayrıca, Cavor'un beraberinde çöpçüler, kocaman omuzları olan asimetrik yaratıklar, örümceğimsi kapı görevlileri ve bel hizasında görevliler vardı.

Phi-oo ve Tsi-puff'un iletişim problemine çözümü netti. Cavor'un kaldığı altıgen hücreye geldiler, onun çıkardığı sesleri taklit ediyorlardı, öksürükle başladılar. Cavor onların niyetini hemen anlamıştı; onlara bazı kelimeleri tekrarlamaya başladı ve onların da söylemesi için el işareti yaptı. Bu yöntem her yerde aynıydı. Phi-oo bir süre Cavor'u izledi, sonra işaret edip kelimeyi söyledi.

Güzelce öğrendiği ilk kelime "insan"dı ve ikincisi de "Aylı"ydı - Cavor bir süre uğraştıktan sonra Ay ırkına "Selenit" demek yerine böyle dedi. Phi-oo kelimenin anlamını iyice anlayınca, Cavor bu sefer, ikisini de hatasız bir şekilde hatırlayan Tsi-puff'a tekrarlattı. İlk seansta yüzün üzerinde İngilizce kelimeyi öğrendiler.

Akabinde, görünen o ki, açıklamaları taslak ve şema yardımıyla yapmak için yanlarında bir ressam getirdiler- Cavor'un çizimleri oldukça acemiydi. "Hızlı hareket eden bir kolu ve her şeyi yakalayan gözleri vardı," diyor Cavor, çizimi inanılmaz bir hızda tamamlamış.

On birinci mesaj hiç şüphesiz daha uzun bir bağlantının sadece bir parçasıydı. Birkaç bozuk cümleden sonra, kayıt anlamsızca devam ediyordu: "Ama bu durum sadece dilbilimcileri ilgilendirir ve bu görüşmenin detaylarını vermek çok uzun sürer, çünkü bu sadece başlangıçtı. Bu karşılıklı anlama çabamızı anlatabileceğimden şüpheliyim. Fiiller basit işti- en azından, çizerek anlatabildiğim bazı etken fiiller; bazı sıfatlar kolaydı, ama iş soyut isim isimlere, edatlara ve Dünya'da çok fazla anlama gelebilen, dilin basmakalıp deyişlerine ge-

lince, insan kendini can yeleğiyle suya dalmaya çalışıyor gibi hissediyordu. Hakikaten, bu zorluklar aşılmaz görünüyordu, ta ki altıncı derste gelen, futbol topu gibi kocaman bir kafası dördüncü asistana dek. Belli ki onun güçlü yanı çapraşık mukayese yeteneğiydi. İçeri kafası meşgul bir tavırla girdi, bir tabureye takıldı, ilgisini çekmek için ona her şeyi bağırarak, dürterek anlatmak gerekiyordu. Ama bir kere olayın içine girince çıkarana aşk oldu. Ne zaman Phi-oo'nun hiç sınırı yokmuş gibi görünen anlama yeteneğinin dışında bir düşünceye ihtiyaç duyulduğunda, bu yumurta gibi kafası olan kişi oradaydı, ama sonucu her zaman, hatırlanması gerekir diye Tsi-puff'a söylüyordu; Tsi-puff doğruların cephaneliğiydi. Böyle ilerlemeye devam ettik.

“Uzun görüldüğü kadar kısa ve özdü -belki birkaç günlük bir şeydi- ama artık bu Ay böcekleriyle konuşabiliyordum. Elbette, ilk başta acayip derecede sıkıcı ve sinir bozucu bir iletişimdi, ama belli belirsiz bir şekilde karşılıklı idrak meselesine döndü. Sabrımın sınırları zorlanırken, tüm konuşmayı yapan Phi-oo'ydu. Çok sık düşünürken çıkarılan “Mmmm” sesi çıkarıyordu ve bir ya da iki yakalamıştı, “söyleyebilirsem”, “anlarsan” gibi cümlelerden sonra hemen her seferinde kullanıyordu.

“İşte böyle. Ressama açıklama yaparken onu bir hayal edin.

“Mmm- o -söyleyebilirsem- çizer. Az ye- az iç- çiz. Çizme sev. Başka bir şey değil. Onun gibi çizmeyenden nefret et. Kızgın. Ondan daha iyi çizenlerden nefret. Kızgın. Mmm. Hiçbir şeyin bir anlamı yok- sadece çizmek. Seni sevdi... anlarsan... Çizecek yeni bir şey. Çirkin, ama çarpıcı. Değil mi?”

“Tsi-puff'a dönerek, ‘O,’ dedi, ‘kelime hatırlamayı sever. Herkesten iyi hatırlar. Yok düşünmek, yok çizmek, hatırlamak.’ bundan sonra yetenekli asistanına hitaben konuşuyor. ‘Tarihler anlatır, her şeyleri. Duyar bir kez, hep anlatır.’

“Bir şeyin bu kadar muhteşem olabileceğini düşünmezdim; bu ebedi anlaşmazlıkta, olağanüstü yaratıkların -görünüşlerinde insanı andıran bir şey olmasa da- sürekli olarak Dünya dilinde anlaşılır bir şekilde konuştuğunu, soru sorup cevap verdiğini duymak harikaydı. Karınca ve ağustos böceğinin konuştuğu ve arının da onları yargıladığı hikâyeyi dinlediğim zamana, çocukluğuma döndüm.”

Bu dilbilimsel egzersizler ilerlerken Cavor hapsedildiği hissinden kurtuluyordu. “Talihsiz anlaşmazlığımızın ilk korkusu ve güvensizliği, mantıklı bir yaklaşımla siliniyordu,” dedi. “Artık istediğim gibi dolaşma hakkım vardı ya da sadece kendi iyiliğim için sınırlandırmalar koyuluyordu. Yani bu cihaza bu şekilde ulaştım bu devasa depo olarak kullanılan mağarada. Phi-oo’ya Dünya’ya mesaj gönderdiğimi söylememe rağmen, şimdiye dek bu konuda en ufak bir girişimde bulunulmadı.

“Başkasıyla konuşuyor?” diye sordu, beni izlerken.

“Başkalarıyla,” dedim. “Başkalarıyla, diye, tekrar etti. “Evet, insanlar?”

“Ve iletmeye devam ettim.”

Cavor devamlı olarak Selenitlerle ilgili önceki söylemlerinde düzeltmeler ve alıntılar yapıyordu. Dokuzuncu, on üçüncü ve on altıncı mesajlarından alıntılardı çoğunlukla, tamamen anlaşılması güç ve parça parçaydı. Muhtemelen insanlığın sahip olmayı ancak dileyeceği türde bir sosyal yaşama sahip olan bu tuhaf topluluğu tam anlamıyla görebilecektik.

“Ay’da,” diyor, Cavor, “her vatandaş yerini bilir. Bir kişi bir yerde doğduğunda ve detaylı bir idman ve eğitim ve değişim geçirdiğinde bu durumla o kadar bağdaşiyor ki, ne fikirleri ne de organları bunun ötesine geçebiliyor. ‘Neden geçsin ki?’ diye, sorardı, Phi-oo olsaydı. Örneğin, bir Selenitin kaderinde matematikçi olmak varsa, öğretmenleri ve eğitmenleri o yolda işe koyuluyor. Başka uğraşlara eğilim başlamış mı diye kont-

rol ediyorlar, matematiksel yanlarını kusursuz bir psikolojik beceriyle destekliyorlar. Beyni büyüyor ya da en azından beyindeki matematiksel bölgeler büyüyor ve vücudun geri kalanını sadece yaşamı sürdürebilecek kadar geliştiriyor. Nihayetinde, dinlenme ve beslenme hariç, tek zevki bu alanda çalışmak ve hünelerini sergilemek oluyor ve kendi kişisel toplumu, yine kendi ilgi alanından kişilerle oluşuyor. Beyni sürekli olarak parlıyor, şimdiye kadar matematikçileri endişelendiren tek şey de bu; kafaları sanki gittikçe şişiyor ve bütün yaşamı ve enerjiyi çekiyor. Uzuvarı kuruyup buruş buruş oluyor, kalbi ve sindirim organları zayıflıyor, böceksi yüzü şişen dış hatlarının altına saklanıyor. Sesi salt bir cızırtıya dönüşüyor; açıkça ifade edilen problemler hariç her şeye sağırlaşır. Gülme yetisi yoktur; en derin duygusu yeni ölçümlerle uğraşmaktır. Bu şekilde sonunu hazırlar.”

“Ya da mesela, bir Selenit aybuzağısı bakıcısı olarak atanıyorsa, ilk yılları onlar gibi düşünüp yaşamaya çalışmakla, ay buzağısı ilminden zevk almakla geçer, onlarla ilgilenme ve onların peşinde olmak için alıştırmaya yapar. Dayanıklı ve hızlı olmak üzerine eğitilir, gözleri sıkı sargılarla sertleştirilir, kemikli yüz hatları ‘akıllı aybuzağıcılığı anlamına gelir. Nihayetinde Ay’ın derinliklerine hiç ilgi duymaz; diğer Selenitlerin bu konuda o kadar bilgili olmadığını hesabı katarak hareket eder. Kısacası işini çok sever, görevini, varlığının sebebi olarak büyük bir mutlulukla kabul eder. Bu bütün Selenitler için böyledir- her biri mükemmel bir dünya için birleşen makinelerdir...”

“Bu koca kafalı varlıklar, bu garip toplumda bir tür aristokrasi oluşturmuşlardı ve onların başında, sonunda huzuruna geldiğim Büyük Kamerinin ta kendisi vardı. Entelektüel sınıfın sınırsız bir şekilde gelişen akılların daha çok gelişmesine engel olan tek şey kemikti. Etki ve saygı kapsamında üç ana sınıfa düşüyor. Phi-oo’nun aralarında olduğu yöneticiler

vardı, kayda değer girişimcilik ve çok yönlülük gösteren Selenitler; Ay'ın büyümesiyle ilgili kişi başı belli bir izometrik içerik ile ilgilenenler; futbol topu kafalı düşünür gibi belli özel işlemler üzerine eğitilen uzmanlar ve bütün bilgileri muhafaza eden alimler... Sonraki sınıf Tsi-puff'un dahil olduğu, dünyasal dillerin ilk Ay profesörlerindendir. Kitap yok, hiçbir kayıt yok, kütüphane ya da yazıt yok. Bütün bilgi şişirilmiş beyinlere muhafaza ediliyor, tıpkı Texas'taki, balı karınlarında depolayan bal karıncaları gibi. Kameri Somerset evi ve Britanya Müze Kütüphanesi yaşayan beyinlerde toplanıyor.”

“Daha az uzmanlaşmış yöneticilerin benimle karşılaştıklarında çok fazla ilgilendiklerini fark ettim. Yolumdan çekilip bana bakıyorlar ve Phi-oo'nun yanıtlayacağı sorular soruyorlar. Bazılarının taşıyıcılar, görevliler, haberciler, paraşüt taşıyıcıları ve diğerleriyle ileri geri yürüdüklerini görüyorum- ne kadar acayip gruplaşmalar onlar öyle. Uzmanlar çoğunlukla, birbirlerine yaptıkları gibi beni tamamen görmezden gelirler ya da sadece, kendilerine özgü yeteneklerini sunarken gürültülü bir şekilde beni fark ettiklerini belli ediyorlardı. Alimler de çoğunlukla vurdumduymaz ve felç kalmış bir memnuniyete takılıp kalırlar, ki sadece bilgeliklerini reddetmen onları canlandırabilir. Genelde küçük bekçiler ve katılımcılar tarafından yönlendiriliyordu, bir sürü küçük, hareketli yaratık, küçük dişiler genellikle, vardı, sanırım bir tür eşti onlar; ama bazı bilginler hareket etmek için fazla büyüktü ve bir tür kuvvetle sağa sola taşınıyordu, onlar benim takdir dolu şaşkınlığımı kazanan bilginin titreyen jöle tipi Selenitlerdir. İşte onlardan biri benim elektrikli oyuncaklarla oynamama izin verilen yere doğru geliyor, iri, tıraş edilmiş gibi görünen, titreşim kafalı, kel ve ince derili vücudu garip bir oturuşla taşınıyordu. Önde ve arkada taşıyıcıları vardı; meraklı, neredeyse boru gibi suratı olan, tellalları onun ününü yayarak ilerliyordu.”

“Ayдын kesime eşlik edenlerden zaten bahsettim: gözcüler, taşıyıcılar, dışarıda kalan dokunaçlar ve kaslar sanki bu aşırı büyümüş zihinlerin gelişmemiş fiziksel güçlerinin yerini tutuyordu. Hamallar neredeyse her zaman onların yanındaydı. Aynı zamanda etrafta, paraşütleri yakalayabilmek için örümceğe benzer bacakları ve elleri olan son derece hızlı kuryeler vardı ve ölüyü bile uyandıracak sesleri olan görevliler var. Zekayı kontrol edebilmeleri dışında bu alt sınıflar, şemsiyelikte duran bir şemsiye kadar hareketsiz ve biçare olurlardı. Sadece uymak zorunda oldukları kurallara olan bağlılıklarıyla, yerine getirmeleri gereken görevleriyle yaşıyorlar.”

“Sarmal yollarda aşağı yukarı bir telaş içerisinde, yükselen balonları dolduran ve yanımdan geçip aşağı inen paraşütlere bağlı olan bu şişkin böcekler, fark ettiğim kadarıyla teknisyen sınıfı oluşturuyor. ‘Makineden eller,’ hakikaten var— yani lafın gelişi değil, ay buzağısı sürüsünün tek bir kılı, çekme, kaldırma, rehberlik gibi çok da gerekli olmayan, önemli makinelerin ikincil eklentilerine dönüştürülür; son derece iyi işitsel uzuvları var. Hassas kimyasal operasyonlarla ilgili iş yapanların koklama duyusu daha gelişiyor; bazılarının pedal kullanabilmek için düz ayakları var; bir diğerlerinin- bana cam üfleyici oldukları söylendi- daha güçlü ciğerleri var. Ama çalışırken gördüğüm bu sıradan Selenitlerin her biri zarıfçe sosyal arza cevap vermeye adapte olmuşlar. Bazılarını avucumun içinde tutabilirdim. Hatta bir tür hizmetçi Selenit grubu vardı, görevleri ve tek eğlenceleri motivasyon gücü uygulamaktı.”

“Bu kadar çeşitli işçiler oluşturmak acayip ve ilgi çekici olmalı. Ben bu konuda muallaktayım ama yakın zamanda, kavanozlarda kapalı sadece ön ayakları fişkırان, makine zekâlı olması için bastırılan bir grup genç Selenite denk geldim. Bu büyük ölçüde geliştirilmiş sistemde ileri uzanan el, irritanlarla harekete geçirilip enjeksiyonla besleniyor ve bedenın kalan kısmı açlıktan ölüyor. Phi-oo, onu yanlış anlamadıysam eğer,

bu küçük yaratıkların ilk aşamalarında krampla gelen acının izlerini görebildiğinizi ama kısa zamanda kalın kabuk oluşturalabildiklerini anlattı. Sonra beni birkaç tane esnek görüşlü kuryenin bitkin bitkin durduğu bir yere götürdü. Pek mantıklı davranışlar değil bunlar, biliyorum, ama bu yaratıkların eğitim metotlarına bir göz atmanın beni ne denli tatsız bir halde etkilediğini görebilirsiniz. Umarım bu geçer ve ben de onların muhteşem sosyal düzeni hakkında daha fazla şey öğrenebilirim. O, kavanozdan sarkan, berbat görünen, gevşek, dokunaçlı eli neydi bilmiyorum ama hâlâ kabuslarıma giriyor, çünkü bizim dünyevi metotlarımızdan çok daha uzak bir şekilde, çocuklarını bir birey olmaları için, onlardan birer makine yapmak için, bir kenara bırakıp büyümelerini bekliyorlardı.”

“Kısa süre önce- sanırım bu yere on birinci ya da on ikinci ziyaretimdeydi- bu teknisyenlerin yaşamların da garip bir ışık kattım. Sarmal yoldan ilerlemek yerine, bir kısa yoldan Orta Denize giden iskele tarafından götürülüyordum. Uzun, karanlık bir geçidin dolambaçlı sarımlarından, geniş, alçak tavanlı bir mağaraya çıktık, içeriden toprak kokusu dolup taşıyordu ve normalde her yer karanlıkken burası iyi aydınlatılmıştı. Işık, iç içe geçerek büyüyen mosmor renkte mantarsı şekillerden geliyordu- bazıları bizim dünya mantarlarımıza oldukça benziyordu, sadece bir insandan çok, çok daha yüksekti.”

“Aylılar bunları yiyor mu?” dedim, Phi-oo’ya.

“Evet, yemek.”

“Tanrım!” diye haykırdım; “O nedir?”

Son derece büyük ve biçimsiz bir Selenitin, köklerin içinde yüz üstü yatan figürünü gördüm. Durduk.

“Ölü mü?” diye sordum. (Çünkü şimdiye dek Ay’da ölü birini görmemiştim ve aşırı merak etmiştim.)

“Hayır!” diye bağırdı Phi-oo. O- işçi- yapacak yok iş. İçti biraz sonra- uyuma yaptı- biz isteyene dek onu. Uyumasa ne yapar, o? Boş boş dolaşma istemez kimse.”

“Bir tane daha var!” dedim.

“Hakikaten mantarların olduğu zemin, büyük ölçüde yere serpilmiş bir uyuşturucunun etkisiyle uyuya figürlerle doluydu, Ay onlara ihtiyaç duyana dek de öyle kalacaklardı. Her türden Selenit vardı ve birkaçını sırt üstü çevirip, daha önce hiç yapamadığım kadar iyi inceledik. Ben incelerken onlar gürültülü bir şekilde nefes alıyorlardı, ama uyanmadılar. Aralarından çok net hatırladığım biri, güçlü bir izlenim bıraktı, sanırım, çünkü ışığın hilesiyle ve duruşuyla yığılıp kalmış bir insana benziyordu. Ön ayakları uzun, hassas dokunaçlardı ve uykudaki duruşu itaatkâr bir acı çektiğini getiriyordu akla. Hiç şüphesiz, yüz ifadesini bu şekilde yorumlamak bir hataydı, ama yine de yaptım. Phi-oo onu tekrar etten zeminin içine yuvarlarken, işi yapan o olmasına rağmen yoğun bir şekilde nahoş hissettim.”

“Bu resmen, bir insanın düşünme şeklini değiştirmesiydi. Bir işçiyi, kovup açlıktan ölene dek ortalarda dolanmasına sebep olmaktansa, onu ilaçla uyutup bir kenara atmak elbette çok daha iyiydi. Her tür komplike sosyal toplulukta zorunlu olarak her ihtisaslı emek için hizmet aralıkları olmalı ve bu şekilde ‘işsizlik’ problemi önceden tahmin edilebiliyor. Yine de bilimsel olarak eğitilmiş zihinlerin bile bunu yapması çok mantıksız; hâlâ sessiz, aydınlık kemeraletindeki o yere serilmiş şekilleri unutamıyorum ve uzun, gürültülü ve kalabalık yolun külfetine rağmen o kestirme yoldan uzak duruyorum.”

“Benim alternatif rotam, beni, devasa, gölgeli, kalabalık ve gürültülü bir mağaraya çıkarıyor ve burada petek şekilli bir tür duvardaki altıgen açıklıkları görebiliyordum ya da arkadaki büyük, açık alanda tören yapanları, narin dokunuşlu sanatçılar tarafından (aşağıdaki izbe yerlerde çalışan, Ay dünyasının anneleri –bu durumda kovanın kraliçe arılar tarafından) yapılan tılsımları, oyuncakları seçenleri görebiliyordum. Soylu yaratıklara benziyorlardı, fevkalade ve bazen güzelce

süslenmişlerdi, neredeyse mikroskobik kafalarını gururla taşıyorlardı.”

“Ay’daki cinsiyet durumu nedeniyle, Selenitler arasında, evlenmek, doğum yapmak ve bu gibi şeyler hakkında henüz çok az şey öğrendim. Yine de Phi-oo’nun istikrarla ilerleyen diliyle, bilgisizliğim de istikrarlı bir şekilde azalacak. Karıncalarda ve arılarda olduğu gibi, bu toplumun büyük bir bölümünün nötr cinsiyet sahibi olduğu kanısındayım. Elbette Dünya’da, şehirlerimizde doğal bir şekilde, hiç ebeveyn olmadan yaşayan pek çok insan var. Ay’daysa, karıncamsılarda bu durum ırk için tamamen normal hale gelmiş, bütün ‘görev’ bu özel ve kalabalık kadınlara kalmıştı; bu Ay dünyasının anneleri, larva halindeki Selenitleri taşımak için son derece uygunlardı. Eğer Phi-oo’nun açıklamasını yanlış anlamadıysam, bu kadınlar aya getirdikleri gençleri yaşatmaya kesinlikle müsait değiller; aptalca düşkünlük dönemleri agresif şiddet gösteren ruh haline dönüyordu, ilk fırsatta, bu çok yumuşak, güçsüz ve soluk küçük yaratıklar, işçi sayılan bekâr kadınlara naklediliyordu, ki bu kadınların bazı durumlarda neredeyse erkeksi ebatlarda beyinleri oluyordu.”

“Ne yazık ki tam da bu noktada gönderi bozuldu. Paramparça ve böylesine davetkâr bir bölümde üstü kapalı, ucu açık bir ifadeyle bu garip ama muhteşem dünyadan bahsediyor, ne kadar hızlı farkına vardığımız bir dünyadan. Bu kesik kesik gelen mesajlar insanoğlunun şimdiye dek hayal dahi etmediği şeylerden bahsediyordu. Uydumuzda yeni elementler, cihazlar, adetler, çığ gibi büyüyen yeni fikirler, altının demir ya da odun gibi sıradan bir şey olması için üstün gelmemiz gereken yeni bir ırk vardı...”

BÖLÜM 25

Büyük Kamerî

Sondan bir önceki mesaj, ara sıra detayları dallandırıp budaklandırarak anlatan Cavor'un Ay'ın efendisi olan Büyük Kamerî ile karşılaşmasıyla ilgili. Anlaşılan Cavor çoğunu hiçbir müdahale olmadan gönderebilmişti ama sonuç kısmına geldiğinde, iletişim, bir şey ya da biri tarafından kesilmişti. İkincisi bir haftadan sonra geldi.

İlk mesaj şu şekilde başlıyor: “Sonunda mesajın devamını getirebiliyorum,” bir ara anlaşılmaz halde devam ediyor ve sonra cümlenin ortasında devam ediyor.

Muhtemelen cümlenin kalan kısmı “kalabalıkta,” diye devam ediyor. Gayet net bir şekilde akıyor: “Büyük kamerî sarayına yaklaştıkça da yoğunlaştı daha çok bir sarayın kazım aşaması. Her yüz bana çevriliyordu, boş bakışlar ve maskeler, üstün koku yetenekleriyle tespit ettiklerine bakışları; çok büyümemiş küçük olanlar ciyaklayarak hızla kenara çekildiler, miğferliler, koltuk altlarından omuzlarını aşacak şekilde uzayan boyunlarını göstererek tetikte bekliyordu. Etrafımda, bottan inerken Orta Denizin iskelelerinde bize katılan hissiz, sepet kafalı muhafızlar etten bir duvar örmüştü. Ayrıca hızlı gören ressam da bize katıldı. Yolculuğun son aşaması için toz toprağın içinden götürüldüm. Toz, bana oldukça karanlık görünen yumuşayan bir metalden kaynaklıydı.”

“Önde, müjdecî havasında olanlardan sonra, trompet yüzlü dört yaratık gürültülü bir şekilde ilerliyorlardı. Sonra kısa boylu, kararlı hareket eden gözcüler önden arkadan geldi. Öteki taraftan ayaklı ansiklopedi gibi galaksi bilgisiyle dolu-

lar geldi. Muhafızlar ve hamalla birlikte ilerledik, Psi-oo'nun titrek beyni oradaydı. Sonra Tsi-puff geldi. Bir grup hizmetli, bayrak ve yığınla kokulu mantar ve garip semboller taşıyordu, sonrasında karanlıkta kayboldular. Gitmemiz gereken yer yok gözcüler ve görevliler tarafından, çelik gibi parlayan örtülerle çizilmişti, onların ötesinde, uzakta bekleyen inanılmaz kalabalığın başları görülebiliyordu.”

“Selenitlerin garip görünüşlerinin üzerimde bıraktığı etkiye rağmen hâlâ hiç katılaşmamıştım ve bu geniş denizde kendimi böcekbilimine duyduğum heyecanla sürüklenmem kabul edilemez bir durum. Bir anlığına korkularından bahseden insanları düşündüm. Bana öyle geldi ki, buradaki mağaralarda, bu gibi durumlarda, kendimi silahsız, sırtımı dayayamayacağım bir yerde, bu Selenit kalabalığının ortasında buldum ama çok canlı hissediyordum. Tabii ki bir insanın hissedebileceği en yersiz şey bu, o nedenle kendimi yatıştırdım. Ama bir anlık, o dalga gibi kabaran büyük kalabalığın içine itilirken, yapabildiğim tek şey oturduğum yere sıkı sıkı tutunmak oldu. Ortalığı velveleye vermemek için kendimi zor tuttum. Bu gerginliğim en az üç dakika sürdü; sonra yine her şey kontrolüm altındaydı.”

“Bir süre dikey, sarmal bir yolda yukarı çıktık, bir dizi kubbe çatılı, dikkatle dekore edilmiş salondan geçtik. Büyük Kameriye yaklaşmak kesinlikle birine ne denli büyük olduğunun canlı bir izlenimini tattırmakla ilgiliydi. Girilen her mağara bir öncekinden daha büyük ve kemerliydi. Bu sürekli ilerleyişin etkisi, kişi yaklaştıkça yoğunlaşan mavi fosfor ışığın ince pusuyla artıyordu ve bazen en yakınındakileri bile göremiyordun. Etraftakilerden daha büyük, daha donuk ve daha az malzemeden yapılan bir şeye sürekli olarak yaklaşıyorduk.”

“İtiraf etmeliyim ki, bütün o kalabalık kendimiz inanılmaz derecede sefil ve değersiz hissetmeme sebep oldu. Tıraş olmamıştım ve üstüm başım perişan haldeydi: Ne yazık ki

ustura getirememiştim; saçım ve sakalım birbirine karışmıştı. Dünya’da en çok kişisel bakım ve temizliğime önem verirdim; ama bu kendimi içinde bulduğum istisnai durumlarda, her şey gezenimi ve türümü temsil ediyordu, doğru bir izlenim için büyük ölçüde görünüşümün iyi olması gerekiyordu. Üzerimdeki döküntülerden daha artistik ve asil bir şey verilebilirdi. Fanila bir ceket giymiştim, paçalı bir pantolonum ve ay tozuna bulanmış bir çorabım vardı. Ayrıca battaniyem de üstümde kalmıştı. (İnanır mısınız, o kıyafetleri hâlâ giyerim.) Dizimdeki yırtık, oturduğum süre boyunca gözüme takıldı, ayrıca sağdaki çorabım bileklerime düşmeye meraklıydı. Eğer hayattaysam bunu farklı görünüşüme borçluydum, eğer bir problem çıksaydı en kısa yoldan çıkışa doğaçlama yaparak ulaşacaktım. Ama hiçbir şey olmadı. Battaniyemi olabildiğince sarıp düzelterek daha çok ihrama girmişim gibi ilerledi.”

“Gördüğünüz en büyük salonu gözünüzün önüne getirin, öyle bir yer, nedense mavi ile aydınlatılmıştı, griye kaçan mavi bir sis içinde saklanıyordu. Metalik ya da canlı gri bir renkteki canlılardan oluşan çılgın bir çeşitlilik vardı içeride. Bu salonun, kemerli bir yolda son bulup daha da büyük bir salona açıldığını düşünün ve onun da ötesinde daha büyüğü ve sonra daha büyüğü ve böyle devam ediyor. Koridorun sonunda, Roma’daki Ara Coeli merdivenlerine benzeyen, nereye gittiğini bilmediğim, zar zor görülen basamaklar vardı. Merdivenlerden çıktıkça bitmiyor, daha da yükseliyordu. Ama sonunda bittiğinde, merdivenlerin başında durup baktım, Büyük Kameri en yüksek yerde tahtında oturmuştu.”

“Mavi akkor bir yangının içinde oturuyordu sanki. Bu ve etrafındaki karanlık, ona mavili siyahlı bir hiçlikte havada duruyormuş izlenimi veriyordu. İlk başta kendi kendini aydınlatan küçük bir bulut gibi görünüyordu; kafatası çok, çok metre çağında olmalıydı. Bir nedenden ötürü, oturduğu tahtın arkasından yansıyan ışıldakların sayısını idrak edemedim,

hepsi birden onun etrafında bir hale oluşturunuyordu. Etrafında, bu parlaklığın içinde zorla seçebildiğim bir sürü hizmetçisi vardı; vücudunu destekleyen ve düzelten onlardı. Aşağıda, yarım halka şeklinde dizilmiş aydın yandaşları, günlükleri yazan işçileri, hesap görevlileri, araştırmacıları, hizmetlileri ve Ay'ın diğer bütün seçkin halkı gölgelerin içinde ayakta bekliyordu. Gözcüler ve kuryeler daha aşağılarda bekliyorlardı. Tahta giden merdivenlerin çoğu muhafızlarla doluydu ve zeminde son derece kalabalık, muhtelif ufak liderler vardı, o kadar kalabalıklardı ki bir yerden sonra ufukta karanlığa karışıyorlardı. Ayakları, taş zeminde kazıma sesi çıkarıyordu.”

“Sondan bir önceki salona girdiğimde bir müzik yükseldi ve muhteşem bir sese dönüştü ve çığlıklar kesildi...”

“En sonuncu ve en büyük salona girdim...”

“Önümdeki kafil e kenara çekildi. Gözcülerim ve muhafızlar sağlı sollu ayrıldılar ve beni, Phi-oo'yu ve Tsi-puff'u taşıyan üç kişi devasa merdivenlere giden karanlık zemine doğru ilerledi. Sonra müziğe karışan nabız atışı gibi büyük bir uğultu başladı. Phi-oo ve Tsi-puff oturaklardan indi ama bana olduğum yerde kalmam söylendi- bu bana gösterilen özel bir saygıydı sanırım. Müzik durdu ama uğultu devam etti ve eş zamanlı olarak on bin hürmetkâr başla beraber dikkatim de, üstümüzde, havada duran ışık halkasıyla çevrili üstün zekaya yöneldi.”

“İlk başta o müthiş parıltıya baktığımda bu beyin tam anlamıyla donuk, içinde karanlıkta kıpırdanan sivri uçlu bir şeyler var gibi görünen bir keseye benziyordu. Bu muazzamlığın altında, tahtın hemen kenarına doğru küçücük cin gibi bakan gözleri görebilirdiniz. Yüz değil, gözleri, sanki içerde deliklerden bakan biri varmış gibi. İlk başta bu iki dik dik bakan küçük gözden başka bir şey göremedim, ama sonra altında bodur bir vücut ve buruşuk ve beyaz görünen böceksi eklemelerini gördüm. Gözler bana garip bir yoğunlukta bakıyordu,

şişkin kafasının alt kısmı büzüşmüştü. Gücsüz görünen küçük dokunaç elleri tahtın kolçaklarına dayanmıştı...”

“Muazzamdı. Acınasıydı. Bu büyük salonu ve kalabalığı unutturdu.”

“Merdivenlerden yukarı çıkarıldım. Yukarıdaki bu karanlık bir şekilde parlayan kafatası her yere yayılmış gibi hissettim ve ben yaklaştıkça daha çok bu izlenimi verdi. Efendilerinin etrafında toplanan bakıcılar ve yardımcılar karanlığın içinde solup gitmişlerdi. Gölgelerinden çıkarabildiğim bakıcılar büyük beyne soğutma spreyi sıkıyor, destek veriyor ve beyni sıvazlıyordu. Bense oturağın kolçaklarını sımsıkı tutmuş Büyük Kameriyi izliyordum, başka bir yere bakamıyordum bile. Nihayetinde, bu yüce Selenitin oturduğu yerden sadece on basamak uzaktaki yere indirildiğimde, müziğin insana dokunan görkemi önce doruğa ulaştı, kesildi ve ben o kocaman yerde, Büyük Kamerinin gözlerin dikkatli bakışları altında çırılçıplak kalmıştım sanki.”

“Gördüğü ilk insanı tüm dikkatiyle inceliyordu...”

“Gözüm sonunda onun muhteşemliğinden ayrılıp etrafındaki, mavi sisin içinde kalmış sönük figürlere kaydığını ve sonra da aşağıda, sessiz ve beklendi içinde dikilen binlerce Selenite. Bir kez daha sebepsiz bir korku etrafımı sardı... Ve geçti.”

“Bir duraklamadan sonra selamlaşma aşamasına geçildi. Oturaktan uzaklaştırıldım ve garip bir şekilde durdum, bu esnada son derece uzun iki resmi görevli Selenit merakla ve sayısız mimiklerle beni süzdü. Bana en büyük salona kadar eşlik eden galaksiler hakkında ansiklopedik bilgi sahibi olan Selenitler, sadece iki basamak ilerde sağ ve sol yanımda yerlerini almışlardı. Büyük Kameri herhangi bir şeye ihtiyaç duyduğu anda öne atılmaya hazırlardı ve Phi-oo’nun soluk renkteki beyni, tahttan yarım yol uzakta öyle bir konumda durdu ki ne benimle ne de Büyük Kameri konuşurken bir diğerimizi sırtına dönecekti. Tsi-puff onun arkasında yerini aldı. Bece-

rikli bakıcılar her iki yanıma sokuldular, ama yüzleri daima yüce varlığa bakıyordu. Türk tarzıyla oturdum ve Psi-oo ve Tsi-puff'da diz çöktü. Bir duraklama oldu. Herkes bir bana bir Büyük Kameriye bakıyordu ve bir an aşağıda tıslama sesleri yankılanıp kesildi.”

“Uğuldu da durdu.”

“Buradaki yaşamım boyunca ilk ve son defa Ay sessizdi.”

“Hafif, hırıltılı bir ses geldiğini fark ettim. Büyük Kameri beni gösteriyordu. Bir camın üstünde parmak gezdirmek gibi bir hareketti.”

“Bir süre ilgiyle onu izledim ve sonra Phi-oo'ya baktım. Bu uzun varlıkların içinde saçma derecede kalın, etli ve katı hissediyordum; başım dikensi siyah saçlarla doluyken hele. Gözlerim tekrar Büyük Kameriye döndü. Durdu; görevlileri meşguldü ve parlayan cildi daha da parlatılıyor ve soğutucu spreyle nemlendiriliyordu.”

“Phi-oo bir süre düşüncelere daldı, sonra dönüp Tsi-puff'a danıştı. Ardından artık anlaşılabilir İngilizcesiyle konuşmaya başladı- ilk başta biraz gergindi, bu yüzden konuşması net değildi.”

“Hımın- Büyük Kameri- diyor ki- diyor- biliyor- senin -Dünya'dan gelen- adamlar- bir adam olduğunu. Sana hoş geldin diyor- diyor- ve öğrenmek istiyor- diyebilirim eğer- buraya neden geldin.”

“Durdu. Ben tam cevap verecekken devam etti. Gidişatı belli olmayan bir şeyi dikkatle anlattı, yine de iltifat ettiklerini düşünmek istedim. Bana, Güneş, Dünya için neyse, Dünya'nın da Ay için o anlama geldiğini ve Selenitlerin insanlar ve Dünya hakkında bir şeyler öğrenmeyi çok istediklerini söyledi. Sonra, şüphesiz iltifatı, Dünya'nın ve Ay'ın izafi büyüklüğünü ve çapını, Selenitlerin gezegenimize duyduğu süregelen merakı ve yorumlamalarını söyledi. Gözlerimi ayaklarıma dikip bir süre düşündüm ve cevap olarak, insanların da Ay'ı

ve burada neyin var olduğunu merak ettiğini söylemeye karar verdim. Büyük Kameri, takdir ederek, uzayıp giden mavi ışıklarının yönünü garip bir tavırla değiştirdi, bütün salon fısıltı ve hışırtılarla doldu, sanırım dediklerimi yorumluyorlardı. Sonra Psi-oo'ya, kolay cevapladığım birkaç soru daha sordurdu.”

“Bizim Dünya'nın yüzeyinde yaşadığımızı, soluduğumuz havanın ve denizin yuvarın dışında olduğunu anladı ve açıkladı; sonraki kısmı zaten gökbilim uzmanlarından öğrenmişti. Adına olağanüstü koşullar dediği şey hakkında daha fazla detay almak için can atıyordu, çünkü Dünya'ya görünüşünden dolayı her zaman yaşama elverişsiz gözüyle bakışmıştı. İlk önce, Dünya'da yaşayan varlıkların maruz kaldığı aşırı sıcaklıkları anlamaya çalıştı ve bulutların ve yağmurun işleyişini anlattığımda bununla derinden ilgilendi. Hayal gücü, Ay atmosferinin, gece kısmında sürekli aşırı sisli olduğu gerçeğiyle desteklendi. Bizim, Güneş'i gözlerimiz için çok şiddetli bulmayışımıza hayret etti, gökyüzünün, ışığın kırılmasından dolayı mavimsi bir renk aldığını söylediğimde ilgisi gözlerine yansıdı, ben bunu anladığından bile emin değildim. İnsan gözündeki irisin, gözbebeğini küçülterek Güneş'in zararlarından koruduğunu açıkladım, gözlerimdeki bu yapıyı görebilmesi için huzuruna biraz yaklaştım. Bu kameri ve dünyevi gözleri karşılaştırılmasını sağladı. Onları, sadece, insanın maruz kaldığı ışığa hassas değildi, aynı zamanda ısıyı veya havadaki en ufak ısı değişimini ‘görebiliyorlardı’.”

“İris Büyük Kameriye göre yepyeni bir organdı. Bir süre ışığını yüzüme yansıtarak gözbebeklerimin büyüyüp küçülmesini izledi. Sonuç olarak, gözlerim kamaşmıştı ve bir müddet pek bir şey göremedim...”

“Ama bu rahatsızlığa rağmen, bu soru cevap işinde inanılmaz derecede mantıklı bir şeyler bulmuştum. Gözlerimi kapatıp cevabı düşünürken Büyük Kamerinin bir yüzü olmadığını neredeyse unutabilirdim...”

“Tekrar kendi yerime gidip oturduğumda Büyük Kameri, kendimizi ısı ve fırtınalardan nasıl koruduğumuzu sordu, inşaat ve döşeme sanatından bahsettim. Oturmuş aramızda yanlış anlamalar ve çelişen amaçlar içinde kayboluyordu, itiraf etmeliyim ki sebebi büyük oranda benim beceriksizliğimdi. Oldukça uzun bir süre bir evin doğasını ona açıklamaya çalışırken çok zorlandım. O ve etrafındaki Selenitler için, görünen o ki, en acayip şey insanların yeryüzüne ev yapıp, yeraltını kazmalarıydı ve buna ek olarak, insanların aslında ilk başta mağaraları ev olarak kullanmaya başlamaları ve şimdi yüzeye tren yolları ve daha pek çok tesis kurduklarını açıklamaya çalıştığım da kafaları daha da çok karıştı. İşte burada entelektüel eksiksizlik için duyduğum tutku bana ihanet etti. Bir de mayınları açıklamaya çalışınca kafa karışıklığı büyüdü. Bu konuyu kapattığımda, Büyük Kameri, Dünya’nın içinde neler yaptığımızı sordu.”

“Kadim atalarımızın ardından gelen nesillerin dahi Dünya’nın içeriği hakkında hiçbir şey bilmediğini söylediğinde bir cıvıltı ve hışırtı dalgası yayıldı. Dünya’nın, merkezi arasındaki dört bin millik alanın sadece bir millik kısmını çok iyi bildiğimizi üç defa tekrarlardım. Büyük Kamerinin, kendi gezegenimizi daha tanımazken neden Ay’a geldiğimi sorduğunu anladım, ama beni bir açıklama yapmaya zorlamadı.”

“Soruyu mevsimlerin nasıl olduğuna çevirdi, sürekli olarak değişen gökyüzünü, karı, dondurucu soğuğu ve kasırgaları anlattım. ‘Ama nihayetinde gece geldiğinde,’ diye sordu, ‘soğuk olmuyor mu?’”

Gündüzden daha soğuk olduğunu söyledim.

“Ve atmosferiniz donmuyor?”

Öyle bir şey olmadığını, havanın hiçbir zaman o kadar soğumadığını, çünkü gecelerimizin kısa olduğunu söyledim.

“Sıvılaştırmıyor da mı?”

Tam ‘Hayır,’ demek üzereydim ki, atmosferimizin en azından bir kısmının, su buharlarının, bazen sıvılaşp, çiy oluşturduğunu ve bazen de donup kırağı oluşturduğu aklıma geldi, bu Ay’ın dış atmosferinin uzun gecelerde yaşadığı sürecin anısıydı. Bu noktada kendimi iyi açıkladım ve böylelikle Büyük Kameri benimle uyku hakkında konuşmaya başladı. Uykunun, bütün canlılara her yirmi dört saate bir geldiğini, Dünya’da kalıtsal bir şey olduğunu anlattım. Ay’da nadiren, kısa süreli olarak dinleniyorlar ya da çok zorlu bir işten sonra. Sonra, yaz gecelerinin yumuşak saltanatından bahsedip ve hemen ardından, gece gezip gündüz uyuyan hayvanları tarif etmeye başladım. Aslanları ve kaplanları anlattım ve işte burada bir çıkmaza girmiş gibiydik. Çünkü, sudakiler hariç, Ay’da hiç öyle bir canlı yok, evcil ve istediği şeyi yaptıracağı bir türden yok en azından. Canavarımsı su yaratıkları var, ama vahşi hayvan ve gece ‘dışarıda’ dolaşan güçlü ve büyük bir şeyin var olma fikri dahi onlar için çok zor...”

(Burada kayıt, yirmi kelimelik kadar bir bölümde aktarılmayacak kadar bozuk.)

“Hizmetçileriyle konuşmaya başladı, sanırım, bir dünyanın tamamen yüzeyinde yaşayan bir adamın yüzeyselliği ve mantıksızlığı üzerine konuştu, sonuçta kim başka bir gezegeni istila edebilirdi ki. Onlar konuşurken ben oturup düşündüm ve sonra onun da isteğiyle başka tipte insanlardan bahsettim. Bana bir sürü soru sordu. ‘Pek çok iş için aynı tip insanınız var. Ama kim düşünüyor? Kim yönetiyor?’”

“Ona demokrasiyi kısaca anlattım.”

Bitirdiğimde, kaşlarına soğutucu sprey sıkılmasını istiyordu ve tekrarlamamı istedi.

“Farklı işler yapmıyorlar mı, o zaman?” dedi Phi-oo.”

Bazılarının düşünür, bazılarının resmi görevli olduğunu söyledim; bazıları avcı, bazıları makineciydi, bazıları ressam, bazıları emekçilerdi. ‘Ama hepsi yönetiyor,’ dedim.

“Peki, farklı görevler yaparken buna uygun farklı vücutları yok mu?”

“Gözle görülür bir şey yok,” dedim, “belki, kıyafetler hariç. Zihinleri de belki biraz farklıdır.”

“Zihinleri çok farklı olmalı,” dedi Büyük Kameri, “yoksa hepsi aynı şeyi yapmak ister.”

“Onun peşin hükmüyle daha uyumlu olmak için kanısının doğru olduğunu söyledim. ‘Her şey kafada gizli,’ dedim; ‘farklılık da tam olarak burada. Eğer biri insanların kafasında olup biteni ve ruhunu görebilseydi, belki de Selenitler kadar çeşitli ve farklı olduklarını görürdü. Büyük adamlar da var küçükler de; her tarafa ulaşabileni de var, hızla gidebileni de; gürültücüsü var ve hiç düşünmeden hatırlayabileni de mevcut.” (Kayıтта buradaki üç kelime belirsizleştiriyor.)

Beni, bir önceki açıklamamı hatırlatmak için durdurdu. “Ama sen herkesin yönettiğini söyledin?” diye hatırlattı.

“Belli bir ölçüde, evet,” dedim ve korkarım açıklamamla daha da çok bulandırdım kafasını.”

“Dikkat çekici bir noktaya değindi. ‘Büyük Dünyevi yok mu diyorsun sen?’ diye sordu.”

Birkaç kişi düşündüm ama nihayetinde onu olmadığına dair temin ettim. Bazı diktatörlerin ve imparatorların tek başınalığı, içki, ahlaksızlık ya da şiddetle son buldu ve Dünya’da, benim de aralarında olduğum insanların büyük ve etkili bir bölümü, Anglo Saksonlar, bu tür şeyleri tekrarlamaya niyetli değildi. Ki Büyük Kameri bundan daha da çok etkilendi.

“Ama sahip olduğunuz bilgeliği nasıl muhafaza ediyorsunuz?” diye sordu; ona, sınırlı (burada bir kelime silinmiş, muhtemelen ‘beyin’) kapasitemize kütüphaneler dolusu kitapla yardım ettiğimizi açıkladım. Ona, sayısız küçük adamın birleşmesiyle bilimin ne denli büyüdüğünü anlattım ve bu konuda, sosyal vahşetimiz hariç diğer konularda ilerlediğimizin bariz olduğu yorumunu yaptı, aksi takdirde Ay’a gelmeyece-

ğimizi söyledi. Zıtlık ortadaydı. Selenitlerin bilgisi artıp değişirken, insanlık bilgiyi etrafa depoladı ve barbarlığını sürdürdü. Dedi ki...” (Burada kısa bir bölüm belirsizleşiyor.)

Sonra benden, Dünya’da sağa sola nasıl gittiğimizi sordu, ben de ona tren yollarımızdan ve gemilerimizden bahsettim. Bir süre, sadece yüz yıldır buhar gücünü kullandığımızı anlayamadı, anladığında şaşkına dönmüştü. (Selenitler de bizim gibi yıl yıl hesaplama yapıyorlar, yine de onların rakamsal sistemi bizi aşar. Ama bu çok bir şey fark etmiyor çünkü Psi-oo bizi gayet iyi anlıyor.) Bu konuyu geçip, insanoğlunun sadece dokuz ya da on bin yıldır şehirlerde yaşadığını ve tek bir kardeşlik altında birleşmediğimizi, bir sürü yönetim altında değişik formlar oluşturduğumuzu anlattım. Bu Büyük Kameriyi iyice şaşırttı. İlk başta sadece yönetsel bölgelerden bahsettiğimi düşünmüştü.

“Eyaletlerimiz ve imparatorluklarımız şu anda ham olsa da bir gün her yer aynısı olacak,” dedim.”

Büyük Kameri, insanların farklı dillere sahip olmanın verdiği rahatsızlığa tutunmasına şaşırды. ‘İletişim kurmak istiyorlar, ama aynı zamanda istemiyorlar,’ dedi ve uzunca bir süre beni savaşıla ilgili sorguya çekti.

İlk başta kafası karışmıştı ve kuşkucuydu. Teyit etmek istercesine, ‘Şimdi sen, Dünya’nın yüzeyinde yaşarken daha zenginliklerini keşfetmeye yeni başladığınız dünyanın birbirinizi yemek yiyebilmek için mi öldürüyorsunuz?’ diye sordu.”

Ona tamamen doğru olduğunu söyledim.”

Hayalinde canlanabilmesi için detay istedi. ‘Ama gemileriniz ve küçük fakir şehirleriniz hasar almıyor mu?’ diye sordu, mal mülk israfı ve kazançların en az öldürme olayı kadar ilgisini çektiğini fark ettim. ‘Anlatmaya devam et,’ dedi, Büyük Kameri; ‘zihnimde resmetmeme yardım et. Bu şeyleri kavrayamıyorum.

Ve bu yüzden, bir müddet, isteksizce, ona Dünya'daki savaşları anlattım.

Birincil derece emirleri ve savaş ve uyarı törenlerini, ültimatoları, hizaya girmeyi, birliklerin yürüyüşünü anlattım. Ona savaş manevraları ve pozisyonları hakkında genel anlamda iyi bir fikir verdim. Kuşatmalardan ve saldırılardan, açlıktan ve siperlerdeki zorluklardan, karın altında donarak ölen gözcülerden bahsettim. Bozgunları ve sürprizleri, umutsuzlukla girilen son savunmaları ve acımasızca firarilerin peşine düşmeleri ve savaş alanındaki ölüleri de unutmadan ekledim. Akınları ve katliamları, Hun ve Tatarları, Muhammed Peygamberi ve halifelerini, Haçlı Seferlerini yavaş yavaş anlattım. Ben devam ettim, Phi-oo'da çevirdi.

Zırhlı bir geminin on iki mil içinde bir tonluk atış yapabileceğini, suyun altında torpidoları yönlendirebileceğimizi heyecanla söyleyiverdim. Maxim silahının işleyişini, Colenso Savaşı hakkında tahmin ettiklerimi tarif ettim. Büyük Kameri resmen inanamıyordu, öyle ki dediğim şeyleri doğrulamadan çeviriye devam edilmesine izin vermedi. İnsanların savaşa girdiklerinde tezahürat yapıp heyecanlandıklarını betimlememe kuşkuyla baktılar.”

“Ama böyle bir şey elbette hoşlarına gitmiyordur!” diye çevirdi Phi-oo.

Benim ırkımın savaşı, hayattaki en görkemli tecrübe olarak gördüğüne dair onları temin ettiğimde herkes şaşkınlıktan sustu.

“Ama bu savaşın nesi iyi ki?” diye sordu, Büyük Kameri.

“Şey, popülasyonu azalmaya yarıyor.” dedim.

“Ama neden böyle bir şeye?”

“Bir duraklama oldu, cildine soğutucu sprey uygulandı ve konuşmaya devam etti.” [Bu noktada, Cavor'un Büyük Kameri ile konuşmak için salona girdiği andan itibaren bir dizi dalgalanma anlayamadığımız bir komplikasyon vardı ve birden

kayıtta baskın geldi. Bu dalgalanmalar besbelli Ay'dan gelen radyasyonun bir sonucuydu ve Cavor'un dönüşümlü sinyallerine ısrarla yaklaşımları, bazı operatörün mesajını kasıtlı olarak onun mesajıyla karıştırıp okunaklı hale getirmek istediğini gösterir. İlk başta küçük ve düzenli oldukları için azıcık özen ve çok az sözcük kaybıyla Cavor'un mesajını çözmeyi başardık; daha sonra genişledi ve daha büyük olurlar, sonra aniden bir düzensizleşirler, öyle ki kâğıt üzerindeki kargacık burgacık yazı izlenimi verirler. Uzun süre bu çılgınca zikzak izinden hiçbir şey çıkarılamaz; sonra kesinti durur, birkaç sözcük net anlaşılır ve daha sonra Cavor'un iletmeye çalıştığı her şeyi tamamen ortadan kaldırarak mesajın geri kalan kısmına devam eder. Eğer bu gerçekten kasıtlı bir müdahale ise, neden Selenitler, bunu o an engellemeye güçleri yetiyorken ve daha kolayken, Cavor'un mutlu mesut mesajını göndermesine müsaade ettiler? İşte bu içinden çıkamadığım bir sorun. Durum bu ve söyleyebileceğim başka bir şey yok. Bu yarıda başlayan cümle Büyük Kameri'ye yapılan açıklamanın sonudur.]

“... sırrımı öğrenmek için en ince detayı bir sordu. Onlarla orta yolu bulmak için biraz zamana ihtiyacım vardı, nihayetinde bilimin genişliğini fark ettiğimden beri kafa patlattığım şeyi buldum; onlar nasıl hâlâ Cavoriti keşfetmemişlerdi. Bunu kuramsal bir madde olarak bildiklerini anladım, ancak her zaman bunu uygulanabilirliği imkânsız olan bir şey olarak görüyorlardı, çünkü bir sebepten ötürü Ay'da helyum yok ve helyum...” [Helyumun son harflerinde kayıt yine gidiyordu. O “gizli” sözcüğü sonrasında, son mesajı yalnızca Bay Wendigee ve bana yolladığı anlamına geldiğini çıkardım.]

BÖLÜM 26

Bay Cavor'un Dünya'ya Yolladığı Son Mesaj

Cavor'ın bu sondan bir önceki mesajı tatmin etmeyen bir şekilde biter. Sanki biri, mavi bulanıklığın içinde cihazın yanında, kasıtlı olarak son mesajını bize yollarken onu gördü. Aramızdaki karmaşadan habersizdi; başına gelebilecek şeylerden de, belli ki haberi yoktu. Aşırı derecedeki sağ duyu beklentisi ona düpedüz ihanet etmişti. Savaştan bahsetmişti, insanların ne denli güçlü olduğundan ve mantıksız şiddet anlayışından, doyumsuz saldırılarından, çatışmaktan yorulmadıklarından bahsetmişti. Bütün Ay dünyasını ırkımıza dair bu izlenimle doldurmuştu ve sonra sanırım en hayati itirafı yapmıştı ve en azından uzunca bir süre buraya hiç kimsenin gelmemesini sağlayacağını söyledi. Ay'ın soğuk ve insan yaşamına elverişsiz olma sebebi artık bana yeterince açık gibi görünüyor ve bunun bir şüphesi ve belki aniden belki de yavaş yavaş bu Cavor için de geçerli olacaktır. Onu düşününce, insanın aklında bu pişmanlığın aksaklığıyla Ay'da dolanıp durduğu geliyor. Bir süre boyunca Büyük Kameranin konu üzerine iyice düşündüğünü, Cavor'un da her zamanki gibi özgür kaldığını varsayıyorum. Ancak birtakım engeller nedeniyle, az önce vermiş olduğum mesajın ardından Cavor bir daha elektromanyetik cihaza ulaşamadı. Günlerce tek mesaj bile almadık. Belki de yeni bir izleyici kitlesine sahipti ve önceki meselelerden kurtulmaya çalışıyordu. Kim bilir?

Ve sonra aniden, gecenin ıssızlığında sükunetin izlediği bir çığlık gibi sesle, son mesaj geldi. En kısa parça buydu, iki cümlenin de başlangıçları bozuktu.

İlkinde şöyle diyordu: “Büyük Kameri’ye söylemekle delilikti.”

Bir dakikalık bir zaman geçti. Bir sorun çıktı diye düşünüyor insan. Sonra birden aceleyle gönderilmiş gibi bir mesaj geldi: “Cavorit şöyle yapılıyor: biraz...”

Ardından anlamsız bir kelime geldi: “diyor.”

Ve hepsi buydu.

Sonunun yaklaştığını d   nd    bir anda, heceleme için aceleci bir girişimde bulunmuş olabilir. Cihazla ilgili sorunun ne olduğunu söyleyemiyoruz. Her ne olduysa, bir daha Ay’dan haber almadık. Bir rüya gördüm, neredeyse gerçek gibiydi. Maviyle aydınlatılmış, gölgeler içinde, berbat görünen Cavor, bir Selenitten kurtulmaya çalışıyordu; üstüne ağırlıklarını verdikçe onlar, Cavor daha çaresiz ve umutsuz bir tavırla çırpındı. Ba ırıyor, yalvarıyor, hatta belki de sonunda onlarla d v   yordu ve bir merdivenden basamak basamak yukarı, hi li in içine, kimsenin olmadığı bir yere çekiliyordu sonu olmayan bir karanlığa, derin bir sessizliğe...

— *SON* —

“Keskin hatlar, sonsuz karanlık ve beyaz bir manzara, hepsi beraber birden kayboldu. Güneş’in parlaklığı zayıf bir amber rengine dönmüştü, krater duvarının uçurumlarındaki gölgeler derin bir mordu. Doğu’ya doğru koyu bir sis yığını eğilmişti ve Güneş’ten uzakta sığınyordu, ama Batı’da gökyüzü mavi ve açıktı. Hissizliğimin uzunluğunu fark etmeye başladım.

Artık bir boşluğun içinde değildik. Dibimizde bir atmosfer yükselmışti. Cisimlerin ana hatları nitelik kazanmaya başlamıştı, güçlenmişti ve çeşitlenmişti; tek tük görülen beyaz maddenin gölgeleri hariç, madde artık hava değil kardı, kutupsal görünüm tümünden kayboldu. Çıplak ve yığılmış toprağın, geniş paslı bir kahverengiye dönen yerleri, Güneş’in alevlerini uzanmıştı. Kar yığınlarının kenarları, o geniş çoraklıkta coşkuyla var olan tek şey yer yer ufak geçici havuzlar ve su girdaplarıydı. Günişığı, küremizin üstteki iki perdesini bastı ve ortamdaki havamızı yaz ortasına çevirdi, ama ayaklarımız hâlâ gölgedeydi, küre bir kar yığınının içinde duruyordu.”

Anlatılan Senin Yolcuğun...

www.laputakitap.com

LK
Laputa
Kitap

 facebook.com/laputakitap
 twitter.com/laputakitap
 www.unitasdagitim.com

ISBN 978-605-68024-0-9

20 TL

9 786056 802409